

8

POLSKA GOSPODARCZA TYGODNIK

1 9 3 1

**POLSKIE
KOPALNIE SKARBOWE
NA GÓRNYM ŚLĄSKU**

SPÓŁKA DZIERŻAWNA
SOCIÉTÉ FERRIÈRE DES MINES
FISCALES DE L'ÉTAT POLONAIS
EN HAUTE-SILÉSIE.

KRÓLEWSKA HUTA G. ŚL.
RYNEK, L. 945

TELEFONY: KRÓL. HUTA 636-640 I KATOWICE 972.

SPRZEDAŻ

WĘGLA, KOKSU, BRYKETÓW I SIARCZAMONU
Z KOPALNÍ, KRÓL' BIELSZOWICE, KNURÓW.

ADR. TELEGR. **SKARBOFERME** KRÓL. HUTA.

DOSTARCZAMY NASTĘPUJĄCE
PRODUKTY PRZEMYSŁU AZOTOWEGO DLA CELÓW TECHNICZNYCH:

SALETRE AMONOWĄ

SALETRE SODOWĄ

S A L M I A K

KWAS AZOTOWY

AMONIAK SKROPLONY

WODĘ AMONIAKALNĄ

T L E N :: :: :: ::

PAŃSTWOWA FABRYKA
ZWIĄZKÓW AZOTOWYCH

W CHORZOWIE
NA GÓRNYM ŚLĄSKU

ŁÓDZKI BANK DEPOZYTOWY

S. A.

CENTRALA W ŁODZI, UL. PIOTRKOWSKA 5

O D D Z I A Ł Y:

WARSZAWA, UL. ŻABIA 9
LWÓW, UL. KOŚCIUSZKI 8

**ZAŁATWIA WSZELKIE TRANZAKCJE
W ZAKRES BANKOWOŚCI WCHODZĄCE**

Polonia - Italia

Organ Izby Handlowej Polsko-Italskiej

Redaktor Naczelny Dr. LEON PĄCZEWSKI

Komitet Redakcyjny: Dr. A. Menotti Corvi,
Radca Handlowy Poselstwa Italskiego w War-
szawie, Dr. A. Barigiani, jego zastępca, Jó-
zef Werner, Prezes Izby, J. Brygiewicz, Wi-
ceprezes Izby, Inż. J. Dworzańczyk, Prezes
oddziału w Katowicach, oraz Dr. W. Ol-
szewicz

Na żądanie wysyłamy numery okazowe

Adres Redakcji i Administracji: Wierzbo-
wa 11, tel. 202-15. Prenumerata roczna
zł 40.

THE POLISH ECONOMIST

MIESIĘCZNIK GOSPODARCZY O POLSCE

W JĘZYKU ANGIELSKIM

POD REDAKCJĄ TYGODNIKA

POLSKA GOSPODARCZA

ZESZYT III-ci (MARZEC 1931) UKAZAŁ SIĘ JUŻ
I JEST DO NABYCIA WSZĘDZIE — CENA zł 3

POLSKA GOSPODARCZA

DAWNIEJ
PRZEMYSŁ I HANDEL

TYGODNIK WYDAWANY PRZEZ MINISTERSTWO PRZEMYSŁU I HANDLU
PRZY WSPÓŁDZIAŁE MINISTERSTW: SKARBU, ROLNICTWA ORAZ KOMUNIKACJI
WYCHODZI W SOBOTY

TREŚĆ ZESZYTU

	STR.		STR.
KRYZYS ŻEGLUGI MORSKIEJ — J. R.	453	KRONIKA BIEŻĄCA:	
HANDEL POLSKI ZE WSCHODEM — W. MASSALSKI	455	PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ	479
		TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓŁKACH AKCYJNYCH	479
ŻYCIE GOSPODARCZE:		SKARBOWOŚĆ I FINANSE:	
Dalsze postępy akcji zniżki cen		SPRAWY BUDŻETOWE	480
GÓRNICSTWO I PRZEMYSŁ:		PODATKI I OPLATY	483
PRZEMYSŁ NAFTOWY	459	RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH	484
HUTNICSTWO ŻELAZNE	460	Z BANKU POLSKIEGO	485
PRZEMYSŁ KONFEKCYJNY	463		
Sytuacja na rynku obuwianym — W. D.		PRZEGLĄD ZAGRANICZNY:	
ROLNICTWO	464	ROZWÓJ PROTEKCJONIZMU AGRARNEGO	
Międzynarodowe konferencje rolnicze w Paryżu — St. Leszczyński		W AUSTRII — ST. FRANKOWSKI	486
Ogólnokrajowy zjazd fachowo-rolniczy		TEGOROCZNE TARGI LIPSKIE — ST. G.	488
HANDEL ZAGRANICZNY	467	KRONIKA ZAGRANICZNA:	
Wywóz do Niemiec wobec umowy gospodarczej polsko-niemieckiej — C. Ł.		OGÓLNE	489
TARGI I WYSTAWY	470	FRANCJA	499
Udział Polski w Targach Lipskich — St. Geyer		NIEMCY	489
KRAJOWE RYNKI TOWAROWE	471	RUMUNJA	490
RYNEK AKCYJNY	474	Z. S. R. R.	490
KOMUNIKACJA I TRANSPORT	474	JAPONJA	491
Współpraca kolei z przedsiębiorstwami ekspedycyjnymi — J. G.		AFRYKA RÓWNIKOWA FRANCUSKA	491
ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE	475	Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH	492
POCZTA I TELEGRAF	477	PRZEGLĄD CZASOPISM	494
PRAWO I SĄD W ŻYCIU GOSPODARCZYM:			
ORZECZNICTWO SĄDOWE	478		

KRYZYS ŻEGLUGI MORSKIEJ

W JEDNYM z ostatnich numerów najbardziej kompetentnego angielskiego pisma fachowego „Fairplay” (z dn. 25.XII 1930) czytamy w artykule redakcyjnym: „W obecnym czasie jest zupełnie wykluczone eksploatowanie statków z jakimkolwiek zyskiem, i jedyne, do czego możemy dążyć, to uniknięcie większych strat”.

W „Scandinavian Shipping Gazette” (z dn. 1/I 1931) wybitny armator F. L. Dawson twierdzi, że koła żeglugowe będą długo pamiętały rok 1930, który był jednym z najgorszych okresów, znanych w historii żeglugi morskiej.

Ogólne ożywienie, jakie zwykle następuje jesienią, dając możność powetowania ewentualnych strat w innych porach roku, wogóle nie nastąpiło w 1930 r.

Frachty zaś w 1930 r. były najniższe z notowanych w ciągu ostatnich 40 lat, w porównaniu zaś do 1913 r. koszty eksploatacji statków wzrosły od tego czasu o co najmniej 70%.

Na ostatnim zjeździe Związku Armatorów Północnych w Oslo wyrażono się również bardzo pesymistycznie co do przyszłości, przyczem ustalono, że żegluga morska stoi przed nowym okresem, który wysunie szereg nowych zwiększonych trudności.

Żegluga morska jest przemysłem międzynarodowym, na który wpływają coraz to nowe czynniki. Jednym z tych czynników jest polityka Stanów Zjedn. Am., które, mając nadmiar produkcji, dążą do zawojowania różnych rynków zbytu, w związku z czem usilnie rozwijają swą flotę handlową, ułatwiając jej pracę i walkę

konkurencyjną zapomocą szerokiej polityki subwencyjnej; z drugiej zaś strony Ameryka tamuje import i wstrzymuje imigrację; wszystko to odbiera pracę flotom handlowym innych państw. Japonia coraz bardziej rozszerza sferę swoich interesów na morzu (np. japoński statek otrzymał niedawno w Gdyni ładunek polskich wytlóków buraczanych do Ameryki). Z.S.R.R. rozbudowywa swoją flotę handlową, wykorzystując przytem najnowsze zdobycze techniki. Państwa, opierające swą politykę żeglugową przeważnie na subwencjach (t. j. prawie wszystkie państwa z wyjątkiem W. Brytanii, Niemiec, Norwegii, Holandji, Szwecji i Danji) i posiadające razem około 45% tonnażu światowego, wypłacają rocznie bezpośrednie subwencje w wysokości — jak obliczają — ogółem około miljarda złotych.

Uzgodnienie tych wszystkich rozbieżnych interesów jest niemożliwe i niema narazie nadziei na złagodzenie coraz ostrzejszej walki konkurencyjnej.

W związku z ogólnym kryzysem ceny statków morskich w porównaniu z połową r. ub. spadły o 40%, lecz wiele statków wogóle nie znajduje nabywców. Budowa nowych statków w związku z nowymi udoskonaleniami stała się bardzo kosztowną, a jednak w wielu wypadkach armatorzy muszą podejmować uzupełnianie swych flot statkami współczesnymi, aby nie utracić rynków.

Mówiąc o postępie techniki, należy zauważyć, że jest on tak szybki, że w wielu wypadkach armatorzy, z obawy przed konkurencją, zmuszeni są nawet ryzykować stosowanie kosztownych, a jeszcze niesprawdzonych ulepszeń i wynalazków.

Przy tej sposobności warto przypomnieć, że przed mniej więcej 100 laty, gdy parowa żegluga stawiała swe pierwsze kroki, nauka akademicka twierdziła na podstawie badań w związku z projektem ustalenia parowej linii z Liverpoolu do New-York'u, że taka impreza jest zupełnie niemożliwa, gdyż statek nie będzie w stanie zabrać ze sobą ilości węgla, jaka mu jest potrzebna do przejścia Atlantyku pod parą. Ta opinia była potwierdzona szeregiem formułek i cyfr... W 3 lata po wystąpieniu, w tym właśnie duchu, znane go uczonego Lardnera, mianowicie w 1838 r., rozentuzjasmowany tłum spotykał w New-York'u pierwszy statek parowy „Sirius” (412 tonn), który po raz pierwszy przeszedł Atlantyk pod parą.

Z postępem techniki wiążą się zagadnienia różnych systemów silników spalinowych, maszyn Lenza, turbin, w tem pomocniczych turbin Bauer-Wacha, turboelektrycznego napędu, zwiększenia ciśnienia pary w kotłach, przegrzewania pary, opału kotłów naftą lub pyłem węglowym, formy kadłubów, sterów i t. d. i t. d.

W związku z postępem komunikacji pocztowej, telefonicznej, telegraficznej, w tem i radiowej, ulepszyło się wykorzystanie statków, t. j. obrót statków stał się szybszym, do czego przyczynia się i zwiększona naogół szybkość statków, t. j. jak gdyby zmniejszyły się odległości. Innymi słowy, mówiąc ogólnikowo, ta sama praca może być wykonana obecnie mniejszą niż przedtem ilością statków. Istnieje zaś w danej chwili — jak wiemy — duży nadmiar tonnażu i popyt na niego

się nie zwiększa (około 4,500.000 t pozostaje bezczynne, przywiązane w portach, i ta ilość ma tendencję dalszego zwiększania się).

Handel międzynarodowy coraz bardziej wysuwa żądanie regularnych linii i wydaje się, że ilość statków, pracujących na liniach regularnych staje się stosunkowo coraz większą niż statków żeglugi nieregularnej (trampy). Z drugiej strony statki linii regularnych wobec kryzysu stają się mniej wydredne co do ładunków i zaczynają przyjmować ładunki masowe, statki zaś nieregularne wobec braku jednolitych ładunków kompletują się różnemi towarami. Miejscami wytwarza się z tego powodu swego rodzaju konkurencja, w związku z czem statki nieregularne dążą do zwiększenia swej szybkości. Trampy, zwłaszcza pracujące w określonych kierunkach, są obecnie budowane z szybkością nawet do 16 węzłów, o czem jeszcze kilka lat temu nikomu do głowy nie przychodziło.

Poza tem rozwój budowy statków, w tem i trampów, idzie w kierunku ich specjalizacji, t. j. ścisłego dostosowania do określonego towaru i określonych kierunków podróży, co znowu uzależnia w znacznym większym stopniu niż przedtem przedsiębiorstwa żeglugowe od konjunktury (gdyż przy zmianie konjunktur danego towaru trudno jest przerzucić statek na inną robotę), z drugiej zaś strony — utrudnia sprzedaż statku. (Zastrzegamy się, że mówimy tylko o głównych tendencjach rozwojowych i o najbardziej jaskrawych zagadnieniach żeglugi morskiej, która jest wogóle bardzo różnorodna i skomplikowana).

W każdym razie można stwierdzić, że państwa lub firmy, posiadające bardziej współczesny, choć kosztowniejszy tonnaż, mają znaczną przewagę nad innymi, mogąc eksploatować swoje statki taniej. Firmy, operujące mniej współczesnym tonnażem, mogą się utrzymać tylko przy niższych kosztach utrzymania załogi, i to jest przyczyną, dla czego w szeregu krajów poruszono już sprawę niżki zarobków marynarzy.

Te kilka uwag dostatecznie ilustruje trudność zagadnień, związanych z handlową żeglugą morską. Jasne jest, że w ciągu obecnego kryzysu utrzymują się ci tylko, co posiadają nagromadzone przedtem rezerwy lub będą w stanie otrzymać odpowiednie poparcie finansowe.

A jednak, choć jest ciasno, choć potrzeba pieniędzy, aby nie zaprzepaścić tego, co zostało zrobione — trzeba pamiętać o słowach znakomitego ekonomisty F. Lista: „Naród bez marynarki handlowej jest jak ptak bez skrzydeł, jak ryba bez pletw, jak jeleń o kuli. Jest podobny do rycerza o mieczu drewnianym, jest helotą i niewolnikiem innych narodów. Kto nie ma udziału w użytkowaniu morza, ten się wykluczył z korzystania z bogactw świata, jest nie dzieckiem, a pasierbem Pana Boga” — a zatem nie zrażać się, zacisnąć zęby i pracować.

Często bywa, że ludzie zniechęcają się na 5 minut przed zwycięstwem i przegrywają. Trzeba trwać, uczyć się i wytrwać. Niema takiego posępnego dnia, któryby się nie skończył.

J. R.

HANDEL POLSKI ZE WSCHODEM¹⁾

W SWOIM CZASIE na łamach tygodnika¹⁾ podjęliśmy próbę zobrazowania polskiej ekspansji handlowej na Wschodzie oraz wyjaśnienia warunków i szans powodzenia tej akcji i ewentualnych stąd płynących korzyści. Stwierdziliśmy wówczas, na podstawie danych statystycznych za lata 1926—1927, że handel ze Wschodem rozwija się słabo, że bilans handlowy z krajami wschodnimi jest wybitnie bierny, i że naprawa tego bilansu może być dokonana tylko w drodze wzmoczenia naszego wywozu. Nawołując do energicznej i planowej akcji w tym właśnie kierunku, wychodziliśmy z założenia, że przy chęci i zastosowaniu odpowiednich środków nasz wywóz wschodni

może w przyszłości poważnie zaważyć na ogólnym bilansie handlowym Polski. Podtrzymując w dalszym ciągu tę tezę, chcemy obecnie rozejrzeć się w danych za lata następne, a to w celu uprzytomnienia sobie zmian, zaszłych w omawianej dziedzinie. Jak i dawniej uważamy, że Rosja Sowiecka musi być wyłączona z przeglądu, oraz że niżej podane 25 krajów wschodnich, z którymi Polska utrzymuje stosunki handlowe, a z których 18 leży w Azji, a 7 w Afryce Północnej, stanowią Wschód nie tyle geograficzny, ile kulturalno-historyczny. Handel Polski z temi krajami w latach 1928—1929 przedstawia się w sposób następujący (w tysiącach zł):

K r a j e	1 9 2 8 r.			1 9 2 9 r.		
	Przywóz	Wywóz	Saldo	Przywóz	Wywóz	Saldo
Turcja	2.414	2.411	— 3	4.127	4.607	+ 480
Syria	8	280	+ 272	16	1.242	+ 1.226
Palestyna	365	922	+ 557	253	1.513	+ 1.260
Arabia	18	105	+ 87	20	30	+ 10
Mezopotamja (Irak)	5	235	+ 230	2	160	+ 158
Persja	354	2.156	+ 1.802	459	3.595	+ 3.136
Afganistan	0	250	+ 250	0	0	0
Indje Brytyjskie	109.249	1.821	— 107.428	84.909	3.033	— 81.876
Cejlon	927	8	— 919	1.906	13	— 1.893
Indje Francuskie	122	20	— 102	47	103	+ 56
Indje Portugalskie	24	—	— 24	65	11	— 54
Posiadłości Bryt. na Malakka i Borneo półn. . .	7	49	+ 42	6	0	— 6
Indje Holenderskie	7.755	7.242	— 513	9.771	5.694	— 4.077
Siam	700	2	— 698	49	179	+ 130
Indochiny Francuskie . . .	0	—	0	41	3	— 38
Chiny	3.023	8.992	+ 5.969	1.942	16.361	+ 14.419
Japonja	600	10.750	+ 10.150	726	15.359	+ 14.633
Filipiny	53	946	+ 899	14	54	+ 40
Marokko	3.785	864	— 2.921	5.932	1.159	— 4.780
Algier	2.753	641	— 2.112	4.038	582	— 3.456
Tunis	1.290	133	— 1.157	3.456	190	— 3.266
Trypolitania (Ljbjja) . . .	13	—	— 13	55	0	— 55
Egipt	14.319	2.996	— 11.323	17.326	4.637	— 12.689
Sudan Brytyjski	37	13	— 24	2	5	+ 3
Abisynja	160	93	— 67	73	86	+ 13
Razem:	147.981	40.929	— 107.052	135.235	58.616	— 76.619

Stosunek obrotów handlowych ze Wschodem do liczb ogólnego przywozu i wywozu uwidacznia niżej podane zestawienie (w tys. zł):

	1926	1927	1928	1929
Przywóz ogólny	1.538.909	2.891.972	3.362.264	3.110.982
„ wschodni	86.822	112.603	147.981	135.235
%	5,6	3,9	4,4	4,3
Wywóz ogólny	2.246.309	2.514.740	2.507.990	2.813.360
„ wschodni	26.385	45.406	40.929	58.616
%	1,15	1,8	1,6	2,0
Nadwyżka przywozu wschodniego	60.437	67.197	107.052	76.619

Z powyższych zestawień wynika, że handel wschodni stanowi drobną część całego handlu polskiego. W 1929 r. wartość przywozu wschodniego znacznie przewyższa wartość wywozu. Bilans handlu wschodniego pozostaje więc wciąż bierny; nadwyżka wartości przywozu nad wartością wywozu waha się w wymienionym czteroleciu od zł 60.437 tys. (1926 r.) do zł 107.052 tys. (1928 r.), przyczem wobec stale wzrastającego przywozu wschodniego zdradza tendencję do zwięks-

szania się. Ale przytoczone dane nie dają dokładnego pojęcia o istotnej wysokości przywozu wschodniego, gdyż bardzo poważną ilość artykułów pochodzenia wschodniego Polska otrzymuje za pośrednictwem krajów europejskich (Anglja, Niemcy, Holandia, Czechosłowacja, Włochy, Francja i t. p.), i w wielu wypadkach towary wschodnie figurują w wykazach statystycznych jako przywożone z tych właśnie krajów. Wystarczy zaznaczyć, że w 1929 r. Anglja przywiozła do Polski herbaty, kawy etc. za zł 10.875 tys., tytoniu za zł 1.585 tys. i gumy za zł 1.580 tys., Holandia—korzeni za zł 4.341 tys., herbaty, kawy etc. za zł 21.214 tys., a Niemcy—gumy za zł 4.764 tys., juty za zł 2.696 tys. etc. Artykuły te są przeważnie produktem wytwórczości wyżej wymienionych krajów wschodnich. Z wielkiem prawdopodobieństwem można przypuścić, że ten ukryty import wschodni wynosi co najmniej 50% przywozu notowanego, a więc że w 1929 r. wartość całego przywozu wschodniego wyniosła około zł 200 miljn. Dominującą rolę w przywozie 1929 r. (zł 135.235 tys.) odgrywa 6 krajów wschodnich, których import do Polski wynosi około 90% całego importu wschodniego i składa się z następujących głównych artykułów (w tys. zł):

¹⁾ P. tyg. „Przemysł i Handel” zeszyt 43/1928 — art.: „Ekspansja handlowa Polski na Wschodzie”.

	Indje Bryt.	Egipt	Indje Holend.	Ma- rokko	Turcja	Algier
Ryż wszelki	25.424	—	848	—	—	—
Orzechy, kasztany, pistacje	—	—	—	—	376	—
Herbata, kawa, ka- kao	3 706	—	1.507	—	—	—
Owoce i jagody świeże	—	—	—	—	547	—
Skóry surowe . . .	2.661	—	—	—	—	—
Kauczuk, gutaper- ka etc.	1.365	—	764	—	—	—
Juta i odpadki . .	28.595	—	—	—	—	—
Bawełna i odpadki	17.831	16.857	—	—	295	—
Tytoń	—	—	2.554	—	2.518	682
Korzenie	1.070	—	2.926	—	—	—
Rudy metalowe . .	1.217	—	191	1.870	—	305
Fosforyty	—	—	—	2.516	—	1.423
Materiały szcztok. i koszyk.	—	—	344	1.134	—	947
Razem z innemi artyk.:	84.909	17.326	9.771	5.932	4.127	4.038

Składając się, jak widać, przeważnie z bawełny, juty, ryżu, tytoniu, herbaty, kawy, kakao, rud i innych artykułów dla nas niezbędnych, których spożycie wciąż się rozwija, przywóz wschodni ustawicznie rośnie i będzie wzrastał w przyszłości¹⁾. W okresie 4-letnim (1926 — 1929) przywóz ten podniósł się z zł 86,8 miljn. do zł 135,2 miljn., a przywóz 6 krajów wymienionych wyżej z zł 82,0 miljn. do zł 125,9 miljn. Wobec takiej konjunktury zadania nasze w dziedzinie przywozu wschodniego sprowadzają się przede wszystkim do nawiązania bezpośrednich stosunków z producentami artykułów wschodnich i eliminowania pośrednictwa, które szeroko kwitnie w handlu z krajami wschodnimi. Zaczątki akcji w tym kierunku zapowiadają się dobrze, ześrodkowując się w szybko rozwijającej się Gdyni. W sezonie pracy znajdującej się tam łuszczeni ryżu co miesiąc zawijają do Gdyni bezpośrednio z Indji Brytyjskich duży statek, ładowany ryżem surowym. W r. ub. rozpoczęto też próbę importu (około 600 t) przez Gdynię bawełny, z której część pochodzi z Egiptu.

Znaczny wzrost wykazuje też i nasz wywóz wschodni, podnosząc się w ostatnich latach z zł 26.385 tys. (1926 r.) do zł 58.616 tys. (1929 r.), a więc więcej niż o 100%. Lecz gdy skład przywozu z krajów wschodnich można uważać za mniej więcej ustabilizowany, w wykazie artykułów, stanowiących przedmiot polskiego eksportu wschodniego, zachodzą wciąż poważne zmiany, świadczące poniekąd o akcji dorywczej, nieugruntowanej. Porównyując wywóz 1929 r. z wywozem lat poprzednich widzimy, że eksport cukru na wschód i spirytusu do Turcji ustał zupełnie i że eksport do Indochin, Afganistanu i na Filipiny spadł prawie do zera i t. p. Jednocześnie znacznie wzrósł wywóz rur żelaznych, tkanin wełnianych i półwełnianych, mebli giętych i innych wyrobów z drzewa, oraz poważne miejsce w wywozie do Chin zajęły: przędza jedwabna i środki zapalne. O charakterze naszego wywozu wschodniego daje pojęcie niżej podane zestawienie, dotyczące wywozu główniejszych artykułów, obejmujących około 90% wywozu do 7 najważniejszych krajów odbiorczych w 1929 r. (w tys. zł):

	Chiny	Ja- ponja	Indje Holen.	Egipt	Turcja	Persja	Ind. Bryt.
Wyroby kotlarskie. rury żelazne i sta- lowe	258	4.844	4.876	—	576	668	1.478
Przędza wełniana	1.081	3.477	—	—	106	—	—
Tkaniny wełniane i półwełn.	4.936	1.498	—	1.083	1.337	2.156	—
Cynk i wyroby . .	251	3.402	219	81	326	—	306
Tkaniny bawełnia- ne i wyr. szmuk- lerskie	1.347	—	—	—	—	374	—
Przędza jedwabna	3.930	—	—	—	—	—	—
Mebel i inne wy- roby z drzewa . .	291	—	—	1.057	416	—	267
Cement	—	—	—	858	—	—	—
Naczynia emaljo- wane	—	—	—	640	—	—	—
Środki zapalne . .	2.495	—	—	—	—	—	—
Żelazo, stal i wy- roby	—	928	—	—	84	—	—
Ubrania	1.159	—	—	—	—	—	—
Wyroby z gumy . .	—	—	—	242	545	—	—

Razem z innemi
artykułami: . 16.361 15.359 5.694 4.637 4.607 3.595 3.033

Wyniki bilansowe handlu z poszczególnymi krajami wschodnimi są rozmaite, ale zasługuje na uwagę, że handel z największymi naszymi odbiorcami: Chinami i Japonią — dał bilans czynny (razem około + zł 29 miljn.), oraz że bilans handlu naszego z 6 krajami Wschodu azjatyckiego: Bliskiego i Środkowego, z Persją włącznie, również jest czynny. Jak widać z poniższego zestawienia, głównymi artykułami naszego wywozu wschodniego były w 1929 r. (w tys. zł):

Rury żelazne i stalowe	12.700
Tkaniny wełn. i półwełn.	11.010
Przędza wełniana	4.664
Cynk i wyroby z cynku	4.585
Przędza jedwabna	3.930
Środki zapalne	2.495
Mebel i inne wyroby z drzewa	2.031
Tkaniny bawełniane i wyroby szmuklerskie	1.721

W ten sposób pierwsze miejsce wśród artykułów naszego eksportu wschodniego zajęły w 1929 r. rury żelazne i stalowe (zł 12.700 tys.), wywożone przeważnie do Japonii oraz Indji Holenderskich i Brytyjskich; wzrost wywozu rur datuje się od 1928 r. Drugie miejsce w polskim wywozie do krajów wschodnich zajmują tkaniny wełniane i półwełniane (zł 11.010 tys.), a następnie (już, znacznie skromniejsze — przędza wełniana) (zł 4.664 tys.).

Poważny wzrost wywozu do krajów wschodnich rokuje dobre nadzieje na przyszłość. Nie ulega wątpliwości, że planowa i energiczna akcja w tym kierunku może dać plon obfity i wybitnie przyczynić się do wyrównania biernego bilansu naszego handlu ze Wschodem. Należy więc podwoić wysiłki, rozwinąć propagandę na wielką skalę, usprawnić pracę nad badaniami terenów i rynków wschodnich i wpoić w nasze koła handlowe i przemysłowe zrozumienie konieczności nie tylko korzystania ze wszelkich w tej dziedzinie informacji, lecz i ścisłego zastosowania się do miejscowych warunków i zwyczajów handlowych. Rynki wschodnie mają swe tradycje i wymagania, które ten, kto chce handlować ze Wschodem, musi uszanować. Nie jedno z poczynąń naszych na Wschodzie utknęło nie tylko z braku znajomości terenu, czy innych przyczyn, lecz i wprost z niedbalstwa. Kilka uwag, otrzymanych w tej materji przez autora z Teheranu, po raz niewiadomo który świadczą o słuszności tego po-

¹⁾ Nie mówimy tu, oczywiście, o czasach kryzysowych: w 1930 r. przywóz wschodni znacznie się skurczył.

glądu. Otóż, korespondent nasz twierdzi, że właśnie niechęć zastosowania się do miejscowych warunków doprowadziła do zwinięcia w 1929 r. w Tebryzie przedstawicielstwa łódzkiego związku włókienniczego. Kupiec-hurtownik przy zamówieniu wskazuje określone opakowanie, przy którym towar w miejscowych warunkach będzie kalkulować się narówni z produkcją zachodnio-europejską. Fabryka nie spełnia tego warunku i towar idzie w cenie rosyjskiego. Hurtownik traci i zniechęca się do towarów polskich. Z Trebizondy do Tebryzy towar transportuje się na wielbłądach, wobec czego skrzynie muszą mieć określoną wagę. Mimo odpowiednich informacji wytwórnia nie liczy się ze wskazówkami i w Trebizondzie towar ulega przepakowaniu, co powoduje stratę czasu, pieniędzy, a niekiedy i części towaru. Kupiec traci i znie-

chęca się do wytwórczości polskiej. Hurtownik zamawia towar według wzorów wytwórni, otrzymuje zaś materiał nie gorszy, o lepszym nieraz rysunku, ale nie odpowiadający ani zamówieniu, ani gustom miejscowym i t. d. Podając te przykłady, korespondent zaznacza, że „w handlu ze Wschodem nie zawsze trzeba być orientalistą; na początek wystarczyłoby dla pomyślnego rozwoju stosunków uważać na wskazówki agencji. Tak właśnie postępują Niemcy i jest im z tem dobrze”. Są to, oczywiście, rzeczy drobne, ale z drobiazgów w dużym stopniu składa się powodzenie w handlu. Uwagi powyższe mają znaczenie nie tylko na terenie Persji. Nim więc wyruszymy w pełnym rynsztunku wiedzy i doświadczenia na podbój rynków wschodnich, postarajmy się przynajmniej przestrzegać wymagania Wschodu.

W. Massalski

ŻYCIE GOSPODARCZE

DALSZE POSTĘPY AKCJI ZNIŻKI CEN

Rządowa akcja niżki cen przyniosła ostatnio nowe poważne rezultaty, powodując obniżenie ceny jeszcze jednego artykułu skartelizowanego, mianowicie cementu. W tej sprawie Ministerstwo Przemysłu i Handlu ogłasza następujący komunikat:

„Ministerstwo Przemysłu i Handlu komunikuje, że naskutek pertraktacji Pana Ministra Przemysłu i Handlu z przedstawicielami przemysłu cementowego przemysł ten przeprowadził od dn. 9 b. m. obniżkę cen cementu loco skład w Warszawie, jak następuje:

za beczkę 200 kg ze zł 25'50—26'00 na zł 24'30 (7%)
za beczkę 180 kg ze zł 24'00—24'50 na zł 22'25 (9%)
za worek 50 kg ze zł 6'00—6'50 na zł 5'75 (12%)

Ceny cementu będą w całej Polsce analogicznie obniżone i przeliczone zależnie od położenia frachtowego.

Niezależnie od powyższych zniżek przemysł cementowy podniósł stosowane skonto kasowe o 3% oraz wyznaczył w stosunku do odbiorców hurtowych specjalną prowizję dodatkową zł 3 od każdej tonny cementu, odebranej ponad pewne ustalone odsetki od obrotów roku ubiegłego.

W związku z powyższem Rząd uważa swoją akcję w dziedzinie obniżki cen cementu za ukończoną”.

Poza tem zanotować jeszcze należy obniżkę cen ryżu od dn. 10 b. m. o 25%.

UCHWAŁY KOMITETU EKONOMICZNEGO MINISTRÓW. — Na ostatniem posiedzeniu Komitet Ekonomiczny rozpatrywał szereg aktualnych kwestyj gospodarczych, m. in. sprawę powołania komisji do spraw zamówień rządowych w roku 1931/32, sprawę wykonywania zamówień prywatnych przez nieskomercjalizowane przedsiębiorstwa państwowe oraz sprawę utrzymania stanu zatrudnienia i poziomu płac w przedsiębiorstwach państwowych i prywatnych.

Komisja do spraw zamówień rządowych zostaje powołana przy P. Ministrze Przemysłu i Handlu i ma za zadanie współdziałanie przy rozdziale zamówień rządowych w roku budżetowym 1931/32 w drodze wydawania opinii, do jakich okręgów przemysłowych względnie zakładów należy kierować zamówienia. Komisja składać się ma ze stałych przedstawicieli Ministerstw: Przemysłu i Handlu, Skarbu oraz Pracy i Opieki Społecznej, ponadto zaś w skład jej wchodzić będą każdorazowo delegaci innych Ministerstw, zainteresowanych w danej sprawie. Poszczególne Ministerstwa będą przedkładały swe wnioski do opinii komisji przed ostateczną decyzją.

Powołanie do życia nowej komisji ma na celu wykorzystanie zamówień rządowych dla planowego przeprowadzenia walki z bezrobociem i akcji pomocy dla przemysłu.

Co do przyjmowania zleceń prywatnych przez nieskomercjalizowane przedsiębiorstwa państwowe — a chodzi tu przede wszystkim o zakłady, związane ze szkolnictwem zawodowym i więziennictwem — Komitet Ekonomiczny ustalił, że zlecenia te winny być wykonywane po cenach, kalkulowanych podług cen rynkowych.

Komitet Ekonomiczny zalecił wreszcie utrzymanie dotychczasowego stanu zatrudnienia w przedsiębiorstwach państwowych, zarówno skomercjalizowanych, jak i nieskomercjalizowanych, oraz polecił, aby przy udzielaniu większych zamówień rządowych zaopatrywano umowy w klauzulę, która by zobowiązała przedsiębiorstwa prywatne, otrzymujące zamówienia, do utrzymania na okres wykonywania tych zamówień tej samej liczby pracowników, oraz takich samych zarobków, z jakimi przystąpiono do wykonania zamówień.

WSPÓLNE OBRADY IZB PRZEMYSŁOWO-HANDLOWYCH I ROLNICZYCH. — W dn. 6. marca r. b. w siedzibie Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie po raz pierwszy w odrodzonej Polsce odbyła się wspólna konferencja prezesów izb przemysłowo-handlowych i rolniczych, pod przewodnictwem Prezesa Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie P. Cz. Klarnera. W konferencji wzięli udział prezesi izb rolniczych: Pomorskiej, Wielkopolskiej, Warszawskiej i Śląskiej, oraz prezesi (względnie ich zastępcy) izb przemysłowo-handlowych:

w Łodzi, Sosnowcu, Lublinie, Lwowie, Katowicach, Bielsku, Poznaniu, Grudziądzu, Bydgoszczy, Wilnie i Warszawie.

Po przemówieniach ogólnych i przeprowadzonych następnie obradach uzgodniona została i podpisana wspólna deklaracja izb przemysłowo-handlowych i rolniczych o brzmieniu następującem

„W chwili ciężkiego przesilenia, jakie przechodzi całe życie gospodarcze kraju, w pierwszym rzędzie naskutek kryzysu rolnego, oraz wynikającego stąd ostrego zmniejszenia zdolności nabywczej naszego rolnictwa, zebrani na wspólnej konferencji w Warszawie w dn. 6 marca 1931 r. prezesi izb przemysłowo-handlowych i rolniczych Rzpl tej Polskiej postanawiają dać wyraz zgodnej opinii o roli, znaczeniu i skuteczności poszczególnych środków, jakimi dysponuje państwowa polityka gospodarcza dla odbudowy zdolności nabywczej rolnictwa.

Zebrani wyrażają głębokie przeświadczenie, iż przywrócenie zdolności nabywczej rolnictwa, celem umożliwienia powrotu jego do należytego udziału w obrocie gospodarczym, winno być czołowym zadaniem państwowej polityki ekonomicznej.

Zebrani stwierdzają jednocześnie, że rolnictwo polskie w swej masie jest całkowicie wyczerpane ze wszelkich rezerw kapitałowych, nie ma również możliwości upłynnienia substancji majątku, posiada natomiast przy wybitnie deficytowem kształtowaniu się produkcji rolniczej nadmierne zobowiązania krótkoterminowe; z tych względów odbudowa zdolności nabywczej rolnictwa nie może nastąpić bezpośrednio po zwyżce cen na płody rolne, tem mniej zaś jest do osiągnięcia wyłącznie w drodze obniżenia cen na artykuły przemysłowe.

W warunkach tych najważniejszym i najbardziej palącym problemem, którego rozstrzygnięcie stanowi podstawowy warunek odbudowy siły nabywczej rolnictwa, jest problem kredytowy: konwersja krótkoterminowych zobowiązań rolniczych na średnio- lub długoterminowe niskooprocentowane oraz zaopatrzenie rolnictwa w dostosowane pod względem terminowości do cyklu produkcji rolniczej, a pod względem oprocentowania do rentowności tej produkcji — kredyty obrotowe. Na dalszą zaś metę — problem utrzymania cen na płody rolne na możliwie wysokim poziomie na stałe oraz problem wytworzenia dogodnych warunków, sprzyjających kapitalizacji wewnętrznej i dopływowi zagranicznego kapitału pieniężnego.

Równolegle z usiłowaniami rozwiązywania najważniejszego problemu kredytowego polityka gospodarcza Państwa zmierzać winna nadal wszelkimi środkami ku przywróceniu rentowności przedsiębiorstw rolnych, poprzez dokonanie korzystnych przemian w stosunku kosztów produkcji do cen, uzyskiwanych za płody rolne. W tym celu:

a) konieczne są dalsze wysiłki dla uzyskania zwyżki cen produktów rolnych, m. in. w drodze zastosowania środków, które mogłyby doprowadzić do wzmożenia ich spożycia wewnątrz kraju;

b) nieodzowne jest rozwinięcie jak najszerzej akcji w kierunku zmniejszenia kosztów produkcji rolniczej, które uznać należy za jeden z najsukcesyjniejszych sposobów przywrócenia rentowności rolnictwu, gdy poważniejsze oddziaływanie na ceny z wielu względów okazuje się trudne.

Zniżka cen wyrobów przemysłowych leży w trwałym interesie rolnictwa, o ile:

a) nie spowoduje takiego spadku rentowności produkcji przemysłowej i wymiany, któryby zmniejszył zdolność nabywczą szerokich mas ludności i zaostriżył sytuację Skarbu Państwa, a w wyniku ograniczył środki, przeznaczone przez Państwo na przeciwdziałanie kryzysowi gospodarczemu;

b) dotyczyć będzie w pierwszym rzędzie tych artykułów, które stanowią środki produkcji rolniczej;

c) przejawia się w spadku cen detalicznych.

Wreszcie zebrani prezesi izb przemysłowo-handlowych i rolniczych czują się zmuszeni podnieść, iż wobec zaniku rentowności wytwórczości i wymiany życie gospodarcze kraju nie jest w możności ponoszenia nadal ciężarów publicznych na rzecz Państwa, samorządów i zakładów społecznych w obecnej wysokości. Odkładanie rewizji ciężarów tych, coraz dotkliwszych, także ze względu na wzrost siły nabywczej pieniądza, grozi nader ostrymi powikłaniami dla sytuacji finansowej wymienionych osób prawa publicznego już w bliskiej przyszłości, stanowi nadto zasadniczą przeszkodę na drodze ku odbudowie kapitału i odbudowie spożycia.

Jednocześnie konferencja przyjęła następującą rezolucję, zreferowaną przez Prezesa Warszawskiej Izby Rolniczej P. Brudzińskiego i Prezesa Izby Przemysłowo-Handlowej P. Klarnera

w sprawie współpracy poszczególnych działów samorządu gospodarczego:

„Konferencja prezesów izb przemysłowo-handlowych oraz izb rolniczych stwierdza z zadowoleniem fakt nawiązania stałej współpracy między izbami przemysłowo-handlowymi a izbami rolniczymi.

Konferencja widzi celowość tej współpracy w odniesieniu do wszystkich niemal zagadnień, życie gospodarcze interesujących, a zwłaszcza do spraw traktatów handlowych, organizacji, a zwłaszcza standaryzacji eksportu i innych dziedzin polityki handlowej Państwa, ustawodawstwa socjalnego, niektórych zagadnień podatkowych, jak np. ordynacji podatkowej, organizacji kredytowej, administracji niektórych stosunków gospodarczych (np. organizacji giełd towarowych) i t. p.

Stwierdzając z zadowoleniem pozytywne wyniki i możność uzgadniania wzajemnych stanowisk, przejawione m. in. w dokonaniem porozumienia prezesów izb przemysłowo-handlowych i rolniczych w sprawie środków, zmierzających do odbudowy zdolności nabywczej rolnictwa, konferencja wyraża zamiar odbywania w miarę potrzeby dalszych zjazdów prezesów izb przemysłowo-handlowych i rolniczych, co mogłoby się stać początkiem przyszłej stałej współpracy samorządu gospodarczego.

Po zakończeniu konferencji przemówieniami PP.: Prezesa Wielkopolskiej Izby Rolniczej Dr. Chosłowskiego oraz Prezesa Inż. Klarnera, wyrażających zadowolenie z osiągniętego porozumienia oraz wiarę w nawiązanie dalszej, bliższej współpracy — wyłoniona została delegacja w składzie PP. Prezesów: Klarnera, Brudzińskiego, Esden-Tempskiego i Wdziekońskiego, która przyjęta została przez Pana Premiera Sławka. W toku audjencji delegacja przedstawiła uzgodnioną deklarację, jako też postulaty przeprowadzenia dalszej rozbudowy samorządu rolniczego, opartego o samodzielne podstawy finansowe.

UCHWAŁY KOMISJI MIĘDZYMINISTERIALNEJ DO ZBADANIA ZAGADNIEŃ TURYSTYKI. — Dnia 16 marca 1931 r. pod przewodnictwem Podsekretarza Stanu w Min. Skarbu P. St. Starzyńskiego odbyło się w Ministerstwie Skarbu plenarne likwidacyjne posiedzenie Komisji Międzyministerjalnej do Zbadania Zagadnień Turystyki.

Po przedstawieniu przez przewodniczącego całokształtu prac Komisji oraz po odczytaniu przez Sekretarza Komisji P. Radcę A. Repeckiego memoriału p. t. „Zagadnienie turystyki w Polsce”, zebrani jednogłośnie uchwalili następującą rezolucję:

„Komisja Międzyministerjalna do Zbadania Zagadnień Turystyki, po zapoznaniu się z zebraniem materiałem i w wyniku prac, przeprowadzonych w łonie poszczególnych podkomisji, na ogólnym swoim plenarnem zebraniu w dn. 16 marca 1931 r. wychodząc z założenia, że w wielu państwach europejskich turystyka: 1) wywiera decydujący wpływ na aktywność bilansu płatniczego tych państw, 2) jest źródłem rozwoju istniejących i powstawania szeregu nowych gałęzi przemysłu narodowego, wpływając dodatnio na wzmacnianie się życia gospodarczego, 3) jest najlepszym i najsukcesyjniejszym środkiem propagandy gospodarczej i politycznej — stwierdza:

1. — W Polsce turystyka dotychczas jest ujemną pozycją w bilansie płatniczym i nie jest zupełnie wykorzystana ani jako źródło rozwoju życia gospodarczego, ani jako środek wyjątkowo niezbędnej dla nas propagandy, mimo że Polska, jako państwo nowopowstałe, jest sama przez się obiektem ciekawym dla obcych, a nadto posiada wszelkie naturalne warunki rozwoju turystyki, jak to bardzo różnorodne, atrakcyjne, a nieznanne szerzej w świecie tereny turystyczne i miejscowości klimatyczne oraz liczne zabytki architektoniczne i kulturalne.

2. — Głównymi przyczynami zaniedbania tej sprawy, wynikającymi dawniej z tendencyjnej polityki zaborców, w okresie odrodzenia Państwa, są:

a) brak należytego zrozumienia doniosłości zagadnienia turystyki dla rozwoju Państwa tak wśród szerokich sfer społeczeństwa, jak i ze strony administracji państwowej, w szczególności zaś ze strony czynników samorządowych.

b) wadliwe postawienie zagadnienia opieki państwowej nad turystyką w okresie organizowania władz państwowych, skutkiem czego pomimo istnienia Referatu Turystyki w Ministerstwie Robót Publicznych sprawy, z nią związane, rozdrobnione są i administracyjnie i budżetowo w kilku resortach państwowych, przyczem budżet państwowy na cele popierania rozwoju

turystyki i propagandy turystycznej jest nie wystarczający na najniezbędniejsze potrzeby.

c) brak zainteresowania ze strony samorządów i przemysłu turystycznego zagadnieniami turystyki i propagandy turystycznej, a w związku z tem brak świadczeń finansowych na cele turystyki ze strony zainteresowanych samorządów i przemysłu turystycznego.

d) niedostateczny rozwój i słaba naogół organizacja instytucji, obsługujących turystykę, jak np. biur podróży, niedostateczna ilość wydawnictw turystycznych (przewodniki, broszury informacyjne, albumy i t. p.).

e) brak i niski poziom przemysłu hotelarskiego.

f) niedostateczny rozwój środków komunikacyjnych.

3. — Usuwanie wymienionych głównych braków oraz stwarzanie niezbędnych warunków dla rozwoju turystyki w Polsce uzależnione jest:

a) od racjonalnego zorganizowania opieki państwowej nad turystyką, na wzór innych państw europejskich, i skoncentrowania wydatków i budżetu Państwa w jednej organizacji państwowej.

b) od zwiększenia dotacji budżetowych zarówno samorządowych, jak i państwowych — tak w dziedzinie bezpośredniej opieki nad turystyką, jak również we wszystkich innych dziedzinach, związanych pośrednio z turystyką.

c) od wprowadzenia obowiązkowych świadczeń na pewne działy przemysłu turystycznego (przedsiębiorstwa komunikacyjne, hotele, pensjonaty, zakłady kąpielowe, uzdrowiska i t. p.) celem uzyskania również od zainteresowanego w rozwoju tego

ruchu przemysłu niezbędnych funduszy na podniesienie urządzeń turystycznych i propagandę turystyczną.

d) od napływu kapitału prywatnego do przemysłu turystycznego, a w szczególności hotelowego.

Wobec powyższego Komisja Międzyministerjalna do Zbadania Zagadnień Turystyki uważa za konieczne:

1) niezwłoczne utworzenie przy Ministrze Robót Publicznych autonomicznego Polskiego Urzędu Turystycznego, któryby powstał przez wyodrębnienie Referatu Turystyki w Ministerstwie Robót Publicznych i złączenie go z istniejącymi w innych Ministerstwach agendami, zajmującymi się sprawami turystyki, a także scentralizowanie w Polskim Urzędzie Turystycznym kredytów, którymi dysponują rozmaite Ministerstwa na cele popierania turystyki i wydawnictw turystycznych;

2) wniesienie do Sejmu projektu ustawy o popieraniu turystyki, która by na pewne działy przemysłu turystycznego w całej Polsce oraz na przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe w miejscowościach wybitnie turystycznych nałożyła obowiązkowe opłaty na rzecz popierania turystyki i propagandy turystycznej w Polsce: fundusz, powstały z tych opłat, byłby zarządzany przez Polski Urząd Turystyczny przy współudziale projektowanej Państwowej Rady Turystycznej względnie Polskiego Związku dla Popierania Turystyki;

3) powołanie do życia lokalnych i prowincjonalnych związków propagandy turystycznej, opierających swą działalność w kierunku popierania turystyki i propagandy turystycznej na środkach, dostarczonych przez miejscowe samorządy i przemysł turystyczny, oraz zjednoczenie tych związków w Polski Związek Popierania Turystyki".

GÓRNICTWO I PRZEMYSŁ

PRZEMYSŁ NAFTOWY

PRZEMYSŁ GAZOLINOWY W IV KWARTALE 1930 R.¹⁾ — Stan przemysłu gazolinowego w IV kwartale 1930 r. przedstawia zestawienie następujące:

		Zbyt gazoliny — w kg:					
		Liczba czynnych zakładów	Liczba robotników	Przerobiono gazu ziemn. m ³	Wyrobito gazoliny kg	w kraju	z zagranicą
Październik	22	268	24.987.480	3.455.491	3.376.316	—	3.376.316
Listopad	21	258	24.381.435	3.420.157	3.224.345	—	3.224.345
Gruzień	20	252	24.471.960	3.585.487	3.413.102	—	3.413.102
Razem:	—	—	73.840.875	10.461.135	10.013.763	—	10.013.763

W porównaniu z III kwartałem r. ub. przerobiono gazu ziemnego o 1.375.732 m³ więcej (w III kwartale przerobiono 72.465.143 m³) i uzyskano gazoliny o 1.067.367 kg więcej (w III kwartale 9.393.768 kg).

W stosunku do IV kwartału 1929 r. przerobiono gazu ziemnego o 1.778 tys. m³ więcej (w IV kwartale 1929 r. 72.063 tys. m³) i otrzymano gazoliny o 981 t więcej (w IV kwartale 1929 r. 9.480 t).

W IV kwartale 1930 r. uzyskano przeciętnie ze 100 m³ gazu ziemnego 14.16 kg gazoliny (w III kwartale 12.9 kg, w IV kwartale 1929 r. 13.1 kg).

Stan przemysłu gazolinowego według okręgów górniczych przedstawiał się następująco:

	Przerobiono gazu ziemnego m ³	Wyrobito gazoliny kg
Okręg Drohobycz (Borysław, Schodnica, Rypne)	63.576.125	9.360.690
Okręg Stanisławów (Bitków)	9.466.600	903.205
„ Jasło (Równe — Rogi)	798.150	197.240

Zbyt gazoliny w IV kwartale wyniósł ogółem 10.014 t — wszystko do krajowych rafinerii nafty, celem domieszanania do benzyn ciężkich dla otrzymania benzyny motorowej.

Eksport gazoliny (czystej, nie w postaci mieszanki z benzyną) ustał zupełnie, podczas gdy w odpowiednim okresie 1929 r. wynosił 59.5 t.

Sytuacja w przemyśle gazolinowym pozostała niezmieniona. Ceny wynosiły ok. \$ 700 za cysternę 10-tonnową gazoliny.

W IV kwartale przystąpiono do montowania trzech nowych gazoliniań: w Bitkowie, Borysławiu i Grabownicy.

Stan przemysłu gazolinowego w całym 1930 r. przedstawia w porównaniu z latami poprzednimi zestawienie następujące:

	Przerobiono gazu ziemn. tys. m ³	Uzyskano gazoliny tonn	Zbyt gazoliny w kraju tonn
1926	186.141	18.044	15.714
1927	248.415	27.794	25.233
1928	259.205	31.855	29.882
1929	277.083	34.504	32.748
1930	286.148	38.518	37.607

Z powyższych danych wyprowadzamy wniosek, że rozwój przemysłu gazolinowego odbywał się w 1930 r. w dalszym ciągu.

Stan przemysłu według okręgów górniczych przedstawiał się w 1930 r. następująco:

Okręg	Przerobiono gazu ziemn. tys. m ³	Otrzymano gazoliny tonn
Drohobycz	249.808	34.904
Stanisławów	35.355	3.392
Jasło	896	222

W 1930 r. otrzymano przeciętnie ze 100 m³ przerobionego gazu ziemnego 13.46 kg gazoliny (w 1929 r. 12.45 kg, w 1928 r. 12.28 kg). Wzrost wydajności należy przypisać tak uzyskaniu produkcji gazów o większej zawartości węglowodorów ciężkich, jak i technicznemu udoskonaleniu urządzeń dla otrzymania gazoliny.

Eksport gazoliny (w stanie czystym) wyniósł w 1930 r. za ledwie 12 t (do Francji), podczas gdy w 1929 r. eksport ten wynosił 514 t i w 1928 r. 860 t.

¹⁾ Dane za III kwartał 1930 r. — p. zesz. 48, 1930, str. 2.097.

HUTNICTWO ŻELAZNE

KOPALNICTWO RUD ŻELAZNYCH W LISTOPADZIE I GRUDNIU 1930 R. — Pewne, nieznaczne zresztą, polepszenie, jakie dało się zauważyć w kopalnictwie rudy w październiku, było w ogólnym kryzysie tylko zjawiskiem przejściowym, które w listopadzie i grudniu ustąpiło miejsca dalszemu pogorszeniu. Przemysł wielkopiecowy doznał dalszego osłabienia, co, oczywiście, musiało się odbić i na kopalniach, gdzie zmniejszyło się nie tylko tempo pracy, lecz i ilość produkujących jednostek. Kopalnie nie mają obecnie żadnych widoków na poprawę sytuacji, gdyż zmniejsza się nie tylko zbyt, lecz i dotychczasowa cena staje się coraz trudniej osiągalna. Wywóz rudy wykazał w listopadzie znaczny spadek, i choć grudzień przyniósł poprawę, są to jednak ciągle liczby nie mogące mieć poważniejszego wpływu na działalność kopalni. W ciągu 2 ostatnich miesięcy r. ub. dał się zauważyć silniejszy spadek wydobycia, gdyż wynoszący ok. 20%, podczas gdy całoroczny spadek wyniósł w ogólnej sumie 41%.

Największy spadek wydobycia w liczbach absolutnych nastąpił w okr. częstochowskim, gdzie w ciągu dwóch ostatnich miesięcy wydobycie spadło o 4.575 t, w okr. zaś radomskim o 2.850 t, procentowo jednak najwięcej zmniejszyło się ono w okr. radomskim, gdyż o ok. 40%, podczas gdy w okr. częstochowskim spadek wyniósł ok. 15%. Ograniczenie wydobycia nastąpiło prawie równomiernie we wszystkich kopalniach. Roboty poszukiwawczych nie było zupełnie.

Wydobycie rud w całej Polsce i w poszczególnych okręgach przedstawiało się, jak następuje (w tonnach):

Okręgi górnicze:

	częstochow.	radomski	zagł. dąbrowskie	krakowski	tarnogórski	Ogółem w Polsce
1929 — przec. mies.	43.342	8.536	1.008	1.035	957	54.878
I kw. 1930 — przec. mies.	41.847	5.601	801	64	1.014	49.327
II kw. 1930 — przec. mies.	31.234	5.133	1.030	—	576	37.973
III kw. 1930 — przec. mies.	27.751	6.525	962	—	574	35.812
Październik . 1930	31.434	7.206	773	—	472	39.885
Listopad	29.589	5.432	433	—	477	35.931
Grudzień	26.859	4.356	477	—	535	32.227
Styczeń—grudz. „	391.708	67.343	9.630	191	7.974	476.846
„ 1929	520.099	102.431	12.097	12.423	11.481	658.531

Jak widzimy więc, w ciągu ostatnich 2 miesięcy wydobycie spadało, mianowicie w listopadzie spadło o 3.954 t, w grudniu zaś o dalsze 3.704 t; wydobycieienne w listopadzie wzrosło o 1'3%, w grudniu zaś obniżyło się w tym samym stosunku, co i wydobycie miesięczne. Z poszczególnych okręgów wszystkie, z wyjątkiem tarnogórskiego, wykazały w obu miesiącach spadek w liczbach miesięcznych, natomiast w liczbach dziennych w listopadzie w okr. częstochowskim i tarnogórskim był wzrost wydobycia o 5'9 wzgl. o 13'6%. W grudniu jedynie okrąg tarnogórski wykazał pewien wzrost wydobycia. Porównanie produkcji w ciągu całego 1930 r. i 1929 r. wykazuje w 1930 r. spadek o 181.685 t, przyczem spadek ten nastąpił we wszystkich okręgach.

Poniższe zestawienie wykazuje procentowe zmiany wydobycia grudniowego w porównaniu z poprzednimi okresami:

	Zmiana wydobycia grudniowego w stosunku do:			Zmiana wydobycia za 12 mies. 1930 w stos. do 1929		
	listopada 1930: mies.	grudnia 1929	przec. mies. 1913			
Ogółem w Polsce	— 10'3	— 10'3	— 37'5	— 16'4	— 27'6	
B. Kongresówka	— 10'6	— 10'6	— 36'8	+ 22'2	— 26'2	
Małopolska . .	—	—	—	—	— 98'5	
Górny Śląsk . .	+ 12'1	+ 12'1	— 42'7	— 66'0	— 30'5	

W okręgu krakowskim wydobycia nie było. Udział okręgów w ogólnym wydobyciu w 1930 r. wynosił: okr. częstochowski 82'2%, okr. radomski 14'1%, zagł. dąbrowskie 2'0% i okr. tarnogórski 1'7%.

Liczba uruchomionych kopalni obniżyła się z miesiąca na miesiąc: w listopadzie było ich 21, w grudniu zaś 20, wydobycie zaś dało w listopadzie 19 i w grudniu 18 kopalni.

Liczba robotników, zatrudnionych w kopalnictwie rudy, wynosiła w listopadzie 4.027, w grudniu zaś 3.062 wobec 4.014 w październiku. Jak widać więc, spadek liczby robotników zaczyna już przybierać poważniejsze rozmiary, gdyż grudzień w porównaniu do października wykazał zmniejszenie o 23'7%. W grudniu główne zmniejszenie liczby robotników nastąpiło w okręgu częstochowskim, gdzie zwolniono 924 ludzi, t. j. 28'2% całej załogi tego okręgu. W grudniu 1929 r. liczba robotników wynosiła 5.702, to znaczy, że w ciągu 1930 r. nastąpiło zmniejszenie ich liczby o 2.640, t. j. o 46'2%. Największa liczba zwolnionych robotników wypadła również na okr. częstochowski, gdzie ubyło ich w ciągu roku 2.024, t. j. 46'8%; w okręgu radomskim liczba robotników zmniejszyła się o 498, t. j. o 43'5%.

Wydażność pracy robotnika (w tonnach miesięcznie i dziennie) przedstawiona jest w poniższym zestawieniu; przy obliczaniu uwzględnieni zostali jedynie robotnicy, pracujący w kopalniach z wydobyciem:

	Liczba kopalni:		Liczba robotn.:		Wydobycie na 1 robotnika:	
	czynnych	z wydobyc.	ogółem	w kop. z wyd.	miesięcznie	dziennie
Wrzesień 1930	21	19	3.969	3.877	9'07	0'349
Październik „	21	19	4.014	3.930	10'15	0'376
Listopad „	21	19	4.027	3.957	9'08	0'378
Grudzień „	20	18	3.062	3.011	10'70	0'446

Jak widać z tego, wydajność w grudniu skoczyła dosyć znacznie, lecz jest to właściwie wynikiem tego, że część robotników została zwolniona dopiero pod koniec miesiąca, praca zaś przez nich dokonana została policzona na dobro pozostałych robotników. W następnym miesiącu wydajność ta niewątpliwie okaże się znacznie mniejsza.

Przywóz rudy wraz z tworzywami, zawierającymi żelazo utrzymywał się w listopadzie i w grudniu na podwyższonym nieco poziomie. Wywóz rudy w listopadzie był trochę mniejszy, w grudniu jednak powrócił do swojej ostatniej normy ok. 5 tysięcy t.

Liczbowo obrót rudą z zagranicą przedstawiał się, jak następuje (w tonnach):

	Przywóz z zagran.:	Wywóz rudy żelaznej	Przywóz z zagran.:	Wywóz rudy żelaznej
	rudy żelaznej	materiał. zawieraj. żelazo	rudy żel. zagra-nicę	rudy manga-nowej
1929 — przec. mies. .	44.441	9.713	8.255	4.667
I kwart. 1930 — przec. mies.	30.654	4.186	10.999	1.946
II kwart. 1930 — przec. mies.	16.600	5.148	5.459	3.236
III kwart. 1930 — przec. mies.	12.668	6.642	5.827	2.764
Październik . 1930	20.580	5.238	5.232	6.794
Listopad	24.156	5.021	3.831	2.730
Grudzień	20.299	8.174	5.509	3.164
Styczeń—grudzień „	244.811	66.359	81.425	36.529
„ 1929	533.292	116.560	99.058	56.001

Jak widać więc, przywóz rudy w grudniu utrzymał się mniej więcej na wysokości październikowej, natomiast przywóz two-

zyw innych, zawierających żelazo, wzrósł w grudniu dosyć znacznie. Daje się zaobserwować, że w IV kwartale r. ub. przywóz rudy zwiększył się dosyć znacznie w porównaniu z dwoma poprzednimi kwartałami, co daje się wytłumaczyć z jednej strony robbieniem pewnych zapasów na zimę, z drugiej zaś dążeniem hut do zwiększenia we wsadzie wielkopieczowym ilości bogatej rudy, kalkulującej się lepiej od biednych rud krajowych. Porównanie przywozu w ciągu całego 1930 r. z przywozem poprzedniego roku wykazuje bardzo znaczny spadek przywozu zarówno rudy, jak i innych tworzyw, zawierających żelazo: rudy przywieziono w 1930 r. mniej o 288 481 t, t. j. o 54,2%, tworzyw zaś, zawierających żelazo, mniej o 50 201 t, t. j. o 43,1%. Również obniżył się i wywóz rudy — o 17 633 t, t. j. o 17,8%.

Przywóz rudy manganowej utrzymywał się na przeciętnym poziomie, w ciągu roku jednak był mniejszy niż w 1929 r. o 19 472 t, t. j. o 34,7%.

Stosunek żelaza, zawartego w rudzie przywiezionej i wydobytej, zużytych w kraju (obliczony według metody, wskazanej w zesz. 7/1930) przedstawiał się w ciągu ostatnich 4 miesięcy jak następuje:

	Żelazo w rudzie wydo- bytej	Żelazo w rudzie przywie- zionej	Stosu- nek I b : a	Stosu- nek II 100a : (a + b)
	(a)	(b)		
1929 — przec. mies.	13.463	25.776	1'91	34'4
Wrzesień 1930	8.789	5.950	0'68	59'6
Październik "	10.114	11.936	1'18	45'8
Listopad "	10.492	14.010	1'34	42'8
Grudzień "	7.621	11.773	1'55	39'3
Styczeń — grudzień 1930	132.115	141.990	1'08	48'2

Stosunek II wyraża procentowy stosunek żelaza polskiego, zawartego w całej ilości żelaza, jakie znajduje się w rudzie pozostającej w danym miesiącu do przetopu. Jak widać, od września stosunek ten ciągle się pogarsza i coraz więcej w naszym żelazie gotowym jest tego metalu pochodzenia zagranicznego. Pomimo to stosunek ten pozostawał jeszcze ciągle lepszy od przeciętnej z 1929 r.

Ceny rudy żelaznej w kraju mają tendencję zniżkową. Przekiętna cena wywozowa według Gł. Urz. Stat. wynosiła w listopadzie zł 25'60 za tonnę loco granica, w grudniu zaś zł 22'70, wobec zł 27'20 w październiku.

HUTNICTWO ŻELAZNE W LISTOPADZIE I GRUDNIU 1930 R.

Zakończenie 1930 r. przyniosło dalsze i bardzo znaczne osłabienie działalności przemysłu hutniczego. Skurczenie się zamówień wewnętrznych było tak znaczne, że listopad, a szczególnie grudzień, stały się miesiącami rekordowymi od czasu istnienia Syndykatu Hut pod względem słabego napływu obrotów. Ogólną sytuację pogarsza jeszcze położenie handlu hurtowego, który pomimo niezapełnienia składów nie daje żadnych zamówień ze względu na fatalną sytuację finansową swoich odbiorców, którzy płacą jedynie weksłami i często dopuszczają je do protestu. To też z tego powodu hurtownicy muszą bardzo ogólnie pospować przy sprzedaży, co bardziej hamuje i tak już skurczone ich obroty. Chwilowe polepszenie sytuacji, jakie ujawniło się w jesieni w przemyśle przetwórczym, było bardzo krótkotrwałe, i już w listopadzie położenie pogorszyło się bardzo znacznie, odbijając się, oczywiście, na zamówieniach dla hutnictwa. Nadzieje na ożywienie się przemysłu na wiosnę są bardzo nikłe.

Podobnie, jak i w poprzednich miesiącach, dużą rolę w podtrzymaniu hutnictwa odegrały obrotowe zagraniczne, wśród których przeszło 80% było ze strony Z. S. R. R. Obrotowe te dobiegały już jednak końca i ostatnie partie miały być wykonane w styczniu i w lutym. Dzięki tym zamówieniom wytwórczość hut w listopadzie wykazywała względnie nieznaczne zmniejszenie ilości miesięcznych, przyczem wytwórczość dzienna

w niektórych działach wykazywała nawet wzrost. Znacznie gorszy okazał się grudzień, gdyż wytwórczość w tym miesiącu obniżyła się już poważnie.

Poniższe zestawienie podaje procentowe ustosunkowanie się wytwórczości ostatnich 4 miesięcy do przeciętnej miesięcznej z 1913 r.:

	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Wielkie piece .	44'6	45'6	42'6	41'2
Stalownie . . .	79'5	82'0	77'7	56'6
Walcownie . . .	74'6	76'2	71'8	57'7

Sytuacja finansowa hut uległa dalszemu pogorszeniu ze względu na ciasnotę pieniądza w kraju; do poprawy sytuacji pod tym względem obrotowe sowieckie niewiele pomagają, gdyż są one płacone weksłami na dłuższy termin, zdyskontowanie zaś całej ich ilości napotyka na poważne trudności. Poważniejszych upadłości lub zawieszenia wypłat dotąd nie było, lecz cały materiał wekslowy, znajdujący się w ręku hut, z każdym miesiącem nabiera charakteru coraz to poważniejszego ryzyka.

Wytwórczość hut żelaznych w ich zasadniczych działach przedstawiała się według dzielnic, jak następuje (w tonnach):

	Su- rówka	Stal zlewna	Wytw. walc. gotowe	Rury żel. i stal.	Liczba robotn.
a) w województwie kieleckim					
1929 — przecięt. mies.	19.045	33.845	27.527	4.176	19.612
I kwart. 1930 — przecięt. mies.	17.106	26.561	21.620	4.008	15.363
II kwart. 1930 — przecięt. mies.	12.542	30.133	20.191	2.793	15.303
III kwart. 1930 — przecięt. mies.	10.930	26.410	18.828	2.824	14.707
Październik 1930	12.054	27.562	19.959	2.423	13.285
Listopad "	10.313	25.961	16.665	2.289	13.025
Grudzień "	10.178	23.871	15.751	1.784	13.079
Styczeń - grudzień 1930	154.280	326.703	234.291	35.371	—
" " 1929	228.540	466.136	330.328	50.109	—
b) w województwie krakowskim					
1929 — przecięt. mies.	—	987	906	—	199
I kwart. 1930 — przec. mies.	—	1.175	691	—	196
II kwart. 1930 — przec. mies.	—	204	448	—	160
III kwart. 1930 — przec. mies.	—	176	477	—	159
Październik 1930	—	1.123	592	—	188
Listopad "	—	1.000	695	—	188
Grudzień "	—	800	482	—	128
Styczeń - grudzień 1930	—	7.589	6.618	—	—
" " 1929	—	11.841	10.876	—	—
c) w województwie śląskim					
1929 — przecięt. mies.	39.658	74.894	51.760	6.149	32.140
I kwart. 1930 — przec. mies.	28.579	76.610	55.350	4.546	30.992
II kwart. 1930 — przec. mies.	25.830	68.730	52.181	4.013	29.835
III kwart. 1930 — przec. mies.	27.199	82.987	60.085	4.952	28.970
Październik 1930	27.206	84.882	58.957	4.662	28.449
Listopad "	26.383	80.592	57.547	4.860	28.373
Grudzień "	25.254	53.758	43.933	4.428	28.288
Styczeń - grudzień 1930	323.669	903.205	663.283	54.482	—
" " 1929	475.897	898.736	621.117	73.793	—
d) ogółem w Polsce					
1929 — przecięt. mies.	58.703	114.726	80.193	10.325	51.964
I kwart. 1930 — przec. mies.	45.685	104.346	77.651	8.554	46.551
II kwart. 1930 — przec. mies.	38.372	98.730	72.820	6.806	45.298
III kwart. 1930 — przec. mies.	38.129	109.573	79.390	7.776	43.836
Październik 1930	39.260	113.567	79.508	7.085	41.922
Listopad "	36.696	107.553	74.907	7.149	41.586
Grudzień "	35.432	78.429	60.166	6.212	41.495
Styczeń - grudzień 1930	477.949	1.237.497	904.192	89.853	—
" " 1929	704.437	1.376.713	962.321	123.902	—

Jak widać z tych liczb, różnica w wytwórczości między październikiem i listopadem nie była duża i jeżeli w listopadzie wytwórczość ta zmniejszyła się, to wynikało to wskutek mniejszej ilości dni pracy niż w październiku, gdyż wytwórczość dzienna, z wyjątkiem wielkich pieców, we wszystkich działach wzrosła. Dużo gorzej przedstawiał się grudzień, gdyż tu w porównaniu z listopadem nastąpił wszędzie silny spadek produkcji — zarówno miesięcznej, jak i dziennej.

Porównanie wytwórczości za okres roczny daje w 1930 r. spadek produkcji, który szczególnie zaakcentował się w przemyśle wielkopiecowym, najmniej zaś dotkliwie dał się odczuć w dziale walcownicym, w którym na Górnym Śląsku produkcja nawet wzrosła. Również niekorzystnie przedstawiał się dział rur.

W dziale wielkich pieców wytwórczość zmniejszyła się w obu miesiącach razem o 3.828 t, przyczem zmniejszenie to nastąpiło w równej prawie mierze w obu produkujących dzielnicach, mianowicie o 1.874 t w b. Kongresówce i o 1.952 t na Śląsku. W ciągu całego 1930 r. w porównaniu z 1929 r. wytwórczość spadła o 226.488 t, przyczem na Śląsku spadła o 152.228 t i w b. Kongresówce o 74.260 t.

Poniższe zestawienie wykazuje procentowe zmiany wytwórczości surówki w grudniu w porównaniu z poprzednimi okresami:

	Zmiana wytwórczości grudniowej w stosunku do:				Zmiana wytwór. za 12 mies. 1930 w stos. do 1929
	listopada 1930: mies.	grudnia 1929: dzien.	przecięt. mies. 1913		
Ogółem w Polsce	— 3'5	— 6'5	— 23'0	— 58'8	— 32'1
B. Kongresówka	— 1'3	— 4'5	— 41'5	— 71'0	— 32'6
Górny Śląsk	— 4'3	— 7'4	— 11'8	— 50'5	— 32'0

Ogólna liczba wielkich pieców, jakie były w ruchu, zmniejszyła się, gdyż w listopadzie wynosiła 9, w grudniu zaś 10, wobec 11 w październiku. Liczba przepracowanych pieco-dniówek wykazuje zmniejszenie, gdyż w listopadzie wyniosła 267, w grudniu zaś 258 wobec 290 w październiku. Najwyższa liczba pieco-dniówek w 1930 r. wyniosła 417 w styczniu. Na 1 pieco-dniówkę wypadło w listopadzie 137'1 t, w grudniu zaś 137'3 t, wobec 135'4 t w październiku. Udział poszczególnych dzielnic wynosił w listopadzie i w grudniu: b. Kongresówka 28'1% wzgl. 28'7% i Górny Śląsk 71'9%, wzgl. 71'3%.

Zbyt surówki w kraju w listopadzie utrzymywał się na poziomie października, wynosząc 17.340 t wobec 17.794 t w październiku, w grudniu natomiast zmniejszył się bardzo znacznie, gdyż spadł do 11.524 t, t. j. o 33'6% w stosunku do listopada. W ciągu całego 1930 r. wewnętrzny zbyt surówki wyniósł 187.250 t wobec 241.048 t w 1929 r., spadek wyniósł więc 22'3%. Spożycie własne hut zmniejszyło się również w ostatnich miesiącach, co wywołało wzrost zapasów do 62.860 t; przy dzisiejszej niewielkiej wytwórczości surówki jest to prawie dwumiesięczny zapas, co stanowi już duży ciężar z punktu widzenia wysokości uwięzionego w nim kapitału.

Wytwórczość stali w liczbie miesięcznej zmniejszyła się w listopadzie nieznacznie, gdyż o 6.014 t, przyczem jednak nastąpiło to skutkiem mniejszej ilości dni pracy w tym miesiącu, gdyż wytwórczość dzienna wykazała wzrost, zato w grudniu wytwórczość ta zmniejszyła się bardzo znacznie, gdyż spadła o 29.124 t, przyczem spadek ten nastąpił głównie na Górnym Śląsku, który wytworzył stali mniej niż w listopadzie o 26.834 t; zmniejszenie w b. Kongresówce wynosiło 2.090 t, w Małopolsce zaś 200 t. W ciągu całego roku ogólna wytwórczość stali w porównaniu z rokiem poprzednim spadła o 139.216 t, przyczem cały ten spadek nastąpił w hutach b. Kongresówki i wyniósł 139.433 t, na Górnym Śląsku zaś okazała się nadwyżka 4.469 t; Małopolska dała mniej o 4.262 t.

Poniższe zestawienie wykazuje procentowe zmiany wytwórczości stali w grudniu w stosunku do poprzednich okresów:

	Zmiana wytwórczości grudniowej w stosunku do:				Zmiana wytw. za 12 mies. 1929 w stos. do 1929
	listopada 1930: mies.	grudnia 1929: dzien.	przec. mies. 1913		
Ogółem w Polsce	— 27'1	— 27'1	— 7'1	— 43'4	— 10'1
Kongresówka	— 8'1	— 8'1	— 12'9	— 53'4	— 29'9
Małopolska	— 20'0	— 20'0	— 28'1	— 17'7	— 36'0
Górny Śląsk	— 33'3	— 33'3	— 3'9	— 37'7	+ 0'5

Ogólna liczba pieców martenowskich w ruchu obniżyła się z 36 w październiku do 35 w listopadzie i 31 w grudniu, przyczem liczba pieco-dniówek wynosiła w listopadzie 774, a w grudniu 599 wobec 806 w październiku. Spadek nastąpił głównie na Śląsku, gdzie liczba pieców spadła z 25 w październiku do 20 w grudniu, liczba zaś pieco-dniówek z 510 do 317. W b. Kongresówce liczba pieców utrzymała się bez zmiany, liczba zaś pieco-dniówek spadła z 271 do 265. Ilość pieców elektrycznych spadła w listopadzie z 8 do 7, lecz w grudniu znów podniosła się do 8, przyczem jednak ilość pieco-dni spadła ze 107 do 95 w listopadzie i do 78 w grudniu. Wytwórczość stali na 1 pieco-dniówkę w piecach martenowskich wyniosła w listopadzie 139 t, a w grudniu 131 t wobec 141 t w październiku. Udział poszczególnych dzielnic w wytwórczości wynosił w listopadzie i w grudniu: b. Kongresówka 24'1% i 30'5%, Małopolska 0'9% i 1'0% i Górny Śląsk 75'0% i 68'5%.

Wobec dużego zmniejszenia wytwórczości stali i stosunkowo mniejszego spadku produkcji w walcowniach zapasy stali w hutach zmniejszyły się w ciągu ostatnich 2 miesięcy z 42.157 t w październiku do 34.555 t w końcu grudnia.

Wytwórczość walcowni, podobnie jak i stalo ni, w listopadzie wykazała niewielką obniżkę o 4.690 t, przyczem jednak wytwórczość dzienna wzrosła; w grudniu okazał się znaczniejszy spadek wytwórczości miesięcznej o 14.740 t, przy jednoczesnym zmniejszeniu się produkcji dziennej. Największy spadek wytwórczości nastąpił w grudniu na Śląsku, gdyż o 13.614 t, w b. Kongresówce zmniejszyła się wytwórczość o 914 t i w Małopolsce o 213 t. W ciągu całego 1930 r., w porównaniu z r. ub. wytwórczość ogólna spadła o 58.129 t; główny spadek nastąpił w b. Kongresówce, gdyż o 96.037 t, częściowo zaś w Małopolsce — o 4.258 t, na Śląsku zaś wytwórczość wzrosła o 42.166 t.

Poniższe zestawienie podaje dla walcowni procentowe zmiany wytwórczości w grudniu w porównaniu z poprzednimi okresami:

	Zmiana wytwórczości grudniowej w stosunku do:				Zmiana wytw. za 12 mies. 1930 w stos. do 1929
	listopada 1930: mies.	grudnia 1929: dzien.	przec. mies. 1913		
Ogółem w Polsce	— 14'0	— 14'0	— 5'4	— 42'3	— 6'1
B. Kongresówka	— 5'5	— 5'5	— 23'4	— 57'5	— 29'1
Małopolska	— 30'7	— 30'7	— 32'0	— 21'8	— 39'2
Górny Śląsk	— 2'6	— 23'6	+ 3'8	— 9'7	+ 6'8

Pracowały naogół te same walcownie, co i w poprzednich miesiącach, jednakże w wielu z nich, szczególnie w b. Kongresówce, tempo pracy uległo znacznemu ograniczeniu, do tego stopnia, że poszczególne warsztaty walcownicze były częściowo albo nawet i zupełnie unieruchamiane. Ogólny zbyt wytworów walcowniczych stopniowo się obniżał w ciągu ostatnich dwóch miesięcy, wynosząc w listopadzie 68.791 t i w grudniu 60.613 t wobec 71.789 t w październiku; w liczbach tych zbyt krajowy wynosił 33.651 t w listopadzie i 26.820 t w grudniu, wywóz zaś zagranicę 35.140 t wzgl. 33.793 t. W wywozie ogólnym wywóz do Z. S. R. R. wyniósł 33.002 t w listopadzie i 32.297 t w grudniu, co stanowi 90'5% wzgl. 91'5% wywozu wytworów walcow-

nianych. W stosunku do wytwórczości wywóz stanowił w listopadzie 48,8%, a zbył w kraju 45%, w grudniu zaś wywóz 56,1%, a zbył w kraju 44,7%. W ciągu całego 1930 r. wywóz wytworów walcowanych wyniósł 367.608 t, co stanowiło 40,0% wytwórczości, zbył zaś w kraju 371.964 t, czyli 41% wytwórczości, w roku zaś 1929 odnośne liczby wynosiły: dla wywozu 166.238 t, czyli 17,3% i dla zbytu w kraju 696.898 t, czyli 72,4%. Zapasy wytworów walcowanych zmniejszyły się w ciągu listopada i grudnia z 76.318 t w październiku do 72.115 t w końcu grudnia. Zapasy w końcu grudnia 1929 r. wynosiły 59.968 t.

Udział poszczególnych dzielnic w ogólnej wytwórczości wynosił w listopadzie i w grudniu: b. Kongresówka 22,2% i 26,2%, Małopolska 0,9% i 0,8% i Górny Śląsk 76,9% i 73,0%.

Praca rurkowni przedstawiała się podobnie, jak i w innych działach; w listopadzie wytwórczość wzrosła o 64 t, t. j. o 0,9%, przy wzroście produkcji dziennej o 13,5%, w grudniu zaś zmniejszyła się o 937 t, czyli o 13,1%, przyczem wytwórczość dzienna spadła o ten sam procent. Do zmniejszenia grudniowej wytwórczości przyczyniły się w jednakowej mierze obie dzielnice, gdyż w b. Kongresówce wyprodukowano mniej o 505 t, t. j. o 22,0%, na Śląsku zaś mniej o 432 t, t. j. o 8,8%. W ciągu 1930 r. ogólna produkcja spadła o 34.049 t, t. j. o 27,4%, z czego na b. Kongresówkę przypadało 14.738 t, czyli 29,4%, a na Górny Śląsk 19.311 t, t. j. 26,2%. Udział poszczególnych dzielnic w listopadzie i w grudniu wyniósł: b. Kongresówka 32,1% i 28,8% oraz Górny Śląsk 67,9% i 71,2%.

Zbyt ogólny rur utrzymywał się mniej więcej na jednym poziomie, gdyż wyniósł w listopadzie 6.538 t i w grudniu 6.373 t wobec 6.673 t w październiku, w czym zbył w kraju wyniósł 1.851 t i 2.140 t. wobec 2.370 t. w październiku i wywóz 4.687 t i 4.233 t wobec 4.303 t w październiku. W ciągu całego 1930 r. zbył w kraju wyniósł 31.415 t, wywóz zaś 57.406 t wobec odpowiednich liczb roku poprzedniego: 49.980 i 70.376 t.

Liczba robotników w hutach w listopadzie zmniejszyła się o 336 ludzi, t. j. 0,8%, w czym na b. Kongresówkę przypada 260, t. j. 2%, i na Górny Śląsk 76, t. j. 0,27%. W grudniu spadek zmniejszył się, gdyż wyniósł tylko 91, przyczem na Śląsku ubywało 80 robotników i w Małopolsce 60, natomiast w b. Kongresówce okazał się przyrost 54. Zato liczba świętówek zwiększyła się bardzo znacznie. Poszczególne dzielnice zatrudniały w listopadzie i w grudniu: b. Kongresówka 31,4% i 31,6%, Małopolska 0,5% i 0,3% i G. Śląsk 68,1% i 68,1%.

Zamówienia krajowe wykazały bardzo znaczny spadek, szczególnie grudzień okazał prawie całkowity ich zanik. Według danych Syndykatu P. H. Żel. bez surowki, rur i zamówień zagranicznych ilość obwałunków wynosiła:

	Paźdz. 1930	Listopad 1930	Grudzień: 1930	1929
Rządowe	1.847	3.537	248	5.424
Prywatne	23.752	14.477	6.669	21.056
Razem:	25.599	18.014	6.917	26.480

W prywatnych było:

zamówień handlu . .	14.777	10.219	4.706	10.325
„ przemysłu . . .	8.975	4.258	1.963	10.731

Jak widać więc, zmniejszenie nastąpiło zarówno w handlu, jak i w przemyśle. Zamówienia rządowe w miesiącach sprawozdawczych nie od rywały prawie żadnej roli pod względem podtrzymania hut. Co do zmniejszenia ilości zamówień w poszczególnych gatunkach, to najsilniej spadły one w żelazie prętowym i w blaszce cienkiej, natomiast wzrostu nie było w żadnym gatunku. Zestawy kołowe wykazały znaczny wzrost w listopadzie wskutek jednorazowego zamówienia kolei.

Dostawa tworzyw hutniczych odbywała się normalnie. Rudy surowej i prażonej, gotowej do załadowania, otrzymały huty w listopadzie i w grudniu: 51.626 t i 47.348 t, w czym zagranicznej było 24.213 t. i 18.202 t. Innych tworzyw, zawierających

żelazo, otrzymano 14.659 t i 15.192 t, w czym zagranicznych 9.424 t i 11.283 t; dostawa starego żelastwa wyniosła 69.655 t i 62.051 t, w czym z zagranicy przyszło 35.262 t. i 30.705 t; wreszcie rudy manganowej dowieziono 2.532 t i 5.960 t.

Spżycie powyższych tworzyw w listopadzie i grudniu było następujące: rudy do wielkich pieców zużyto 52.596 t i 43.635 t, innych tworzyw, zawierających żelazo, 16.274 t i 14.428 t. koksu wielkopiecowego 41.123 t i 39.578 t, w czym zagranicznego było 354 t i 625 t; węgla dla wszystkich potrzeb hutnictwa, oprócz koksowania, spożyto 129.322 t i 119.224 t; żelastwa dla wielkich pieców i martenowskich — 90.896 t i 66.083 t, w czym żelastwa własnego było 26.351 t i 20.776 t; rudy manganowej spożyto 3.458 t i 4.857 t.

Obrót zagraniczny wytworami hutnictwa żelaznego, wraz z obrotem uszlachetniającym, podany jest poniżej (w tonnach i tys. zł); liczby wywozu zestawione są na podstawie danych Depart. Górn.-Hutniczego, liczby zaś przywozu i wartość na zasadzie danych Główn. Urz. Stat.:

	1930 Listopad tonn tys. zł	30 Grudzień tonn tys. zł	1929 Grudzień tonn tys. zł
Surówka wszelka { wyw. — — — 240 121			
{ przyw. 398 247 277 169 427 295			
Półwytwór walc. { wyw. 1.353 330 1.471 372 19 6			
{ przyw. 1.766 400 1.603 327 4.360 984			
Żel. i stal walc. { wyw. 28.157 8.400 25.495 7.460 13.495 4.110			
(oprócz niżej wymienionych) { przyw. 319 336 405 279 967 596			
Szyny wszelkie { wyw. 1.211 352 200 61 29 9			
wraz z akcesorj. { przyw. 8 4 3 2 136 54			
Blacha żel. i stal. { wyw. 5.762 2.440 8.098 3.410 9.502 3.850			
{ przyw. 511 304 840 489 964 569			
Rury żel. i stal. { wyw. 4.687 3.700 4.233 3.155 4.492 3.360			
{ przyw. 46 89 102 240 102 239			
Razem: { wyw. 41.170 15.222 39.497 14.458 27.777 11.456			
{ przyw. 3.048 1.380 3.230 1.506 6.956 2.737			

Poza wykazaniem w zestawieniu wytworami wywóz wytworów dalej posuniętej obróbki wyniósł w listopadzie 1.010 t, w grudniu zaś 1.055 t. W 1929 r. wywóz ten osiągnął w listopadzie 703 t i w grudniu 382 t.

Jak widać z tych liczb, wywóz utrzymywał się mniej więcej na stałej wysokości z nieznacznym wzrostem w listopadzie. W porównaniu do tychże miesięcy 1929 r. wywóz w 1930 r. był znacznie wyższy i w grudniu np. wzrósł wagowo o 42,2%, pod względem zaś wartości o 26,1%. W listopadzie stosunek był mniej więcej taki sam. W ciągu całego 1930 r. całkowity wywóz wyniósł 426.735 t o wartości zł 164.466 tys., w 1929 r. zaś — 243.491 t o wartości zł 114.645 tys., wzrost więc wywozu w 1930 r. wyniósł wagowo 183.244 t, t. j. 75,3%, pod względem zaś wartości podniósł się tylko o zł 49.821 tys. t. j. o 43,4%. Przeciętna wartość jednej wywiezionej tonny wynosiła w 1930 r. zł 387 wobec zł 471 w 1929 r.

PRZEMYSŁ KONFEKCYJNY

SYTUACJA NA RYNKU OBUWIANYM. — Mamy ponownie sezon żywszej sprzedaży obuwia, okres wielkanocny. Fabryki przygotowały trochę nowego towaru dla dopełnienia asortymentów u silniejszych kupców, ale przygotowania szły stosunkowo ospale, pomimo że zamówień było sporo, więcej nawet, aniżeli się spodziewano, ale nie stanowiło to zachęty do zwiększenia produkcji. Już w jesieni bowiem przekonano się, że dziś na zamówieniach nie wolno polegać. Kupcy, czując, że dostawcy stają się coraz ostrożniejsi i nie chcą dostarczać towaru pomimo przyjęcia zamówień, zamawiają na wszelki wypadek u kilku fabrykantów naraz takie same obuwie. Liczą oni na to, że jeden z wielu praw opodobnie jednak nie zawiedzie i towar dostarczy, a jeżeli dostarczy aż dwóch, to cd jednego z nich towaru się nie przyjmie, a prztem będzie jeszcze okazja do potargowania się z drugim. Tak więc na rynku zjawiała się obustronna „nieufność”, powstało nowe źródło chaosu.

Nie można jednak odmówić pewnej gospodarczej słuszności stanowisku fabryk. Przekonały się one w jesieni r. ub., że

między kupiectwem, od którego w lecie przyjęły zamówienia, kryzys i konkurencja zagraniczna poczyniły dalsze spustoszenia, że szereg firm stoi przed niewypłacalnością i dlatego firmom, podejrzanym o zły stan finansowy, wolano wykonanego już dla nich towaru nie wysyłać. Prawo handlowe dopuszcza takie wypadki niedotrzymania umów o dostawę, o ile tylko faktycznie wypadki są uzasadnione. Wspomniane wypadki nie były podyktowane złą wolą dostawców, czego najlepszym dowodem jest fakt, że na 31 grudnia w fabrykach mechanicznego obuwia było na składach około 100.000 par, zatrzymanych właśnie z tego powodu. Oczywiście takiego balastu nie bierze się na siebie dla przyjemności. Zapasy te ulegają obecnie likwidacji, ciążąc na rynku i stając się powodem b. ostrej wzajemnej konkurencji producentów przy równoczesnym zmniejszeniu produkcji.

Dla niezmiernie ostrożnej polityki sprzedażnej i produkcyjnej fabryk decydującym jest jeszcze jeden czynnik. Obniżenie cen obuwia, dokonane w poprzednim okresie, uczyniło kalkulację fabryk dość napiętą. Nie mieści się już w kalkulacji tej asekuracja przeciwko tak wysokiemu ryzyku sprzedaży, które w czasie obecnym doszło do 6—20% ceny fabrycznej. Z konieczności musiano dla obniżenia tego ryzyka obostrzyć silnie warunki sprzedaży, domagając się zazwyczaj gotówki, niekiedy zaliczki przy zamówieniu, a kredyty udzielając po coraz ostrzejszej selekcji odbiorców i na coraz krótsze terminy.

Prąd ten jest jednak bronią bardzo obosieczną. Indywidualne przedsiębiorstwa, które stosują najostrożniejsze warunki sprzedaży, będą oczywiście finansowo najzrędsze, ale dla całości interesów branży będą z tego skutki nader ujemne.

Jeżeli bowiem zważymy, że sklep obuwia obraca rocznie co najwyżej 2—3 razy (rzadko 4 razy), i że sama wieś polska konsumuje obuwia za więcej niż zł 350 miljn., a miasta i osady przemysłowe prawdopodobnie za blisko zł 200 miljn., to na to, aby zaopatrzyć asortyment sklepów za gotówkę, handel musiałby posiadać ok. zł 200 miljn. własnego kapitału obrotowego. Ile obrotowego kapitału własnego znajduje się naprawdę w handlu obuwia — oczywiście bez specjalnej ankiety ustalić niema sposobu, ale możnaby być zachwyconym, jeżeli kapitały te stanowiły $\frac{1}{5}$ — $\frac{1}{3}$ potrzebnej wysokości. Reszta obrotów zatem nolens volens opierać się musi na kredycie. Ograniczenie tego kredytu ponad miarę musi zatem zrujnować handel obuwiany do reszty, z wyjątkiem tych jednostek, które szczęśliwie kredyty właśnie najmniej potrzebują.

Wytworzyła się sytuacja niezmiernie trudna. Jedyne wyjściem jest szukanie innych dróg zmniejszenia ryzyka sprzedaży, ale kupiectwo, jak dotąd, niema tu dla swego własnego interesu dostatecznego zrozumienia i stąd trudności te trwają.

W chwili obecnej możliwą drogą zmniejszenia ryzyka wydaje się sprzedaż komisowa, ale tylko pod jednym warunkiem, mianowicie, że istniałaby kontrola nad tem, ile towaru kupiec, korzystający z komis, pobrał. Oczywiście bowiem, jeżeli kupcy nabiorą za dużo towaru w komis, to część towaru niesprzedana stanowić będzie dla producentów takie same źródło strat, jak dzisiejszy sposób nabywania na kredyt wekslowy, z którego weksle nie mogą być wykupione.

Kupcy, korzystający z niekontrolowanego komis, a posiadający dawne długi niepolikwidowane, obok komis prowadzić mogą dalej swoje interesy i sprzedawać w pierwszej linii towar własny (mało dbając o zbyt towaru, otrzymanego w komis), albo z wpływów ze sprzedaży komisowej pokrywać będą swoje należności wekslowe.

Komis niekontrolowany stać się więc może źródłem strat dla dostawcy i dlatego rozpowszechnić się nie może.

Przejdźcie na sprzedaż kontrolowanego komis, jest równoznaczne z koncentracją sprzedaży. Nic bowiem nie stoi na przeszkodzie zaopatrzeniu składu komisowego w taki sposób, by mógł dokonywać wielkich obrotów i by dzięki temu potaniało jego pośrednictwo sprzedaży detalicznej. Ustaje obecna konieczność rozdrabniania dostaw. Razem z taką koncentracją bardzo poważny odsetek obecnych sklepów obuwia musiałby być zamknięty.

Ważną rzeczą jest ustalenie cech, które znamionują zdrową zasadę sprzedaży komisowej i odróżniają ją od sprzedaży niezdrowej. Najważniejsze cechy są następujące:

1) kupiec zobowiązuje się do niesprzedawania obuwia innego aniżeli dostarczone mu w komis przez określoną ściśle grupę dostawców;

2) kupiec zobowiązuje się codziennie wpływy ze sprzedaży wpłacać na wskazany mu rachunek bankowy;

3) kupiec zobowiązuje się do sprzedaży po wskazanych mu cenach i pod wskazaną mu marką, tak, by fabryki mogły się reklamować;

4) kupiec zobowiązuje się do składania tygodniowych raportów i ewidencji ze stanu asortymentu i dokonanej sprzedaży;

5) dostawcy zobowiązują się wnieść pewien minimalny asortyment i stale go uzupełniać, tak, by kupiec miał możliwość dużych obrotów;

6) dostawcy zobowiązują się jakość dostarczonego towaru, zmiany fasonów, modeli, wykonania i t. d. i t. d. uzgadniać z wymaganiami kupca;

7) dostawcy zobowiązują się do niezakładania własnych sklepów i niezawierania podobnych umów komisowych ze sklepami innymi w promieniu 750—1.000 m od sklepu zakontraktowanego i t. d. i t. d.

Z chwilą powstawania nowej takiej formy sprzedaży (która na dłuższy czas może stać się u nas formą normalną — z powodu braku kapitałów) ustanie produkcja na skład nadmierny i odpadnie groźna marża ryzyka 6—20% ceny fabrycznej.

Produkować się będzie albo na sprzedaż kupcom za gotówkę, lub krótki bardzo kredyt, a poza tem tylko dla dopełnienia asortymentu sklepów komisowych. Przed takim dopełnieniem jednak nastąpi jeszcze wzajemna wymiana towaru między sklepami komisowymi tej samej grupy producentów, gdyż często towar, niesprzedany w jednym sklepie, a wyczerpany już, potrzebny będzie w sklepie drugim i t. d. Zmniejszy się przez to może błędne unieruchomienie kapitału w nadmiernych zapasach każdego sklepu i fabryk, ustać mogą liczne błędne dyspozycje, sytuacja stałaby się nareszcie jako tako przejrzysta.

Rozchodzi się o to, by rozwój sytuacji w tym kierunku nie utrudniać, a ułatwiać. Ważne są przytem formy finansowania omawianej akcji. Gdy uzgodnione zostaną potrzebne tu nowe formy kredytu, dalszy rozwój powinien się raźnie dalej potoczyć. To sprawy finansowe nie należą do trudnych i przy obustronnej dobrej woli dają szereg prostych możliwości rozwiązania. To rozwiązanie posiada znaczenie nie tylko dla branży obuwianej, ale, w razie powodzenia w praktycznej realizacji stanie się przykładem dla reorganizacji aparatu detalicznego, sprzedaży w wielu innych branżach.

Jest to jedna z pierwszych świadomych organizacyjnych prób dostosowania metod zbytu towarów w detalu do stanu kapitałów handlowych rynku polskiego, bez syndykatów, trustów i karteli.

W. D.

ROLNICTWO

POD REDAKCJĄ MINISTERSTWA ROLNICTWA

MIĘDZYNARODOWE KONFERENCJE ROLNICZE W PARYŻU. — W końcu lutego 1931 r. odbyły się w Paryżu dwie europejskie konferencje rolnicze. Ponieważ okres bieżący stoi pod znakiem najrozmaitszych narad, poświęconych kryzysowi rolnemu oraz sposobom jego zwalczania, a organizowanych przez coraz to inne czynniki — należy przeto wspomnieć o genezie powyższych konferencji.

Jak wiadomo, hasło Paneuropy, rzucone we wrześniu 1929 r. przez Ministra Brianda, skonkretyzowało się o tyle, że we wrześniu 1930 r., za pełną aprobatą XI Zgromadzenia Ligi Narodów, ukonstytuowała się wyłoniona przez państwa europejskie Komisja Studiów Unii Europejskiej. Wobec drażliwości tematów

politycznych — przedmiotem prac Komisji stały się przede wszystkim aktualne i wymagające międzynarodowego współdziałania problemy ekonomiczne. Wśród nich zagadnienie kryzysu rolnego, a w szczególności zagadnienie zbytu nadwyżek produkcji rolnej, wysunęło się na czoło.

W związku z powyższem Komisja Studiów Unii Europejskiej uchwaliła (na swojej II sesji) w dn. 21 stycznia 1931 r. zwołać 2 specjalne narady, które właśnie odbyły się w Paryżu. Pierwsza z nich, obradująca w dn. 23 — 25 lutego r. b. przy udziale delegatów 22 państw europejskich (Niemiec, Austrii, Belgii, Bułgarii, Danii, Estonii, Francji, Wielkiej Brytanii, Grecji, Węgier, Irlandii, Włoch, Łotwy, Litwy, Luksemburga, Holandii, Polski,

Rumunii, Szwecji, Szwajcarii, Czechosłowacji i Jugosławii), była poświęcona zagadnieniu zbytu zapasów zbożowych z 1930 r.; druga, obradująca w dn. 25 — 28 lutego r. b., jako sesja specjalnego Komitetu Jedenastu z udziałem przedstawicieli: Niemiec, Austrii, Belgii, Wielkiej Brytanii, Estonii, Francji, Włoch, Norwegii, Szwajcarii, Czechosłowacji i Jugosławii, powołanego wspomnianą już uchwałą z dn. 21 stycznia 1931 r., była poświęcona z kolei zagadnieniu wywozu nadwyżek przyszłych zbiorów rolnych.

Jeśli chodzi o wyniki obu powyższych konferencji — streszczają się one w ogólnikowych stwierdzeniach aktu końcowego względnie protokołu.

Konferencja w sprawie zbytu zapasów zbożowych z 1930 r. ustaliła, co następuje:

1. — W sprawie pszenicy Konferencja stwierdziła, na podstawie danych cyfrowych, dostarczonych przez poszczególne kraje eksportujące, względnie przygotowanych uprzednio jeszcze przez Sekretariat Ligi Narodów, że nadwyżki eksportowe krajów Europy Środkowo-Wschodniej są w stosunku do ogólnego zapotrzebowania całkiem nieznaczne i że państwa importujące mają zamiar uskutecznienia części swoich zakupów we wspomnianych krajach Europy Środkowo-Wschodniej, „lub w niektórych z nich”. Nie trudno się domyśleć, że twórcą formułki „lub w niektórych z nich” musiały być Niemcy, pragnące zabezpieczyć sobie zupełnie wolną rękę w stosunku do Polski, jak również w stosunku do przyszłych kombinacji „regionalnych” z państwami naddunajskimi. Konferencja skonstatowała, iż wobec wielkiej różnorodności warunków w poszczególnych państwach efektywne zakupy będą poczynione bezpośrednio w drodze porozumienia organizacji lub firm, istniejących w poszczególnych państwach, pod patronatem zainteresowanych rządów. Wyniki tej akcji mają być zakomunikowane Komisji Studjów Unji Europejskiej na jednym z jej następnych posiedzeń.

2. — W sprawie jęczmienia i kukurydzy ustalono ogólnikowo, że zapasy tych zbóż są niższe od ogólnego popytu europejskiego w bieżącym roku, że państwa importujące zasadniczo gotowe są czynić zakupy tych zbóż na rynkach Europy Środkowo-Wschodniej i że należałoby akcję wskazaną w odniesieniu do pszenicy stosować i do tych 2 gatunków zboża.

3. — W sprawie żyta i owsa podanie zapasów tych zbóż (tutaj możliwości zbytu ich na rynkach europejskich państw importujących postanowiono narazie odroczyć. Tego rodzaju uchwała jest oczywiście dla Polski, najbardziej zainteresowanej eksportem żyta, wynikiem negatywnym, tem niemniej jednak, wobec tendencji usunięcia wogóle sprawy żyta z obrad Konferencji, utrzymanie problemu w programie przyszłych prac daje pewne widoki w dalszej perspektywie.

Jest rzeczą charakterystyczną, że w akcie końcowym niema żadnych postanowień, dotyczących preferencji celnej, jako środka ułatwienia zbytu nadwyżek zbożowych, którą to ideę niewątpliwie usiłowała propagować Rumunia. Wydaje się wszakże, że po rezolucjach podkomitetu rolnego na listopadowej konferencji genewskiej „w sprawie zespolonej akcji gospodarczej” koncepcja ta została ostatecznie przesadzona, przynajmniej w swej pierwotnej formie.

W końcu należy zaznaczyć, że reprezentanci państw wolno-handlowych z Wielką Brytanią na czele nie podpisali narazie aktu końcowego, oświadczając przytem, że rządy ich nie mają właściwie żadnego wpływu na zwiększenie udziału importu zbóż pochodzenia europejskiego.

Konferencja w sprawie wywozu nadwyżek przyszłych zbiorów rolnych (Polska, stosownie do decyzji, mocą której wszystkie państwa rolnicze, nie należące do Komitetu Jedenastu, mogą uczestniczyć jako obserwatorzy, wzięła udział w konferencji w tym właśnie charakterze) stwierdziła z kolei, co następuje:

1. — Zagadnienie zbytu nadmiaru zbóż europejskich jest zagadnieniem światowym, i dlatego istotne rozwiązanie sprawy dać może jedynie porozumienie wszystkich zainteresowanych części

świata. Jeśli chodzi o samą Europę, ogólnie biorąc, nie zwiększyła ona obszarów uprawnych przy nieznacznym wzroście wydajności z jednostki gruntu. Wynika stąd, że niema nadprodukcji w Europie, a tylko w krajach pozaeuropejskich, przyczem warunki, w jakich się owa nadprodukcja realizuje, jak również załew Europy zbożem sowieckim, każą mniemać, że kryzys trwać będzie jeszcze długo. Wobec powyższego podstawowym postulatem stała się ścisła współpraca wszystkich kontynentów, do czego okazją będzie w pierwszym rzędzie światowa konferencja zbożowa w Rzymie, zwołana na dz. 26 marca r. b.

2. — W stosunku do środków zaradczych natury celnej, które wysuwają pewne państwa eksportujące Europy Środkowo-Wschodniej, uznać należy, iż wskazania w tej mierze II konferencji genewskiej „w sprawie zespolonej akcji gospodarczej” nic nie straciły na swej wartości, czego przykładem zresztą są aktualne próby pewnych porozumień celnych w ramach tych określeń i ustaleń, jakie właśnie powstały jako rezultat dyskusyj na konferencji genewskiej nad problemem preferencji.

3. — Z pośród pozostałych środków zaradczych zwrócić należy specjalną uwagę na warunki i koszty transportu, dalej na możliwość ulepszeń w dziedzinie prawno-kredytowej, związanej z obrotem handlowym, wreszcie (jeśli chodzi o stronę kupującą) na sprawę udzielania, i to możliwie wcześniej, przez państwa importujące zboże danych statystycznych, mogących w przybliżeniu określić wysokość ich zapotrzebowania na zboże. Wszystko to razem wzięte przyczynić się może do ułatwienia zbytu nadwyżek z przyszłych zbiorów przez polepszenie warunków konkurencyjnych ze zbożem zamorskiem. Wchodzą też tu w grę i możliwości częściowego regulowania wysokości nadwyżek eksportowych przez racjonalizację produkcji.

4. — Należy z zaufaniem oczekiwać kontynuacji prac nad utworzeniem Międzynarodowego Instytutu Kredytu Rolniczego.

5. — Wobec zmienności zjawisk gospodarczych z zakresu rolnictwa należy w przyszłości zwoływać w razie potrzeby specjalne narady pod auspicjami Komisji Studjów Unji Europejskiej.

Jak widać z powyższego, obie konferencje paryskie nie dały konkretnych rezultatów, co zresztą wynikało częściowo z samego charakteru omawianych zagadnień, tem niemniej stanowią one pożyteczne ogniwo w łańcuchu porozumień rolniczych, zataczających coraz szersze kręgi.

W szczególności narada w sprawie likwidacji zapasów z 1930 r. może odegrać doniosłą rolę, jako pierwsza bodaj próba ściślej-szego powiązania handlu prywatnego z polityką handlową państwa, i to w formie najzupełniej różnej od środków, stosowanych dotychczas. W razie pomyślnych rezultatów, chociażby tylko częściowo zrealizowanych, jak również w wypadku rozszerzenia podobnych porozumień także i na żyto, sprawa nabrałaby dla Polski dużego znaczenia praktycznego.

Sądzić też należy, że po raz pierwszy zarysowana w Paryżu, w formie jeszcze ogromnie ogólnikowej, idea międzynarodowego uregulowania przez rządy kierunków i wielkości zakupów w prywatnym handlu zbożem stanie się jednym z tematów dyskusyj i uchwał na bliskiej już światowej konferencji zbożowej w Rzymie.

St. Leszczyński

OGÓLNOKRAJOWY ZJAZD FACHOWO-ROLNICZY. — W dn. 13 i 14 marca r. b. odbywał się w Warszawie zorganizowany przez Związek Rolników i Leśników z Wyższym Wykształceniem Zjazd Fachowo-Rolniczy. Zjazd, który miał na celu ustalenie wytycznych odnośnie organizacji gospodarstw rolnych w dobie przeżywane o obecnie kryzysu rolniczym, zgromadził około 400 producentów rolnych, zaproszonych imiennie na te narady.

W pierwszym dniu Zjazdu na plenum wygłoszone zostały referaty następujące:

1) P. W. Szujski: „Czynniki polityki państwowej, zmierzające do zwalczania kryzysu rolnictwa”;

2) P. J. Łoś: „Możliwości kartelizacji zbytu wytworów rolnych — w dziedzinie produkcji roślinnej”;

3) P. Z. Ihnatowicz: „Organizacja zbytu produktów zwierzęcych”;

4) P. J. Barthel de Wyedenthal i P. R. Janta Polczyński: „Formy akcji ratowniczej”.

Zjazd podzielony został na 4 sekcje: 1) ekonomiczną, 2) organizacji gospodarstwa, 3) organizacji przetwórstwa i zbytu, 4) organizacji praktycznego ratownictwa gospodarstw. Sekcje pracowały w ciągu 2 dni przy znacznym udziale członków Zjazdu.

Zjazd wyłonił Komisję Wykonawczą, składającą się z Zarządu Związku Rolników z W. W., przewodniczących i referentów Zjazdu.

W sekcji ekonomicznej zgłoszone i uchwalone wnioski były tak liczne, że prezydium Zjazdu nie miało możności należytego opracowania i przedstawienia na Zjeździe wszystkich dodatkowo zgłoszonych dezyderatów, wskutek czego na plenum zreferowane były tylko wnioski w 4-ch dziedzinach, postulaty zaś w sprawach kredytowych i inne dodatkowe Zjazd przekazał Komisji Wykonawczej, która je ogłosi w pamiętniku Zjazdu.

Na plenum zreferowane zostały następujące wnioski Sekcji Ekonomicznej:

Wnioski ogólne:

1. — Zjazd uważa za konieczne rozszerzenie kompetencji Ministerstwa Rolnictwa na wszystkie dziedziny życia gospodarczego, związane z rolnictwem, a w szczególności też z procesem produkcji, jej techniką i organizacją.

2. — Zjazd uważa, że konieczne jest przeobrażenie Państwowej Rady Rolniczej przez dobranie do jej składu szeregu najkompetentniejszych w rozmaitych gałęziach producentów rolnych i z nadaniem jej szerokich uprawnień.

3. — Zważywszy, że postulaty, wypracowane przez Ogólnokrajowy Zjazd Fachowo-Rolniczy, powinny być zrealizowane, a to pod groźbą rozszerzenia się katastrofy kryzysu rolnictwa do rozmiarów, rujnujących całe życie gospodarcze Polski, Zjazd powołuje Komisję Wykonawczą, która składać się będzie z Zarządu Związku Rolników z Wyższem Wykształceniem oraz z przewodniczących i referentów generalnych poszczególnych sekcji Zjazdu. Zadaniem Komisji będzie rozpowszechnienie ustalonych na Zjeździe rezolucji oraz przedstawienie ich czynnikom miarodajnym, zarówno rządowym, jak i społeczno zawodowym.

4. — Wobec rozpaczliwego położenia rolnictwa Zjazd wyraża przekonanie, że konieczne kompresje budżetowe nie powinny być czynione z funduszy Ministerstwa Rolnictwa, przeznaczonych na podniesienie rolnictwa.

Wnioski szczegółowe:

I. — W zakresie polityki podatkowej:

Zważywszy, że położenie rolnictwa znacznie pogarsza wadliwy system podatkowy, obowiązujący obecnie w Polsce, a to głównie przez nierównomierne rozłożenie ciężarów na płatników — Zjazd uważa za niezbędne przyspieszenie przez Rząd prac nad przebudową całego systemu podatkowego, opierając go na zasadzie popierania i ochrony własności prywatnej, postawienia zasady, że podatek winien być płacony z dochodu, a nie z substancji majątkowej, że winna być prowadzona zasada oszczędności, oraz że proces kapitalizacji nie powinien być zahamowany i utrudniony. Na chwilę bieżącą Zjazd uważa za niezbędne zastosowanie daleko posuniętych ulg indywidualnych w spłacie zaległości w formie częściowego umorzenia kar za zwłokę i rozkładania zaległości na kilkoletnie spłaty ratalne, ze szczególnym uwzględnieniem rozkładu podatku spadkowego na maksymalny, dopuszczony ustawą na okres 10 lat.

II. — W zakresie polityki ubezpieczeń i świadczeń społecznych:

Zjazd stwierdza, że rozbudowa ubezpieczeń społecznych w rolnictwie w dobie obecnej jest nie tylko niemożliwa, ale należy dążyć do zmniejszania ciężarów, z tego tytułu wynikających, specjalnie na terenie Małopolski, Wielkopolski i Pomorza. W związku z tem Zjazd uznaje za konieczną nowelizację ustawy o ubezpieczeniach społecznych z dn. 19 maja 1920 r. z uwzględnieniem tworzenia kas zastępczych.

III. — W zakresie polityki kredytowej:

Zjazd stwierdza, że globalna suma zobowiązań rolnictwa, wysokie tej sumy oprocentowanie i niewłaściwa forma kredytu — stwarzają sytuację niezmiernie ciężką i nie dającą się utrzymać. Ponieważ trudności wyjścia z tego stanu rzeczy leżą zarówno w braku odpowiednich kredytów zagranicznych, jak i w stanie

rzeczy w Państwie istniejącym, a polegającym na utrudnianiu procesu kapitalizacji — Zjazd ze względu na rozmiary i wagę tego zagadnienia, nie dającego się doraźnie rozstrzygnąć, uważa za konieczne wyłonienie z Komisji Wykonawczej podkomisji, któraby te zagadnienia zbadała ze stanowiska praktycznych potrzeb produkcji i wypracowała odpowiednie wnioski, uwzględniając szczególnie także monety możliwości znalezienia środków finansowych nawet na rynku wewnętrznym, jak przemysłowe możliwości koncentracji i komasacji kredytów rolniczych, względnie ich grup, w powołanych instytucjach. Wnioski podkomisji zatwierdzone być winny przez Komisję Wykonawczą.

IV. — W zakresie polityki agrarnej:

Zjazd stanął na stanowisku, że niedopuszczalne jest stosowanie nadal przymusu parcelacyjnego, i że winno nastąpić całkowite zniesienie wszelkich przepisów, utrudniających wolny obrót ziemią, domaga się zatem anulowania ustawy o reformie r. Inej. Obrót ten winien być umożliwiony przez udzielanie niezbędnych kredytów parcelacyjnych, dawanych tam, gdzie to jest uzasadnione popytem na ziemię, który jedynie daje gwarancję tworzenia zdrowych gospodarstw jednostek i utrzymania cen ziemi na właściwym poziomie. W związku z tem Zjazd domaga się znówelizowania ustawy o reformie rolnej w myśl wyżej wyliczonych zasad, podkreślając z całym naciskiem konieczność wprowadzenia w życie ustawy o niepodzielności gospodarstw poniżej pewnego minimum.

V. — W zakresie polityki samorządowej:

W zakresie polityki samorządowej Zjazd stanął na stanowisku, iż konieczne jest: 1) poddanie gruntownej rewizji gospodarki samorządowej w kierunku jak najdalej idącej oszczędności i usprawnienia administracji samorządowej; 2) ustabilizowania stosunku procentowego szeregu podatków samorządowych do obciążeń podatkami państwowymi.

VI. — W zakresie polityki handlowej:

W zakresie polityki handlowej Zjazd stwierdza, że nasza polityka gospodarcza powinna konsekwentnie dążyć w kierunku: 1) pełnego wyzyskania pojemności naszego rynku wewnętrznego dla wykorzystania przedewszystkiem własnej produkcji rolniczej, 2) podniesienia i utrzymania cen produktów rolnych na poziomie, zapewniającym opłacalność produkcji, bez osiągnięcia czego nie może być nowy o skuteczności zabiegów, mających na celu złagodzenie lub zażegnanie kryzysu gospodarczego. Cel ten może być osiągnięty z jednej strony przez podniesienie stawek celnych aż do wysokości, zapewniającej dostateczną ochronę przed importem, z drugiej zaś przez zdecydowane dążenie do zastąpienia w naszym spożyciu wewnętrznym produktów pochodzenia zagranicznego przez produkty krajowe. Na terenie międzynarodowym Zjazd uważa za konieczne osiągnięcie porozumień, zmierzających do zwalczania dumpingu, zwłaszcza zaś przeciwdziałania się dumpingowi sowieckiemu.

Wnioski Sekcji Organizacji Gospodarstw

Zjazd stwierdza, że jednym z podstawowych warunków, umożliwiających przetrwanie obecnego kryzysu, jest niepoddawanie się zniechęceniu i apatii i skierowanie całego wysiłku woli i sił do ratowania zagrożonych i ginących warsztatów rolnych. W szczególności Zjazd uważa, że: przy organizowaniu gospodarstw: 1) stosować należy jak najdalej idącą ostrożność, zarówno w angażowaniu kapitału, jak i planowaniu kierunków produkcji, 2) wyzyskiwać jak najbardziej wszystkie korzyści, wypływające z warunków przyrodniczych i ekonomicznych, 3) wystrzegać się forsowania produkcji w warunkach nieodpowiednich zapomocą nakładu na nawozy pomocnicze i robociznę, natomiast zwrócić baczną uwagę na mechaniczną uprawę roli, odpowiednie następstwo płodów, by nie dopuścić do zaniku kultury, 4) unikać nagłych zmian w kierunkach produkcji i jednostronności w gospodarstwie, rozkładać zaś ryzyko na większą ilość roślin uprawnych i innych gałęzi produkcji, z zastrzeżeniem stosowania tych zamierzeń, wskazanych przez warunki naturalne, 5) zachować jak najdalej idącą ostrożność w uciekaniu się do wysokoprocentowych kredytów.

Przy prowadzeniu gospodarstw Zjazd ze specjalnym naciskiem podkreśla: 1) konieczność ścisłej rachunkowości i kalkulacji, 2) racjonalne oszczędności przez umiejętną organizację pracy i unikanie marnotrawstwa wszelkich środków produkcji, 3) konieczność daleko idącej oszczędności przy stosowaniu nawozów pomocniczych i używaniu ich w warunkach bezpiecznego działania i opłacalności (odpowiednia gleba, dobra uprawa, pod właściwe płody) i w zależności od stanu finansowego gospodarstwa; natomiast wyzyskać należy jak najstarsze nawozy naturalne.

Zjazd stwierdza, że najlepsza fachowa organizacja gospodarstw i oszczędność w ich prowadzeniu nie zabezpieczy rolnictwa

przed katastrofą, o ile się nie zmieniają obecne ogólne warunki gospodarcze.

Wnioski Sekcji Organizacji Przetwórstwa i Zbytu

I. — Produkcja roślinna:

Zjazd uważa, że wprowadzenie monopolu zbożowego w Polsce jest zasadniczo niewskazane i nie wywrze odpowiedniego wpływu zarówno na rozwój produkcji, jak i opłacalność, oraz że kartelizacja produkcji zbożowej nastręcza bardzo poważne trudności. Obecna polityka zbożowa Państwa, dążąca do podniesienia w granicach możliwości cen krajowych na zboże drogą premjowania eksportu ziarna, oraz dotowania Państwowych Zakładów Zbożowych jest celowa i słuszna, lecz wymaga łożenia większych sum pieniężnych, niż to ma miejsce dotychczas. Wkroczenie Polski na drogę porozumień międzynarodowych w sprawie zbytu zboża jest dodatnim krokiem dla złagodzenia kryzysu. Zjazd, stojąc na stanowisku wolnego obrotu zbożem, uważa, że zarówno w interesie produkcji, jak i zbytu, konieczne jest dążenie do koncentracji eksportu dla zdobycia zagranicą odpowiedniej marki polskiego ziarna i wykorzystania warunków koniunktury. Państwowe Zakłady Zbożowe winny w swej działalności kierować się w większym stopniu niż dotychczas zasadą wykorzystania dla skupu zboża istniejących organizacji rolniczo-handlowych, reprezentujących interesy producenta. Organizacje te w rezultacie winny stać się samodzielnym i ważkim czynnikiem w handlu zbożem w bliskiej przyszłości, ponieważ jednak znajdują się one w trudnej sytuacji pieniężnej, naskutek obecnego powszechnego kryzysu, powinny doznać specjalnego poparcia ze strony rządowych instytucji finansowych. Zjazd uznaje za pożądane tworzenie związków producentów, któreby miały na celu racjonalizację produkcji i eksportu oraz zwraca uwagę na zbyt słabą wzajemną łączność i koordynację interesów wśród egzystujących gospodarczych organizacji rolniczych.

II. — Produkcja zwierzęca:

Zjazd stwierdza, że aczkolwiek rolnictwo polskie w ostatnich kilku latach osiągnęło dość poważne wyniki w dziedzinie przetwórstwa i zbytu artykułów hodowlanych, to jednak wyniki te w zestawieniu z możliwościami produkcyjnymi są małe i wymagają dalszej energicznej pracy. Zjazd wzywa rolników do przyjmowania szerszego bezpośredniego udziału w organizacjach handlu i przetwórstwa produktów hodowli. Dla zbytu nadmiaru produktów, nie dających się sprzedać indywidualnie na najbliższym terenie, a wymagających hurtowego handlu, rolnicy powinni się skupiać w mocne przedsiębiorstwa lokalne, zdolne do dalszego łączenia się w organizacje nadrzędne dla wyrażnie wytkniętych celów, więc przede wszystkim dla wywozu produktów zagranicę lub opanowania określonych rynków wewnętrznych. Zjazd wzywa rolników do zapewnienia w związkach i organizacjach, obejmujących handel lub przetwórstwo artykułów hodowlanych, należytej reprezentacji producentów rolników. Zjazd stwierdza potrzebę kształcenia w wyższych uczelniach specjalistów dla organizacji przetwórstwa i zbytu produktów rolnych i wzywa młodzież do zainteresowania się tą dziedziną pracy rolniczej.

Dobro rolnictwa wymaga zmiany obowiązującego prawa spółdzielczego w kierunku uwzględnienia istotnych interesów produkcji, a przede wszystkim umożliwienia dopływu do spółdzielni większego kapitału, przez zapewnienie mu odpowiedniego wpływu na bieg interesów, z uwzględnieniem sfery zainteresowania drobnego udziałowca.

Zjazd uważa za konieczne wprowadzenie w życie rozporządzenia o handlu nabiałem. Zjazd wypowiada opinię, iż potrzeba wprowadzenia ustawy o standaryzacji masła, wywożonego zagranicę, najzupełniej dojrzała, i zwraca się do Min. Rolnictwa o przyspieszenie powyższej sprawy.

Zjazd uważa za konieczne przeciwdziałanie importowi artykułów, których produkcja może być rozwinięta w kraju i może zastąpić obecny import (wełna, tłuszcze i t. p.).

Zjazd uważa za niezbędne zastosowanie stanowczych środków, mających na celu położyć kres zbędnemu i wysoce szkodliwemu importowi ryb słodkowodnych.

Zjazd wyraża dezyderat, aby postulat, przyjęty przez władze wojskowe używania dla armii materiałów wełnianych z wełny krajowej, był wprowadzony w życie.

III. — Przemysł rolny:

Zjazd zwraca uwagę na brak spójności organizacyjnej w dziedzinie przemysłu rolnego, który z nielicznymi wyjątkami pracuje w rozrywkę w warunkach ostrej konkurencji, ze szkoda nie tylko własną, ale i rolnika, jako producenta surowca. Na pierwszym planie należy postawić potrzebę powstania jednolitej organizacji na terenie całego kraju w zakresie przetwórstwa ziemniaczanego (poza gorzelnictwem). Przy obecnym biegu rzeczy przetwórstwo ziemniaczane, pozostawione samo sobie, niezawodnie w szybkim tempie chylić się będzie ku upadkowi, zwłaszcza krochmalnictwo nie zdoła się zorganizować bez ingerencji Państwa, która w tym razie mogłaby się objawić w postaci opracowania i wydania specjalnej ustawy o obrocie przetworami ziemniaczanymi, w celu uregulowania zarówno produkcji, jak i zbytu. Przetwórstwo ziemniaczane, obejmujące gorzelnictwo, krochmalnictwo, syropiarstwo, płatkarnictwo, stanowi kapitalną gałąź przetwórstwa przemysłowego surowców rolniczych z tego względu, że dotyczy jednej z podstawowych upraw naszego kraju — uprawy ziemniaka, bez której utrzymania i rozwinięcia nie da się zachować należytego poziomu produkcji roślinnej w ogóle, ani pod względem ilościowym, ani zwłaszcza jakościowym. Wobec ograniczenia uprawy buraków cukrowych uprawa okopowych będzie w Polsce spoczywała głównie na ziemniaku. Do opłacalności uprawy ziemniaków może się przyczynić w znacznym stopniu rozwój gorzelnictwa, a ten jest możliwy tylko w razie nakazu przymusowego używania mieszanek spirytusowych do napędu silników oraz rozpowszechnienia denaturatu do celów oświetleniowych. Zjazd zarazem zwraca uwagę na sprawę eksportu ziemniaków — sadzeńników, który przy odpowiedniej jednolitej organizacji, gwarantującej zdrowotność, czystość odmiany i wysoki gatunek — ma duże widoki rozwoju.

Wnioski Sekcji Organizacji Praktycznego ratownictwa Gospodarstw

Zjazd ustala, że: 1) akcja ratownicza warsztatów rolnych w chwili obecnej jest konieczna i to w możliwie szybkim tempie, zarówno dla większej, jak i mniejszej własności; 2) że inicjatywa powinna wyjść z łona centralnych organizacji rolniczych i ziemiańskich, a pomoc wszelką dać winny jak najofiarniej organizacji prowincjonalne miejscowe; 3) że bez zewnętrznej pomocy Rządu i instytucji finansowych skuteczna akcja ratownicza pomyśleć się nie da.

Akcja ratownicza polegać musi na dwojakich czynnościach: 1) czynności natury ogólnej — pomoc finansowa, układy z wierzycielami, wyjednanie odroczenia terminów podatków, częściowa parcelacja i t. p.; pomoc z tego zakresu może być okazana albo przez samowystarczalne biuro ratunkowe, albo przez komitety ratunkowe (wojewódzkie czy okręgowe), korzystające ze specjalnych uprawnień, wyjednanych dla akcji ratowniczej, a dających okres potrzebnego spokoju dla przeprowadzenia sanacji warsztatu; 2) czynności natury poszczególniej załatwiane byłyby: a) przez koła ratunkowe terenowe lub, odpowiednio przeobrażone, porad sąsiedzkich i poęgałyby na pomocy administracyjnej jednostkom zagrożonym i wypełnianiu postulatów komitetów ratunkowych, oraz b) przez grupy kilku sąsiadujących ze sobą warsztatów rolniczych, związanych w pewną całość gospodarczą dla zmniejszenia kosztów produkcji przez wspólne ponoszenie wielu wydatków, dotąd opłacanych przez każdy warsztat oddzielnie.

Dla usprawnienia akcji należy zalecić: 1) by nikt nie uchylał się od nałożonych nań obowiązków pomocy w akcji ratowniczej na cały okres jej trwania; 2) by biura rachunkowości rolnej dostosowały się do postulatów przy ratowaniu koniecznych: a) ażeby dawały bilanse próbne kwartalne, b) ażeby wykańczały bilanse roczne w ciągu 2 miesięcy po skończeniu się roku gospodarczego, c) ażeby wymagały obowiązkowego przedstawienia preliminarzy budżetowych; 3) by warsztaty ratowane lojalnie przedstawiały stan swoich interesów i podlegały pewnym rygorom, przewidzianym przez organizacje centralne.

H A N D E L

HANDEL ZAGRANICZNY

WYWÓZ DO NIEMIEC WOBEC UMOWY GOSPODARCZEJ POLSKO-NIEMIECKIEJ. — Ożywiona dy-

kusja prasowa, debaty w Sejmie, a wreszcie zainteresowanie się społeczeństwa, które towarzyszą ratyfikacji umowy gospodarczej polsko-niemieckiej z dn. 17 marca r. ub., usunęły w cień kwestję realnych naszych możliwości handlowych, które

osiągnąć możemy w razie wejścia w życie wspomnianej umowy. Dyskusja nad tem, czy równowaga korzyści i ustępstw jest w tej chwili w umowie gospodarczej z Niemcami utrzymana — jest niewątpliwie wysoce pożyteczna, niemniej jednak, ograniczając się do względnie powierzchownych argumentów, większość dyskutujących nie zdaje sobie dokładnie sprawy ze szczegółów umowy i zatem — z tych realnych korzyści, jakie nasz wywóz do Niemiec po wprowadzeniu w życie umowy uzyska. Nie chcemy więc tutaj dyskutować, czy przypadkiem Niemcy nie osiągną w obecnym stanie rzeczy z umowy korzyści większych i czy wobec tego trzeba byłoby dla zrównoważenia jej zastosować do przywozu niemieckiego jeszcze jakieś dodatkowe poczynania autonomiczne, ale poprostu mamy zamiar dać praktyczny rzut oka na to, co zmieni się wskutek umowy polsko-niemieckiej w naszej sytuacji jako eksporterów na rynek naszego sąsiada zachodniego. Tego rodzaju komentarz wydaje się tem niezbędniejszy, iż właśnie dla możliwie szerokiego wykorzystania przez nas już i tak ograniczonego ze strony Niemiec zakresu działania korzyści, płynących dla nas z umowy, konieczne jest przygotowanie się u nas wszystkich zainteresowanych do ewentualnej zmiany w tym anormalnym stanie rzeczy, jaki cechuje od lat 6 niemal obrót towarowy polsko-niemiecki.

Zmiana ta z punktu widzenia formalnych przeszkód, istniejących obecnie dla naszego wywozu w Niemczech, będzie tyczała się 4 grup tych przeszkód, będących w sumie całkowitym aparatem niemieckiej wojny celnej wobec nas, a mianowicie: reglamentacji przywozu, ceł bojowych, klauzuli największego uprzywilejowania i zakazów weterynaryjnych. W zestawieniu naszym pójdziemy jednak nie drogą tego podziału, lecz rozpatrzmy punkt po punkcie możliwości zbytu na rynku niemieckim tych wszystkich produktów, które mają dane dla penetracji na ten rynek.

Na pierwszym miejscu stoi, rzecz prosta, nasz wywóz rolny. W obecnym stanie rzeczy korzyści, jakie możemy dlań z umowy osiągnąć, stanowią tylko drobny procent tych korzyści, na które mogliśmy liczyć w chwili podpisywania umowy w marcu r. ub., niemniej jednak pewne rzeczy jeszcze z nich pozostały. Należą do nich:

1) **len**, na który w Niemczech istnieje dotąd zakaz bojowy przywozu z Polski; mimo zakazu tego wywieźliśmy w 1930 r. do Niemiec za RM 1.6 miljn. tego artykułu na ogólny przywóz niemiecki w 1930 r. równy RM 14 miljn., co wskazuje, iż len nasz posiada w Niemczech warunki zbytu, które, rzecz prosta, po zniesieniu zakazu bojowego muszą się powiększyć; niewątpliwie, odegrają tu rolę korzystną wprowadzone ostatnio w Polsce przepisy standaryzacyjne dla lnu;

2) **zboża**, na które istniały w chwili podpisywania umowy z Niemcami cła bojowe w wysokości RM 10 od kwintala żyta, pszenicy i jęczmienia; podwyżki celne, dokonane przez Niemcy w r. ub., doprowadziły do tego, iż obecne cła autonomiczne wynoszą w Niemczech RM 15 od żyta, RM 25 od pszenicy i RM 18 od jęczmienia, czyli iż przekroczyły znacznie przeciwpolskie cła bojowe; dlatego też odpadnięcie ceł bojowych po wprowadzeniu w życie umowy nie da nam wiele; jedynym punktem, gdzie możemy coś zyskać przez zniesienie cła bojowego, jest jęczmień pastewny, na który istnieje warunkowe cło RM 6 w wypadku wykazania się przez importera dowodem nabycia w Niemczech żyta euzynowanego lub płatków ziemniaczanych;

3) analogiczny brak wszelkich korzyści z odpadnięcia cła bojowego istnieje przy **ziemniakach**, gdzie obecne cło (RM 2 od sierpnia do lutego) równe jest właśnie cłu bojowemu, t. j. zniesienie tego ostatniego nie spowoduje żadnej zmiany;

4) **co do jaj**, to również obecne cło autonomiczne RM 30 jest wyższe od cła bojowego przeciwpolskiego (RM 25), ale w wypadku wejścia w życie umowy uzyskujemy na podstawie

klauzuli największego uprzywilejowania zniżkę celną konwencyjną z traktatu handlowego włosko-niemieckiego w wysokości RM 5; o ile zatem w drodze rewizji wspomnianego traktatu zniżka konwencyjna nie odpadnie, możemy liczyć na poważne zwiększenie się naszego wywozu w tej pozycji, gdyż przy zróżniczkowaniu cła na naszą niekorzyść o RM 25 na kwintalu zdołaliśmy jeszcze w 1930 r. wywieźć jaj do Niemiec za RM 15 miljn. na ogólną wartość przywozu niemieckiego w tej pozycji w sumie RM 227.9 miljn.; te 6.5% ogólnego przywozu niemieckiego możemy w razie uzyskania równej z innymi stawki celnej RM 5 znacznie powiększyć;

5) **maśla** będzie miała po wejściu umowy w życie sytuację niezmienioną, bo obecne cło autonomiczne przewyższa dawne bojowe cło przeciwpolskie (RM 25);

6) **masła** wywieźliśmy do Niemiec w 1926 r., gdy stosowano do nas cło autonomiczne (RM 30), wobec cła konwencyjnego w traktacie niemiecko-finlandzkim (RM 27.50), stosowanego do wszystkich innych państw, korzystających w Niemczech z KNU, za przeszło RM 10 miljn.; w 1930 r. do listopada mieliśmy na masło podwyższone cło RM 50, podczas gdy cło konwencyjne RM 27.50 działało nadal w stosunku do wszystkich innych; to zróżniczkowanie celne zmniejszyło nasz wywóz w 1930 r. do RM 7 miljn.; od listopada cło jest dla wszystkich RM 50; o ileby cło zostało podwyższone (mówią o RM 80), to w wypadku niewprowadzenia w życie umowy mamy zróżniczkowanie RM 30 na naszą niekorzyść, gdyż wszyscy, korzystający z KNU, mają prawo wówczas do kontyngentu celnego w wysokości 50 tys. kwintali rocznie po dawnym cle RM 50, zawartego w nowym traktacie niemiecko-finlandzkim, w wypadku natomiast wprowadzenia umowy w życie korzystamy narówni z innymi z tego kontyngentu, który jednak, nawiasem mówiąc, nie wyczerpuje jeszcze w pełni naszych możliwości wywozowych w zakresie masła do Niemiec, biorąc pod uwagę choćby powyżej podane liczby naszego wywozu za 2 ub. lata;

7) **na oleje roślinne** istnieje wprawdzie obecnie zakaz przeciwpolski, ale odpadnięcie jego po wprowadzeniu w życie umowy nie da nam nic, gdyż produktów tych do Niemiec nikt nie wywozi, ale nawet przywozimy je stamtąd;

8) **na cukier** istnieje również zakaz przywozu, ale nawet bez zakazu nie zdołamy po obecnym cle i wobec silnego rozwoju produkcji w samych Niemczech nic wywieźć; melasa, której wywieźliśmy w 1930 r. za RM 750 tys. do Niemiec, nie była i nie jest obłożona zakazem bojowym;

9) analogiczny skutek jak przy olejach roślinnych, t. j. brak wszelkiej korzyści wskutek nieistnienia wywozu z Polski do Niemiec, otrzymamy w wypadku zniesienia istniejących obecnie zakazów przeciwpolskich na **tłuszcze sztuczne** (margarynę, masło kokosowe i t. d.);

10) specjalnego omówienia wymaga sprawa kontyngentu 200 tys. szt. **nierogaczyny**, jaki uzyskujemy w wywozie do Niemiec po wejściu w życie umowy; w chwili podpisania umowy cło wynosiło RM 18 (od 100 kg) — autonomiczne, i RM 16 — konwencyjne, po zniesieniu cła konwencyjnego podniesiono autonomiczne na RM 27, co przy ówczesnych cenach równało się prohibicji, obecnie wobec różnicy cen polskich i niemieckich przywóz teoretycznie kalkuluje się, ale mimo to widoki na wykorzystanie kontyngentu są niewielkie; musimy przy ocenie tego faktu brać pod uwagę, iż przywóz nierogaczyny do Niemiec w 1930 r. wyniósł w sumie 183 tys. sztuk, przywóz zaś mięsa wieprzowego — 154 tys. q, trudno więc sobie wyobrazić, aby Niemcy, zredukowawszy do tych granic swój przywóz i posiadając ok. 23 miljn. sztuk nierogaczyny własnej, zgodzili się na przywóz 200 tys. szt. z Polski; przypuszczać należy raczej, iż ze strony Niemiec uczynione zostanie wszystko, aby podwyżkami celnymi nie dopuścić do wykorzystania przez nas kontyngentu; obecnie nawet pewna niewielka podwyżka celna wywozowi nie przeszkodziłaby, ale wykorzysta-

stanie uprawnień celnych dla Rządu Rzeszy (granica cel ruchomych RM 36) lub podwyższenie granicy górnej cła ruchomego wywóz uniemożliwia;

11) na fasolę, wobec nieposiadania dotąd w Niemczech KNU, mamy obecnie cło RM 4 (autonomiczne), po wprowadzeniu zaś umowy w życie otrzymamy cło konwencyjne RM 2·40; wpłynie to niewątpliwie dodatnio na nasz wywóz, zwłaszcza iż nawet przy obecnym zróżniczkowaniu celnym na naszą niekorzyść pokrywamy ok. $\frac{1}{3}$ przywozu Niemiec z zagranicy (w 1930 r. wywieźliśmy do Niemiec wartości RM 2·3 miljn. na ogólny przywóz fasoli do Niemiec wartości RM 7·8 miljn.);

12) ważna jest zniżka konwencyjna, jaką uzyskujemy przez KNU w umowie z Niemcami na nasiona koniczyzny, które obecnie płacą cło RM 18, będą zaś płacić po wejściu w życie umowy RM 6 wzgl. RM 3·50; już obecnie jednak wywieźliśmy po tak wysokim cle w 1930 r. nasion tych do Niemiec za RM 994 tys. przy ogólnym przywozie Niemiec o wartości RM 8·2 miljn.;

13) drób (z wyjątkiem gęsi) płaci dotychczas przy wwozie do Niemiec RM 11 cła, po wejściu zaś w życie umowy płacić będzie RM 6; dotychczas wywozimy tylko niemal gęsi, na którą to pozycję zniżki konwencyjnej w taryfie niemieckiej niema; inny drób, o którym mowa, wywożony jest dotychczas w ilościach nieznacznych: kur wywieźliśmy w 1930 r. za RM 557 tys. wobec wartości ogólnego przywozu Niemiec RM 10·772 tys. kaczek — za RM 252 tys. wobec ogólnego przywozu — RM 1·017, gołębi i innego drobiu — za RM 104 tys. na RM 161 tys. ogólnego przywozu; niewątpliwie, zrównanie naszego wywozu drobiu pod względem celnym z wywozem innych państw do Niemiec rozszerzy nasze możliwości, które, jak widać, przedstawiają się dość poważnie;

14) ptactwo bite, idące do Niemiec z Polski, płaci obecnie cło RM 30, jakkolwiek na poszczególne „ekspozycje” (niektóre rodzaje ptactwa) istnieje cło RM 20, z którego korzystają państwa, posiadające w Niemczech KNU; na ogólną wartość RM 34 miljn. przywozu tego w 1930 r. do Niemiec — Z. S. R. R. i Węgry przywiozły zgórą $\frac{3}{5}$ tej sumy, Polska zaś zaledwie za przeszło RM 1 miljn.; wogóle biorąc, wywóz ten jest dla nas chwilowo mniej ważny od wywozu żywego drobiu.

Mówiąc o możliwościach naszego wywozu hodowanego do Niemiec, musimy, rzecz prosta, zwrócić uwagę na postanowienia załącznika IV do umowy gospodarczej polsko-niemieckiej, gdzie uregulowane są przepisy sanitarne, według których odbywać się będzie nasz wywóz zwierząt żywych (konie-wałachy, ptactwo domowe, świny drogą morską), mięsa (bite świny do fabryk wyrobów mięsnych, ptactwo domowe i t. d.) oraz produktów zwierzęcych (dół wołowy, jelita, skóry, kości, wełna, włosie, szczecina, pierze, mleko, masło, jaja i t. d.). Przepisy te ułatwiają nieco warunki, w jakich się wywóz tych produktów odbywa obecnie, a przytem usuwają w pewnej mierze możliwość jednostronnego dowolnego traktowania ze strony Niemiec tego wywozu pod względem restrykcji sanitarnych.

Z mniej ważnych korzyści dla wywozu rolnego wymienić wreszcie trzeba szereg zniżek celnych na ryby słodkowodne, udzielonych przez Niemcy w ich traktatach z innymi krajami, z których to zniżek będziemy korzystali po wprowadzeniu w życie umowy (dotychczas wywóz nasz jest minimalny) oraz ewentualnie na jabłka i śliwki.

Osobną i niezmiernie ważną dziedzinę natomiast stanowi grupa drzewna.

Na drzewo tarte, stanowiące niezmiernie ważny artykuł naszego wywozu do Niemiec (w 1930 r. wywieźliśmy go za przeszło RM 41 miljn.), otrzymujemy po wejściu w życie umowy lepsze warunki od tych, jakie istniały w nieodnowionej z końcem r. ub. przez Niemcy umowie drzewnej; zamiast bowiem ograniczonego kontyngentu przywozowego po cło autonomicznem otrzymujemy zniesienie zakazu przywozu tarcicy polskiej

do Niemiec oraz ponadto konwencyjną zniżkę austriacką z nowego traktatu handlowego austriacko-niemieckiego dla drzewa jodłowego i sosnowego (z wyjątkiem deseczek o pewnych określonych rozmiarach); mimo chwilowego kryzysu budowlanego w Niemczech oraz konkurencji drzewa sowieckiego posiadamy w tej pozycji wywozowej na rynku niemieckim duże możliwości.

W innych pozycjach grupy drzewnej umowa sprowadzi zniesienie zakazu przywozu do Niemiec polskich klepek (poza dębami, które głównie wywozimy, ale też których przywóz do Niemiec nie był zakazany) oraz węgla drzewnego, co do którego mamy pewne widoki wywozu. Poza tem odpadną zakazy wywozu na: drzewo obrobione, forniery, dykty, parkiety, meble, wyroby stolarskie, ciesielskie i t. d. Niektóre z tych pozycji opatrzone są zniżkami celnymi konwencyjnymi, z których skorzystamy na podstawie KNU (dykty brzożowe, ramy okienne, drzwi, obuwie drewniane i t. p.).

Na beczki odpadnie cło bojowe (RM 12 i RM 30), ale możliwości wywozu — nawet przy cło RM 4 i RM 13 — jest niewiele, zważywszy, iż Niemcy przywiozły w 1930 r. beczek wogóle tylko za RM 259 tys., wywożąc jednocześnie za RM 6 miljn.

Wreszcie uzyskanie przez KNU zniżki konwencyjnej austriackiej na podkłady kolejowe ma niewielkie znaczenie, zważywszy, że również przywóz do Niemiec w tej pozycji. W 1930 r. Polska przywiozła podkładów z miękkiego drzewa za przeszło RM 1·5 miljn. na RM 3·8 miljn. ogólnego przywozu Niemiec.

Zakończywszy w ten sposób zestawienie zmian i korzyści, jakie może przynieść umowa z Niemcami w zakresie wywozu rolnego, musimy zwrócić się ku innym działom. Tutaj na pierwszym miejscu stoi:

1) węgiel, na którego przywóz Niemcy udzieliły nam kontyngentu w wys. 320 tys. t miesięcznie; kontyngent ten niewątpliwie powinniśmy wykorzystać całowicie z uwagi na niskie koszty transportu (w wielu wypadkach niższe niż z zagłębia Ruhry) do wschodnich Niemiec (Prus Wschodnich), gdzie dotychczas aprowizacja odbywała się częściowo węglem angielskim; oczywiście, wykorzystanie w pełni tego kontyngentu nie powinno w żadnym wypadku uczynić uszczerbku naszemu wywózowi węglowemu na inne rynki, zdobyte z takim trudem w okresie polsko-niemieckiej wojny celnej, a natomiast spowodować winnoby rozszerzenie naszej produkcji;

2) mały kontyngent przywozowy 1.000 t rocznie na minję i glejtę ołowianą, co posiada znaczenie dla produkcji Górnego Śląska;

3) odpadnięcie zakazu na glinę, szamotę, wapień, kaolin, cement; w dziedzinie cementu nie możnaby sobie wprowadzić wyobrazić penetracji polskiego cementu na rynek niemiecki, ale w każdym razie powstaje możliwość ewentualnego porozumienia między przemysłami obu krajów co do ich udziału w wywozie na rynki trzecie;

4) nafta i jej pochodne (olej gazowy, smarowy, benzyna, parafina, świece i t. d.), które to produkty mogłyby znaleźć szeroki zbył w Niemczech, gdyby nie fakt, iż następstwem ustąpienia Polski z rynku niemieckiego wobec zakazu przywozu usadowiła się tam mocno obca konkurencja (Z. S. R. R., Rumunja, Stany Zjedn. Am.); w każdym razie możemy liczyć na rynek niemiecki pod względem parafiny, gdyż międzynarodowy kartel parafiny rezerwuje jakoby rynek niemiecki dla naszego wywozu; w 1930 r. Niemcy przywiozły parafiny za RM 5 miljn.;

5) produkty chemiczne są wprowadzić zakazane obecnie do przywozu z Polski, ale i po odpadnięciu zakazów niema, rzecz prosta, mowy o szerokim rozwoju tego wywozu; mogłyby ewentualnie wchodzić w rachubę w niewielkich ilościach;

biel cynkowa, nawozy azotowe, salmiak, soda kaustyczna i t. d.;

6) również teoretyczny charakter posiadają te zakazy przeciwpolskie, które tyczą się wyrobów włókienniczych i konfekcji, gdyż nawet odpadnięcie ich nie da nam szerszych możliwości wywozowych w tej dziedzinie; jedynym bodajże artykułem, który Niemcy mogłyby importować w tej grupie jest przedział czasankowa, nie licząc ewentualnego wywozu tkanin wełnianych i konfekcji;

7) w pewnej łączności ze wspomnianą już powyżej grupą drzewną znajdują się wyroby koszykarskie, co do których na Targach w Lipsku wykazał rynek niemiecki znaczne zainteresowanie; obecnie na wyroby te istnieją zakazy bojowe przeciwpolskie, lecz po wprowadzeniu w życie umowy odpadną one, przyczem uzyskujemy na podstawie KNU szereg zniżek, istniejących na te wyroby w traktatach Niemiec z Włochami i Belgią; przywóz niemiecki w tej grupie wynosi ok. RM 2 mln. rocznie;

8) zniesienie zakazów bojowych na wyroby z papieru, nie da nam szerszych możliwości wywozowych; toż samo można powiedzieć o wyrobach ceramicznych (ewentualnie możemy liczyć na wywóz drenów do Prus Wschodnich); w dziale wyrobów szklanych uda się nam, być może, ułokować pewne wyroby w Niemczech z uwagi na niskie nasze ceny w tej dziedzinie produkcji;

9) specjalny charakter mają podstawy prawne naszego wywozu wyrobów hutniczych do Niemiec, który rozpocznie się po wejściu w życie umowy; uzyskaliśmy na wywóz ten kontyngent, lecz nie w samej umowie, gdyż Niemcy nie utrzymują tutaj (jak np. przy węglu) swego zakazu przywozu, ale w drodze porozumienia przemysłów hutniczych obu krajów, zaakceptowanego przez rządy polski i niemiecki; ta umowa prywatna rozpocząć ma swe działanie z chwilą wejścia w życie umowy gospodarczej między Polską a Niemcami; na podstawie tego porozumienia przemysł hutniczy polski uzyskuje na rynku niemieckim kontyngent przywozowy na produkty waleowane (żelazo, drut, blacha, rury oraz specjalnie interesująca nas stal szlachetna) w wysokości 0,5% niemieckiego rocznego spożycia, co powinno wynieść w praktyce ok. 50 tys. t rocznie; rozdział tego kontyngentu pomiędzy poszczególne wyżej wymienione sortymenty nastąpi przez porozumienie obu przemysłów; na pewne produkty z tego działu (pewne gatunki żelaza, stali szlachetnej, drutu, rur i t. d.) uzyskujemy poza tem przez KNU w umowie gospodarczej zniżki konwencyjne i cła związane w traktatach Niemiec ze Szwecją, Austrią, Belgią i Francją; poza wspomnianymi produktami, o których mówi umowa hutnicza, rozpoczniemy zapewne naskutek umowy gospodarczej nasz wywóz blachy cynkowej, na którą dotychczas istnieją zakazy bojowe, a której przywóz do Niemiec z innych krajów wyniósł w 1930 r. RM 4,1 mln. Ponadto na podstawie KNU uzyskujemy związanie Niemiec co do bezcłowego przywozu cynku (z traktatu niemiecko-belgijskiego), którego w 1930 r. wywieźliśmy do Niemiec za przeszło RM 23 mln.; wyroby z cynku, idące z Polski, opłacają obecnie cło RM 60 (cło bojowe przeciwpolskie), po wejściu zaś w życie umowy opłacać będą RM 48 (zwykle cło autonomiczne); ogólny przywóz Niemiec sięgał tutaj jednak w 1930 r. zaledwie RM 1 mln.; zniesienia cła bojowego na drut cynkowy nie da nam przypuszczalnie nic, gdyż Niemcy artykułu tego nie przywożą.

Poruszyliśmy w naszym zestawieniu tylko te produkty, których wywóz na teren Niemiec dotychczas albo odbywać się nie może wcale (zakazy ogólne i bojowe przeciwpolskie), albo jest utrudniony cłami bojowymi lub brakiem klauzuli największego uprzywilejowania, różniczkującym cło na naszą niekorzyść w porównaniu z innymi eksporterami danych produktów do Niemiec. Na wspomniane zatem punkty winna się zwrócić

główna uwaga naszych eksporterów, gdyż tutaj rynek niemiecki jest dla nas w mniejszym lub większym stopniu rynkiem nowym, otwierającym nowe możliwości. Niewątpliwie jednak przy okazji zacieśnienia wzajemnych stosunków handlowych, do czego umowa gospodarcza, mimo swego połowicznego charakteru, niewątpliwie, będzie prowadziła, wyjdą na wierzch i inne jeszcze perspektywy. Przedewszystkiem jednak należy unikać za wszelką cenę negatywnego stosunku do umowy, wywodzącego się z odgłosów dyskusji na forum sejmowym i prasowym, gdzie dyskutowano merytoryczną wartość umowy gospodarczej „en bloc”. Choćby nawet umowa gospodarcza była w sumie dla nas o tyle niekorzystna, iż wymagałaby zrównoważenia w drodze naszych zarządzeń celnych o charakterze autonomicznym, nie powinno to w żadnym wypadku wpływać na aktywność naszych eksporterów, którzy muszą wykorzystać nastrożające się możliwości rynku niemieckiego w całej pełni — właśnie dlatego, iż w wielu wypadkach inne możliwości zostały ograniczone. Możemy zaryzykować tutaj twierdzenie, iż kształtowanie się bilansu handlowego między Polską a Niemcami po wejściu w życie umowy zależeć będzie w równej mierze od zarządzeń polityczno-handlowych obu stron, jak i od aktywności ekspansji gospodarczej w obu państwach, aktywności, o której dobrze wiemy, iż w Niemczech stoi zawsze na wysokości zadania.

C. Ł.

TARGI I WYSTAWY

UDZIAŁ POLSKI W TARGACH LIPSKICH. — Wzorem roku ubiegłego został i obecnie zorganizowany przez Państwowy Instytut Eksportowy kolektywny udział firm polskich w Wiosennych Targach Lipskich. Mimo nieuregulowania jeszcze polsko-niemieckich stosunków handlowych i trwającej wojny celnej, czynniki miarodajne uznały za właściwe kontynuować pracę, rozpoczętą rok temu, ze względu na wybitnie międzynarodowy charakter Targów, umożliwiający zetknięcie się wytwórczości polskiej z importerami wszystkich bez mała krajów.

Opierając się na doświadczeniach zeszłorocznych. Państwowy Instytut Eksportowy postanowił zorganizować wspólną „narodową” ekspozycję firm polskich w gmachu wystawowym — „Ringmeshaus”, pozostawiając poszczególnym firmom możliwość równoległego wystawienia swych eksponatów w poszczególnych domach branżowych.

Jak praktyka wykazała, system ten jest całkowicie racjonalny, pozwala bowiem zaprezentować przed ogółem kupców, interesujących się naszą wytwórczością, całokształt polskich wzorów oraz daje gwarancję, że importerzy, odwiedzający tylko wyłącznie ich interesujące domy branżowe, będą mieli możliwość nawiązania kontaktu z polskimi eksporterami. W praktyce zasada ta została zrealizowana w ten sposób, że w polskim dziale kolektywnym odnośne firmy wynajmowały mniejsze stoiska o charakterze propagandowo-reklamowym, prowadząc właściwą robotę akwizycyjno-handlową w odnośnych domach branżowych.

Ciężka sytuacja gospodarcza polskiego przemysłu odbiła się siłą rzeczy i na rozmiarach tegorocznej polskiej ekspozycji. W porównaniu do r. ub., kiedy brało udział 45 firm, w r. b. zdecydowało się wystać swe eksponaty do Lipska zaledwie 27 firm.

Ze względu na specyficzny charakter Targów Lipskich oraz dążąc do maksymalnego wykorzystania w sensie praktyczno-handlowym organizowanej imprezy, Instytut Eksportowy przestrzegał, aby uwzględnione zostały te jedynie firmy, które istotnie zdolne są wykonać zlecenia eksportowe. Poza tem położono silny nacisk, aby w czasie trwania Targów znajdowali się upoważnieni przedstawiciele firm, zdolni do zawierania na miejscu konkretnych transakcji. Wobec przyzwyczajenia się kupców zagranicznych do otrzymywania w czasie Targów

ściślych i wyczerpujących informacji oraz konkretnych ofert — moment ten jest szczególnie ważny.

Wystawienie tylko samych eksponatów mija się całkowicie z celem, gdyż nie może przynieść firmie bezpośrednich korzyści z nawiązanych kontaktów. W przyszłości dopiero napływać mogą zamówienia wskutek zareklamowania odnośnej firmy za pośrednictwem katalogów i innych wydawnictw Urzędu Targowego.

W chwili obecnej jest jeszcze zbyt wcześnie, ażeby zdać sobie dokładnie sprawę z realnych wyników, osiągniętych przez irmy polskie w czasie trwania Targów. Uwagi, dotyczące ogólnych nastrojów, jakie panowały tego roku w Lipsku odnoszą się — rzecz prosta — i do działu polskiego. Sytuacja gospodarcza na rynkach odbiorczych oraz zniżka poziomu cen spowodowały nastrojów wyczekiwania i w stosunku do towarów polskich. Transakcyj doraźnych w rozmiarach, przeprowadzonych rok temu, obecnie nie zanotowano. Oczekiwać należy jednak, że na podstawie nawiązanych kontaktów, zamówienia napłyną później. Bezpośrednio zebrane obserwacje pozwalają stwierdzić, że dokonano próbných zamówień i nawiązano nowe stosunki z rynkami zagranicznymi w następujących dziedzinach. Wyroby przemysłu ludowego, reprezentowane przez 2 firmy (jedna z nich bierze już od szeregu lat udział w Targach), cieszyły się dużym zainteresowaniem, dzięki czemu zawarto sporo transakcyj. Dokonano licznych zamówień i udzielono szeregu reprezentacji w dziedzinie wyrobów i zabawek ludowych. Podobnie, konkretne rezultaty osiągnęła jedna z firm, produkująca szpilki i kopyta drewniane do obuwia. Sprzedano większe ilości włosia końskiego, wyrobów koszykarskich i wikliny, zabawek dzieciennych, wyrobów dekoracyjno-artystycznych, wyrobów fajansowych. Nawiązano nowe stosunki w dziedzinie artykułów kosmetyczno-perfumeryjnych, wyrobów alkoholowych, soli, wyrobów tytoniowych, mebli artystycznych. Szereg firm, które w ostatniej chwili nie przysłały swych przedstawicieli, wystawiając tylko same eksponaty, reprezentowane były częściowo przez delegatów Instytutu Eksportowego. W tej dziedzinie zainteresowaniem cieszyły się farby i atramenty, len i wyroby lniane oraz kilimy.

Liczne zapytania, dotyczące dziedzin polskiej wytwórczości, nie reprezentowanych bezpośrednio na Targach, załatwiane były przez delegatów Instytutu, urzędujących w ciągu całego czasu trwania Targów. Tą drogą wiadomości o naszych możliwościach eksportowych docierały do zagranicznych sfer kupieckich, interesujących się nawiązaniem stosunków handlowych z Polską. Wśród firm, biorących udział w Targach, rozróżnić musimy 2 grupy. Do pierwszej z nich należą firmy, które posyłają swe wzory oraz reprezentantów, będąc przygotowane do przyjęcia konkretnych zamówień. Zaliczyć tutaj można wyroby gumowe, baterie do lamp, kopyta i szpilki drewniane, meble artystyczne, wyroby wikliniarskie, artykuły perfumeryjne, likiery i wódki słodkie, abażury, wyroby ludowe, włosie końskie. Do drugiej natomiast grupy należą firmy, biorące udział w Targach ze względów raczej prestiżowych, licząc tylko na ogólną propagandę swych wyrobów. Wchodzą tu len, sól, monopolowe wódki, papierosy, maszyny włókiennicze, wagony i parowozy, konstrukcje żelazne, ryż i turystyka. Firmy tej grupy nie oczekiwały natychmiastowych rezultatów w postaci zawartych transakcyj, podczas trwania Targów i tem się tłumaczy, że niektóre z nich nie przysłały swych upoważnionych przedstawicieli, co jednak, niewątpliwie, odbiło się ujemnie na pracy propagandowej.

W stosunku do analogicznych wystaw kolektywnych, zgrupowanych w tym samym gmachu, dział polski ustępował jedynie może ekspozycji włoskiej, która zarówno pod względem organizacji, jak i ilości wystawców doskonale się prezentowała, posiadając charakter wybitnie handlowo-targowy. W odniesieniu do innych działów narodowych, grupa polska robiła dodatnie

wrażenie dzięki dobremu rozplanowaniu i efektownemu wyglądowi. Szczególnie stoiska Państwowych Monopoli Spirytusowego i Tytoniowego odznaczały się wysoce artystycznym i okazałym wyglądem, zwracając uwagę licznych rzesz zwiedzających.

Ważny dział pracy propagandowej na terenie Lipska został dobrze postawiony przez tamtejszy Konsulat R. P. W czasie trwania Targów urządzona została konferencja dla przedstawicieli prasy niemieckiej i zagranicznej, jak również zebranie z udziałem sfer urzędowych i wybitnych przedstawicieli życia gospodarczego Niemiec.

Przychylnie głosy prasy zagranicznej o polskim dziale świadczyły dobitnie o należyście postawionej akcji propagandowej w tej dziedzinie.

Reasumując uwagi, wypowiedziane poprzednio na ten temat, stwierdzić należy, że wynik udziału polskiego w Lipsku jest dodatni i Targi tamtejsze spełniły należyte swą rolę, jako ważny czynnik w międzynarodowej wymianie handlowej. Mimo ograniczenia obrotów, Targi tegoroczne zapoznały szerokie rzesze odbiorców z nowymi dziedzinami polskiej wytwórczości eksportowej. Szereg firm polskich, biorących powtórnie udział w Lipsku, pogłębił swe stosunki z zagraniczną klientelą odbiorczą, firmy zaś nowe nawiązały pierwsze kontakty w dziedzinie eksportu swych wyrobów oraz zapoznały się z najnowszymi metodami pracy na terenie wymiany międzynarodowej.

St. Geyer

KRAJOWE RYNKI TOWAROWE

NA PODSTAWIE DANYCH MIN. PRZEM. I HANDLU I MIN. ROLNICTWA, DONIESIEN WYDZIAŁÓW PRZEM. WOJEWÓDZTWA, ORGANIZACYJ SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH, WŁASNYCH KORESPONDENTÓW, DEPEZ „PATA” I „AGENCJI WSCHODNIEJ” I T. D.

ZIEMIOPŁODY

RUCH CEN ZBÓŻ

w okresie od 1 do 15 marca 1931 r.

(za kwintal)

	1 — 8/III		9 — 15/III		Różnica w %/o-ach cen z 9—15/III w stos. do cen z 1—8/III
	zł	\$	zł	\$	
Psz en i c a					
Warszawa .	26'50	2'98	27'37½	3'07½	+ 3'3
Poznań . .	24'46	2'74½	25'82	2'90	+ 5'5
Lwów . . .	23'87½	2'68	24'67	2'77	+ 3'3
Srednia giełd krajowych	24'94½	2'80	25'95	2'91½	+ 4'0
Ż y t o					
Warszawa .	19'10	2'14½	20'22	2'27	+ 5'8
Poznań . .	19'09	2'14	20'73	2'33	+ 8'5
Lwów . . .	17'43	1'95½	17'45	1'96	+ 0'1
Srednia giełd krajowych	18'54	2'08	19'46½	2'18½	+ 4'9
O w i e s					
Warszawa .	21'00	2'36	21'20	2'38	+ 0'9
Poznań . .	18'50	2'07½	18'87½	2'12	+ 2'0
Lwów . . .	20'91	2'34½	22'58	2'53½	+ 7'9
Srednia giełd krajowych	20'13½	2'26	20'88½	2'34½	+ 3'7
Jęczmień browarowy					
Warszawa .	24'50	2'75	23'50	2'64	— 4'0
Poznań . .	24'50	2'75	24'50	2'75	—
Lwów . . .	—	—	—	—	—
Srednia giełd krajowych	—	—	—	—	—
Jęczmień zwykły					
Warszawa .	18'25	2'05	19'75	2'22	+ 8'2
Poznań . .	20'50	2'30	21'00	2'36	+ 2'4
Lwów . . .	17'50	1'96½	—	—	—
Srednia giełd krajowych	18'75	2'10½	—	—	—

NOTOWANIA GIEŁDOWE za okres od 9 do 14 marca 1931 r.

WARSZAWA. — Dla zbóż chlebowych panowała w okresie sprawozdawczym nadal tendencja mocna; w silniejszym stopniu zwyżkowały ceny żyta, jęczmienia przemiałowego i owsa oraz otrąb. Jedynie jęczmień browarowy nie cieszył się zupełnie zainteresowaniem i w porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego ceniony był nieco niżej. Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet wagon Warszawa (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): pszenica 27'00 — 28'00 (26'00 — 27'00), żyto 20'75 — 21'75 (19'00 — 19'50), jęczmień brow. 23'00 — 24'00 (24'00 — 25'00), — przemiałowy 20'00 — 21'00 (18'00 — 19'00), owies jednolity 22'00 — 23'00 (21'00 — 22'00), — zbierany 20'50 — 21'50 (19'00 — 20'00), otręby pszenne szale 17'50 — 18'00 (16'00 — 17'00), — pszenne średnie 16'50 — 17'50 (15'00 — 16'00), — żytnie 15'50 — 16'50 (13'00 — 13'50).

— Na rynku maki nastąpiła dalsza zwyżka ceny maki żytniej. Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet wagon Warszawa (jak wyżej): mąka pszenna luksusowa 52'00 — 62'00 (52'00 — 62'00), — pszenna 4'0 45'00 — 52'00 (42'00 — 52'00), — żytnia (typ przepisowy) 34'50 — 36'50 (33'00 — 35'00).

— Dla kasz i grochów tendencja mocniejsza; silniejszą zwyżkę uzyskały kasze gryczane i krakowskie. Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg loco stacja załadowania (rozpiętość cen w zależności od gatunku i odległości) kasza jęczmienna I gat. 33'00, — II gat. 31'00, kasza perłowa A 53'00, kasza gryczana palona cała 60'00 — 61'00, — łamana 56'00, — biała cała 62'00, — łamana 60'00, kasza krakowska „0” i „1” 86'00, — „00” 93'00, — „000” 101'00, — „0000” 110'00, kasza jagłana I gat. 60'00, — II gat. 55'00, groch Wiktorja I gat. 34'00, — II gat. 29'00, groch polny I gat. 28'00 — 34'00, fasola biała 33'00 — 40'00, fasola cukrowa 45'00.

POZNAŃ. — Okres sprawozdawczy nie przyniósł naogół, większych zmian na rynku zbóż chlebowych; nieco mocniej kształtowały się ceny żyta i owsa oraz maki żytniej i otrąb pszennych i żytnich, niewielką zaś zniżkę wykazuje cena pszenicy oraz maki pszennej. W ostatnim dniu okresu sprawozdawczego notowano następujące ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet Poznań (jak wyżej): pszenica 25'25 — 25'75 (26'00 — 26'50), żyto 21'00 — 21'40 (20'20 — 20'40), jęczmień brow. 24'00 — 25'00 (24'00 — 25'00), — przemiałowy 20'50 — 21'50 (20'50 — 21'50), owies 18'50 — 19'50 (18'25 — 19'25), mąka pszenna 65%-owa wraz z workiem 39'00 — 42'00 (39'75 — 42'75), — żytnia 65%-owa wraz z workiem stand. 31'25 — 32'25 (30'25 — 31'25), otręby pszenne grube 17'00 — 18'00 (16'50 — 17'50), — pszenne średnie 16'00 — 17'00 (15'50 — 16'50), — żytnie 15'50 — 16'50 (15'00 — 16'00).

KRAKÓW. — Okres sprawozdawczy przyniósł dalszą poprawę na rynku zbóż chlebowych, które — bez wyjątku — wykazują zwyżki cen; dotyczy to również wszelkich pszetworów. Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet Kraków (jak wyżej): pszenica dworska czerwona stand. 28'50 — 29'00 (28'00 — 28'50), — biała stand. 27'50 — 28'00 (27'00 — 27'50), — targowa stand. 27'00 — 27'75 (26'00 — 26'50), żyto dworskie stand. 21'00 — 21'50 (19'00 — 19'50), — targowe stand. 20'50 — 21'00 (18'50 — 19'00), jęczmień brow. 27'00 — 28'00 (26'00 — 27'00), — przemiałowy stand. 22'50 — 23'60 (20'00 — 21'00), owies dworski stand. 25'50 — 26'50 (23'00 — 23'50), — targowy stand. 24'00 — 25'00 (22'00 — 23'00), mąka pszenna 65%-owa 45'00 — 46'00 (44'00 — 45'00), — żytnia typowa 35'00 — 35'50 (32'50 — 33'00), otręby pszenne 16'50 — 17'00 (15'50 — 16'00), — żytnie 15'50 — 16'00 (14'50 — 15'00).

LWÓW. — Mimo osłabienia tendencji w ostatnich dniach tygodnia większość cen wykazuje poprawę. Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet Lwów (jak wyżej): pszenica dworska 25'00 — 25'50 (24'75 — 25'25), — zbiorowa 23'00 — 23'50 (23'00 — 23'50), żyto małopolskie jednolite 17'50 — 17'75, zbiorowe 17'00 — 17'25 (17'00 — 17'25), jęczmień przemiałowy 20'00 — 20'50 (19'00 — 19'50), owies małopolski 22'25 — 22'75 (21'00 — 21'50), mąka pszenna luksusowa 49'00 — 50'00, — pszenna 65%-owa 43'00 — 44'00.

WILNO. — Okres sprawozdawczy minął bez poważniejszych zmian na rynku zbóż chlebowych. Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg franco stacja Wilno (jak wyżej): pszenica 25'00 — 26'00 (25'00 — 27'00), żyto 16'00 — 17'00 (16'00 — 17'00), jęczmień brow. 20'00 — 22'00 (20'00 — 21'00), — przemiałowy 16'00 — 17'00 (15'00 — 16'00), owies 17'00 — 18'00 (15'00 — 17'00), otręby pszenne 14'00 — 17'00 (15'00 — 16'50), — żytnie 12'00 — 13'00, makuchy lniane 28'00 — 29'00 (28'00 — 29'00), — słonecznikowe 22'00 — 23'00 (22'00 — 23'00).

GDAŃSK. — Na rynku zbóż chlebowych nadal utrzymała się tendencja mocniejsza. Notowano — w guld. gd. za 100 kg (jak

wyżej): pszenica (zależnie od gatunku) 15'25 — 15'65 (14'50 — 15'00), żyto 12'25 (11'60), jęczmień brow. 13'50 — 16'00 (13'25 — 15'50), — pastewny 13'00 — 13'50 (12'00 — 12'50), owies 12'00 — 13'25 (12'00 — 13'50), otręby pszenne grube 10'25 — 10'80 (10'25 — 10'50), — żytnie 9'75 — 10'25 (9'25 — 9'50).

PASZA

POZNAŃ. — Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet Poznań: siano zwykle luzem 7'10 — 7'50, — prasowane 7'80 — 8'50, słoma prasowana 2'50 — 2'90, otręby pszenne grube 17'00 — 18'00, — pszenne średnie 16'00 — 17'00, — żytnie 15'25 — 16'25.

KRAKÓW. — Dla siana tendencja nadal mocna, ceny poprawiły się. Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet Kraków: siano słodkie 13'00 — 14'00, — średnie gat. 12'00 — 13'00, — kwaśne 9'00 — 9'50, koniczyna pastewna 15'00 — 17'00, słoma długa 5'50 — 6'00, — mierzwa luzem 4'50 — 5'00, słoma prasowana 5'50 — 6'00, makuchy z orzecha ziemnego 55—56% 27'00 — 28'00, — rzepakowe 19'00 — 20'00, — lniane 30'00 — 31'00, — słonecznikowe 46% białka i tłuszczu 25'00 — 26'00, śrut soja 46% niemiecki 35'00 — 36'00, otręby pszenne 16'50 — 17'00, — żytnie 15'50 — 16'00.

WIKLINA

WARSZAWA. — Podaż bardzo duża, ceny kształtują się zniżkowo. Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg franco skład Warszawa: wiklina zielona nieokorowana 6'00 — 8'00, — biała okorowana niesortowana drobna 50'00 — 65'00, — grubsza 35'00 — 45'00, — biała kulturka 50'00 — 70'00, kije wiklinowe białe za kopę 8'00 — 9'00.

KRAKÓW. — Usposobienie spokojne. Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg loco wagon stacja załadowca: wiklina zielona niekulturowana średniopienna 5'00, — kulturowana średniopienna 6'00 — 6'50; w \$ za 100 kg loco wagon stacja załadowca: wiklina biała korowana niekulturowana niskopienna 7'00, — średniopienna 6'50, — wysokopienna 5'50, — kulturowana niskopienna 8'50, — średniopienna 7'50, — wysokopien- na 6'50.

LEN I KONOPIE

LUBLIN. — Usposobienie spokojne, zapotrzebowanie nieco wzrosło. Ceny orientacyjne — w \$ za 100 kg loco granica: len czesany I gat. 19'50 — 20'00, — II gat. 13'50 — 14'00, — nieczesany I gat. 11'00 — 11'50, — II gat. 7'00 — 7'50, pakuły lniane I gat. 7'50 — 8'00, — II gat. 3'50 — 4'00; loco stacja załadowania: len czesany I gat. 18'50 — 19'00, — II gat. 12'50 — 13'00, — III gat. 5'00 — 5'50, — nieczesany I gat. 10'00 — 10'50, — II gat. 6'00 — 6'50, pakuły lniane I gat. 4'00 — 4'50, — II gat. 2'50 — 3'00; w zł za 100 kg loco stacja Lublin: konopie czesane I gat. 18'00 — 19'00, — II gat. 15'00 — 16'00, — nieczesane I gat. 12'00 — 13'00, — II gat. 8'00 — 9'00, pakuły konopne 60'00 — 70'00.

LWÓW. — Tendencja utrzymana. Ceny orientacyjne — w \$ loco granica Piotrowice: len czesany I gat. 21'00, — II gat. 16'00, pakuły lniane I gat. 9'75; loco stacja załadowania: len czesany I gat. 20'00, — II gat. 15'00, pakuły lniane 9'00; loco wagon Lwów: konopie czesane I gat. 15'00 — 20'00, — II gat. 10'00 — 15'50, — surowe I gat. 9'50 — 12'00, — II gat. 7'00 — 10'00, pakuły konopne I gat. 7'25 — 9'00, — II gat. 5'00 — 7'50.

WARZYWA

WARSZAWA. — Notowania Hurtowego Targu Warzywnego — w zł za 100 kg: brukiew 8'00 — 10'00, buraki 12'00 — 14'00, cebula twarda I gat. 62'00 — 66'00, — II gat. 56'00 — 60'00, kapusta biała 8'00 — 9'00, brukselka 150'00 — 170'00, pietruszka 60'00 — 75'00, marchew 18'00 — 20'00, seler 60'00 — 70'00, szpinak 150'00 — 200'00, ziemniaki jadalne — transport wozowy 12'00 — 14'00; za 1 kg: chrzan 1'50 — 2'00; za 100 sztuk względnie pęczków: kapusta biała 12'00 — 18'00, — czerwona 12'00 — 18'00, — włoska 18'00 — 24'00, pory 90'00 — 120'00, sałata 45'00 — 75'00.

NASIONA

WARSZAWA. — Ceny nie wykazują poważniejszych różnic w porównaniu z tygodniem poprzednim. Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet wagon Warszawa: koniczyna czerwona

bez kianianki o czystości do 97% 290'00 — 350'00, — biała bez kianianki o czystości do 97% 270'00 — 400'00, wyka siewna 29'00 — 33'00, seradela podwójnie czyszczona 66'00 — 70'00, peluska siewna 34'00 — 38'00, łubin niebieski 21'50 — 22'50, łubin żółty siewny 35'00 — 38'00, groch polny jadalny 25'00 — 28'00, — Wiktorja 29'00 — 32'00.

— Notowania zbóż na Warszawskim Wiosennym Jarmarku Nasiennym — w $\mathcal{Z}$ za 100 kg wraz z dodatkiem hodowlanym, wyrażonym w %: oryginalne: pszenica jara 25'00 plus 50%, żyto jara 20'00 plus 80%, jęczmień 27 plus 50%, owies 24'00 plus 50%; I odsiew: pszenica jara 25'00 plus 25%, jęczmień 27'00 plus 25%, owies 24'00 plus 25%; II odsiew: pszenica jara 25'00 plus 15%, jęczmień 27'00 plus 15%, owies 24'00 plus 15%, ziemniaki — sadzeniaki zależnie od gatunku 8'00 — 11'00.

LUBLIN. — Tendencja nieco mocniejsza, podaż słaba. Ceny orientacyjne — w $\mathcal{Z}$ za 100 kg parytet Lublin: rzepak 41'00 — 43'00, rzepik 45'00 — 48'00, bobik 21'50 — 22'00, wyka 26'00 — 27'00, peluska 38'00, groch Wiktorja 33'00 — 35'00, — Folgera 23'00 — 25'00, łubin niebieski 20'50 — 21'00, seradela 60'00 — 64'00, koniczyna czerwona gwarantowana bez kianianki 275'00 — 325'00, — biała 350'00 — 500'00, tymotka 60'00, gryka 32'00 — 33'00.

POZNAŃ. — Mocna tendencja dla koniczyny. Ceny orientacyjne — w $\mathcal{Z}$ za 100 kg loco stacja załadowania: koniczyna czerwona 250'00 — 320'00, — biała 300'00 — 450'00, — szwedzka 190'00 — 230'00, — żółta chmielowa odłuszczana 110'00 — 135'00, — w łuskach 55'00 — 65'00, inkarnatka 160'00 — 200'00, przelot pospolity 200'00 — 245'00, rajgras angielski krajowy 95'00 — 120'00, tymotka 80'00 — 100'00, seradela 62'00 — 70'00, wyka letnia 29'00 — 32'00, wiczka zimowa 50'00 — 60'00, peluska 35'00 — 38'00, groch Wiktorja 24'00 — 28'00, groch polny mały 24'00 — 26'00, gorczyca 40'00 — 45'00, rzepik letni 50'00 — 60'00, rzepak zimowy 38'00 — 40'00, tataraka 25'00 — 30'00, konopie 50'00 — 60'00, siemie lniane 45'00 — 55'00, proso 40'00 — 45'00, mak niebieski 70'00 — 80'00, — biały 70'00 — 80'00, łubin niebieski 19'00 — 22'00, — żółty 29'00 — 32'00.

BYDGOSZCZ. — Tendencja mocna, szczególnie dla koniczyny; poza tem poprawiły się ceny łubinu, seradeli, rajgrasu i inkarnatki. Ceny orientacyjne — w $\mathcal{Z}$ za 100 kg: koniczyna czerwona 250'00 — 320'00, — biała 350'00 — 450'00, — szwedzka 180'00 — 220'00, — żółta odłuszczona 90'00 — 120'00, — w łuskach 45'00 — 60'00, inkarnatka 180'00 — 200'00, przelot 180'00 — 240'00, tymotka 60'00 — 80'00, rajgras krajowy 90'00 — 110'00, seradela 60'00 — 70'00, wyka letnia 30'00 — 34'00, groch Wiktorja 24'00 — 26'00, gorczyca 45'00 — 50'00, rzepak zimowy 42'00 — 46'00, rzepik letni 55'00 — 60'00, siemie lniane 45'00 — 55'00, — konopie 55'00 — 65'00, proso żółte 40'00 — 44'00, tataraka 24'00 — 28'00, mak biały 80'00 — 100'00, — niebieski 65'00 — 80'00, łubin żółty 24'00 — 28'00, — niebieski 20'00 — 24'00.

KRAKÓW. — Ceny orientacyjne — w $\mathcal{Z}$ za 100 kg parytet Kraków: kukurydza rumuńska 30'00 — 31'00, proso 30'00 — 32'00, groch Wiktorja 38'00 — 40'00, — półwiktorja małopolski 27'00 — 35'00, — polny 24'00 — 27'00, peluska 27'00 — 29'00, fasola cukrowa biała „Jasiek” 65'00 — 70'00, — biała okrągła 38'00 — 42'00, — biała długa 38'00 — 42'00, — biała krótka 34'00 — 38'00, — Wachtel 33'00 — 36'00, — miészana 28'00 — 30'00, bobik siewny 29'00 — 30'00, — pastewny 27'00 — 28'00, wyka siewna ciemna 33'00 — 35'00, — pastewna 30'00 — 32'00, łubin żółty 37'00 — 39'00, — niebieski 25'00 — 26'00, rzepak zimowy wraz z workiem 41'00 — 42'00, mak niebieski wraz z workiem 95'00 — 105'00, — szary wraz z workiem 80'00 — 90'00, kminek krajowy czyszczony 175'00 — 185'00, koniczyna nasien-na czerwona atest. 300'00 — 320'00, — czerwona surowa 230'00 — 260'00, — szwedzka 240'00 — 280'00, seradela 25'00 — 28'00, esparseta 54'00 — 55'00, tymotka 5'00 — 60'00.

SKÓRY

KATOWICE. — Na aukcji skór surowych notowano następujące ceny — w $\mathcal{Z}$ za 1 kg: skóry bydlęce ciężkie 1'61 — 1'63, — oryginalne 1'70 — 1'73, — lekkie 1'80, skóry cielęce 2'70.

BYDGOSZCZ. — Dla skór surowych tendencja nieco mocniejsza. Ceny orientacyjne — w $\mathcal{Z}$ za 1 kg loco Bydgoszcz: skóry bydlęce ciężkie 1'40, — lekkie 1'70, — skopowe solone 1'40; za 1 sztukę: skóry końskie 22'00, — kozie 6'00.

POZNAŃ. — Na aukcji skór surowych notowano następujące ceny — w $\mathcal{Z}$ za 1 kg: skóry bydlęce bukaty do 39 ft. wagi (bez krowich) 1'84, — wolce i jałowki od 40 do 49 ft. 1'70 — 1'72, — od 50 ft. wagi 1'56, — buhaje 40 do 49 ft. 1'70, — 50

do 70 ft. 1'36, skóry cielęce do 7'5 ft. 2'30 — 2'40, — 7'6 do 9 ft. 2'30, — ponad 9'1 ft. 2'30 — 2'32, — cielęce czerwone do 7'5 ft. 2'50, — 7'6 do 9 ft. 2'40, — ponad 9'1 ft. 2'40, skóry skopowe pełnowełnistie 1'62, — półwełnistie 1'54 — 1'58, — krótkowełnistie 1'46, — porośnięte 1'46, — gołe 1'14.

GRUDZIĄDZ. — Tendencja dla skór surowych słaba. Ceny orientacyjne — w $\mathcal{Z}$ za 1 kg loco Grudziądz: skóry bydlęce solone ciężkie i średnie 0'80 — 0'90, — lekkie 1'20, — owcze solone krótkowełnistie 0'50 — 0'60, — pełnowełnistie 0'70 — 0'80; za 1 sztukę: skóry cielęce solone rzeźnicze 5'00 — 6'00, — gbujskie 4'50, — końskie solone 15'00 — 17'00, — kozie 3'00 — 6'00.

RYBY

WARSZAWA. — Usposobienie spokojne. Notowano — w $\mathcal{Z}$ za 1 kg franco Warszawa: karpie żywe 3'30; orientacyjne ceny detaliczne: karpie żywe 3'50 — 3'80, — śnięte 3'00, — rosyjskie mrożone 2'70, liny żywe 4'00, — śnięte 3'00, karasie żywe 5'00, — śnięte 3'00 — 4'00, łososie 10'00 — 11'00, sandace rosyjskie na lodzie 3'50, — mrożone 2'80, sandace jeziorowe 4'00, leszcze mrożone 2'50 — 2'80, — na lodzie 3'00 — 3'50, szczupaki żywe 5'00, — śnięte 3'00 — 4'00, okonie 2'50, sielawy 3'00 — 4'00, ślize 3'50 — 4'00, śledzie 0'80 — 0'90, średnica 2'00 — 2'50, drobnica 1'00 — 1'50.

— Dla śledzi norweskich tendencja słaba. Notowano — w $\mathcal{Z}$ franco skład Warszawa: śledzie norweskie za 1 kg (4 do 5 sztuk) 0'64, — za skrzynię 50 kg 32'00 — 33'00.

TŁUSZCZE I OLEJE

LUBLIN. — Przy ograniczonych obrotach ceny naogół nie ulegały poważniejszym zmianom. Ceny orientacyjne — w $\mathcal{Z}$ za 1 kg: olej rzepakowy I gat. 1'50, — II gat. 1'40, olej lniany I gat. 1'60; za 100 kg franco Lublin: rzepak bez zapachu I gat. 40'00, — II gat. 38'00, siemie lniane 50'00 — 52'00, makuchy rzepakowe 18'00 — 20'00, — lniane I gat. 38'00 — 40'00, — II gat. 30'00 — 32'00.

CHEMIKAŁJA

KATOWICE. — Ceny orientacyjne — w $\mathcal{Z}$ za 100 kg loco skład Katowice: biel ołowiana w proszku 220'00, minia ołowiana 152'00, glejta ołowiana preparowana 152'00, — zwykła 143'00, biel cynkowa — pieczęć czerwona 112'00; za 100 kg (w ładunkach wagonowych) franco stacja odbiorcza: karbid drobnej granulacji 71'00, — grubej granulacji 75'00; przy drobnym odbiorze franco fabryka odpowiednio 76'00 i 80'00; za 10 kg loco skład: kwas węglowy w patronach własnych odbiorcy 13'25, — w patronach oryginalnych fabrycznych 14'00; w frankach szwajcarskich za 1 tonnę loco huta górnośląska: kwas siarkowy 60 Bē 42'55, — 66 Bē 82'80, — 66 Bē 97'98% 93'00, oleum 20% 115'00.

DRZEWO

WARSZAWA. — Ceny orientacyjne — w $\mathcal{Z}$ za 1 m³ franco wagon stacja Warszawa: sosnowe deski I bale stolarskie I gat. 125'00, — II gat. 115'00, — deski obrzynane ½ cala do kantu 85'00, — ¾ i ¼ cala 80'00, — 1½ i 1½ cala 85'00, — bale obrzynane 90'00, — kantówka obrzynana niewymiarowa 100'00, — ciosana 70'00, — łąty (również świerkowe) 100'00, — deski beblowane i szpuntowane 115'00, materiał stolarski wszystkich grubości: dębowy I gat. 185'00, — II gat. 140'00, jesionowy I gat. 230'00, — II gat. 150'00, grabowy I gat. 160'00, — II gat. 145'00, olszowy 145'00, brzozyowy 125'00, bukowy I gat. 160'00, — II gat. 145'00.

— Na rynku eksportowym notowano następujące ceny orientacyjne — za 1 m³: sosnowa stolarka odziomkowa I i II klasy franco granica polsko-niemiecka RM 60'00, deski boczne bezsećczne od 23 mm grubości wzwyż franco wagon granica polsko-niemiecka RM 60'00, sosnowe bale ang. 3×9 za standard franco Gdańsk £ 8, słupy loco Gdańsk sh 20 — 22, dębowe bloki I klasy franco stacja załadowcza 30 do 40 cm grubości sh 40, — 40 do 50 cm sh 60, ponad 50 cm sh 70, fryzy \$ 21'00 — 22'00, bindry \$ 8'00 — 9'00.

LWÓW. — Ceny orientacyjne, ustalone przez Izbę Przemysłu Handlową we Lwowie — w $\mathcal{Z}$ za 1 m³ w obrocie krajowym loco wagon stacja załadowania w woj. lwowskim, tarnopolskim i stanisławowskim: dębowe kłocę od 3 m długości, 50 cm średnicy I kl. 140'00, — II kl. 65'00, — III kl.

35'00; materiał rżnięty: bousy w bloki ułożone I kl. 225'00, — II kl. 175'00, — brusy nieobrzynane I i II kl. 125'00, — III kl. 75'00, — deski I kl. 100'00, II kl. 80'00, — towar paryski od 1½ m wwyż I kl. 270'00, — II kl. 230'00, fryzy krótkie I kl. 210'00, — II kl. 170'00, — III kl. 105'00, — długie I kl. 250'00, — II kl. 205'00, jesionowe kłose od 3 m długości, 50 cm średnicy I kl. 120'00, — II kl. 70'00, — bousy w bloki ułożone I kl. 160'00, — II kl. 100'00, — brusy nieobrzynane, towar luzny I kl. 140'00, — II kl. 90'00, jaworowe kłose 39 do 50 cm średnicy w odczynie bez kory 110'00, bukowe kłose od 26 cm średnicy 27'00, — materiał rżnięty nieobrzynany 60'00, olchowe kłose od 22 do 29 cm średnicy I kl. 45'00, — II kl. 35'00; za 10 000 kg: drzewo opałowe przeschnięte: osikowe 110'00, sosnowe 200'00 jodłowe i świerkowe 110'00, bukowe, grabowe i jaworowe 160'00.

POZNAŃ. — Ceny orientacyjne — w zł za 1 m³ franco wagon Poznań: sosnowa kantówka tarta, skladowa 70'00 — 75'00, — w/g listy 80'00 — 90'00, belki 90'00 — 100'00, łaty 80'00 — 85'00, szalówka 50'00 — 55'00, deski podłogowe hebl wane i szpuntowane 100'00 — 110'00, deski i bale stolarskie 110'00 — 125'00, geski i bale obrzynane 85'00 — 90'00, dębina tarta 160'00 — 180'00, bale brzożowe 75'00 — 80'00.

MATERJAŁY BUDOWLANE

WARSZAWA. — Ceny orientacyjne — w zł za 1.000 sztuk loco cegielnia podmiejska: cegła 62'00 — 67'00, — loco budowa 85'00 — 95'00, cegła górnośląska 48'00 — 52'00, cegła częstochowska 50'00 — 52'00, — loco budowa 95'00, cegła dziurawka franco budowa 95'00 — 98'00, dachówka karpówka franco budowa 160'00 — 165'00; za 100 kg franco wagon Warszawa: cement 9'50, — za beczki 200 kg loco budowa 26'50, wapno Kadzielnia kielecka I gat. 5'55, — II gat. 5'15, — III gat. 4'95, — Jaworzna kielecka 5'15, — Chęciny kieleckie 4'75, — Rudniki 4'60, — Rędziny częstochowskie 4'60, — sosnowieckie 4'60, — Piechcin poznański 4'85; za 100 kg loco skład: gips solvayowski murarski 11'00, — sztukatorski 12'00, — modelowy 13'00, — alabastrowy 17'00.

METALE I WYROBY METALOWE

WARSZAWA. — Ceny orientacyjne — w zł za 1 kg: cyna Banka w blokach 6'40, ołów hutniczy 1'00, cynk 0'95, antymon 1'60, aluminium hutnicze 3'80, blacha miedziana 3'60 — 4'10, blacha mosiężna 3'15 — 4'10, blacha cynkowa 1'15.

RYNEK AKCYJNY

za okres od 9 do 14 marca 1931 r.

— Dla akcji panowała na giełdzie warszawskiej tendencja nieje'nolita, słabsza w pierwszej połowie okresu sprawozdawczego, kiedy zainteresowanie było bardzo niewielkie i ograniczało się do kilku najpopularniejszych akcji, nieco mocniejsza w ostatnich dniach tygodnia. Poprawa ta w niewielkim tylko stopniu wpłynęła na kursy, tak iż w porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego większość notowanych akcji wykazuje zniżkę kursową.

Z pośród akcji bankowych jedynie akcje Banku Polskiego ulegały wahaniom kursowym, tracąc w rezultacie tygodniowym skutek większej podaży zł 3'75. Nieliczne transakcje akcjami Banku Handlowego w Warszawie i Banku Związku Spółek Zarobkowych zawierano po kursach utrzymanych.

W grupie akcji przedsiębiorstw chemicznych poszukiwane były akcje Pulsa, do notowań jednak nie doszło wskutek zupełnego braku materiału.

Dla akcji przedsiębiorstw elektrycznych zainteresowanie było niewielkie; notowano jedynie akcje „Siły i Światła”, które poniosły w rezultacie tygodniowym dalszą znaczną stratę (— zł 4'75).

Grupa akcji przedsiębiorstw cukrowniczych była zaniedbana; dopiero ostatnie dni tygodnia przyniosły notowania akcji Warsz. T-wa Fabryk Cukru, po kursie nieco niższym niż w okresie poprzednim.

Akcje przedsiębiorstw cementowych pozostały w okresie sprawozdawczym bez notowań.

Dla akcji Warsz. T-wa Kopalń Węgla panowała tendencja nieco mocniejsza, i zyskały one nieznacznie na kursie. Akcjami przedsiębiorstw naftowych nadal nie interesowano się zupełnie.

Grupa akcji przedsiębiorstw metalurgicznych była naogół mało ożywiona; dopiero ostatnie dni okresu przyniosły nieco liczniejsze notowania, które nie wpłynęły jednak wydatniej na kursy, tak iż w porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego większość akcji ceniona była niżej, a mianowicie Modrzejów o zł 0'75, Norblin o zł 1'00, Ostrowiec o zł 2'00 i Starachowice o zł 0'25, a jedynie Lilpop pozostał bez zmiany.

Akcje przedsiębiorstw włókienniczych, handlowych, spożywczych i innych nadal zupełnie nie były notowane.

Na giełdach prowincjonalnych przy nieco żywszych obrotach panowała w okresie sprawozdawczym tendencja spokojna. Kursy bez większych zmian.

GIEŁDA WARSZAWSKA

	Wartość nominalna	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Kurs w dn. 14/III
Bank Polski	zł 100	138'00	132'25	132'25
„ Handl. w Warsz.	zł 100	108'00	108'00	—
„ Zw. Spółek Zarobkowych	zł 100	65'00	65'00	—
Siła i Światło	zł 50	65'25	64'00	—
Warsz. T-wo Fabryk Cukru	zł 100	29'50	28'00	29'50
Warsz. T-wo Kopalń Węgla	zł 100	32'50	32'00	32'50
Lilpop	zł 25	20'50	20'50	20'50
Modrzejów	zł 50	7'75	7'00	7'00
Norblin	zł 100	35'00	35'00	35'00
Ostrowiec — serja B				
I — III em.	zł 50	43'00	41'00	41'00
Starachowice	zł 50	12'50	11'50	12'00

GIEŁDA KRAKOWSKA

Akcje (w dn. 13/III — w zł): Bank Polski — 135'00, Elektrownia — 41'00, Chybie — 22'00, Jaworzno — 14'50.

GIEŁDA LWOWSKA

Akcje (w dn. 13/III — jak wyżej: w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): Gazy Wschodnie 14'50 — 14'75 (14'25 — 14'50 — 14'75).

GIEŁDA POZNAŃSKA

Akcje (w ostatnim dniu okresu sprawozdawczego — jak wyżej): Bank Polski — 133'00 (135'00).

KOMUNIKACJA I TRANSPORT

POD REDAKCJĄ MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

WSPÓŁPRACA KOLEI Z PRZEDSIĘBIORSTWAMI EKSPEDYTORSKIMI.

— Rozwój samochodowego ruchu ciężarowego, odbierając kolei część ładunków drobnicowych i bardziej cennych, pozbawił równocześnie zarobków tę część ekspedytorów, która zatrudniana była akwizycją tych ładunków dla kolei. Uproszczenie bowiem formalności przy nadawaniu i odbiorze ładunków, oraz eksploatowanie samochodu ciężarowego najczęściej bezpośrednio przez jego właściciela, uczyniły zbędnym pośrednictwo ekspedytora pomiędzy na-

dawcą czy odbiorcą towaru a woźnikiem. W taki sposób obok kolei poszkodowanym został przez niezregulamentowany ruch samochodowy także przemysł ekspedytorski.

Powstała w ten sposób pewna wspólność interesów sprawiła, że obie strony zaczęły poszukiwać gruntu do osiągnięcia porozumienia celem wszczęcia wspólnej akcji obronnej.

To właśnie zadanie ma na oku zawarty świeżo układ pomiędzy T-wem Niemieckich Kolei Państwowych a utworzoną ad hoc organizacją „Deutsche Bahnspedition Schenker u. Co”.

Nowa organizacja, acz powstała pod egidą firmy Schenker i Co, wielkiego przedsiębiorstwa ekspedycyjnego, operującego nie tylko w Niemczech, ale również w Polsce i w Austrii, nie jest monopolową emanacją tej firmy, ale zrzeszeniem szeregu większych i mniejszych przedsiębiorstw, trudniących się ekspedycją towarów.

Zawarty z powyższą organizacją układ przewiduje wykonywanie przez nią czynności następujących: a) prowadzenie kolejowego przedsiębiorstwa dowozowego na stacjach, wskazanych przez Reichsbahn, i na podstawie cennika opłat, przez kolej ustalonego; b) zorganizowanie i wykonywanie pod kontrolą kolei i na podstawie przez nią ustalonego cennika opłat transportu towarów „od domu do domu”, t. j. ze składu nadawcy bezpośrednio do rąk odbiorcy; wreszcie c) zorganizowanie pod kierunkiem kolei gromadzenia i przewozu przesyłek zbiorowych na zasadzie specjalnego ich uprzywilejowania pod względem taryfowym.

Z uwagi na doniosłe znaczenie również dla naszych kolei tego ostatniego punktu, przytaczamy poniżej treść odnośnego ustępu układu według brzmienia, przytoczonego w zeszycie lutowym miesięcznika „Reichsbahn”.

„Firma Schenker i Sp. oraz wszystkie znajdujące się z nią w porozumieniu przedsiębiorstwa ekspedycyjne i dowozowe ześrodkowują oddał gromadzenie i przewóz przesyłek zbiorowych od niemieckich stacji nadania i w obrębie szlaków kolei niemieckich w jednym wspólnym przedsiębiorstwie „Deutsche Bahnspedition Schenker u. Co”. Przedsiębiorstwo to zobowiązuje się zorganizować na żądanie T-wa Niemieckich Kolei Państwowych przewóz przesyłek zbiorowych oraz przesyłek w skrzyniach (Behälter, Containers) z regularnością, odpowiadającą wymaganiom życia gospodarczego oraz stosunków kolejowych, we wszystkich kierunkach, gospodarczo usprawiedliwionych. T-wo kolei niemieckich będzie popierało zorganizowanie tych przewozów wszystkimi prawnie dozwolonymi środkami, o ile to uznane będzie za celowe ze stanowiska interesów kolei. Przedsiębiorstwo zobowiązuje się poddać kontroli kolei opłaty, pobierane za organizację odnośnych przewozów, oraz przekazywać do rozporządzenia kolei na rzecz rozszerzenia i potanienia służby dowozowej 20% z dochodu brutto, najmniej jednak 25 fenigów od każdych 100 kg. Firma jest obowiązana ponadto zezwolić na doładowywanie ładunków każdemu ekspedytorowi, który przyjmie jej stawki i zobowiąże się do należytego ustosunkowania się do przewozów samochodami oraz do akwizycji ładunków dla kolei, na warunkach, kontrolowanych przez kolej. Stwierdza się przytem ponownie, iż układ z firmą nie stanowi w żadnym wypadku ograniczenia dla działalności innych ekspedytorów, organizujących na własną rękę przewozy przesyłek zbiorowych. Nawet ci ekspedytorzy, którzy korzystają z prawa doładowywania do transportów, organizowanych przez firmę, nie są i nie będą krępowani w prowadzeniu na własną rękę podobnych przewozów”.

T-wo Niemieckich Kolei Państwowych, nie ograniczyło się

jednak do zawarcia wyżej scharakteryzowanej umowy, a zamierza równocześnie znacznie rozszerzyć swoją działalność w kierunku akwizycji ładunków. W tym celu taż sama firma „Deutsche Bahnspedition Schenker u. Co” mianowana zostaje agenturą przewozową „Reichsbahn-u” na całym obszarze państwa niemieckiego, której obowiązkiem będzie stały nadzór nad całokształtem ruchu towarowego, meldowanie kolei o każdym przewozie towarów innymi środkami przewozowymi, niż koleją, dokonywanych na odległość ponad 50 km lub też nawet i na odległość mniejszą, jeżeli przewozy podobne mają charakter ruchu regularnego, wraz z podaniem przyczyn, które spowodowały utratę tego przewozu dla kolei, oraz wskazaniem środków, mogących ten stan rzeczy odmienić.

Koleje niemieckie spodziewają się od zrealizowania zarządzeń powyższych skutków dodatnich w walce z dalszym odpływem ładunków od kolei na rzecz innych środków przewozowych. Ponieważ i koleje polskie są obecnie w stadium rozważania środków, mogących uregulować stosunki wzajemne pomiędzy kolejami a ruchem samochodowym, wskazujemy na te próby, jako na materiał, zasługujący na głębszą uwagę.

J. G.

PRZYSPIESZENIE BIEGU POCIĄGÓW PASAŻERSKICH. — Jak wiadomo, nowy rozkład jazdy, który obowiązywać będzie od 15 maja r. b., przewiduje poważne przyspieszenie biegu pociągów pasażerskich. Nad sprawą tą dłuższy czas pracowały odpowiednie departamenty Min. Komunikacji oraz komisja międzydepartamentowa pod przewodnictwem Inspektora Głównej Inspekcji Inż. Ejsmonta, która m. in. przeprowadziła badania we wszystkich 9 dyrekcjach. Ogółem przyspieszenie pociągów pasażerskich wyniesie 24.722 minuty na dobę, z czego 17.972 min. przypada na przyspieszenie faktycznego biegu, a reszta na skrócenie postojów na stacjach.

Maksymalna szybkość pociągów w granicach 80 — 100 km będzie wprowadzona na 11,1% długości linii w stosunku do całej sieci (dotychczas 8,9%); maks. szybkość 60—80 km — na 31,7% długości (zamiast 27,9%); maks. szybkość 40 — 60 km — na 41,1% długości (zamiast 40,1%); wreszcie maks. szybkość poniżej 40 km — na długości 16,1% (zamiast 23,1%). Przeciętna szybkość handlowa na całej sieci podniesiona będzie do 37,1 km/godz. zamiast dotychczasowej 33,5 km/godz.

W związku z powyższem wprowadza się do nowego rozkładu jazdy nowy typ pociągów przyspieszono-osobowych bez dopłaty taryfowej za pośpiech.

Celem dalszego studiowania sprawy przyspieszenia biegu pociągów pasażerskich P. Minister Komunikacji powołał na wniosek Głównej Inspekcji Komunikacji stałą komisję w łonie Min. Komunikacji pod przewodnictwem P. Wiceministra przy udziale Dep. IV, V, VI i Głównej Inspekcji, której zadaniem będzie opracowanie konkretnego programu i czuwanie nad jego zrealizowaniem.

SKUP KOLEI PRYWATNYCH. — Ostatnio przeszły przez Sejm sprawy skupu kolei prywatnych Fabryczno-Lódzkich, Chabówka — Zakopane i Lwów — Stoianów. W najbliższym czasie Ministerstwo Komunikacji wnosi do Sejmu projekty ustaw o skupie kolei Borki Wielkie — Grymałów, Drohobycz — Truskawiec i Muszyna — Krynica. Wykup tych kolei lokalnych, położonych w Małopolsce, połączony będzie z nieznacznym wydatkiem, gdyż udział Skarbu Państwa w kapitale zakładowym tych kolei wynosi przeszło 80%.

ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE

RYNEK FRACHTOWY. — Stawki frachtowe pozostają prawie bez zmian, frachtowań zawarto niewiele. powrotne zaś ładunki ograniczały się do transportów zboża z Argentyny i Australji. Poza tem jeden czy 2 statki zafrachtowane zostały z Indji do Anglii i Kontynentu, a jeden z Burmy pod ryż do Kontynentu. Z południowej Rosji szły ładunki rudy do portów Kontynentu i do Stanów Zjednoczonych. Stawki na transporty węgla z Walji do Południowej Ameryki są niższe, notowano sh 10 za tonnę do Buenos Aires.

Na wschodzie rynek frachtowy osiągnął pewną stabilizację, zadowolając temu, iż popyt na tonnaż i podaż tegoż prawie się zrównały. Rynek australijski był znacznie spokojniejszy, zafrachtowano tylko japoński statek na czerwiec — lipiec z załadowaniem z wschodniej Australji do Bombaju po stawce sh 19 i chociaż zainteresowanie na tonnaż do Europy jest bardzo słabe, stawki frachtowe pozostają tymczasem prawie bez zmian. Jest pewne zapotrzebowanie na tonnaż do portów na Dalekim Wschodzie, stawka sh 17/3 do sh 18/3 była propono-

wana do Szanghaju zależnie od rejonu załadowania i pozycji. Władystok notuje w dalszym ciągu sh 26/3 do Rotterdamu—Hamburga na kwiecień. Poszukiwane są statki na kwiecień—maj na antracyt z Indochin do Montreal, jak również do Francji. Stawki na ryż z Burmy bez zmian, mianowicie sh 24 do sh 24 9 do Antwerpii—Hamburga, sh 23 do Holandji na marzec—kwiecień i sh 25 do Gdyni na kwiecień.

Na rynkach czarnomorskim i śródziemnomorskim ożywienie bardzo słabe. Zapotrzebowanie południowej Rosji ogranicza się w danej chwili do średniej wielkości statku pod rudę z portu Poti do portów Kontynentu po stawce sh 11/9 oraz małego statku pod węgiel na kwiecień do St. Zjednoczonych. Zafrachtowano kilka statków z portów Dunaju po stawkach od sh 14 do sh 14/6 do Bordeaux — Hamburga na marzec — kwiecień. W portach Constanza, Warna, Burgas traktowano tonnaż 7.000 t po stawce sh 10/6 do Antwerpii—Hamburga, a po sh 10 do Antwerpii i Rotterdamu, lecz są to wszystko wprost rujnujące tranzakcje. Notowania frachtów z Aleksandrii do Hull były sh 8/9 za 60 cwt na marzec. Z bliższych portów morza Śródziemnego do Anglii i portów Kontynentu niema prawie zapotrzebowania, pomimo ogromnie niskich stawek frachtowych.

Nadzieje na poprawę na rynku La Platy, jak dotąd, zawiodły, gdyż podaż statków jest nadal wielka, a frachtów mało. Zapotrzebowanie na statki z Europy do południowej Ameryki jest minimalne, lecz wykorzystywane do maksimum przy najmniejszej sposobności.

Na gdańskim rynku frachtowym notowano niskie frachty przy spokojnym obrocie. Dokonano kilku kontraktów na węgiel do portów południowo-szwedzkich. Wkrótce należy spodziewać się większego zbytu do Szwecji. Zafrachtowano również węgiel do portów francuskich. Zaznaczyć jednak należy, iż stawki płacone są te same, co w ubiegłych tygodniach, i w rachubę wchodzi statki o pojemności 2.000 do 3.000 t do Le Havre, Rouen, Bordeaux i Bayonne. Mniejsze partie sprzedaje się do Le Tréport, Nantes i La Pallice. Poszukuje się jeszcze tonnażu na c-a 1.200 t węgla do Brügge.

Eksport zbożowy pozostaje nadal stosunkowo spokojny. Do Antwerpii odeszło kilka statków regularnych, których główny ładunek składał się ze zboża, ładowanego luzem, również i w bież. tygodniu przewidzianych jest kilka statków do Antwerpii. Zaznaczyć należy, iż zakontraktowano jeden statek pod 700 t zboża z Gdańska do Nieuport po stawce sh 7/3 przy szybkim załadowaniu. Dalej należy zanotować zawarcie kontraktu na 2.500 t ładunku mieszanego z Gdańska do Rouen na drugą połowę marca.

Na rynku drzewnym do zanotowania jest ładunek drzewa tarteego około 350 std z Gdańska do Rouen przy szybkim załadowaniu oraz statek o tejże pojemności pod mieszany ładunek drzewa również przy szybkiej odprawie. Do jednego z portów duńskich zafrachtowano statek pod 250 loads podkładów po 14 öre przy szybkiej odprawie, a poza statkami regularnymi do Londynu zafrachtowano jeszcze 1 statek pod c-a 600 std drzewa tarteego po stawce przeciętnej sh 32.

Z Gdańska do Libawy zafrachtowano 1.200 t fosfatów, ładunek nastąpi natychmiast.

7 ogłoszono 2 kontrakty na cukier: 2.900 t z Gdańska do Rotterdamu, ładunek w końcu bieżącego miesiąca, oraz 2.500 t z Gdańska do Hull, ładunek około 25 b. m.

RUCH W PORCIE GDYŃSKIM w tygodniu od 9 do 15 marca r. b. był następujący:

	Przyszło		Wyszło	
	ilość	tn	ilość	tn
Polska	6	7.168	6	7.182
W. M. Gdańsk	—	—	1	410
Anglia	1	512	2	2.024
Dania	2	2.494	1	738

Estonja	2	1.451	3	1.753
Finlandja	—	—	1	812
Francja	—	—	—	—
Lotwa	3	1.902	—	—
Niemcy	12	7.205	12	5.724
Norwegia	4	4.476	4	4.006
Stany Zjednoczone Am.	1	3.066	1	3.066
Szwecja	15	10.947	8	6.537
Litwa	—	—	1	2.716
Grecja	—	—	1	392
Razem:	46	39.221	41	35.360

Przeładunek towarów (w tonnach)

Wyladowano	
Żużle Thomasa	2.300
Żelastwo (złom)	7.974
Bawełna	21
Kukurydza	80
Śledzie	244
Mąka	15
Glinka farbiarska	20
Skóry	11
Miedź	26
Części samochod.	30
Oliwa (samochod.)	8
Różne	28
Razem:	10.757

Załadowano

Zboże (żyto)	1.792
Bekony	768
Wędliny (szynki)	97
Jaja	18
Cukier	3.340

Węgiel:	
eksportowy	57.864
bunkrowy	3.989
razem:	61.853
Cynk	2.703
Manufaktura (bławat)	13
Obuwie	16
Różne	3
Razem:	70.602

Obrót ogólny 81.359

Ruch pasażerów

	Przyjechało	Wyjechało
Ruch zamorski	—	9

PRACE WODOCIAĞOWO-KANALIZACYJNE W M. GDYŃ.

— Budowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej Magistratu m. Gdyni rozpoczął 20 lipca 1929 r. według projektu Prof. Politechniki Warszawskiej Pomianowskiego, z zastosowaniem przytem najnowszych systemów w tej dziedzinie. Sieć kanalizacji sanitarnej została zaprojektowana jako system rozdzielczy. Kanalizacja sanitarna dzieli się na 2 systemy: górny, odprowadzający ścieki z części miasta wyżej położonej naturalnym spadkiem do stacji oczyszczania ścieków, która znajduje się na końcu mola rybackiego, a stamtąd do morza, oraz na system dolny, odprowadzający ścieki z terenów w pobliżu portu położonych niżej poziomu morza, i doprowadzający ścieki do podziemnej stacji przepompowań ścieków znajdującej się u zbiegu ulic Derdowskiego i Nabrzeżnej (obok kol. rybackiej). Tam ścieki są przepompowywane do głównego kolektora górnego systemu. Główny kolektor, zbudowany molitowo, przekrój jajowy 1.200 × 800 mm, długości 1.285 m z betonu 1:2:3, wyłożony płytkami kamionkowymi, biegnie od stacji oczyszczania ścieków przez molo rybackie, w ulicy Derdowskiego, Świętojańskiej do ul. 10 Lutego. Spadek na całej długości 1‰. Do dnia 1 I 1931 wykonano 22.400 m kanałów sanitarnych z rur kamionkowych o średnicy 400 mm, 300 mm, 250 mm. Spadki kanałów sanitarnych są: najmniejszy 1‰, największy 17‰.

Dnia 15/IV 1930 r. uruchomiono i oddano sieć do użytku publicznego. Połączono 82 domy z siecią kanalizacji sanitarnej. Wykonano 5.470 m sieci kanalizacji deszczowej z rur betonowych zbrojonych o średnicy 1.000 mm, 900 mm, 800 mm, 700 mm oraz rur betonowych niezbrojonych 600 mm, 500 mm, 400 mm. Spadki: najmniejszy 4‰, największy 22‰. Woda deszczowa jest odprowadzana wprost do morza. Wykonano 36.100 m sieci wodociągowej średnic 400 mm, 300 mm, 200 mm, 150 mm, 100

mm i 80 mm. Ustawiono w całym mieście 144 hydranty pożarowe, połączono 280 domów z siecią wodociągową. Dotychczasowy rozbiór wody w miesiącach letnich wynosił do 1.000 m³ dziennie, obecnie przeciętnie 600 m³.

Zbiornik wodociągowy pojemności 2.500 m³ został wykonany z betonu na wysokości 72 m nad poziomem morza. Składa się z 2 komór, przez co umożliwia się pracę połowy zbiornika przy jednoczesnym oczyszczaniu drugiej połowy. Zbiornik został wykonany w terenie oraz została przewidziana dalsza rozbudowa w miarę zapotrzebowania. Jest możliwość wykonania drugiej połowy o pojemności 2.500 m³. Koszt zbiornika z całkowitą armaturą wewnętrzną, komorą zasuw wynosi 229.769'91. Do tej pory wykonane zostały 2 ujęcia wody: 1) dla Gdyni — 3 studnie o średnicy końcowej rury 12", filtr 8", głębokości 37—48 m przy wydajności 50—60 m³/godz. i depresji 2'6 m, 2) dla Oksywia — jedna studnia o głębokości 40 m, średnicy rury końcowej 12", filtr 8", długości 9 m przy wydajności 50 m³/godz. i depresji 2'7 m.

Stacja pomp Gdynia czerpie wodę z 2 studzien 2 pompami odśrodkowymi, poruszającymi motorami elektrycznymi, wykonanymi przez krajową firmę „Sirius” o wydajności: I—58 m³/godz., II—47 m³/godz. Dla wyrównania uderzeń w sieci zainstalowany został hydrofor. Temperatura wody 9° C, twardość 8'5 stopni podług Clark'a. Ponieważ woda rurowa zawiera 3 mg żelaza w litrze, zainstalowano odżelaziacz zamkniętego typu firmy „Ekonomia” wydajności 100 m³/godz., zapomocą którego woda zostaje odżelazona do zawartości żelaza 0'05 mg.

Koszt wybudowania stacji pomp wraz z odżelaziaczem wynosi 204.406'62. Stacja pomp Oksywie czerpie wodę z jednej studni 2 pompami odśrodkowymi firmy Sirius. Temperatura wody 9° C, twardość 9'8 stopni podług Clark'a. Koszty wybudowania stacji pomp Oksywie wraz z odżelaziaczem wynoszą 254.797'68. Dla przepompowania ścieków z systemu dolnego do górnego została wybudowana podziemna stacja przepompowań ścieków. Składa się ona ze studni zbiorczej pojemności 6'4 m³, gdzie gromadzą się ścieki z całego systemu dolnego kanalizacji sanitarnej oraz z hali maszyn, gdzie są umieszczone

2 pompy odśrodkowe jednostopniowe wydajności I—60 m/sek. i II—100 m/sek. z automatami pływakowymi, włączającymi i wyłączającymi pompy. Przy stacji przepompowań wybudowane są podziemne szalety. Koszty wynoszą 118.759'89.

Stacja oczyszczania ścieków składa się z 3 komór Imhoffa głębokości 12'5 m niżej poziomu morza z urządzenia merynowego do usuwania osadów „montejusy” i z 16 sztuk basenów ociekowych dla przegnilo osadu. Z dołów Imhoffa osady przegnilo zostają podnoszone do kotłów, w których kompresorami uprzednio została wytworzona próżnia. Po zamknięciu zasuw na ciągu ssącym i otwarciu na ciągu tłocznym, ścieki są usuwane z kotłów do basenów ociekowych zapomocą sprężonego powietrza drugiej pary kompresorów. W basenach ociekowych namul ten całkowicie się odwadnia i jako suchy nawóz może być użyty w rolnictwie, natomiast zupełnie czysta woda zapomocą dren jest odprowadzona do kanału zbiorczego, którym odchodzi na dno morza. Koszty wynoszą 767.222'11.

Całkowity koszt wybudowania sieci wodociągowej - kanalizacyjnej Gdyni z Oksywem wyniósł do 1 grudnia 1930 r. 6.702.214'92.

A. H.

PODWYŻSZENIE KREDYTU ZASTAWOWEGO W CHŁODNI GDYŃSKIEJ.

— Dla umożliwienia szerszym kołom eksporterów, wywożących towary za pośrednictwem „Chłodni i Składow Portowych w Gdyni”, nastąpiło między Państwem Bankiem Rolnym i Chłodnią porozumienie, na skutek którego została podniesiona wysokość zaliczek, udzielanych pod zastaw towarów, deponowanych w składach portowych Chłodni.

Wysokość obecnego kredytu zaliczkowego wynosi 72% do 82'5% (dla jaj t. zw. produkcji majowej) wartości towarów — jest zatem znacznie wyższa od stosowanej w r. ub.

Zarządzenie to jest dużej wagi udogodnieniem tak dla eksporterów hodowlanych drobnych, jak i wielkich, gdyż umożliwia im lepsze wykorzystanie koniunktury na rynkach zagranicznych

POCZTA I TELEGRAF

POD REDAKCJĄ MINISTERSTWA POCZT I TELEGRAFÓW

— Z dniem dzisiejszym ustępuje — w związku z nominacją na stanowisko Wiceprezesa Dyrekcji Poczty i Telegrafów w Poznaniu — dotychczasowy redaktor działu pocztowo-telegraficznego tygodnika P. W. Słojewski.

Żegnamy z żalem P. Słojewskiego, który w przeszło 5-letnim okresie współpracy z nami zorganizował

i stopniowo rozwijał dział pocztowo-telegraficzny, poświęcając temu dużo czasu i energii i okazując stale wielką życzliwość dla pisma.

Redakcję działu pocztowo-telegraficznego objął obecnie z ramienia Ministerstwa Poczty i Telegrafów P. Dr. Józef Pawlak.

RUCH POCZTOWY, TELEGRAFICZNY I TELEFONICZNY W STYCZNIU 1931 R.¹⁾ w ważniejszych miastach przedstawiał się w sposób następujący (w tysiącach jednostek, wzgl. zł):

Nadano w urzędach poczt.-tel.	Listy zwykłe i polecone	Listy wartościowe	Paczki	Przesyłki za pobraniem	Zlecenia pocztowe	Przekazy poczt. i tel. (wpłacono na kwotę)	Wpłaty P. K. O. na kwotę	Czasopisma (egzemplarzy)	Telegramy	Rozmowy telef. między-miastowe i z zagranicą
Warszawa	17.193'9	20'7	131'7	60'0	47'1	14.736'6	29.699'3	4.576'9	58'5	173'1
Łódź	1.973'5	3'0	39'3	10'6	79'2	3.525'9	15.747'3	323'9	15'7	48'6
Lwów	5.775'1	7'1	46'4	28'2	26'4	3.577'9	12.947'5	2.990'3	20'0	37'2
Poznań	12.045'3	2'2	35'9	20'2	3'3	4.193'6	14.202'4	2.873'7	16'7	44'5
Kraków	5.482'1	5'3	34'0	22'8	15'4	3.896'8	11.120'7	1.917'3	14'3	46'9
Wilno	2.105'2	1'6	11'5	4'2	5'7	1.875'3	4.065'6	520'4	8'5	12'8
Katowice	1.722'4	1'3	18'7	7'6	7'7	2.282'9	7.161'8	662'6	8'0	74'4
Lublin	769'4	1'1	6'1	1'1	6'2	1.278'1	4.021'1	107'5	7'0	20'1
Bydgoszcz	1.924'9	0'5	11'6	2'2	1'7	1.591'6	4.471'9	766'0	5'5	13'0
Sosnowiec	433'3	0'6	3'2	0'7	3'0	1.222'5	3.095'9	60'0	3'0	18'1
Częstochowa . . .	491'3	0'5	4'8	1'5	2'9	804'1	3.425'8	60'2	2'4	8'2
Białystok	1.404'7	1'8	3'3	1'0	2'5	984'7	2.913'9	16'4	2'5	12'2
Król. Huta	1.002'8	0'3	2'9	1'7	1'3	721'0	4.433'5	8'8	2'1	12'5
Toruń	1.337'5	0'4	3'4	2'3	0'5	1.115'7	3.505'1	302'5	2'7	16'7

¹⁾ Dane za grudzień 1930 r. — p. tyg. „Polska Gospodarcza” zesz. 6/1931, str. 237.

Nadeszło do urzędów poczt.-tel.	Listy zwykłe i polecone	Listy wartościowe	Paczki	Przesyłki za pobraniem	Zlecenia pocztowe	Przekazy poczt. i tel. (wyplacono na kwotę)	Wypłaty P. K. O. na kwotę	Czasopisma (egzemplarzy)	Telegramy	Rozmowy telef. między-miastowe i z zagranicą
Warszawa	10.828'6	15'9	54'8	8'3	15'7	15.779'9	3.530'5	511'5	76'2	191'9
Łódź	2.377'1	2'7	22'4	5'0	12'9	8.736'9	1.106'8	193'2	15'8	49'6
Lwów	5.756'9	8'9	40'4	5'3	5'4	6.837'6	4.118'8	501'2	27'0	38'3
Poznań	2.631'2	1'8	23'4	9'2	1'1	4.517'9	1.548'2	139'4	15'8	54'7
Kraków	3.699'9	5'6	32'1	4'5	5'2	4.403'1	2.487'5	112'1	14'4	50'1
Wilno	849'1	4'5	12'0	2'2	2'6	3.007'9	735'4	210'2	9'8	15'9
Katowice	1.872'4	1'1	18'0	3'6	3'5	2.051'8	656'2	110'4	9'2	61'9
Lublin	401'3	2'9	8'6	2'5	0'6	1.213'8	403'8	46'7	6'0	28'5
Bydgoszcz	978'8	1'0	12'9	3'6	0'7	1.762'2	886'8	470'4	4'5	22'4
Sosnowiec	385'9	0'4	5'5	1'6	1'4	603'6	294'2	92'7	3'1	18'4
Częstochowa . . .	510'6	0'5	4'9	1'8	0'5	1.034'5	334'9	81'3	2'8	8'3
Białystok	1.409'2	2'5	3'9	1'3	0'9	1.279'7	220'8	62'3	2'6	14'2
Król. Huta	830'3	0'2	5'1	1'5	0'5	391'8	280'9	35'4	2'2	14'6
Toruń	1.114'9	0'6	5'1	2'2	0'6	1.003'2	457'7	50'8	2'7	19'1

Rozmów telefonicznych miejscowych przeprowadzono: w Warszawie 21,880.619, w Łodzi 5,022.230, we Lwowie 4,634.322, w Krakowie 2,706.628, w Wilnie 1,796.256, w Poznaniu 1,545.189, w Katowicach 1,219.957, w Kielcach 1,178.542, w Toruniu 1,140.277, w Bydgoszczy 803.256, w Białymstoku 706.100, w Sosnowcu 684.230, w Lublinie 627.648.

Weksli zaprotestowano w urzędach pocztowych ogółem 52.108 na kwotę zł 8,544.881, w tem woj.: warszawskiem na kwotę zł 940.296 (5.829 szt.), kieleckiem — 880.643 (5.463), łódzkim — 808.189 (4.179), poznańskim — 705.996 (3.357), lubelskim — 698.323 (4.647), śląskiem — 669.801 (3.457), karkowskim — 492.203 (3.219), białostockim — 455.611 (3.231), lwowskim — 386.095 (2.552), tarnopolskim — 277.492 (1.731) i t. d.

WPŁYWY I ROZCHODY PRZEDS. „POLSKA POCZTA, TELEGRAF I TELEFON” ORAZ PRZEDS. „RADJOTELEGRAF” W STYCZNIU 1931 R. przedstawiają się, jak następuje (w zł):

Wpływy:

Urzędy poczt., telegraficzne i telefon.	18.460.423'73
Główne Składy Materjałów P. i T.	405'67
Izba Kontroli Rachunkowej P. i T.	228'03

Emerytury 208.623'19

Razem: 18,669.680'62

Radjotelegraf 193.435'46

Ogółem: 18,863.116'08

Rozchody:

Urzędy poczt., telegraf. i telef. 16,244.990'96

Główne Składy Materjałów P. i T. 31,165'34

Izba Kontroli Rachunkowej P. i T. 106,562'08

Emerytury 13,127'62

Razem: 16,394.846'00

Radjotelegraf. 140.379'92

Ogółem: 16,535.225'92

Nadwyżka wpływów nad rozchodami, osiągnięta przez Zarząd Poczty i Telegrafów z państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” oraz z przedsiębiorstwa „Radjotelegraf” w styczniu 1931 r. wynosiła zł 2,327.890'16.

Niezależnie od tego dochody i wydatki Zarządu, wykonywanego przez Ministerstwo Poczty i Telegrafów, stanowiły: zł 1.084'72 w dochodach i zł 163.184'25 w wydatkach.

PRAWO I SĄD W ŻYCIU GOSPODARCZYM

ORZECZNICTWO SĄDOWE

UPRAWNIENIE WŁADZY, WYMIERZAJĄCEJ PODATEK OBROTOWY. — Na zasadzie art. 74 i 75 ustawy z dn. 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym zeznanie o obrocie, składane w myśl art. 52 — 54, sprawdza właściwa władza podatkowa I instancji, posiłkując się przytem wszelkimi posiadanymi materjałami. Władze podatkowe I instancji oraz komisje szacunkowe celem należytego sprawdzenia obrotów i przygotowania wniosków mają prawo m. in. zbierania informacji od osób, obznajmionych z faktycznymi stosunkami, i powoływania biegłych do badania również m. in. i stosunków faktycznych, miarodajnych dla wymiaru podatków. Z tych samych praw korzystają komisja odwoławcza i jej przewodniczący zgodnie z art. 89 ustawy.

Korzystając z uprawnień, udzielonych przepisami przytoczonych wyżej art. 74, 75, 89, jak również i art. 88 ustawy, władza pozwana, mając w swoim posiadaniu materjały, znajdujące się w aktach sprawy dochodzenia karnego z powodu wykupienia nieprawidłowego świadectwa przemysłowego, zacerpnęła z tego materjału i opierając się na znajdujących się w tych aktach zeznaniach informatorów i biegłych, jak również na materjałach, złożonym przez płatnika, doszła do przekonania o prowadzeniu przez niego skupu koni na własny rachunek, a tem samem, oczywiście, stwierdziła jego obowiązek podatkowy, w ramach art. 5 p. I ustawy.

Ponieważ ocena materjału dowodowego należy do kompetencji władzy orzekającej, a w danym wypadku władza swoją decyzję uzasadniła, przeto Najwyższy Trybunał Administracyjny w okoliczności ujemnej dla skarżącego oceny przedłożonych przez niego dowodów i oparcia decyzji na materjałach dowodowych, zebranych przez władzę, nie dopatrzył się ani obra-

prawa, ani wadliwości postępowania. Niesłuszny jest przeto zarzut skarżącego, że władza wymiarowa nie sprawdziła twierdzenia skarżącego, albowiem chodzi tu właśnie o ocenę wyniku postępowania dowodowego. Skarżący do odwołania dołączył wprawdzie pełnomocnictwo, z mocy którego był on upoważniony do zakupu koni na rachunek mocodawcy, lecz pominął brak szczegółów co do warunków i sposobu wykonywania zlecenia — czy w charakterze stałego pracownika, czy też w charakterze pośrednika, jak podano w zeznaniu — to dokument ten bynajmniej nie wyklucza wykonywania przedsiębiorstwa na rachunek własny skarżącego, drugi zaś dokument, t. j. pełnomocnictwo firmy „Wertergardt”, wcale nie dowodzi i nie dotyczy stosunku skarżącego do braci Rachlinów. Jak widać z przytoczonego wyżej, władza badała cały materjał, znajdujący się w jej rozporządzeniu i poddała go ocenie, materjał zaś zacerpnęła nie z decyzji urzędu skarbowego, jak to mylnie twierdził skarżący, a z dochodzenia karnego, które zawierało materjał w postaci zeznań informatorów i biegłych, do czego, zresztą, władza była całkowicie, jak to wyżej już stwierdzono, uprawniona.

Niesłuszny, wreszcie, jest i zarzut w stosunku do powołania się komisji odwoławczej przy ustalaniu obrotu na zebrany materjał dowodowy, materjał ten bowiem, zdaniem skarżącego, wskazywałby, gdyby nawet bliżej był określony, na fakt dokonywania tranzakcji przez braci Rachlin.

Władza bowiem związana jest zeznaniem tylko w jednym wypadku, a mianowicie, jeśli na poparcie wykazanego w zeznaniu płatnik wyraził gotowość złożenia ksiąg handlowych wraz z dokumentami i rachunkami, a księgi te nie zostały uznane przez komisję za nieprawidłowe lub nierzetelne. Ponieważ w danym wypadku płatnik, składając zeznanie, wyraźnie zaznaczył, że ksiąg handlowych nie prowadzi, władza pozwana

po ustaleniu rodzaju przedsiębiorstwa miała pełne prawo ustalić sumę obrotu na zasadzie posiadanych przez nią danych, płatnik bowiem nie przedstawił żadnych cyfr i dowodów, popierających te cyfry, powołując się tylko na brak obowiązku podatkowego, ewentualnie na zbyt wysoko wziętą przeciętną wartość średniego konia.

Z powyższych względów Najwyższy Trybunał Administracyjny oddalił skargę, jako nieuzasadnioną. (Wyciąg z wyroku N. T. A. z dn. 3 grudnia 1930 r. L. Rej. 4488/28).

ODDZIELNE KONTA W KSIĘGACH CO DO OBROTÓW, PODLEGAJĄCYCH RÓŻNYM STAWKOM PODATKU PRZEMYSŁOWEGO. — Pozwana władza nie uwzględniła odwołania płatniczki, skierowanego przeciw odmówieniu zastosowania dla powyższego obrotu ulgowej stawki procentowej z ustępu b art. 7 ustawy o państwowym podatku przemysłowym z dn. 15 lipca 1925 r., wychodząc z założenia, że płatniczka obowiązana była sporządzić, zgodnie z postanowieniem ustępu 4 § 78 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o państwowym podatku przemysłowym, szczegółowe wykazy osiągniętych obrotów, wymienionych w art. 7 ustawy, skoro zaś temu obowiązkowi w terminie do dn. 15 lutego 1927 r. zadość nie uczyniła, nie miała komisja odwoławcza ustawowego obowiązku zarządzenia ponownego badania uwidocznionych dodatkowo w księgach oddzielnych kont towarowych dla zróżniczkowanych stawek podatkowych oraz szczegółowych wykazów obrotów, załączonych do odwołania płatniczki. Tego zapatrywania pozwanej władzy nie mógł Najwyższy Trybunał Administracyjny uznać za trafne, wychodząc z następujących założeń.

W rozpoznawanej sprawie płatniczka w zeznaniu swoim o obrocie wykazała, zgodnie z postanowieniem § 55 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o państwowym podatku przemysłowym, oddzielnie część obrotu swego przedsiębiorstwa (obróty towarowy na rachunek własny), jako podlegającą ulgowej stawce podatkowej z ustępu b art. 7 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, oraz powołała się na księgi handlowe, prowadzone w przedsiębiorstwie.

Komisja szacunkowa nie zastosowała jednak żadnej stawki ulgowej z uwagi na okoliczność, iż płatniczka nie prowadziła w swych księgach handlowych oddzielnych kont towarów, podlegających zróżniczkowanym stawkom podatkowym i nie przedłożyła władzy wykazów tychże obrotów.

Z uwagi na treść § 78 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o państwowym podatku przemysłowym, zawierającego normy porządkowe celem umożliwienia władzy wymiarowej zbadanie prawdziwości księgowanych wpisów w granicach art. 76 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, stanowisko władzy wymiarowej pierwszej instancji było wprawdzie uzasadnione, gdyż omawiane wykazy przedłożyła płatniczka dopiero po ukończeniu postępowania wymiarowego, a mianowicie, w odwołaniu wniesionem przeciw wymiarowi podatku. Inaczej jednakże rzecz się przedstawia, o ile chodzi o wspomniane wykazy, przy rozstrzygnięciu odwołania płatniczki przez II instancję.

Z postanowienia bowiem art. 88 i 89 ustawy o państwowym podatku przemysłowym nie da się wywnioskować, aby płatniczka, która nie zastosowała się do początkowych norm § 78 rozporządzenia wykonawczego w toku postępowania przed pierwszą instancją, nie mogła ciążącemu na niej obowiązkowi wykazania władzy warunków, uzasadniających zastosowanie ulgowej stawki podatkowej (w danym przypadku stawki z art. 7 lit. b), uczynić zadość także w postępowaniu odwoławczym i w postępowaniu tem przedłożyć przepisanych w § 78 wykazów. Art. 89 ustawy bowiem przewiduje możliwość rozpatrywania ksiąg handlowych i innych zapisów, dotyczących obrotu także w drugiej instancji, jeśli strona powołała się na księgi już w zeznaniu o obrocie i oświadczyła gotowość przedstawienia ich. W tym stanie rzeczy obowiązkiem pozwanej władzy było zarządzić zbadanie przedłożonego przez płatniczkę wykazu obrotów, podlegających ulgowej stawce, a w dalszym ciągu rozprawić się z zarzutami odwołania co do niesłusznego pominięcia dowodu z ksiąg handlowych.

W powyższym braku dopatrył się Najwyższy Trybunał Administracyjny wadliwości postępowania ze szkodą dla skarżącej i wobec tego uchylił zaskarżoną decyzję. (Wyciąg z wyroku N. T. A. L. Rej. 1844/28).

KRONIKA BIEŻĄCA

PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ

USTAWY:

Ratyfikacja konwencji handlowej i nawigacyjnej z Grecją z dn. 10 kwietnia 1930 r. wraz z protokołem końcowym oraz not — ust. z dn. 12/II 1931 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 22, poz. 129).

Ustalenie podatku pożywczego na kwas octowy — ust. z dn. 27/II 1931 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 22, poz. 130).

KONWENCJA:

Konwencja z Francją, dotycząca eksploatacji handlowych linii powietrznych, z dn. 2/VIII 1930 r. oraz oświadczenie rządowe w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych z dn. 27/II 1931 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 22, poz. 131 oraz 132).

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

Zmiana przepisów, dotyczących zwolnień od cła wywozowego — rozp. Ministrów: Skarbu, Przem. i Handlu oraz Rolnictwa z dn. 23/II 1931 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 21, poz. 126).

Ustalenie detalicznej ceny sprzedaży wódki monopolowej pod nazwą „wyborowa” — rozp. Ministra Skarbu z dn. 25/I 1931 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 21, poz. 127).

Uzupełnienie wykazu zagran. wód mineralnych, korzystających ze zniżonej stawki celnej — rozp. Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spr. Wewn. z dn. 19/II 1931 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 22, poz. 133).

TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓŁKACH AKCYJNYCH

24 marca:

— „Przetwórnica Olejów Roślinnych”, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 15 w lokalu S-ki w Radomiu, ul. Piłsudskiego 14 (ew. II termin—dn. 8 kwietnia).

— „Karbide Wielkopolski”, S. A. w Bydgoszczy: zebr. zwyczaj. — o godz. 12 w sali posiedzeń Banku M. Stadthagen S. A. w Bydgoszczy, ul. Jagiellońska 64.

— „Gazeta Powszechna”, S. A.: zebr. zwyczaj.—o godz. 15 w lokalu S-ki w Poznaniu, ul. Marcinkowskiego 18 (ew. II termin—o godz. 15 min. 30).

25 marca:

— **Przemysł Bawełniany „Adam Osser”**, S. A.: zebr. nadzwyczaj. — o godz. 16 w lokalu S-ki w Łodzi, ul. Kilińskiego 222.

26 marca:

— „Jurata” **Uzdrowisko na półwyspie Helu**, S. A.: zebr. zwyczaj. (powiększenie kapitału zakładowego, zmiany statutu) — o godz. 18 w Warszawie, ul. Trębacka 4, m. 8.

— **Fabryka Żyrandoli Elektrycznych „Basta A. Marcin”**, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 18 w lokalu P. Dyrektora Antoniego Marciniaka w Warszawie, ul. Marszałkowska 46, m. 5.

— **Cukrownia Wierchosławicka, Tow. Akc. — Aktien Zuckerfabrik Wierchoslawice w Wierchosławicach**, S. A.: zebr. nadzwyczaj. (zmiany statutu) — o godz. 16 w Inowrocławiu w sali Hotelu „Basta”.

— **Przemysł Mydlarski i Perfumeryjny „Fryderyk Puls”**, S. A.: zebr. zwyczaj. (zmiany statutu) — o godz. 18 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Wierzbowa 11.

— **Polski Akcyjny Bank Komercyjny**, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 18 w lokalu Banku w Warszawie, al. Jerozolimskie 36.

27 marca:

— „Krajowa Hurtownia Herbaty” dawniej **Towarzystwo M. Szumilin**, S. A.: zebr. zwyczaj. (zmiana statutu) — o godz. 18 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Miodowa 25.

— „**Sięci Elektryczne**”, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 11 w lokalu S. A. „Sięci i Światło” w Warszawie, ul. Marszałkowska 94.

— „Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Krakowskim”, S. A.: zebr. zwyczaj.—o godz. 12 w lokalu S. A. „Siła i Światło” w Warszawie, ul. Marszałkowska 94.

— „Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Dąbrowskim”, S. A.: zebr. zwyczaj.—o godz. 10 w lokalu S. A. „Siła i Światło” w Warszawie, ul. Marszałkowska 94.

28 marca:

— „Zjednoczone Fabryki Maszyn, Kotłów i Wagonów L. Zieleniewski i Fitzner-Gamper”, S. A.: zebr. zwyczaj.—o godz. 16 w lokalu Izby Handlowej i Przemysłowej w Krakowie, ul. Długa 1, 1 p.

— „Domeny Pomorskie”, S. A.: zebr. zwyczaj. (zmiana statutu) — o godz. 12 w lokalu S-ki w Toruniu, ul. Szczytna 2 (ew. II termin—o godz. 12 min. 30).

— Przemysł Bielizniany „Asko” A. Strassman i S-ka, S. A.: zebr. zwyczaj. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 12 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Chłodna 5.

— Warszawskie Zakłady Przemysłowe Wyrobu Drożdży Prasowanych, Słodu i Spiytusu, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 17 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Marszałkowska 117.

29 marca:

— „Składnica Straży Pożarnych”, S. A.: zebr. zwyczaj.— o godz. 18 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Senatorska 29.

30 marca:

— „Wileński Bank Ziemiński”, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 18 w gmachu Banku w Wilnie, ul. Mickiewicza 8.

31 marca:

— „Bank Dyskontowy Warszawski”, S. A.: zebr. zwyczaj.— o godz. 17 w sali posiedzeń Banku w Warszawie, ul. Fredry 8.

— Przemysł Tłuszczowy „Schicht-Lever”, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 17 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Nowy-Zjazd 1.

— Towarzystwo Kopalń Węgla „Flora”, S. A.: zebr. nadzwyczaj. (zmiany statutu) — o godz. 16 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Senatorska 30.

— „Przechowo”, Młyny i Tartaki, S. A.: zebr. nadzwyczaj. (obniżenie kapitału zakładowego, nowa emisja, zmiany statutu) — o godz. 11 w lokalu S-ki w Przechowie, pow. Świecie.

— Włosko-Polskie Towarzystwo Górnicze Rybnik „Sipmer”—Societa Italo-Polacca Miniera Rybnik Sipmer”, S. A.: zebr. zwyczaj.—o godz. 15 w siedzibie S-ki w Medjolanie, Piazza della Scala 3 (Włochy).

1 kwietnia:

— „Młyny i Zakłady Przemysłowo-Zbożowe”, S. A.: zebr. zwyczaj. (sprawa ewent. likwidacji) — o godz. 17 w Warszawie, ul. Wolska 40.

2 kwietnia:

— „Drzewo Kopalniane”, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 11 w lokalu S-ki w Katowicach, ul. Kościuszki 30.

7 kwietnia:

— „Towarzystwo Handlu Skórami Amerykańskimi—American Leather Trading Company, Inc.”, S. A.: zebr. zwyczaj.—o godz. 19 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Nalewki 27 (ew. II termin—dn. 11 kwietnia).

9 kwietnia:

— „Chodorów”, Spółka Akcyjna dla Przemysłu Cukrowniczego w Chodorowie, S. A.: zebr. nadzwyczaj. (zmiany statutu) — o godz. 11 w biurze Generalnej Dyrekcji S-ki we Lwowie, ul. Zimorowicza 19.

— „Polskie Kopalnie Rudy”, S. A. w likwidacji: zebr. zwyczaj. — o godz. 18 min. 30 w lokalu Komisji Likwidacyjnej w Warszawie, ul. Srebrna 9.

— Łódzka Huta Szklana „Geha”, S. A.: zebr. zwyczaj. (powiększenie kapitału zakładowego) — o godz. 16 w lokalu S-ki w Łodzi, ul. Nowa 18/20 (ew. II termin — dn. 23 kwietnia).

11 kwietnia:

— Zakłady Przemysłowe „Merkury”, S. A.: zebr. zwyczaj. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych, zmiana wartości nominalnej akcji, podwyższenie kapitału akcyjnego) — o godz. 17 min. 30 w lokalu S-ki we Lwowie przy trakcie Grodeckim.

— Fabryka Maszyn Rolniczych i Odlewni Żelaza „R. Dratt i Spółka” w Chełmie, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 16 w lokalu S-ki w Chełmie, ul. Lwowska 16.

— „Recenia Polska”, S. A. w Pabjanicach: zebr. zwyczaj. (zmiany statutu) — o godz. 11 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Krakowskie-Przedmieście 16/18.

— Dom Rolniczy, Fabryka Maszyn i Odlewnia Żelaza „H. Mühsam”, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 17 w lokalu S-ki w Włocławku.

— Zakłady Przemysłowe „O. Kossowski”, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 18 w lokalu S-ki w Grodnie, ul. Listowskiego 26a.

— „Towarzystwo Zgierskiej Manufaktury Bawełnianej”, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 15 w lokalu Prezesa Zarządu w Łodzi, ul. Piotrkowska 177 (ew. II termin — dn. 25 kwietnia).

— „Bank Międzynarodowy w Warszawie”, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 17 w lokalu Banku w Warszawie, ul. Trębacka 4.

SKARBOWOŚĆ I FINANSE

SPRAWY BUDŻETOWE

WPLYWY Z DANIN ORAZ MONOPOLÓW W STYCZNIU 1931 R. — Według danych tymczasowych wpływy z danin publicznych oraz monopolów państwowych w styczniu 1931 r. przedstawiały się następująco (w tys. zł):

1. — PODATKI BEZPOŚREDNIE

Podatki gruntowe	3.930
„ od nieruchomości miejskich i nie- których wiejskich	5.283
Podatek przemysłowy	30.238
„ dochodowy	22.363
„ wojskowy	82
„ od kapitałów i rent	1.023
Zaległości podatków zniesionych	2
Odsetki zwłoki, kary, należności egzekucyjne i grzywny	3.370

RAZEM: 66.291

2. — PODATEK MAJĄTKOWY

889

3. — PODATKI POŚREDNIE

Podatek od wina	319
„ „ piwa	745
„ „ cukru	13.005
„ „ drożdży	819
„ „ olejów mineralnych	2.355
„ „ zapalniczek	18
„ „ kwasu octowego	27
Akcyzowe opłaty patentowe	412
Odsetki zwłoki, kary i grzywny	139
Podatki zniesione	—

RAZEM: 17.839

4. — CŁO

Cło przywózowe	16.735
Wpływy uboczne od cła przywózowego	1.935
Cło wywózowe	41
Wpływy uboczne od cła wywózowego	3

RAZEM: 18.714

5. — OPLATY STEMPLOWE I DANINY POKREWNE	14.917
6. — NADZWYCZ. DODATEK DO DANIN	9.926
7. — MONOPOLE	
Monopol solny	4.100
" tytoniowy	28.001
" spirytusowy	29.140
" zapalczany	—
Loteria państwowa	1.500
RAZEM:	62.741
OGÓŁEM:	191.317

W styczniu następuje zwykle spadek wpływów skarbowych, osiągających w grudniu jedną z najwyższych w ciągu roku kwot — dzięki przypadającym na ten miesiąc płatnościom podatkowym (przedewszystkiem wykup świadectw przemysłowych) oraz dzięki sezonowemu (przedświątecznemu) ożywieniu się w tym czasie obrotów gospodarczych.

W styczniu r. b. niżka wpływów w stosunku do grudnia była znacznie większa niż w styczniu r. ub. (zł 28'5 miljn. wobec zł 11'6 miljn.), dzięki czemu znów wzrosła — znacznie zmniejszona w grudniu — rozpiętość między wpływami tegorocznymi (1930/31 r.) a zeszłorocznymi (1929/30 r.), rozpiętość, wywołana z jednej strony zmniejszeniem się w r. b. rozmiarów produkcji i obrotów i wyczerpaniem finansowem płatników, a zwłaszcza rolnictwa, z drugiej zaś strony — znacznie szerzej stosowaną przez Skarb polityką ulg, zwolnień, odroczeń oraz premij. Porównanie wpływów tegorocznych z zeszłorocznymi ilustruje następujące zestawienie (w miljn. zł):

	1929/30	1930/31
Kwiecień	219'9	194'0
Maj	215'7	203'2
Czerwiec	194'5	177'9
Lipiec	220'4	196'4
Sierpień	205'5	176'5
Wrzesień	212'9	185'5
Październik	237'2	199'9
Listopad	239'1	192'2
Grudzień	240'8	219'8
Styczeń	229'2	191'3

Większy spadek wpływów w styczniu r. b. niż w styczniu r. ub. tłumaczy się przedewszystkiem tem, że gdy w r. ub. wpłaty monopolów poważnie wzrosły, to w styczniu r. b. dość znacznie skurczyły się; jednocześnie zaznaczyć należy, że z niektórych źródeł wpływy w r. b. wykazały mniejszą różnicę na niekorzyść stycznia niż w r. ub., a nawet w niektórych wypadkach wykazały zwyżkę.

Wpływy z danin i monopolów, faktycznie osiągnięte w styczniu 1931 r., zarówno w sumie ogólnej, jak i w większości poszczególnych pozycji naogół niewiele odbiegały od preliminarzowych na ten miesiąc przez Ministerstwo Skarbu. Stosunek wpływów rzeczywistych do preliminarza miesięcznego ilustruje następujące zestawienie (w miljn. zł):

	Prelimi- nowano	Wpłynęło
Podatki bezpośrednie zwycz.	63'1	66'3
w tem:		
podatki gruntowe	7'0	3'9
podatek od nieruchomości	3'0	5'2
" przemysłowy	25'0	30'2
" dochodowy	24'0	22'4
Podatek majątkowy	1'0	0'9
Podatki pośrednie	16'5	17'8
Cło	21'5	18'7
Oplaty stemplowe	16'0	14'9
Nadzwycz. dodatek do danin	8'9	9'9
Monopole	65'5	62'7
w tem:		
monopol spirytusowy	33'0	29'1
" tytoniowy	28'0	28'0
Ogółem daniny i monopole:	192'4	191'3

Podatki bezpośrednie zwyczajne (a więc bez majątkowego) dały w styczniu zł 66'3 miljn., a więc o zł 10'0 miljn. mniej niż w grudniu i o zł 12'1 miljn. mniej niż w styczniu 1930 r. Dochód z podatków gruntowych spadł w styczniu w stosunku do grudnia (zł 6'6 miljn.) o zł 2'6 miljn., mimo że w styczniu płatne były raty tych podatków (zarówno jak dochodowego i majątkowego) od rolników, zalegających z niemi w dn. 1/I 1930 r.; w styczniu r. ub. dochód z podatków gruntowych był o prawie zł 1 miljn. większy od tegorocznego. Wpływy z podatku od nieruchomości zwiększyły się w styczniu do zł 5'3 miljn. (wobec zł 4'6 miljn. w grudniu), choć nie przypadają na miesiąc sprawozdawczy termin ich płatności; w stosunku do r. ub. wpływy w styczniu r. b. były wyższe o zł 0'1 miljn. Wpływy z 2 głównych podatków bezpośrednich: przemysłowego i dochodowego — wykazały w styczniu prawie równoległą, lecz niezbyt znaczną zniżkę: dochód z podatku przemysłowego obniżył się z zł 34'5 miljn. do zł 30'2 miljn. (zaliczka na podatek od obrotu za IV kwartał 1930, spóźniony wykup świadectw przemysłowych), dochód zaś z podatku dochodowego — z zł 26'5 miljn. do zł 22'4 miljn. W porównaniu ze styczniem 1930 r. wpływy z powyższych 2 podatków okazały się w styczniu r. b. niższe; jeśli chodzi o podatek przemysłowy — o zł 4'4 miljn., jeśli zaś chodzi o podatek dochodowy — o zł 3'6 miljn.

Dochód z podatku majątkowego wykazał w styczniu nieznaczny wzrost, mianowicie z zł 0'73 miljn. (w grudniu) do zł 0'89 miljn., wykazując — podobnie jak w grudniu — ogromny spadek w stosunku do r. ub. (w styczniu 1930 r. zł 5'2 miljn.), w którym była płatna w tym czasie rata tego podatku.

Wpływy z podatków pośrednich po znacznym wzroście w grudniu (z zł 14'1 miljn. do zł 17'6 miljn.) w styczniu jeszcze nieco zwyżkowały — do zł 17'8 miljn., osiągając poziom rekordowy w bieżącym roku budżetowym; wzrosły silnie w styczniu w stosunku do grudnia wpływy z podatku od cukru (z zł 10'7 miljn. do zł 13'0 miljn.), ale jednocześnie obniżyły się nieco wpływy z innych podatków (z podatku od olejów mineralnych — z zł 2'5 miljn. do zł 2'4 miljn., z podatku od piwa — z zł 0'9 miljn. do zł 0'7 miljn., z podatku od drożdży — z zł 1'0 miljn. do zł 0'8 miljn. i t. d.) i silnie skurczyły się specjalnie w grudniu wysokie wpływy z akcyzowych opłat patentowych (z zł 1'9 miljn. do zł 0'4 miljn.).

Wpływy z podatków pośrednich w styczniu r. b. — odmienne niż to miało miejsce w listopadzie i grudniu — były niższe od wpływów w styczniu 1930 r., przyczem zniżka dochodu z podatku od cukru była niewielka (zł 0'3 miljn.), największą zaś zniżkę wykazał dochód z podatku od olejów mineralnych (zł 0'9 miljn.).

Dochód z cła wykazał w styczniu — głównie w związku z silnym spadkiem przywozu — zniżkę z zł 23'9 miljn. (w grudniu 1930 r.) do zł 18'7 miljn.; w stosunku do stycznia r. ub. dochód w styczniu r. b. wykazuje silny spadek — o zł 7'5 miljn.

Dochód z opłat stemplowych, który w grudniu już nieznacznie zwyżkował (do zł 14'0 miljn.), w styczniu osiągnął nieco poważniejszą zwyżkę (do zł 14'9 miljn.), był jednak — podobnie jak w grudniu — znacznie mniejszy od dochodu, osiągniętego w tym samym miesiącu r. ub. (zł 17'7 miljn.).

Wpływy z nadzwyczajnego dodatku do danin — jednocześnie ze zniżką wpływów z samych danin — wykazały w miesiącu sprawozdawczym w stosunku do poprzedniego spadek o zł 1'1 miljn., a w stosunku do tego samego miesiąca r. ub. o zł 1'7 miljn.

Dochód z monopolów w styczniu r. b. — po 3 miesiącach stałej zwyżki (październik — zł 68'1 miljn., listopad — zł 70'3 miljn., grudzień — zł 76'5 miljn.) — obniżył się wydatnie, mianowicie do zł 62'7 miljn. Najsilniejszy spadek w styczniu wykazała wpłata monopolu spirytusowego — z zł 38'2 miljn. do zł 29'1 miljn. wobec tego, że dochody ogólne P. M. S. spadły z zł 48'9 miljn. do zł 38'8 miljn.; poza tem obniżyła się stosunkowo sil-

nie wpłata loterii państwowej — z zł 4'0 miljn. do zł 1'5 miljn.; mniejszy spadek zaznaczył się we wpłatach: monopolu tytoniowego — z zł 30'0 miljn. do zł 28'0 miljn. (dochody ogólne P.M.T. obniżyły się z zł 50'5 miljn. do zł 46'2 miljn.) oraz monopolu solnego — z zł 4'3 miljn. do zł 4'1 miljn. W stosunku do stycznia 1930 r. dochód z monopolów w styczniu r. b. wykazuje zniżkę o zł 7'7 miljn.; wpłata monopolu tytoniowego nawet wzrosła w r. b. (o zł 0'5 miljn.), podobnie jak i wpłata monopolu solnego (o zł 0'5 miljn.), a tylko wpłata monopolu spirytusowego silnie obniżyła się (o zł 8'0 miljn.).

Zestawienie wpływów z danin i monopolów w styczniu 1931 r. z przeciętną miesięczną wpływów, przewidzianych w budżecie na 1930/31 r., oraz z wpływami, osiągniętymi w tym samym miesiącu 1930 r., przedstawia się następująco (w miljn. zł):

	$\frac{1}{12}$ budżetu na 1930/31 r.	Styczeń 1931	Styczeń 1930
Podatki bezpośrednie	55'7	66'3	78'4
Podatek majątkowy	6'3	0'9	5'2
Podatki pośrednie	15'5	17'8	19'7
Cło	32'2	18'7	26'3
Opłaty stemplowe	16'3	14'9	17'7
Nadzwycz. dodatek do danin	8'4	9'9	11'6
Monopole	79'7	62'7	70'4

Jak widzimy, dochody w styczniu 1931 r. były w niektórych pozycjach niższe od teoretycznie obliczonej miesięcznej normy budżetowej, lecz w podatkach bezpośrednich, pośrednich i dodatku do danin wykazały nadwyżkę. Porównanie wpływów w styczniu 1931 r. z wpływami w styczniu 1930 r. wykazuje zniżkę dochodów w 1931 r. we wszystkich pozycjach.

Dochód z danin i monopolów w ciągu pierwszych 10 miesięcy 1930/31 r. wyniósł zł 1.936'6 miljn., a więc był niższy zarówno od dochodu, uzyskanego w tym samym okresie 1929/30 r. (zł 2.215'2 miljn.), jak od kwoty, przewidzianej w budżecie ($\frac{5}{6}$ kwoty, preliminowanej na cały 1930/31 r. — zł 2.141'5 miljn.). Przy porównaniu dochodów w 1930/31 r. z dochodami w 1929/30 r. stwierdzamy spadek wpływów zarówno z danin jak i z monopolów.

Zestawienie wpływów w okresie pierwszych 10 miesięcy 1930/31 r. z wpływami, osiągniętymi w tym samym czasie w 1929/30 r., oraz z budżetem na 1930/31 r. przedstawia się następująco:

	Kwiecień — styczeń:		
	1929/30	1 9 3 0 / 3 1	
	miljn. zł		% budżetu
Daniny	1.479'0	1.244'1	77'1
Podatki bezpośrednie	673'2	616'0	92'2
w tem:			
podatki gruntowe	43'2	42'9	71'6
podatek od nieruchomości	37'3	42'8	101'9
" przemysłowy	307'3	265'2	96'4
" dochodowy	233'1	224'3	89'0
Podatek majątkowy	34'0	11'1	14'6
Podatki pośrednie	157'4	151'5	81'3
w tem:			
podatek od cukru	103'0	98'7	80'6
Cło	341'6	223'3	57'9
Opłaty stemplowe	170'7	149'3	76'2
Nadzwycz. dodatek do danin	102'1	93'0	92'1
Monopole	736'2	692'4	72'4
w tem:			
monopol tytoniowy	313'0	336'6	79'7
" spirytusowy	351'0	249'0	63'2
Ogółem daniny i monopole:	2.215'2	1.936'6	75'4

DOCHODY I WYDATKI BUDŻETOWE W STYCZNIU 1931 R. — Według danych tymczasowych dochody i wydatki budżetowe w styczniu 1931 r. przedstawiają się następująco (w tys. zł):

	Dochody	Wydatki
A. — ADMINISTRACJA:		
Prezydent Rzeczypospolitej	9	335
Sejm	26	624
Senat	6	207
Kontrola Państwa	204	768
Prezydium Rady Ministrów	4	469
Min. Spraw Zagranicznych	130	7.838
" Wojskowych	265	62.525
" Wewnętrznych	1.113	21.252
" Skarbu	152.378	11.322
" Sprawiedliwości	4.110	10.629
" Przemysłu i Handlu	1.061	3.261
" Komunikacji	37	951
" Rolnictwa	472	3.000
" Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.	201	38.853
" Robót Publicznych	2.810	9.231
" Pracy i Opieki Społecznej	80	8.083
" Reform Rolnych	103	2.945
" Pocht i Telegrafów	1	168
Emerytury	2.088	15.049
Renty inwalidzkie i pensje	—	17.747
Długi państwowe	—	12.826
Razem:	165.095	258.082

B. — PRZEDSIĘBIORSTWA:

Prezydium Rady Ministrów:		
a) Polska Agencja Telegraf.	—	63
b) Drukarnie Państwowe	13	—
c) Wydawnictwa Państwowe	55	—
Ministerstwo Spraw Wojsk.:		
Państw. Wytwórnie Uzbroy.	—	—
Państw. Zakłady Inżynierii	—	24
Min. Spraw Wewnętrznych:		
Państw. Zakł. Przemysł.-Zbożowe w Lublinie	—	—
Ministerstwo Przem. i Handlu:		
Przedsięb. przemysłowe, handlowe i górn.-hut.	82	—
Ministerstwo Rolnictwa:		
Polskie Lasy Państwowe	1.728	—
Ministerstwo Pocht i Telegraf.:		
Polska Poczta, Telegraf i Telefon oraz przedsiębiorstwa pomocn.	0	—
Razem:	1.877	87

C. — MONOPOLE:

Monopol solny	4.100	—
" tytoniowy	28.001	—
" spirytusowy	29.140	—
" zapalczany	0	—
Loterja państwowa	1.500	—
Razem:	62.741	—
Ogółem:	229.714	228.169

Jak widzimy, styczeń — po deficytowym grudniu — wykazał znowu nieznaczna nadwyżkę dochodów budżetowych nad wydatkami, podobnie jak i pierwsze 8 miesięcy bieżącego roku budżetowego. Zestawienie nadwyżek (wzgl. deficytów) budżetowych w całym 10-miesięcznym okresie 1930/31 r. w porównaniu z takimże okresem 1929/30 r. przedstawia się następująco (w miljn. zł):

	1929/30	1930/31
Kwiecień	+ 5'6	+ 1'3
Maj	+ 4'7	+ 0'9
Czerwiec	+ 0'5	+ 0'6
Lipiec	+ 0'8	+ 0'7
Sierpień	+ 1'3	+ 0'7
Wrzesień	+ 2'5	+ 0'6
Październik	+ 3'4	+ 0'8
Listopad	+ 3'1	+ 0'3
Grudzień	+ 14'3	+ 11'8
Styczeń	+ 8'0	+ 1'5

Deficyt budżetowy za całe 10 miesięcy 1930/31 r. wyniósł zł 4'4 miljn., gdy w 1929/30 r. w tymże okresie nadwyżka budżetowa wynosiła zł 44'4 miljn. Nadwyżka w styczniu r. b. została

osiągnięta dzięki temu, że w stosunku do grudnia wydatki w styczniu spadły znacznie silniej (o zł 29·0 miljn.) niż dochody (o zł 15·7 miljn.).

Spadek dochodów w styczniu w stosunku do grudnia dotyczy przede wszystkim wpłat monopolów, które zmniejszyły się z zł 76·5 miljn. do zł 62·7 miljn. Dochody administracji wykazały bardzo nieznaczny spadek, bo tylko z zł 167·6 miljn. do zł 165·1 miljn., a wpłaty przedsiębiorstw nawet zwiększyły się z zł 1·3 miljn. do zł 1·9 miljn. dzięki temu, że wpłata Lasów Państwowych podniosła się z zł 1·3 miljn. do zł 1·7 miljn. W dochodach administracji — mimo to, że wpływy z danin w styczniu dość poważnie zmniejszyły (z zł 143·4 miljn. do zł 128·6 miljn.) — dochody Min. Skarbu, stanowiące gros dochodów tej grupy, prawie nie uległy zmianie (zł 152·4 miljn. wobec zł 152·6 miljn.).

Silny spadek wydatków w styczniu dotyczy w większej części wydatków administracji, które skurczyły się z zł 256·7 miljn. do zł 228·1 miljn.; dopłaty do przedsiębiorstw, stanowiące w ogóle znikomą kwotę, zmniejszyły się z zł 0·5 miljn. do zł 0·1 miljn. W niższe wydatków administracji decydujące znaczenie miało zmniejszenie się w styczniu szczególnie wysokich w poprzednim miesiącu wydatków na obsługę długów (z zł 41·5 miljn. do zł 12·8 miljn.).

Zestawienie dochodów i wydatków budżetowych w styczniu 1931 r. z $\frac{1}{12}$ kwot, preliminowanych w budżecie na cały rok 1930/31 r., oraz z rzeczywistymi dochodami i wydatkami w styczniu 1930 r. przedstawia się, jak następuje (w miljn. zł):

	$\frac{1}{12}$ bud- żetu na 1930/31	Styczeń 1931	Styczeń 1930
Dochody:			
Administracja	158·5	165·1	175·5
w tem:			
Ministerstwo Skarbu	144·1	152·4	160·0
Przedsiębiorstwa	15·0	1·9	4·1
w tem:			
Lasów Państwowych	6·5	1·7	4·0
Pocztą i Telegraf	0·5	—	—
Monopole	79·7	62·7	70·4
Ogółem:	253·2	229·7	250·0
Wydatki:			
Administracja	243·5	228·1	240·3
w tem:			
Min. Spraw Zagr.	4·4	7·8	6·6
" " Wojsk.	68·9	62·5	75·9
" " Wewn.	21·1	21·3	22·5
Skarbu	12·1	11·3	11·2
Sprawiedliwości	11·1	10·6	10·4
Przem. i Handlu	4·5	3·3	3·5
Rolnictwa	5·0	3·0	5·4
W. R. i Ośw. Publ.	39·3	38·9	40·7
Robót Publ.	13·4	9·2	12·6
Pracy i Op. Społ.	6·9	8·1	7·8
Reform Rolnych	5·1	2·9	5·4
Emerytury	3·3	15·0	13·5
Renty	13·6	17·7	12·3
Długi	24·7	18·8	9·7
Przedsiębiorstwa	1·7	0·1	1·7
Ogółem:	245·1	228·2	242·0

Jak widzimy, dochody w styczniu 1931 r. były o zł 23·5 miljn. mniejsze od miesięcznej normy budżetowej ($\frac{1}{12}$ dochodów, przewidzianych w budżecie na cały rok), wydatki zaś w styczniu 1931 r. o zł 16·9 miljn. większe od normy budżetowej.

W stosunku do stycznia 1930 r. dochody w styczniu 1931 r. wykazały spadek o zł 20·3 miljn., t. j. o przeszło 8%. Wydatki zmniejszyły się w 1931 r. w stosunku do 1930 r. o zł 13·8 miljn., t. j. o ok. 5½%.

W okresie pierwszych 10 miesięcy bieżącego roku budżetowego dochody budżetowe wyniosły zł 2.295·6 miljn., a więc były mniejsze od dochodów, osiągniętych w tym samym czasie

w 1929/30 r. (zł 2.511·8 miljn.). Wydatki budżetowe w okresie 10 miesięcy 1930/31 r. wyniosły zł 2.300·0 miljn., gdy w 1929/30 r. zł 2.467·4 miljn.

Stosunek dochodów i wydatków w okresie kwiecień—styczeń bież. roku budżetowego do sum, ustalonych w budżecie na cały rok, przedstawia się następująco:

	%
Dochody	75·5
Administracja	80·4
Przedsiębiorstwa	40·9
Monopole	72·4
Wydatki	78·2
Administracja	78·6
Przedsiębiorstwa	22·4

Jak widzimy, zarówno dochody, jak i wydatki budżetowe nie osiągnęły idealnego procentu budżetu (83·3% za 10 miesięcy). Niski procent wpłat przedsiębiorstw tłumaczy się wyłącznie nieuszczerpnianiem wpłat przez Polskie Koleje Państwowe.

Obok wydatków inwestycyjnych, uszczuplanych z budżetu administracji na rok 1930/31, oraz przez przedsiębiorstwa, wydatkowano też w styczniu dalsze kwoty na nadzwyczajne inwestycje z rezerw skarbowych (ustawa z dn. 31 marca 1928 r.), a mianowicie (w tys. zł):

	Wydatki netto
Prezydium Rady Ministrów	16·7
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych	3·2
" Skarbu	4·0
" Sprawiedliwości	38·9
" Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.	7·7
" Robót Publicznych	189·4
Razem:	259·8

W okresie do stycznia 1931 r. włącznie wydatkowano z kredytów na nadzwyczajne inwestycje zł 90·8 miljn.

Obroty kasowe w styczniu 1931 r. przedstawiały się następująco (w miljn. zł):

	Dochody	Wydatki
Pozostałość na dz. 1/I	212·1	—
Rachunek specjalny pożyczki stabilizacyjnej w Banku Polskim na dz. 1/I	13·0	—
Obroty budżetowe	229·7	228·2
Autonom. obroty budżetowe Województwa Śląskiego	12·7	10·5
Nadzwyczajne wydatki inwestycyjne	—	0·3
Pożyczki państw. (wewnętrzne) — obroty gotówką:		
pożyczka konwersyjna	—	0·0
premijowa dolarowa	6·1	0·4
Pożyczki zagraniczne:		
pożyczka amerykańska 1925	2·3	2·3
Sumy obrotowe	579·0	586·0
" obce	225·1	222·2
Pozostałość na dz. 31/I	—	217·4
Rachunek specjalny pożyczki stabilizacyjnej w Banku Polskim na dz. 31/I	—	13·0
Ogółem:	1.280·2	1.280·2

K.

PODATKI I OPŁATY

ULGI PODATKOWE PRZY EKSPORCIE MASŁA. — W uzupełnieniu okólników: z dn. 11 maja 1928 r. L. D. V. 3316/4/28, z dn. 11 kwietnia 1930 r. L. D. V. 1575/4/30 i z dn. 29 kwietnia 1930 r. L. D. V. 3234/4/30 — Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 2 marca r. b. L. D. V. 2465/4 zezwoliło na rozciągnięcie zwolnienia z art. 3 p. 15 ustawy o państwowym podatku przemysłowym z dn. 15 lipca 1925 r. na transakcje eksportowe masłem, dokonywane przez mleczarnie prywatne za pośrednictwem Związku Gospodarczego Spółdzielni Mleczarskich w Poznaniu, Związku Spółdzielni Mleczar-

skich i Jajczarskich w Warszawie, Małopolskiego Związku Mleczarskiego, Spółdz. z ogr. odp. w Krakowie oraz Hurtowni Mleczarsko-Jajczarskiej p. f. „A. M. Malczewski” w Warszawie przy ścisłym zastosowaniu wskazówek okólnika z dn. 11 maja 1928 r. L. D. V 3316/4 28.

Powołana ulga będzie stosowana jedynie do mleczarni, prowadzących prawidłowe księgi handlowe.

POTRĄCANIE PODATKU DOCHODOWEGO OD UPOSAŻEŃ ORAZ ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH PRZY WYMIARZE PODATKU. — Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dn. 24 lutego r. b. L. D. V 1044/2 wyjaśniło, że podatek dochodowy od uposażeń oraz świadczenia socjalne, ponoszone przez pracodawcę za pracowników, są potrącalne w myśl art. 6 ustawy przy wymiarze podatku dochodowego, wydatki te bowiem nie są niczem innym, jak swego rodzaju formą podwyższenia wynagrodzenia pracowników i narówni z samem zasadniczym wynagrodzeniem podlegają potrąceniu.

WSPÓŁDZIAŁANIE PŁATNIKA PRZY WYMIARZE PODATKU DOCHODOWEGO I T. ZW. „ZAO CZNOŚĆ”. — Ustawa o podatku dochodowym (art. 50, 58, 63 i 68 ustęp 2) zapewnia płatnikowi prawo współdziałania przy ustalaniu podstaw wymiaru podatku od pierwszych wstępnych czynności, jakie mają miejsce w związku z wymiarem podatku, do chwili uprawomocnienia się wymiaru. To prawo współdziałania uzależnione jest jednak od spełnienia przez płatnika pewnych warunków, nieprzewidzanych ustawą. W razie niespełnienia tych warunków płatnik popada w t. zw. „zaoczność”, czyli traci prawo współdziałania przy wymiarze podatku, a władza wymiarowa może wymierzyć podatek na podstawie danych, jakimi rozporządza. Dane faktyczne, które posłużyły za podstawę zaocznego wymiaru podatku, nie może płatnik zaciepić ze skutkiem prawnym w odwołaniu.

Jakkolwiek przepisy prawne w tej dziedzinie są dosyć jasne, a judykatura N. T. A. bardzo obfita i wszechstronna, to jednak interpretacja tych przepisów przez władze wymiarowe nasuwa dużo zastrzeżeń.

Dlatego też celem jednostajnego ujęcia przepisów formalnych przy wymiarze podatku dochodowego, zgodnie z orzecznictwem Najwyższego Trybunału Administracyjnego, Ministerstwo Skarbu okólnikiem L. D. V 1041/2/31 z dn. 24 lutego r. b. wyjaśniło, co następuje:

Według postanowień art. 50 ustęp piąty ustawy o podatku dochodowym płatnik popada w zaoczność zupełną w razie niezłożenia zeznania lub złożenia go po terminie. Zeznanie musi być złożone na przepisany formularz i dlatego z płatnikiem, który złożył zeznanie nie na przepisany formularz, należy postąpić w ten sposób, jak gdyby zeznania wcale nie złożył.

Jeżeli zeznania nie złożył płatnik, który twierdzi, iż nie podlega obowiązowi zapłaty podatku dochodowego, to skutki zaoczności co do takiego płatnika mają zastosowanie jedynie wtedy, jeżeli władza wymiarowa przedstawiła mu te posiadane przez nią dane, które, jej zdaniem, uzasadniają obowiązek podatkowy, a płatnik ze swej strony w odpowiedzi nie obali ustaleń władzy.

Zaoczność ma również miejsce, jeżeli płatnik na przedstawione mu w trybie art. 58 ustawy wątpliwości co do dokładności i prawdziwości zeznania nie udzieli wcale odpowiedzi, względnie odpowie, jednak po terminie, zakreślonym w dekreście wątpliwości (art. 63 ustawy). W tych 2 wypadkach płatnik popada w t. zw. zaoczność częściową, t. j. popada w zaoczność co do tych okoliczności faktycznych, które były objęte dekretem wątpliwości. Jeżeli płatnik odpowiedział w terminie, jednak jego wyjaśnienia władza wymiarowa uznaje za niewystarczające, wówczas może mu wymierzyć podatek na podstawie danych, jakimi rozporządza, powinna jednak przedtem zawiadomić płatnika, dlaczego jego wyjaśnienia uznała za niewystarczające. W tym ostatnim jednak wypadku, mimo oparcia wymiaru na danych urzędowych, płatnik nie traci prawa współdziałania przy wymiarze podatku i w postępowaniu odwoławczym może ze skutkiem prawnym podnosić zarzuty przeciw danym faktycznym, na których władza oparła wymiar.

Zaznaczyć przytem należy, że zarzuty natury prawnej może płatnik podnosić, pomimo tego, że popadł nawet w pełną zaoczność.

Wezwanie płatnika do przedłożenia ksiąg handlowych, zastosowane w trybie art. 58 ustawy, nie powoduje zaoczności w wypadku, jeżeli płatnik na to wezwanie odpowie, jednak ksiąg handlowych nie przedłoży.

Jak już podkreślono, płatnikowi, który popadł w zaoczność, władza wymiarowa ustala dochód podatkowy na podstawie danych, jakimi rozporządza. Dane te jednak nie mogą być do-

wolne i muszą się opierać na konkretnych okolicznościach faktycznych, świadczących o tem, że w danym okresie płatnik osiągnął taki, a nie inny dochód. Te okoliczności faktyczne muszą znaleźć swój wyraz w aktach sprawy. Zdarzały się bowiem wypadki uchylania przez N. T. A. decyzji instancji odwoławczych właśnie dlatego, że na podstawie aktów sprawy Trybunał nie mógł ocenić, czy dochód podatkowy został prawidłowo ustalony. O ile chodzi o osoby prawne, prowadzące prawidłowe księgi handlowe i opodatkowane na podstawie art. 21 ustawy, to nawet w wypadku zaoczności ich dochód podatkowy musi być ustalony na podstawie danych, zawartych w księgach handlowych, chyba że księgi te, naskutek ujawnienia formalnych lub materialnych braków w księgowości lub zamknięciu rachunkowym, zostaną przez właściwą władzę skarbową uznane za nieprawidłowo prowadzone.

W razie ujawnienia nieprawidłowości, dyskwalifikujących księgi handlowe, należy płatnikowi mimo zaoczności zakomunikować, na podstawie jakich danych władza wymiarowa doszła do wniosku, że zbadane księgi handlowe są formalnie wadliwe lub też materialnie niewiarygodne.

RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH

GIEŁDA WARSZAWSKA

za okres od 9 do 14 marca 1931 r.

Dla walut panowała w okresie sprawozdawczym naogół tendencja nieco słabsza, przynosząc niższą większość notowanych walut, a mianowicie franków francuskich i szwajcarskich, belgów, lirów włoskich, florenów holenderskich, koron szwedzkich oraz guldenów gdańskich. Nieco wyżej notowane były funty szterlingów, korony czeskosłowackie, szylingi austriackie oraz korony norweskie, bez zmiany zaś pozostał kurs dolarów oraz lei rumuńskich. W porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego różnice są przeważnie bardzo małe.

Przy niezbyt dużym zapotrzebowaniu na dolary gotówkowe kurs ich nieznacznie się podniósł — do zł 8 9225 za \$ 1. Identyfikacyjnie kształtował się kurs dolara na rynku prywatnym, osiągnął zł 8 925 za \$ 1.

Wysokość dziennego zapotrzebowania była w okresie sprawozdawczym nieco mniejsza niż w okresie poprzednim.

	Kurs najwyż- szy	Kurs najniż- szy	Kurs w dn. 14/III
	w zł		
Dolary St. Zjedn. . . .	\$ 1	8 918	8 918
" " " telegr. . . .	\$ 1	8 927	8 927
Funty szterlingów . . .	£ 1	43 37	43 35½
Franki francuskie . . .	100 fr.	34 95	34 93½
Franki szwajcarskie . .	100 fr.	171 77½	171 71
Belgi	100 blg.	124 43	124 38
Korony czeskosłowackie	100 kor.	26 44½	26 44½
Szylingi austriackie . .	100 szyl.	125 47	125 45
Liry włoskie	100 lir.	46 77	46 76
Floreny holenderskie . .	100 fl.	357 91	357 77
Korony szwedzkie . . .	100 kor.	239 05	239 03
Korony norweskie . . .	100 kor.	238 82	238 82
Guldeny gdańskie . . .	100 kor.	173 32	173 30
Leje rumuńskie	100 lei	5 31	5 31

Zainteresowanie papierami lokacyjnymi państwowymi uległo w okresie sprawozdawczym zmniejszeniu. Dotyczy to szczególnie pożyczek premjowych, dla których panowała tendencja słaba i które ceniono niżej w porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego, a mianowicie: 3% Pożyczka Budowlana (— zł 400), 4% Pożyczka Inwestycyjna sztuki i serje (— zł 0 75 i — zł 1 50); poza tem 1% stratę wykazuje 7% Pożyczka Stabilizacyjna. Z pozostałych papierów tej grupy zwykowały: 5% Pożyczka Konwersyjna (+ ¾%), 6% Pożyczka Dolarowa (+ ½%) oraz 10% Pożyczka Kolejowa (+ 1%). Listy zastawne i obligacje banków państwowych obiegają po kursach dotychczasowych.

Ożywienie w dziale listów zastawnych zmniejszyło się nieco; tendencja była naogół niejednolita, słabsza nieco dla listów ziemskich i miejskich, mocniejsza zaś dla prowincjonalnych. Różnice kursowe tak w jednym, jak i w drugim wypadku nie przybrały poważniejszych rozmiarów. Z listów zastawnych w walucie obecnej nadal notowane były tylko 8% L. Z. T. w Kredytowego Przemysłu Polskiego, tracąc całkowity zysk tygodnia poprzedniego, a mianowicie 1 ¾%.

Niewielkie obroty obligacjami dotyczą VI oraz VIII i IX 6% Obligacji Pożyczek Konwersyjnych m. Warszawy 1926 r. — kursy niemal bez zmiany.

		Wartość nominalna (waluta)	Kurs naj- wyższy	Kurs naj- niższy	Kurs w dn. 14 III
3%	Pożyczka Budowlana	zł w zł. 50	48'50	45'00	—
4%	" Inwestycyjna	zł w zł. 100	96'00	94'75	95'00
4%	" " (serie)	zł w zł. 100	101'50	100'00	—
5%	Pożyczka Konwersyjna	zł	49'75	48'50	49'00
					-49'75
6%	" Dolarowa	\$	75'00	73'75	—
7%	" Stabilizacyjna ¹⁾	\$	83'25	82'00	—
10%	" Kolejowa	fr. w zł.	104'50	103'50	104'50
7%	L. Z. Państ. Banku Roln.	zł w zł. 1927	83'25	83'25	83'25
8%	" " " " " "	zł w zł. 1927	94'00	94'00	94'00
7%	L. Z. Banku Gosp. Kraj.	zł w zł. 1927	83'25	83'25	83'25
8%	" " " " " "	zł w zł. 1924	94'00	94'00	94'00
7%	Obl. Kom. " " " "	zł w zł. 1927	83'25	83'25	83'25
8%	Obl. Bud. " " " "	zł w zł. 1924	94'00	94'00	94'00
8%	Obl. Bud. " " " "	zł w zł. 1927	93'00	93'00	—
8%	L. Z. T-wa Kredytowego Przemysłu Polskiego ²⁾	£	83'00	83'00	—
4%	L. Z. T-wa Kred. Ziems.	zł	40'50	40'50	—
4½%	" " " " " "	zł	52'50	52'25	52'50
4½%	L. Z. T-wa Kred. m. Warsz.	zł	51'75	51'50	—
5%	" " " " " "	zł	56'75	56'00	56'75
8%	" " " " " "	zł	73'00	72'00	72'25
					-72'75
					-73'63
8%	" " " " m. Częstochowy	zł	64'00	63'25	64'00
8%	" " " " " Lublina	zł	64'50	63'75	64'50
10%	" " " " " " "	zł	78'00	77'00	78'00
8%	" " " " " Łodzi	zł	69'00	67'75	—
8%	" " " " " Piotrkowa	zł	64'00	63'25	64'00
10%	" " " " " Radomia	zł	76'00	76'00	—
10%	" " " " " Siedlec	zł	74'75	74'75	—
VI 6%	Obl. Pożyczki Konwers. m. Warszawy 1926 r.	zł	50'25	50'00	—
VIII i IX 6%	Obl. Pożyczki Konwers. m. Warszawy 1926 r.	zł	48'50	48'50	—

ZŁOTY ZAGRANICĄ

	Gdańsk ³⁾	Berlin ³⁾	Wiedeń ³⁾	Paryż ³⁾	Zurych
9/III 57'64—57'76	46'975—47'175	79'52—79'80	—	58'17	—
10/ " 57'63—57'75	46'925—47'125	79'50—79'81	285'50	58'20	—
11/ " " " " "	46'90—47'10	79'535—79'815	—	—	—
12/ " 57'62—57'74	46'95—47'15	79'53—79'81	—	—	—
13/ " 57'63—57'75	47'00—47'20	79'535—79'815	—	—	—
14/ " " " " "	46'925—47'125	79'55—79'83	286'50	—	—
	Londyn ⁴⁾	Praga ⁴⁾	New-York ³⁾	Amsterdam ³⁾	
9/III	43'36	377'50	11'2125	—	—
10/ "	43'37	—	—	—	—
11/ "	43'36	—	—	—	—
12/ "	43'37	377'625	11'22	—	—
13/ "	—	—	—	—	—
14/ "	—	—	—	—	—

POŻYCZKI POLSKIE NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH

	Kurs najwyż- szy	Kurs najniż- szy	Kurs ultimo	Obroty
(w %/o-ach nominalu)				
Giełda w New-York'u				
6% pożyczka dolarowa z 1920 r.				
23—28/II	71	69	69	15.000
2—7/III	70 ³ / ₈	69 ¹ / ₄	70 ⁵ / ₈	19.000
9—14/III	71	70 ¹ / ₂	70 ¹ / ₂	24.000
8% pożyczka z 1925 r. (Dillon, Read & Co.)				
23—28/II	90	88 ¹ / ₂	88 ¹ / ₂	61.000
2—7/III	89 ¹ / ₂	87 ¹ / ₂	88	71.000
9—14/III	89 ¹ / ₂	88	88	55.000

- ¹⁾ Z wyłączeniem transzy francuskiej.
²⁾ Gwarantowane przez Skarb Państwa.
³⁾ Za zł 100.
⁴⁾ Za £ 1.

7% pożyczka stabilizacyjna z 1927 r.

23—28/II	81 ³ / ₄	80 ¹ / ₂	81 ³ / ₄	160.000
2—7/III	81 ³ / ₄	80 ¹ / ₂	81 ³ / ₄	278.000
9—14/III	83	81 ¹ / ₈	83	140.000

7% pożyczka m. Warszawy z 1928 r.

23—28/II	63 ¹ / ₄	62 ¹ / ₂	63 ¹ / ₄	28.000
2—7/III	68	63	67 ¹ / ₈	126.000
9—14/III	70	67	68	64.000

7% pożyczka śląska z 1928 r.

23—28/II	62 ¹ / ₂	61 ⁷ / ₈	62	24.000
2—7/III	67 ¹ / ₈	62 ¹ / ₂	66	175.000
9—14/III	69 ¹ / ₄	66	66 ³ / ₄	76.000

Giełda w Londynie

7% pożyczka stabilizacyjna z 1927 r.

23—28/II	84'10	82'60	83'10
2—7/III	85'25	83'25	83'75
9—14/III	84'15	82'90	83'65

Giełda w Zurychu

7% pożyczka stabilizacyjna z 1927 r.

23—28/II	81'00	78'50	—
2—7/III	81'50	81'00	—
9—14/III	82'00	81'75	—

Giełda w Sztokholmie

7% pożyczka stabilizacyjna z 1927 r.

Styczeń 1931	78 ¹ / ₂	77	77	35.000
Luty " "	81 ¹ / ₂	78	80 ³ / ₄	15.000

Giełda w Paryżu

7% pożyczka stabilizacyjna z 1927 r.

23—28/II	97'10	95'60
2—7/III	97'30	95'90
9—14/III	—	—

Giełda w Medjolanie

7% pożyczka włoska z 1924 r.

23—28/II	99'40	99'30	99'30	Liry 50
2—7/III	99'80	99'60	99'70	500
9—14/III	—	—	—	—

Z BANKU POLSKIEGO

STAN RACHUNKÓW BANKU POLSKIEGO W DN. 10 MARCA 1931 R.

— Po znacznej nadwyżce skupu walut i dewiz nad ich sprzedażą przez Bank, jaką wykazała ostatnia dekada lutego, I dekada marca przynosi znowu deficyt walutowy, mniejszy jednak od wspomnianej nadwyżki w poprzedniej dekadzie. W związku z tem kurczą się rezerwy walutowe Banku, mianowicie z zł 371'5 miljn. do zł 359'3 miljn., przy-
 czym zmniejsza się tylko rezerwy, niezaliczonych do pokrycia obiegu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku, które
 uprzednio w ciągu pierwszych 2 miesięcy r. b. podniosły się o zł 2'9 miljn., a które w dekadzie sprawozdawczej spadły o zł 12'5 miljn. do zł 114'7 miljn., podczas gdy rezerwy, wcho-
 dzące w skład pokrycia obiegu i zobowiązań, wykazały w I dekadzie marca bardzo drobną zresztą zwykłą — o zł 0'3 miljn. do zł 244'6 miljn.

Drugi składnik pokrycia obiegu i zobowiązań — zapas złota — zwiększył się w I dekadzie marca dzięki zwykłemu skupowi złota (głównie w monetach), dokonywanemu przez oddziały Banku; zwykła wyniosła zł 0'6 miljn. i dotyczyła, oczywiście, tylko zapasu złota, znajdującego się w skarbcu Banku (z zł 485'3 miljn. do zł 485'35 miljn.), podczas gdy zapas złota, znajdujący się zagranicą, pozostał w dalszym ciągu niezmi-
 niony w wys. zł 77'4 miljn.

Zmiany w stanie pokrycia obiegu banknotów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku w I dekadzie marca i w okresie miesięcznym od końca I dekady lutego ilustruje następujące zestawienie (w tys. zł):

	10/II	28/II	10/III
Złoto	562'6	562'7	562'8
Waluty i dewizy netto	253'2	244'3	244'6
Razem:	815'8	807'0	807'4

W stosunku do sumy obiegu biletów bankowych i natychmiast płatnych zobowiązań powyższe pokrycie złoto-walutowe stanowiło w dn. 10/III 57,17%, gdy w dn. 28/II 55,53% i w dn. 10/II 57,16% (statutowe minimum 40%). Samo pokrycie złotem wynosiło: w dn. 10/III 39,85%, w dn. 28/II 38,72%, w dn. 10/II 39,41% (statutowe minimum 30%).

Silny wzrost procentu pokrycia w I dekadzie marca (do poziomu z przed miesiąca) mimo bardzo nieznacznej tylko wyższości sumy pokrycia (rezerw) tłumaczy się jednoczesnym poważnym zmniejszeniem się sumy obiegu banknotów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku, mianowicie z zł 1.453,3 miln. do zł 1.412,3 miln.

Zmniejszenie dotyczy wyłącznie obiegu banknotów, który obniżył się o zł 87,0 miln. do zł 1.197,2 miln., podczas gdy drugi składnik powyższej sumy — natychmiast płatne zobowiązania — wykazał w I dekadzie marca wzrost o zł 46,1 miln. do zł 215,2 miln.

Wzrost zobowiązań powstał wyłącznie wskutek wyższości lokat na rachunkach żyrowych (z zł 141,6 miln. do zł 190,8 miln.), gdy z pozostałych pozycji — rachunek Skarbu na zakup srebra wykazał saldo wciąż niezmiennione w wys. zł 13,0 miln., podobnie zresztą jak rachunek państwowego funduszu kredytowego (saldo zł 1,0 miln.), a saldo pozycji „różne rachunki” obniżyło się z zł 13,5 miln. do zł 10,3 miln.

Z lokat żyrowych wzrost — i to silny bardzo — wykazały w dekadzie sprawozdawczej tylko lokaty na rachunkach prywatnych (z zł 118,2 miln. do zł 170,8 miln.), podczas gdy lokaty kas skarbowych — mimo początku miesiąca — w dalszym ciągu zmniejszały, osiągając rekordowo niski poziom zł 20,1 miln. (w dn. 10/II zł 42,5 miln.).

Spadek obiegu biletów Banku w I dekadzie marca o blisko 7% — do poziomu nieco niższego nawet niż w dn. 10/II r. b. (z zł 1.197,2 miln. wobec zł 1.199,7 miln.) — stanowi z jednej strony odpowiednik wzrostu lokat na rachunkach żyrowych, z drugiej zaś — został spowodowany odpływem walut z Banku i silnem skurczeniem się kredytów Banku.

Suma kredytów dyskontowych wykorzystanych (suma weksli w portfelu), która na ultimo lutego nieco zwiększała, wykazała w I dekadzie marca bardzo poważną zniżkę, bo o zł 26,5 miln. do zł 572,1 miln., czyli do poziomu znacznie niższego niż w dn. 10/II r. b., kiedy wynosiła zł 604,2 miln. Suma pożyczek zastawowych również zmniejszała, mianowicie o zł 3,2 miln. do zł 82,1 miln., wykazując jednak poziom wyższy niż w dn. 10/II r. b. (z zł 78,5 miln.).

Z innych pozycji bankowego pokrycia obiegu — suma weksli zagranicznych wykazała lekki spadek — o zł 1,7 miln. do zł 96,9 miln., zapas monet srebrnych i bilonu, przejętych przez Skarb na własność, zwiększył się silnie, bo o zł 7,6 miln. do zł 19,8 miln., zapas papierów procentowych własnych zwiększył o zł 0,3 miln. do zł 11,9 miln.

Całe pokrycie bankowe obiegu przedstawiało się następująco (w tys. zł):

	10/II	28/II	10/III
Weksle	604.205	598.570	576.105
Weksle zagraniczne	104.003	98.574	96.870

Polskie monety srebrne i bilon

Polskie monety srebrne i bilon	12.704	12.263	19.834
Pożyczki, zabezpieczone zastawami	78.518	85.275	82.082
Papiery proc. własne	12.564	11.605	11.892
Razem:	811.994	806.287	782.783

Obieg pieniędzy skarbowych, ujawniający stale stosunkowo znacznie mniejsze niż obieg biletów Banku wahania, wykazał w dekadzie sprawozdawczej spadek zaledwie o zł 3,8 miln. do zł 235,8 miln. Na sumę tę składa się: 1) obieg biletów państwowych (5-złotowych) w wys. zł 1,5 miln. (w dn. 28/II zł 1,5 miln.), 2) obieg biletów zdawkowych (5- i 2-złotowych) w wys. zł 1,1 miln. (w dn. 28/II zł 1,1 miln.), 3) obieg monet srebrnych (5-, 2- i 1-złotowych) w wys. zł 160,8 miln. (w dn. 28/II zł 163,6 miln.), 4) obieg bilonu brązowego i niklowego w wys. zł 72,5 miln. (w dn. 28/II zł 73,4 miln.). Bilety państwowe i zdawkowe są właściwie już od dłuższego czasu wycofane z obiegu, ale podlegają jeszcze wymianie.

AKTYWA

ZŁOTO w skarbcu	zł 485.354.948 17
„ zagranicą	77.395.709 57
	zł 562.750.657 74

PIENIĄDZE I NALEŻN.

ZAGRAN.	zł 244.639.481 20	zł 807.390.138 94
-----------------	-------------------	-------------------

PIENIĄDZE I NALEŻN. ZAGR., niezaliczone do pokrycia

PIENIĄDZE I NALEŻN. ZAGR., niezaliczone do pokrycia	114.664.691 65
POLSKIE MONETY SREBRNE I BILON	19.834.309 42
PORTFEL WEKSŁOWY	572.105.111 33
POŻYCZKI ZASTAWOWE	82.082.014 65
PAPIERY PROCENTOWE WŁASNE	11.891.818 19
PAPIERY FUNDUSZU ZAPASOWEGO	90.829.936 31
NIERUCHOMOŚCI	20.000.000 —
INNE AKTYWA	114.531.138 09
	zł 1.833.329.158 58

PASYWA

KAPITAŁ ZAKŁADOWY	zł 150.000.000 —
FUNDUSZ ZAPASOWY	114.000.000 —

NATYCHM. PŁATNE ZOBOWIĄZANIA:

a) rachunki żyrowe kas państwowych	zł 20.068.906 25
b) pozostałe rachunki żyrowe	170.763.523 22
c) rachunek Skarbu na zakup srebra	13.000.000 —
d) rachunek państwowego funduszu kredyt.	1.009.910 99
e) różne rachunki	103.18.336 30
	zł 215.180.676 76

OBIEG BILETÓW BANKOWYCH

OBIEG BILETÓW BANKOWYCH	zł 1.197.164.230 —	zł 1.412.344.906 76
INNE PASYWA		156.984.251 82
		zł 1.833.329.158 58

PRZEGLĄD ZAGRANICZNY

ROZWÓJ PROTEKCJONIZMU AGRARNEGO W AUSTRII

ZNAMIENNA cechą przemian, jakie ostatnio obserwujemy w polityce handlowej większości państw europejskich, jest coraz wyraźniej zaznaczający się wzrost wpływów sfer rolniczych na kształtowanie się tej polityki, objawiający się w szybkim rozwoju protekcjonizmu agrarnego. Przyczyn tego zjawiska szukać należy m. in. w ostrym kryzysie rolnym, który skłania warstwę rolniczą do domagania się z coraz większą siłą od swych władz państwowych skutecznych środków zaradczych. Temi objawami należy sobie zapewne tłumaczyć fakt, że w walce z kryzysem rolnym sięgnięto również do środków z zakresu polityki

celnej, oraz że polityka ta coraz bardziej staje się nerwową, o czym świadczą w wielu wypadkach zbyt szybko następujące po sobie zmiany stawek celnych.

W chwili obecnej jesteśmy w przededniu nowej powodzi podwyżek celnych: w Parlamencie niemieckim czeka na uchwałę projekt ustawy, nadający Rządowi Rzeszy pełnomocnictwa do ustalania cel (poza zbożami i na trzodę chlewną) również na strączkowe, mięso, jaja, produkty mleczarskie i drzewo; w Parlamencie francuskim rozpatrywany jest projekt podwyższenia cel od żyta i maki żytniej, zwierząt żywych, mięsa oraz wędlin, masła, serów etc., wreszcie w Austrii

złożony został ostatnio do Parlamentu rządowy projekt V z kolei noweli celnej, przewidujący znaczne podwyższenie poziomu ochrony celnej dla szeregu artykułów.

Z pośród wyżej przytoczonych projektów nowe zamierzenia austriackie zasługują na specjalną uwagę. Wśród państw, uprawiających protekcjonizm agrarny, na czele których kroczą Niemcy, Austria zajmuje szczególnie miejsce, w stosunkowo bowiem krótkim czasie polityka celna tego kraju w zakresie ochrony produkcji rolnej zdążyła już przejść przez szereg faz. Częste, o charakterze poważniejszych rewizyj, nowelizacje ustawy zasadniczej, jaką jest dotychczas taryfa celna z dn. 5 września 1924 r., wnoszące prawie za każdym razem nowe pierwiastki do polityki handlowej tego kraju, wyraźniej może niż w innych państwach uwypuklają poszczególne okresy, przez jakie polityka ta przechodzi.

Na podstawie dotychczasowych obserwacji można by rozwój polityki handlowej powojennej Austrii podzielić na następujące okresy: 1) okres liberalizmu handlowego, trwający do końca 1924 r., 2) okres przełomowy od 1925 r. do listopada 1927 r. i 3) okres rozwoju protekcjonizmu celnego, rozpoczynający się od dn. 21 listopada 1927 r., t. j. od daty wejścia w życie III noweli celnej.

W pierwszych latach po wojnie konieczność przystosowania się do nowych warunków ekonomicznych stawia Austrię w szeregu wyznawców liberalnej polityki handlowej. W dziedzinie agrarnej liberalizm ten zaznacza się utrzymaniem bezcłowego przywozu zbóż, zapoczątkowanego jeszcze w 1915 r. zawieszeniem przedwojennych ceł zbożowych. Posiadając stały niedobór środków żywności, Austria skazana była w tym okresie, i w znacznym stopniu jest jeszcze dzisiaj, na dowóz ich z zagranicy, wytyczne zatem polityki handlowej musiały się opierać w zakresie przywozu zbóż na zasadach wolnego handlu.

Szybki jednak rozwój protekcjonizmu w państwach ościennych, coraz bardziej utrudniający prowadzenie eksportowej polityki przemysłu austriackiego, który, z racji uszczuplenia własnego rynku wewnętrznego, musiał z konieczności oprzeć się o rynki zagraniczne, wysuwa nowe zagadnienia natury traktatowej i zmusza Austrię do wprowadzenia dla celów przyszłych rokowań handlowych odpowiednich ceł negocjacyjnych. Odstąpienie od dotychczasowego liberalnego kierunku polityki handlowej, jakie nowa sytuacja wywołać musiała, jest początkiem okresu przełomowego w dziejach tej polityki. W tym okresie liberalizm handlowy stopniowo ustępuje miejsca rozwijającemu się protekcjonizmowi celnemu. Rok 1925 jest właśnie punktem zwrotnym w dziejach powojennej polityki handlowej Austrii, w tym roku bowiem wchodzi w życie ruchome cła zbożowe, przewidziane w nowej taryfie celnej z dn. 5 września 1924 r. Przy stałym, jak zaznaczono wyżej, niedoborze środków żywności, wprowadzenie ceł zbożowych wymagało pewnych ostrożności, liczyć się bowiem należało z możliwością podrożenia artykułów pierwszej potrzeby. W drodze kompromisu wybrano system ruchomych ceł zbożowych, których wysokość uzależniona została od urzędowych notowań cen odnośnych zbóż na giełdzie wiedeńskiej i ograniczona w ustawie górną granicą, stanowiącą dwukrotną wysokość stawki normalnej. W ten sposób skonstruowane stawki celne miały chronić spożywców przed nadmierną wyższą ceną.

Skomplikowany system ceł ruchomych, ujawniający wiele niedogodności, a przede wszystkim wprowadzający czynnik niestałości do stosunków handlowych, przetrwał do listopada 1927 r. Ruchome cła zbożowe, ustanowione na niskim stosunkowo poziomie (zasadnicze cło wynosiło 2 kor. zł., maksymalne zaś — 4 kor. zł.), nie dawały dostatecznej ochrony rolnictwu. To też po blisko 3-letnich doświadczeniach Austria zdecydowała się przejść do otwartej polityki protekcyjnej.

Z dniem wejścia w życie III noweli celnej ruchome cła zbożowe zostały zamienione na stałe, przyczem stawki celne dla pszenicy i żyta ustalono na poziomie 4 kor. zł., dla jęczmienia zaś i owsa — 3 kor. zł. od 100 kg.

Zasada stałych ceł zbożowych została w IV noweli ponownie poddana rewizji, rezultatem czego było nadanie Rządowi uprawnień do wprowadzenia t. zw. dodatków celnych do ustalonych na poziomie 6 kor. zł. nowych stawek od gatunków zbóż, wyżej wymienionych. Maksymalna wysokość dodatków ograniczona została w ustawie do 10 kor. zł. W ten sposób, na wypadek konieczności wzmocnienia ochrony celnej dla produkcji rolnej, Rząd uzyskał prawo swobodnej, w przewidzianych granicach, zmiany ceł zbożowych. Do chwili obecnej uprawnienia te nie zostały jeszcze wykorzystane.

Poniższa tabela daje zestawienie ważniejszych zmian w dziedzinie ochrony wytwórczości rolnej, dokonanych w ciągu 6-letniego okresu, jak również ostatnio projektowanych (w koronach zł. od 100 kg):

Taryfa z 1924 r.	Nowele celne:				
	I 18/III 1926	II 20/VI 1926	III 21/II 1927	IV 16/VII 1930	V projekt
Pszenica i orkisz	—	—	4	6 ¹⁾	6 ¹⁾
Żyto	—	—	4	6	6
Jęczmień	—	—	3	6	6
Owies	—	—	3	6	6
Buraki cukrowe	—	—	—	b. c.	2
Rośliny lecznicze i ich części:					
1) surowe również suszone	b. c.	—	—	—	20
2) przyrządzone (sproszkowane, krajane lub rozdrobnione, również barwione)	b. c.	—	—	—	40
Bydło rogate rzeźne	5	12	15	—	30
Bydło rogate hodowlane od sztuki	25	50	75	—	150
Cielęta od sztuki	4	8	—	—	18
Trzoda chlewna o wadze sztuki:					
a) do 10 kg od szt.	1:50	—	5	—	—
b) pow. 10 do 40 "	4—	—	12	—	—
c) powyżej 40 do 150 od 100 kg	9—	—	27	45 ²⁾	—
d) pow. 150 od szt.	5	—	—	10	—
Mięso wieprzowe	14	30	36	70 ³⁾	—
Mięso inne	12	30	36	30	70
Konserwy mięsne:					
z mięsa wołowego	24	—	—	—	100
inne	120	—	—	—	160
Masło	20	40	60	—	—
Jaja kurze w skrzyniach lub beczkach	b. c.	—	8	30	—

¹⁾ Przewidziano dodatki do wysokości najwyżej 10 kor. zł.

²⁾ Cło może być w zależności od ceny obniżone, jednak nie poniżej 27 kor. zł.

³⁾ Stawka uzależniona od cła na trzodę (stawka za 133 ¹/₃ kg trzody według p. c + 10 kor. zł.).

Jaja nieopakowane lub luzem	3	—	—	8	30	—
Pierze pościelowe w opakowaniu wagi:						
1) 80 kg i wyżej:						
maszyn. przerob.	b.	c.	—	—	—	200
ręcznie przerob.	"	"	—	—	—	b. c.
2) poniżej 80 kg	"	"	—	150	—	200

Tablica powyższa wykazuje, w jak szybkim tempie postępuje w Austrii rozwój protekcjonizmu agrarnego.

Ewolucja polityki handlowej w kierunku protekcyjnym uwydatnia się szczególnie w dziale artykułów hodowlanych. Stawka np. na bydło rzeźne była już dwukrotnie podwyższana, obecnie projektuje się ponowne bardzo wydatne zwiększenie tej ochrony celnej. Podobną progresję wykazuje ochrona mięsa wszelkiego. Zmiany te dowodzą, że Austria za wszelką cenę pragnie rozwinąć ten dział produkcji rolnej i uniezależnić się w ten sposób od zagranicy.

Co się tyczy naszego wywozu do Austrii, to projektowane podwyżki celne nie wpłyną narazie na zmianę warunków tego wywozu, na podstawie bowiem KNU korzystamy dotychczas ze zniżki konwencyjnej jugosłowiańskiej. W razie jednak wypowiedzenia przez Austrię traktatu z Jugosławią i podjęcia rokowań na nowych podstawach stawki celne, przewidziane w projekcie V noweli, a jeśli chodzi o trzodę chlewną — podwyższone już w IV noweli, poważniej mogą zażyć na naszym eksporcie.

Poza zmianami ceł rolniczych projekt V noweli przewiduje szereg innych podwyżek celnych (ogółem

około 300). Duże podwyżki przewidziane są np. w dziale obuwia, jak np. dla obuwia jedwabnego (z 450 na 850 kor. zł.), płóciennego (ze 150 na 250 kor. zł.), innego obuwia o wadze pary poniżej 600 g (z 450 na 650 kor. zł.). Poza tem podwyższone będą stawki w grupie włókienniczej, metalowej, chemicznej etc.

Zaznaczyć należy, że wkrótce po wprowadzeniu IV noweli celnej, t. j. na jesieni r. ub., rozpoczęto prace przygotowawcze do opracowania nowej taryfy celnej, taryfa bowiem z 1924 r. nie odpowiada już obecnym wymaganiom życia gospodarczego.

Wystąpienie Rządu z programem ponownej rewizji starej taryfy i to w stosunkowo niedługim czasie po ostatniej rewizji (lipiec r. ub.) spowodowane zostało w dużym stopniu względami taktyki negocjacyjnej.

Austria, jak wiadomo, znajduje się w przededniu wypowiedzenia dotychczasowych umów oraz w pertraktacjach handlowych z całym szeregiem państw, jak Węgry, Czechosłowacją, Jugosławią i Rumunją, nowe żądania zatem, jakie Austria zapewne wysunie, będą mogły znaleźć oparcie w V noweli celnej. W każdym jednak razie omawiany projekt podwyżek celnych niezbicie dowodzi znacznego wzmocnienia się protekcyjnych wpływów w Austrii.

Czy projekt ten zostanie w całości przyjęty przez Parlament — trudno oczywiście przewidzieć, sądząc jednak z licznych protestów, jakie wywołał on już dziś na łamach prasy, należy się liczyć z możliwością jego modyfikacji.

St. Frankowski

TEGOROCZNE TARGI LIPSKIE

W dziedzinie zintensyfikowania wywozu Targi Lipskie odgrywają dla życia gospodarczego Niemiec niezwykle doniosłą rolę dzięki swej doskonałości, w okresie parusetletnich doświadczeń wypróbowanej i stale jeszcze usprawnianej organizacji.

Targi te, odbywając się stale 2 razy do roku (w marcu i wrześniu), dają możność przemysłowi niemieckiemu i zagranicznemu zaprezentować najnowsze swe wyroby i wynalazki. Niezależnie od tego Targi Lipskie w stosunku do rodzimego przemysłu odgrywają również do pewnego stopnia rolę instytutu eksportowego, będąc w stanie — dzięki olbrzymiemu materiałowi ewidencyjnemu — ułatwiać również i w okresie wolnym od targów nawiązywanie stosunków handlowych, udzielając wyczerpujących informacji co do źródeł zakupu i możliwości zbytu w dziedzinie przemysłu przetwórczego.

W r. b. sfery gospodarcze, jak również czynniki rządowe w Niemczech przypisywały duże znaczenie mającym się odbyć Targom Wiosennym, oczekując ożywienia tempa wymiany handlowej, tak potrzebnej dla dotkniętego kryzysem przemysłu. W stosunku do lat ubiegłych tegoroczne Targi, zakończone przed niespełną 2 tygodniami, wykazały zaledwie zupełnie nieznaczne cofnięcie się, jeśli chodzi o liczbę wystawców, jak również o wymiary zajętej powierzchni targowej. W r. ub. brało udział w targach ogółem 9.570 wystawców, w r. b. zaś 9.017, czyli o 5,7% mniej. Udział wystawców zagranicznych zmniejszył się w co najmniej większym stopniu, gdyż o 7,7%, i wynosił w 1930 r. 1.250 wobec 1.154 w r. b.

Należy podkreślić na tem miejscu charakterystyczny objaw, z jakim konsekwentnym uporem niemieckie sfery gospodarcze, doceniające znaczenie i rolę Targów Lipskich dla propagandy i reklamy zbytu swych artykułów, utrzymują ciągle i nieprzerwany kontakt z rynkami zbytu, mimo że szereg firm nie spodziewał się bezpośrednich pomyslnych rezultatów dla siebie.

Pośród wystawców niemieckich największy odsetek przypada na firmy pruskie, następnie dopiero miejsce zajmują firmy, pochodzące z Saksonii. Wystawcy zagraniczni rekrutują się z pośród 23 państw całego prawie świata, biorąc udział bądź kolektywnie, bądź też indywidualnie w różnych działach branżowych. Na ogół jednak przeważa system kolektywnych działów, gdzie wystawcy danego kraju zgrupowani są wspólnie, niezależnie od reprezentowanej branży.

Oprócz Polski, biorącej udział w formie kolektywnej ekspozycji, analogiczny charakter posiadają następujące państwa: Anglia (47 wystawców w r. b.), Danja (84), Francja (50), Włochy (72), Japonia (130), Austria (219), Czechosłowacja (287), Stany Zjednoczone (16), Norwegia (25), Finlandja (37) oraz Sowiety (zbiorowo). Z pośród krajów, których firmy biorą udział indywidualnie w poszczególnych działach branżowych, na uwagę zasługują: Szwajcaria (45 wystawców w r. b.), Holandia (31), Węgry (27) oraz Belgja (13). Pozostałe państwa, jak Bułgaria, Estonia, Jugosławia, Rumunia, Szwecja, Hiszpania, reprezentowane były zaledwie przez paru wystawców.

W r. b., wzorując się na zeszłorocznym dziale polskim, po raz pierwszy wzięła udział w Targach Norwegia, organizując kolektywną ekspozycję swych firm. Również nowicjuszem na Targach była grupa firm fińskich.

Oprócz Francji, Anglii i Z. S. R., które to państwa posiadały raczej stoiska o charakterze propagandowym, wszystkie inne kraje w mniejszym lub większym stopniu starały się utrzymać czynnik czysto handlowej ekspozycji, zgodnie z zasadniczym założeniem Targów.

Na podstawie czynionych obserwacji w r. b. da się zauważyć pewne przesunięcie w dotychczasowym charakterze Targów. Mianowicie Targi Lipskie coraz bardziej nabierają charakteru „wystawy”. Coraz rzadziej słyszy się o zawarciu wielkich transakcji bezpośrednio w czasie trwania Targów. Kupcy, zarówno miejscowi, jak i zagraniczni, mając smutne doświadczenia z przeciążaniem swych składów, ogólnie i ostrożnie czynią zamówienia, zbierając przedewszystkiem ceny, wzory oraz oferty od wszystkich konkurujących ze sobą dostawców. Dopiero po dokładnem przestudiowaniu otrzymanych ofert i po porównaniu cen zamówienia zostaną rozesłane, że się tak wyrazimy „z domu”. Zmiana ta w dotychczasowej strukturze Targów odnosi się zarówno do tak zw. Targów Wzorów (Mustermesse), jak i Targów Technicznych (Technische Messe). Te ostatnie organizowane są rok rocznie od stosunkowo niedawnego czasu i zawierają przegląd wytwórczości przemysłowej w dziedzinie głównie maszyn i narzędzi pracy, jak również specjalny dział budowlany. Ze względu na poważne obiekty, które w tej dziedzinie są wystawiane — Targi Techniczne miały już dawniej charakter raczej pokazuwy. Natomiast Targi Wzorów, obejmujące dziedzinę wytwórczości,

przeznaczonych dla bezpośredniej konsumpcji, jak wyroby ceramiczne, szklane, naczynia emaljowane, wszelka galanteria, artykuły sportowe, zabawki, urządzenia reklamowe, przybory biurowe, meble, przedmioty użytku domowego, wyroby artystyczno-dekoracyjne i t. d., dotychczas zawsze były terenem, gdzie dokonywano bezpośrednich poważnych transakcji sprzedaży.

W przeciwieństwie do liczby wystawców, która — jak to poprzednio zaznaczono — zmalała stosunkowo w nieznacznym tylko stopniu, liczba przybyłych na tegoroczne Targi kupców i przemysłowców, według przybliżonych obliczeń Urzędu Targo-

wego, wynosiła w r. b. 150.000. Na importerów zagranicznych przypada z tego 27.000 osób, co stanowi w stosunku do r. ub. spadek o 5.000 osób, czyli o 18%.

Zmniejszenie się frekwencji wśród odwiedzających nie pozostało bez wpływu na ograniczenie liczby dokonanych transakcji, przede wszystkim powodując spadek zamówień eksportowych. Wśród przybyłych przeważali Holendrzy, Anglicy oraz Skandynawowie. Dawał się natomiast boleśnie odczuć znamieny objaw abstynencji ze strony kupców północno-amerykańskich.

St. G.

KRONIKA ZAGRANICZNA

M. IN. NA PODSTAWIE RAPORTÓW I DONIESIEŃ POLSKICH PLACÓWEK ZAGRANICZNYCH

OGÓLNE

PROBY PRZECIWDZIAŁANIA KRYZYSOWI W ŻEGLUDZIE.

W związku z kryzysem, jaki przeżywa obecnie żegluga światowa, przeprowadza „Baltic and International Maritime Conference” od szeregu lat studia nad zagadnieniem unieruchomienia pewnej ilości tonnażu, należącego do członków konferencji, ażeby w ten sposób przez sztuczne ograniczenie podaży statków doprowadzić do poprawy sytuacji na rynku frachtów morskich. Ale wszystkie dotąd wypracowane projekty w tym względzie okazały się w praktyce niewykonalne. Ostatnio organizacja ta poddała szczegółowemu rozpatrzeniu plan unieruchomienia części tonnażu, przedłożony przez szwedzki związek armatorów. Plan ten był tematem obrad m. in. na zebraniu ścisłej komisji konferencji, jaka obradowała ostatnio w Kopenhadze. W zebraniu tem brali udział przedstawiciele: Szwecji, Norwegii, Danii, Anglii, Holandii, Niemiec i Łotwy. Plan szwedzki został gorąco poparty przez przedstawicieli Niemiec i Danii. Natomiast przedstawiciele Anglii, Norwegii i Holandii uznali plan ten za nazbyt zwięzły. Wobec tego „na podstawie projektu szwedzkiego” został opracowany w Kopenhadze nowy plan unieruchomienia statków, który ma być rozesłany wszystkim europejskim związkom armatorów z prośbą o wypowiedzenie się w tej sprawie.

Według tego nowego, uzgodnionego w Kopenhadze, projektu, każde przedsiębiorstwo żeglugowe ma unieruchamiać w przeciągu 3-letnich miesięcy połowę swych statków o tonnażu od 1.000 do 7.000 t nośności. Każdy armator ma jednak prawo uruchomić w tym okresie część, względnie całość uwiązanego tonnażu według własnego uznania, ale wówczas płaci określoną karę konwencyjną. Pieniądze, uzyskane z tych kar konwencyjnych, będą użyte na utworzenie specjalnego funduszu, przeznaczonego na organizację unieruchamiania statków.

Projekt powyższy będzie miał jednak wówczas praktyczne znaczenie przede wszystkim dla projektodawców, jeżeli w planowanym porozumieniu w sprawie unieruchamiania statków wezmą udział wszyscy armatorzy europejscy. Czy takie szerokie porozumienie uda się osiągnąć, jest wszakże kwestią wątpliwą.

FRANCJA

ELEKTRYFIKACJA KOLONIJ.

Od czasu wojny światowej zaszły w ruchu kapitałów francuskich duże zmiany: miejsce utraconego naskutek rewolucji rynku rosyjskiego zajął obok nowo-

utworzonych państw (Rumunia, Jugosławia i Polska) również i kolonie. Kapitały francuskie płyną do różnych dziedzin życia kolonij; ostatnio jesteśmy świadkami wzmoczonego tempa inwestycji w dziedzinie elektryfikacji kolonii. Oczywiście, iż pierwsze miejsce zajmują kolonie północno-afrykańskie (Marokko, Algier i Tunis); dość wspomnieć, iż tam właśnie poszło 40% inwestowanego w ostatnich latach kapitału francuskiego. Niedawno znowuż wpłynął do Izby Poselskiej wniosek o udzielenie kolonji Algieru pozwolenia na zaciągnięcie nowej pożyczki w wysokości do 3 miliardów franków na roboty publiczne (między innymi dla rozbudowy sił wodnych). Jednak nie tylko tam, ale nawet w zacończonych gospodarczo Indochinach czynione są wysiłki celem stworzenia warunków dla rozwoju elektryfikacji kraju. Od 1929 r. przeprowadza się pod kierunkiem władz rządowych próby zastosowania nawozów azotowych do uprawy pól ryżowych; dwuletnie rezultaty były naogół mierne, jako że ciemni kulisi annamscy nie dają sobie jeszcze rady ze sztucznymi nawozami. Opublikowane przez generalnego inspektora rolnictwa sprawozdanie zawiera ciekawe w tej materii informacje. Okazało się, iż uprawiany tam gatunek ryżu nie nadaje się do przeróbki dużych ilości nawozów, iż najlepsze rezultaty daje mieszanka zawierająca azot, fosfor (złoża fosforu są na miejscu) i potas, iż należy glebę zubożniętą wapnem i t. d. i t. d. Wszelkie te badania mają jeden oczywisty cel: stworzenie rynku zbytu dla fabryki azotu z powietrza, której założenie planowane jest w związku z mającymi powstać zakładami wodno-elektrycznymi w Hanoi i Haifong. Zapasy siły wodnej Indochin oceniane są na 4 miljn. KM. dotąd słabo tylko rozbudowane przez „Union Electrique d'Indochine”.

W Marokku, w związku brakiem węgla, uruchamiano elektrownie już przed wojną, np. dla miasta Fezu w 1911 r.; jednak dopiero po wojnie zabrano się do planowego wykorzystania sił wodnych gór Atlasu. Obok istniejących towarzystw poiaawia się nowe E. E. M. („S. A. d'Electricite du Maroc”), które wykańcza w 1925 r. zakład Casablanca (18.000 kWh), sieć rozdzielczą na 60.000 v. elektryfikuje 18% kolei i doprowadza produkcję siły elektrycznej do 33 miljn. kWh w 1928 r.

W Algierze postęp był o wiele silniejszy, od 1924 r. do 1926 r. wzrosła produkcja elektryczności z 47 do 72 miljn. kWh. W chwili obecnej buduje się nową elektrownię na 24.000 kWh, elektryfikuje linię kolejową Bone — Tebessa przy pomocy prądu, przesyłanego z Bone pod napięciem 90.000 v.

W Tunisie produkcja dochodzi do 30 miljn. kWh; rozbudowuje się np. zakład Goulette do poziomu 30.000 kWh.

Zasoby wody tych 3 kolonij oceniają na ½ miljn. KM, przyczem pamiętać należy, iż Algier posiada ponadto bogate złoża węgla (w 1929 r. 17 miljn. tonn) i nafty.

W Syrii planują Francuzi wykorzystanie sił wodnych Eufratu, Kaouru i Jarmouku. W tym celu założono przy współudziale Belgii w lutym 1930 r. „Energie Industrielle de Syrie” o kapitale 20 miljn. fr. Obecnie pojemność produkcji elektryczności nie przekracza 20.000 kWh, przyczem największą jest elektrownia Beyruthu (produkcja w 1929 r. wynosiła 8,3 miljn. kWh). Ona właśnie przechodzi obecnie z węgla na siłę wodną, budując zakład na 15.000 KM.

J. B.

NIEMCY

NOWE ZAMÓWIENIA SOWIECKIE.

W pierwszych dniach b. m. powróciła do Berlina wycieczka przemysłowców niemieckich, wydana do Z.S.R.R. celem przeprowadzenia badań nad możliwością zwiększenia zamówień sowieckich. Wycieczka ta osiągnęła rezultaty dodatnie. Porozumiano się, mianowicie, co do planu dodatkowych dostaw, mających być dokonanymi w najbliższym czasie, a reprezentujących sumę RM 300 miljn. Ponieważ uprzednio już Sowiety postanowiły zwiększyć swe zakupy w Niemczech o RM 200 miljn. w porównaniu do 1930 r., w którym eksport niemiecki do Z. S. R. R. wyniósł RM 431 miljn., przeto eksport w r. b. wynieść winien powyżej RM 900 miljn.; w ten sposób Sowiety wysunęłyby się na czoło zagranicznych odbiorców przemysłu niemieckiego. Zapewnienia, uzyskane przez wycieczkę, nie stanowią jeszcze planu, ustalonego precyzyjnie. Ustaliły one sumę ogólną nowych zamówień, nie przesądzając jeszcze, jakie przedsięwzięcia niemieckie je otrzymają, ani nawet jakie towary wchodzić będą w grę. Ogólnikowo podaje się jedynie, że będą to dostawy o charakterze inwestycyjnym, mianowicie: obrabiarki, kołw, rury, maszyny elektryczne i artykuły elektrotechniczne. Kwestia cen wogóle nie była jeszcze omawiana. Rzeczą zasadniczą wydaje się obecnie sprawa sfinansowania owych RM 300 miljn. i uzyskania odpowiednich kredytów, przyczem ze strony sowieckiej wysunięty został dezyderat przedłużenia dotychczasowych terminów ich zobowiązań, tak, że liczyć się należy z kredytami dwuletnimi. Rozpoczęte już zostały pertraktacje o uzyskanie gwarancji rządowych, które wyniosą zapewne 70% sumy zamówień, aczkolwiek niektórzy

przemysłowcy dążą do uzyskania gwarancji 75% i nawet 80%. Wnosząc z głosów prasy niemieckiej, stanowisko Rządu nie przysporzy poważniejszych trudności, albowiem ryzyko związane z tranzakcjami sowieckimi oceniane jest obecnie dosyć optymistycznie; poważnym ułatwieniem okaże się skłonność Sowietów do gotówkowego pokrycia 20% całej w grę wchodzącej sumy. Oprócz pertraktacji z Rządem toczą się rozmowy między przemysłowcami a bankami w sprawie przejęcia kredytu udzielonego Sowietom. Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa sprawy te były omówione w ogólnych zarysach już przed wyjazdem wycieczki przemysłowców, i obecnie nie następują się poważniejsze trudności; pojawiają się wiadomości, że Golddiskontbank wyraził niedawno gotowość przejęcia weksli sowieckich o żyrem bankowym na sumę RM 100 miljn.

Rezultaty wycieczki przemysłowców omawiane są z dużym optymizmem i wyrażną nutą optymizmu. Zwraca się uwagę, że nowe zamówienia pozwolą na zatrudnienie powyżej 100.000 bezrobotnych, pozwolą na mocne ożywienie działalności przemysłowej, oraz stanowić będą ważny czynnik psychologiczny, współdziałający w zwalczaniu kryzysu ogólnego.

RUMUNJA

POŻYCZKA ZAGRANICZNA.

W dn. 10 b. m. zakończone zostały w Paryżu pertraktacje o nową pożyczkę międzynarodową dla Rumunii. Suma pożyczki wynosi \$ 53 miljn., oprocentowanie 7%, kurs emisyjny 86%, spłacanie odbywać się będzie przez 40 lat, przez wylosowywanie, przy kursie wykupu równym nominalowi; pożyczka wspomniana stanowi właściwie nową transzę wielkiej pożyczki stabilizacyjnej z 1929 r., opiewającej na sumę \$ 101 miljn. (w czym \$ 30 miljn. stanowi późniejszy udział szwedzki, związany z wydzierżawieniem monopolu zapalczanego), przy oprocentowaniu 7% i kursie emisyjnym 88%. Warunki pożyczkowe okazują się więc obecnie cięższe, co tłumaczyć należy aktualną sytuacją na rynkach emisyjnych. Obecna pożyczka zabezpieczona jest na dochodach monopolu, korzystając w identycznych praw, jak pożyczka z 1929 r., również monopolami zabezpieczona, poza tem zaś wyposażona jest w gwarancję Rządu; nowością techniczną jest, że obligacje pożyczkowe nie są podzielone na transze dla poszczególnych krajów, opiewając na walutę wszystkich państw biorących udział. Pożyczka przeprowadzona została głównie przez banki francuskie, (pod przewodnictwem Banque de Pariset de Pays-Bas), które przejmują \$ 23 miljn., poza tem biorą w niej udział banki amerykańskie (przew. National City Bank), niemieckie (Mendelssohn und Co i Dresdner Bank), holenderskie (Mendelssohn & Co w Amsterdamie), szwajcarskie (Schweitzerische Kreditanstalt), szwedzkie (Stockholms Euskilda Bank), belgijskie (Paribas w Brukseli), austriackie (Zentraleuropäische Länderbank), czeskosłowackie (Zivnostenska Banka) i rumuńskie; udziały poszczególnych grup bankowych nie są jeszcze dokładnie znane, wiadome jest jednak, że udziały: niemiecki, austriacki, czeskosłowacki i rumuński będą nieznaczne. Dla orientacji co do warunków pożyczki zaznaczyć należy, że po pokryciu prowizji bankowej kosztów emisyjnych, wpływ netto wy-

niesie \$ 42 miljn., t. j. około 80% nominalu.

Pożyczka zużyta ma być na budowę kolei żelaznych, dróg bitych (punkt ten wiąże się ze specjalną umową z grupą szwedzką) oraz na założenie instytucji hipotecznego kredytu rolnego, posiada więc charakter wybitnie inwestycyjny, podczas gdy celem pożyczki z 1929 r. była przede wszystkim stabilizacja waluty rumuńskiej. Wspomniana instytucja kredytu hipotecznego nosić będzie nazwę Credit Agricole Hypotheque, jej kapitał akcyjny wyniesie 330 miljn. lei, z czego 170 miljn. lei przejmie Rząd, pozostałe zaś 160 miljn. lei posiadać będzie gwarancję rządową co do wysokości dywidendy przejęte będzie przez międzynarodowe konsorcjum bankowe; w skład konsorcjum tego wchodzić będą banki 8 państw, a mianowicie: Francji, Stanów Zjedn. Am., Niemiec, Holandji, Szwecji, Anglii, Szwajcarii i Rumunii. Credit Agricole Hypotheque otrzyma z nowej pożyczki sumę 200 miljn. lei jako kapitał obrotowy.

W związku z zaciągnięciem pożyczki powstały dosyć znaczne trudności odnośnie prolongowania działalności doradcy finansowego przy instytucji emisyjnej rumuńskiej. Doradca ten w myśl postanowień pożyczki stabilizacyjnej pozostawać miał do lutego w 1932 r. Ze strony banków francuskich wysunięto żądanie, aby okres ten przedłużony został w związku z nową pożyczką o dalsze 2 lata, przy czem istotną przyczyną tego stanowiska była dosyć niepewna sytuacja budżetowa Rumunii; gubernator Banku Narodowego Buribanu przeciwstawił się tym żądaniom, wychodząc z założenia, że nowa pożyczka ma charakter inwestycyjny i w niczem nie dotyka działalności instytucji emisyjnej, która winna zatem odzyskać pełną swobodę w przewidzianym terminie. Po dłuższych pertraktacjach, które odwekły sfinalizowanie pożyczki, sprawa została uregulowana przez Króla Karola, który spowodował dymisję Buribanu i nominację na jego stanowisko dotychczasowego wiceministra skarbu; w ten sposób doradca zagraniczny przy rumuńskim Banku Narodowym pozostanie aż do lutego 1934 r.

SYNDYKAT CEMENTOWY.

Według wiadomości, otrzymanych przez „Frankfurter Ztg.” z Bukaresztu, nastąpiło ścisłe porozumienie między rumuńskimi fabrykami cementu. Latem r. ub. rozwiązany został kartel regionalny, jednak już w połowie ub. m. rozpoczęto pertraktacje o odnowienie porozumienia i oparcia go na szerszej podstawie. Pertraktacje te zakończyły się pomyślnie, doprowadzając do zespolenia wszystkich ośmiu czynnych obecnie w Rumunii cementowni. Utworzony syndykat regulować będzie produkcję i zbyty; fabryki utrzymać mają produkcję w wysokości 40% ich zdolności wytwórczej.

Z. S. R. R.

EKSPORT ZBOŻA. — W związku z bardzo czynnym wystąpieniem Z.S.R.R. na światowym rynku zbożowym w ostatnim roku podajemy poniżej szereg liczb, które charakteryzują rosyjską gospodarkę zbożową.

Zbiory zbóż w Z.S.R.R. wynosiły według statystyki oficjalnej (w miljn. tonn):

1913/14	76·9
1925/26	76·6

1926/27	71·7
1927/28	71·5
1928/29	71·7
1929/30	87·4

W liczbach powyższych uderza wzrost produkcji w 1929/30 r. Wzrost ten jest uderzający nie tylko w stosunku do kilku lat poprzednich, lecz również w stosunku do produkcji przedwojennej.

Według danych, ogłoszonych przez Komisarza Wyżywienia Czernowa, powierzchnia uprawy zwiększyła się w porównaniu z poprzednim rokiem o 7%. Własność państwowa i kolektywna osiągnęła 33 miljn. ha. W 1929 r. gospodarstwa kolektywne i państwowe liczyły 5·9 miljn. ha — w tem 1·15 miljn. ha stanowiła własność państwowa, a 4·75 miljn. ha gospodarstwa kolektywne.

Wydańność wzrastała według tego samego źródła jak następuje (w centnarach z ha):

	Własność państwowa	Gospodarstwa kolektywne	Gospodarstwa chłopskie
1928/29	—	7·91	7·85
1929/30	10·12	7·94	7·88
1930/31	10·47	8·99	8·35

Dane powyższe tłumaczą nam w znacznej mierze zjawisko wzrostu produkcji zbożowej w Rosji. Decydującym czynnikiem ma tu być, według ogólnie powtarzanych poglądów, zmiana metod produkcji. Nowe metody, polegające na mechanizacji, stosują gospodarstwa państwowe i kolektywne. Przy małej powierzchni uprawy w latach poprzednich gospodarstwa te nie odegrały poważniejszej roli, mimo nowoczesnych metod produkcji. Przewrót przyniósł dopiero rok 1929/30, gdy powierzchnia ich osiągnęła przytoczoną powyżej liczbę 33 miljn. ha. Obecnie gospodarstwa te obejmują już przeszło 1/3 część ogólnej powierzchni uprawy zbóż.

Dostawy zbóż z ostatnich zbiorów były do dn. 1 stycznia r. b. o 45·8% większe niż w tym samym czasie roku poprzedniego. Szczególnie silny wzrost wykazuje żyto i pszenica.

Zboża ozime zajmują w r. b. 39·5 ha — o 0·9 miljn. ha więcej niż w roku ubiegłym. Wiosenne zasiewy mają objąć w r. b. 100 miljn. ha. Z tego na gospodarstwa kolektywne ma przypaść najmniej 50 miljn. ha, a na państwowe 7·2 mil n. ha. W 1931 r. ma być założonych, obok 360 istniejących, 1.040 nowych ośrodków traktorowych i maszynowych. Już na wiosnę będzie czynnych ogółem 1.105 takich ośrodków. Mają one obsłużyć 18 miljn. ha roli. W ub. roku obsługiwały tylko 4 miljn. ha.

Aby ocenić nadwyżki zbożowe Rosji, należy oprócz rozmiarów produkcji uwzględnić jeszcze rozmiary konsumpcji. Przy obecnej stopie życiowej ludności rosyjskiej oblicza się spożycie zbóż na głowę w wysokości 4·7 ctn.

Produkcja na głowę ludności przedstawia się, jak następuje:

	Ludność miljn.	Produkcja na głowę ludności ctn.
1913/14	138·2	5·6
1925/26	143·6	5·3
1926/27	147·1	4·9
1927/28	150·5	4·7
1928/29	153·8	4·7
1929/30 ¹⁾	157·3	5·6

¹⁾ Na podstawie naturalnego przyrostu 2·3%.

Według tych danych nadwyżka zbożowa Rosji w ostatnim roku w stosunku do roku poprzedniego wyniosłaby 14'3 milin. tonn.

Eksport rosyjski przedstawiał się, jak następuje (w milin. tonn):

1909—1913 (średnio) . . .	12'1
1925/26	2'1
1926/27	2'6
1927/28	0'3
1928/29	0'1
1929/30	1'2

Szczegółowe dane co do 1929/30 r. są następujące (w tys. tonn):

Pszonica	238'6
Żyto	202'9
Jęczmień	633'2
Owies	55'9
Kukurydza	33'4

Razem: 1.164'4

Głównym odbiorcą pszenicy są Włochy, które nabyły 34'9% ogólnego eksportu w 1929/30 r. Holandia przyjęła 47'4% żyta i 59'9% kukurydzy. Do Anglii poszło 40% owsa. Połowę jęczmienia zakupiły Niemcy.

Danych za rok bieżący nie posiadamy.

Czynnikiem, potęgającym eksport rosyjski, jest nie tylko zmiana metod produkcji, polegająca na tworzeniu wielkich zmechanizowanych gospodarstw, lecz również socjalizacja produkcji. Wydostanie zboża na eksport z gospodarstw prywatnych przedstawia duże trudności. Statystyka sowiecka wykazuje, że do dn. 10 lutego r. b. z własności prywatnej dostarczono jedynie 88'4% przewidywanej w planie ilości zboża. Trudności tych unika rząd sowiecki przez kolektywizację ziemi. Przedsiębiorstwa kolektywne i państwowe są głównym rezerwuarem zboża eksportowego. Opierając się na tych przesłankach i na wzroście z kolektywizowanych obszarów uprawy liczyć się należy, że w najbliższym roku gospodarczym eksport rosyjski przewyższy wielokrotnie dotychczasowe rozmiary.

W.

JAPONJA

DUMPING SOWIECKI. — W ostatnich czasach daje się zauważyć przerzucenie się dumpingu sowieckiego również na rynki Japonii. Dumping ten, początkowo ograniczony do produkcji leśnej okręgu przymorskiego, zaznacza się obecnie w stosunku do cukru i produktów chemicznych. W początkach stycznia silne zaniepokojenie w japońskich sferach cukrowniczych wywołała wiadomość, podana z Indji Angielskich pod datą 13 stycznia, że Sowiety zawarły na rynku indyjskim kontrakty na sprzedaż 15.000 t cukru białego, w kryształach, po cenie sh 7/6 c. i. f., czyli o 5 d taniej niż cukier buraczany gatunku „Hungarian Beet Sugar P. R. B.”. W dn. zaś 21 stycznia wystąpił Z. S. R. R. zupełnie nieoczekiwanie na rynku japońskim z ofertą na sprzedaż cukru w ilości 8.000 t po cenie sh 7/3, co w przeliczeniu na dolary amerykańskie daje różnicę 75 centów w stosunku do ceny cukru jawańskiego.

Wyrażają tu przypuszczenie, że są to jedynie pierwsze oznaki ze strony Sowietyów planowego ataku na rynki cukrownicze Dalekiego Wschodu, i że w danym razie tajwański przemysł cukrowniczy może znaleźć się w trudnej sytuacji zarówno na rynku wewnętrznym, jak i rynkach Chin, stanowiących względnie

duży rynek zbytu dla japońskiego przemysłu cukrowniczego. Podstawy tego przypuszczenia są o tyle realne, że Sowiety jakoby posiadały około 400.000 t cukru ponad normy konsumpcyjne.

Pozatem czynią Sowiety próby dumpingowego wejścia na rynki Japonii produktami chemicznymi, jako to: sodą zwykłą, sodą kaustyczną i klejem kostnym. Narazie zakontraktowane zostały przez japońskich odbiorców próbne partie w ilości około 500 t sody zwykłej oraz 50 t kleju kostnego. Ten ostatni produkt posiada duże szanse wyparcia z rynku japońskiego angielskiego kleju kostnego. Może on również sparaliżować i polskie próby wejścia na rynek japoński, zapoczątkowane przez firmę „Strem”.

Najaktywniej jednak ujawnia się dumping drzewa, pochodzącego z sowieckiej prowincji przymorskiej. W celu zapobieżenia tej akcji Rząd japoński postanowił wnieść na obecną sesję Parlamentu projekt ustawy w sprawie podniesienia taryfy na drzewo sowieckie do wysokości yen 330 za metr sześcienny. Japońscy producenci leśni uważają jednak, że taryfa ta będzie niedostateczna i że należy liczyć się ze zjawiskiem dalszego dumpingu drzewa.

W końcu wypadła zaznaczyć, że w tujszych kołach przemysłu rybnego podniesiono z dużym zaniepokojeniem kwestię dumpingu sowieckiego w dziedzinie produkcji konserw z krabów, który daje się odczuć na terenie Stanów Zjednoczonych i Anglii dla eksportu japońskiego. Japoński związek producentów konserw z krabów podaje, że produkty sowieckie sprzedawane są w New-York'u po cenie \$ 21 za skrzynię, czyli o \$ 150 taniej niż ten sam towar japoński. Celem zapobieżenia nadmiernej podaży konserw z krabów na rynkach zagranicznych i usunięcia przez to zbyt silnej konkurencji, japońscy producenci postanowili wycofać z rynku i zmagazynować około 300.000 skrzyń.

AFRYKA RÓWNIKOWA FRANCUSKA

STAN GOSPODARCZY. — Afryka Równikowa Francuska — Afrique Equatoriale Française, czyli w skrócie A. E. F., składa się, właściwie z czterech kolonii: Moya Congo, Gabon, Oubanghi-Chari oraz Tchad, i rozciąga się na olbrzymiej przestrzeni, granicząc na północy z Saharą i posiadłościami włoskimi, na południu z Kongiem Belgijskim. Powierzchnia wynosi około 2.260 tys. km², ludność ok. 2.850 tys. mieszkańców, czyli niewiele ponad 1 mieszk. na 1 km².

A. E. F. jest dotychczas najmniej wykorzystaną posiadłością kolonialną francuską, co przypisać należy różnym czynnikom, przede wszystkim zaś warunkom przyrodniczym: klimatycznym i terenowym, małemu zainteresowaniu społeczeństwa do tego kraju, który nigdy nie był zdobywany rozgłośniei zwycięstwami oręża francuskiego, a, wreszcie, mniej wygodnej sytuacji geograficznej w porównaniu np. nawet z Senegalem. Istotnie, niektóre części składowe A. E. F. leżą w głębi Afryki na skraju pustyni, oddzielone od północnych kolonii; inne, jak Gabon i Kongo, wymagają co najmniej 3-tygodniowej podróży z Francji (Bordeaux), podczas gdy podróż do Dakar trwa blisko trzy razy krócej. Faktem pozostaje, że A. E. F. jest upośledzona w swym roz-

woju gospodarczym w porównaniu z sąsiednią A. O. F. (Afryką Zachodnią) i że teraz dopiero, dzięki niedawno uchwalonemu przez Parlament francuski pożyczkom, rozwój ekonomiczny tej kolonii ma wejść na bardziej zdecydowane tory.

Dotychczasowy gospodarczy niedorozwój A. E. F. nie pozwala na dokładne zorientowanie się w bogactwach tej kolonii, gdyż niektóre z nich, niewątpliwie, mało są znane; lecz już teraz należy stwierdzić, że bogactwa te zapowiadają się imponująco. Zarówno bowiem z punktu widzenia surowców roślinnych, jak zwierzęcych i mniej zbadanych mineralnych — A. E. F. upoważnia do wielkich nadziei. Najlepiej zobrazuje dotychczasowy rozwój kolonii w tym kierunku zestawienie handlu zagranicznego w ciągu ostatnich lat obok wyszczególnienia różnych pozycji w ostatnim roku.

Liczby obrotu handlowego w ostatnich 6 latach przedstawiały się następująco (w tys. fr.):

1924 . . .	91.237
1925 . . .	155.222
1926 . . .	275.743
1927 . . .	309.068
1928 . . .	379.270
1929 . . .	427.534

Na przywóz przypadło w 1929 r. 275.802 tys. fr., na wywóz 151.732 tys. fr.; bilans handlowy był więc, jak i w poprzednim 1928 r., deficytowy. Tłumaczy się to dość intensywnym importem inwestycyjnym, który, niewątpliwie, w najbliższych latach bardzo poważnie wzrośnie, podczas gdy dotychczas eksport z powodów przeważnie komunikacyjnych i transportowych nie mógł się należycie rozwijać. Główne pozycje w przywozie 1929 r. zajmują następujące produkty i wyroby: wyroby bawełniane, aparaty i urządzenia, cement, przetwory naftowe i smary, ryż, wina, ryby suszone, wyroby konfekcyjne, traktory i samochody i t. d. W wywozie pierwsze miejsce zajmuje drzewo, którego wyeksportowano ok. 357 tys. t wartości blisko 90 milin. fr.; na dalszych miejscach stoją zwierzęta żywe, wywożone głównie do sąsiadujących z kolonią Tchad (głównym ośrodkiem hodowli) Nigerji oraz Anglo-Egipskiego Sudanu; orzechy palmowe, kość słoniowa, kauczuk, olej palmowy, skóry i inne typowe produkty podzwrotnikowych okolic.

Powyższy pobieżny przegląd pozwala na zorientowanie się w podstawowych bogactwach A. E. F. Eksploatacja ich dopiero zaczyna się rozwijać. Odnosi się to w pierwszym rzędzie do eksploatacji lasów. Wielką przyszłość ma uprawa bawełny, już teraz kulturowanej w koloniach północnych Tchad i Oubanghi-Chari, oraz palmy oleiste, której wielkie plantacje w niczem nie ustępują plantacjom w innych koloniach. Pomyślnie przedstawia się przyszłość A. E. F. co do hodowli bydła. W chwili obecnej najlepiej stoi pod tym względem kolonia Tchad, dzięki swoim warunkom przyrodniczym. Pogłowie bydła tej kolonii oblicza się na przeszło 700 tys. szt. dorosłego bydła rogatego, ok. 45 tys. koni, przeszło 40 tys. osłów, kilkadziesiąt tys. wielbłądów i ok. 1 milin. owiec i kóz. Tchad ma wszystkie dane po tem, że w przyszłości hodowla będzie poważnym źródłem dochodu. Poza tem widoki powodzenia ma hodowla w Kongo, co zaś dotyczy pozostałych dwóch posiadłości — warunki klimatyczne i mucha tse-tse (występująca i w Kongo) czynią tam hodowlę bardzo utrudnioną. Wreszcie, bo-

gactwa mineralne A. E. F. wydają się być — na podstawie dotychczasowych badań, bardzo różnorodne: znaleziono tam miedź i metale szlachetne, diamenty i t. d.

Wykorzystanie wielkich bogactw A.E.F. zależy w pierwszym rzędzie od należytego postawienia komunikacji i transportu. Jest to zasada, wypowiedziana jeszcze przez Stanley'a i dawno już dobrze zrozumiana. Na przeszkodzie do poczynienia większych inwestycji w tym kierunku stał brak środków i niezmiennie ciężkie warunki pracy. Rekrutowanie sił roboczych do budowanej już od kilku lat kolei, t. zw. „Kongo-Ocean”, mającej połączyć stolicę kolonii Brazzaville z portem Pointe-Noire, odbywa się bardzo opornie, tak że często musiano się uciekać do pracy przymusowej; jest to tem bardziej znamienne, że znany jest bardzo ludzki stosunek Francuzów do ludów tubylczych. Budowa linii Kongo-Ocean, mającej mieć długość 520 km (dotychczas wybudowano około połowy), będzie obecnie intensywnie prowadzona z chwilą uzyskania pierwszej transzy pożyczki, na której zaciągnięcie A.E.F. uzyskała zezwolenie (ogółem 822

miljn. fr.). Drugim najważniejszym zadaniem najbliższej przyszłości jest urządzenie portu w Pointe-Noire, dzięki czemu ogromnie skróci się postój statków, ułatwi się wyładunek i obniży koszty transportu. To też ze wspomnianej pożyczki (przeszło 800 miljn. fr.) obok przeszło 300 miljn. fr., przeznaczonych na kolej, także suma ma być wyznaczona na prace portowe.

Należy się spodziewać, że dopiero budowa pierwszej linii kolejowej i pierwszego portu pozwoli tej bogatej kolonii rozwijać się w tak szybkim tempie, jakiego można się po jej naturalnych bogactwach spodziewać.

Na zakończenie należy nadmienić, że obecnie sytuacja finansowa A. E. F. jest najtrudniejsza z kolonii francuskich. To też w spłacie procentów i amortyzacji wspomnianej pożyczki ma — wyjątkowo — wziąć udział metropolia. Wszystko to mówi za tem, że potrzeba przyjsia z pomocą tej najmniej wykorzystanej posiadłości zamorskiej Francji była bardzo pilna.

B. W-cki

Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH

ARTYKUŁY SPOŻYWCZE I KOLONJALNE

ZE ŚWIATOWYCH RYNKÓW ZBOŻOWYCH. — Ceny w okresie od dn. 1 do 15 marca 1931 r. kształtowały się następująco (za kwintal):

Różnica (w % -ach)
cen z 9 — 15/III
w stos. do cen
z 1 — 8/III

	1 — 8/III	9 — 15/III		
	w walucie krajowej	w \$	w walucie krajowej	w \$
Pszemica:				
Berlin	29'17	6'95	29'30	6'98
Praga	148'00	4'38½	148'00	4'38½
Chicago	—	2'89	—	2'90
Buenos Aires	—	2'28	—	2'20½
Liverpool	—	2'48	—	2'61
Wiedeń	22'25	3'12	22'25	3'12
Hamburg	7'40	2'99½	7'50	3'03
Żyto:				
Berlin	16'82	4'00½	18'20	4'33
Praga	105'50	3'13	107'00	3'17
Chicago	—	1'47½	—	1'53
Wiedeń	20'30	2'85	20'40	2'86
Owies:				
Berlin	15'15	3'61	15'82	3'77
Praga	119'00	3'52½	122'00	3'62
Chicago	—	2'16	—	2'18
Buenos Aires	—	1'45½	—	1'43½
Liverpool	—	2'11	—	2'07
Wiedeń	21'20	2'98	21'20	2'98
Hamburg	3'95	1'59½	4'12½	1'66½
Jęczmień browarowy:				
Berlin	21'43	5'10	22'30	5'31
Praga	155'00	4'59½	157'00	4'65½
Chicago	—	2'26	—	2'20
Wiedeń	30'00	4'21	30'00	4'21
Hamburg	4'75	1'92	5'10	2'06
Jęczmień zwykły:				
Berlin	20'40	4'84½	20'86	4'96

ANGLJA. — W drugim tygodniu marca sytuacja na rynku była następująca:

Cukier. — Oferowano: przedni biały jawański po £ 0.8, biały z wysp św. Maurycyego po £ 0.10, kryształ polski po £ 0.6.9 i kubański po £ 0.6 za cwt bez cła. Sprzedaż cukru nie jest mała, ale rynek nie jest specjalnie ożywiony na wszystkie główne gatunki. Oficjalne notowania cen bez zmiany: trzcinowy (z cłem

opłaconem); kostkowy £ 1.2.6, najlepszy granulowany £ 0.19.9, kryształ zachodnio-indyjski £ 0.18.9; buraczany (bez cła); zwyczajny granulowany £ 0.7.3, 96%-owy (nowy standart) £ 0.6 za cwt.

Mąka. — Obroty obejmowały przednią mąkę amerykańską, kanadyjską i australijską. Oficjalne notowania cen 3 głównych gatunków mąki pszennej wykazują spadek: dobra kanadyjska osłabła do

£ 0.12, domowa przemiału londyńskiego do £ 0.11.6, angielska czysta do £ 0.11 za worek 140-funtowy.

Ryż. — Kantoński ryż z nowego zbioru jest oferowany po £ 7.15 za tonnę, ale na rok przyszły cena będzie wynosiła £ 11.15. Oficjalne notowania cen gatunków typowych bez zmiany: oryginalny Carolina £ 29.10, imitacja Caroliny £ 24.10, Patna £ 22.10, hiszpański £ 13, birmański £ 11.10 za tonnę.

Kawa. — Importerzy i sprzedawcy kawy są przeważnie bardzo zadowoleni z osiągniętych cen. Oficjalne notowania cen bez zmiany: Jamajka £ 10, Costa Rica dobra £ 7, Kenia dobra £ 5, brazylijska Santos £ 2.10 za cwt.

Herbata. — Poziom cen herbaty stał się katastrofalnie niski: indyjska 10 d, cejlońska 14'61 d, jawańska 7'23 d. Sumatra 8'19 d, Darjeeling 12'93 d za funt, co spowodowane było napływem bardzo niskich gatunków w ostatnich transportach. Popyt koncentruje się głównie na gatunkach wykwinniejszych lub raczej mieszaninach wyższych gatunków, jak cejlońskiej, Assam i indyjskiej, której funt w hurcie kosztuje sh 1.

Kakao. — Sprzedaż kakao zachodnio-afrykańskiego z dostawą do Anglii od czerwca do grudnia zapowiada stałą poprawę rynku. Oficjalne notowania cen bez zmiany: Trinidad £ 2.11.3, Grenada przednie £ 2.7.6, Accra standartowe £ 1.5 za cwt.

METALE

Z RYNKÓW ŚWIATOWYCH. — Ceny wywozowe żelaza z większych wytwórców europejskich: Anglii, Belgii wraz z Luksemburgiem i Francji — w £ f. o. b. port — notowane były w dn. 12 marca 1931 r., jak następuje:

	Wielka Brytania	Belgia i Luksemburg	Francja
	za 1.016 kg	za 1.000 kg	
Surówka:			
odlewn. Nr. III (2'5-3'0% Si)	2.18.6	2. 8.6	2. 8.6
tomasowska	—	2. 7.0	—
hematytowa	3. 8.0	—	—
ferromangan	9. 0.0	—	—
Półwytwór:			
kęsy	—	3. 6.0	3. 5.6
platinny	—	3.10.0	3. 9.0
Wytwory gotowe:			
żelazo sztabowe	6.10.0	3.16.0	3.15.6
belki	7. 5.0	3. 8.0	3. 7.6
kątowniki	7.10.0	3.15.6	3.15.6
blacha okrętowa, rezerwoarowa i t. p.	7.10.0	—	—
szyny stalowe	7.15.0	6.10.0	6.10.0
bednarka	8.10.0	4. 9.0	4. 9.0
drut-walcówka	7.12.6	5. 2.6	5. 2.6
blacha tomasowska	8.15.0	4. 9.0	4. 9.0
blacha czarna (24 gage)	8.10.0	—	—
drut ocynkow.	13. 0.0	6. 5.0	6. 5.0
gwoździe druc.	10. 0.0	5. 0.0	5. 0.0

Położenie na rynku żelaznym doznało w ostatnim tygodniu w niektórych krajach jakgdyby pewnego polepszenia, dalekie jest jednak jeszcze od tego, ażeby usprawiedliwić optymizm, przebijający się w niektórych środowiskach. Iedy nastąpi radykalna poprawa, dziś jest trudno przewidzieć; co do jednego tylko

wszyscy są zgodni, że będzie to poprawa bardzo powolna. Narazie jednak ceny na rynku żelaza nowego wykazują ciągle jeszcze tendencję zniżkową.

Nieco lepsze położenie uwydatniło się na rynku starożytnego żelastwa. W większości krajów zapotrzebowanie wzrosło w niewielkim stopniu, i ceny utrzymywały się bardziej stałe. Znaczniejszych obrotów nie notowano nigdzie, gdyż i kraje importujące żelastwo starają się robić zakupy mniejszymi partiami, żeby nie wywoływać zwyżki.

W Niemczech polepszenia nie widać; depresja panuje na całej linii, brak poważniejszych zamówień zmusza huty do coraz większego ograniczenia produkcji. W zbyciu surówki, po chwilowym polepszeniu, nastąpiło znów osłabienie; również słaby jest zbyty wytworów walcowanych. Jedynie lekki wzrost zapotrzebowania dał się zauważyć w żelazie budowlanym, głównie w belkach i żelazie betonowym. Podobnie przedstawiają się sprawy i z innymi gatunkami żelaza; bednarka i blachy również popytu nie miały. Zasadnicze ceny — w RM za 1.000 kg przedstawiały się następująco: surówka odlewnicza Nr. 3 loco Oberhausen 78, żelazo sztabowe 128 loco Oberhausen i ok. 158 loco Gliwice, bednarka 148 loco Oberhausen, blacha gruba loco Essen 147, blacha cienka loco Siegen 160.

W starym żelastwie sprawy przedstawiały się trochę lepiej. Żelastwo wielkopiecowe znajduje obecnie dosyć łatwy zbyty. Ceny starożytnego żelastwa — w RM loco huta reńsko-westfalska były następujące: staliwo 40 — 41, żelastwo I gat. 37 — 38, otoczki martenowskie 31 — 32, żelastwo wielkopiecowe 30, żelastwo mieszane 29 — 30. Na rynku druzgu żeliwnego pozostaje bez zmiany bardzo ciężkie położenie z powodu braku zapotrzebowania. Ceny wynosiły loco j. w. za I gat. 57 — 58, za druzgu kupny 47 — 48.

Na rynku francuskim kryzys nie ustępuje, choć narazie nie było słychać o nowych zawieszeniach pracy i zwalnianiu robotników. W surówce zniżka cen narazie ustala; mowa jest o zawarciu od 1 kwietnia przynajmniej konwencji cen, któraaby pozwoliła na podniesienie cen standardowej surówki P. L. Nr. 3 do 300 fr., podczas gdy dzisiejsza cena wynosi 280 fr. Za półfosforową surówkę huty zachodnie osiągają do 315 fr.; surówka hematytowa kosztuje 560 fr. loco huta wschodnia.

Na wytwory walcowane daje się zauważyć lekkie ożywienie zapotrzebowania, co pozwoliło hutom mocniej utrzymywać się przy cenie.

Najlepiej stosunkowo utrzymywał się rynek blachy, zarówno grubej, jak i średniej. Cokolwiek słabiej przedstawiała się cienka blacha. Ceny zasadnicze loco huta wschodnia — we fr. fr. za 1.000 kg kształtowały się, jak następuje: żelazo sztabowe 500 — 525, żelazo betonowe 490 — 515, bednarka 670 — 700, żelazo uniwersalne 610 — 640, blacha konstrukcyjna w gatunku tomasowskim 700, — w gat. martenowskim 800.

Na rynku starożytnego żelastwa ożywienia nie było zupełnie. Huty kupują tylko najwyższe gatunki. Ceny mają naogół tendencję słabą, za staliwo płacono 170 — 180 fr., za żelastwo I gat. 150 — 160 fr., otoczki 110 fr., żelastwo mieszane 120 — 130 fr.

W Belgii panowała silna depresja z powodu braku zbytu; to też ceny wy-

kazywały tak silną tendencję zniżkową, że szereg większych hut postanowił wstrzymać zupełnie sprzedaż żelaza sztabowego do czasu podniesienia się ceny. Ceny utrzymywały się bardzo chwiejne, i przy zakupach, szczególnie trochę większych partii, można było otrzymać bardzo znaczne ustępstwa. Na żelazo sztabowe zapotrzebowania prawie nie było; również bardzo niekorzystnie przedstawiał się rynek blachy. Ceny przedstawiały się, jak następuje: surówka fosforowa Nr. 3 440 fr. belg., żelazo sztabowe spadło do £ 3.15, belki normalne £ 3.9, blacha gruba tomasowska £ 4.8 — 4.9, blacha średnia £ 4.12, blacha cienka 1 mm £ 6.10, takąż ½ mm £ 8.5.

Na rynku starożytnego żelastwa nastąpiło lekkie ożywienie; zapotrzebowanie wzrosło szczególnie na gatunek wielkopiecowy, który był płacono 310 — 320 fr. belg. w porównaniu z poprzednią ceną 290 fr. Inne ceny również cokolwiek wzrosły: staliwo 340 fr., żelastwo I gat. 325, żelastwo martenowskie 300 fr.

W Anglii również poważniejszych zmian nie było. Donoszą, że jakoby nastąpiło ożywienie w ciężkim przemyśle, otrzymane mianowicie zostały obstalunki na mosty i konstrukcje metalowe oraz w dziale elektrotechniki. Przemysł samochodów lekkich również wykazuje polepszenie. W fabrykach blachy białej nastąpiła lekka poprawa. Ceny przedstawiały się, jak następuje — w £ loco huta za 1.016 kg: surówka odlewn. Nr. 3 £ 2.18.6 — 2.13.6, szyny £ 8.5 — 8.10, żelazo sztabowe £ 7.5 — 7.15, drut walcowany £ 7.12.6, bednarka £ 9.5 — 9.10, blacha gruba konstrukcyjna £ 8.15 — 8.17.6, blacha cienka 0.6 mm — £ 8.10 — 9.10.

Na rynku starych metali położenie pozostawało bez wielkich zmian. Zapotrzebowanie ciągle było nie wystarczające, co związane jest zarówno ze stanem rynku na metale nowe, jak i ze stanem zatrudnienia w przemyśle przetwórczym. Ceny wykazywały pewne wahania w zależności od popytu, naogół utrzymywały się jednak bez wielkich zmian. Notowano mianowicie (w Niemczech loco Berlin, we Francji loco Paryż):

	Niem- cy	Fran- cja
	12/III RM	9/III Fr. fr.
Miedź — odpadki grube	84	425
Bronz — " "	73	425
Mosiądz — " "	63	275
Cynk	15	95/105
Ołów miękki	24	160

ANGLJA. — Tydzień sprawozdawczy, od 7 do 13 marca, przyniósł dosyć dużą zmianę na rynku metalowym w tym sensie, że ujawniające się od kilku dni coraz silniejsze osłabienie koniunktury, przeszło w tygodniu sprawozdawczym w wyraźną depresję.

Podobnie, jak i w poprzednich tygodniach dominującą rolę odegrał rynek miedzi, gdzie nastąpiły pewne posunięcia, mogące mieć wpływ na dalszy przebieg rynku. Naogół panowała tendencja zniżkowa. Kartel początkowo obniżył cenę do 10.30 cts, poczem tegoż dnia podniósł znów cenę do wysokości 10.55 cts. Trudno przypuszczać, ażeby tego rodzaju taktyka wzbudzała zaufanie, i już następnego dnia zapotrzebowanie zmniejszyło się bardzo

znacznie. Miedź elektrolityczna równolegle do standardowej wykazywała również tendencję zniżkową. Położenie statystyczne miedzi pozostawało ciągle niekorzystne.

Rynek cyny podlegał wpływowi miedzi, jednakże w mniejszym stopniu, niż tego można było oczekiwać; spadek ceny był bardzo nieznaczny i, zapotrzebowanie nie-najgorsze. Przypisać to należy ostatecznie przeprowadzonym pertraktacjom w sprawie ograniczenia wytwórczości, do czego już przystąpiły Indie Holenderskie, Belgia, Nigeria i Stany Malajskie, a oprócz tego mają zamiar przystąpić Siam i Burma. Ogólna wytwórczość pierwszych 4 krajów określona została na najbliższy rok w wysokości 125.773 t, co odpowiada 22%-emu obniżeniu produkcji w stosunku do 1929 r. Usposobienie na rynku jest naogół dobre, oczekiwane jest stopniowe podniesienie się ceny do £ 150, czy się jednak da urzeczywistnić, to dopiero czas pokaże. Jako plus zaznaczyć należy, że stan zatrudnienia w fabrykach blachy białej poprawił się, głównie w Ameryce, choć i w Anglii daje się zauważyć pewien krok naprzód.

Rynek ołowiu po parotygodniowej poprawie wykazał znów osłabienie, na co pewien wpływ miał bezwarunkowo rynek miedzi. Na rynku londyńskim zapotrzebowanie konsumentów było nieznaczne, lepiej natomiast przedstawiały się sprawy w Ameryce, gdzie popyt był dosyć ożywiony. Dowóz metalu do Europy w marcu zmniejszył się.

Na rynku cynkowym odbił się również wpływ innych metali. Zapotrzebowanie konsumentów było małe, natomiast spekulacja wykazywała pewne zainteresowanie. Ograniczenie produkcji postępuje dalej, tak że daje się chwilami już zauważyć brak pewnych marek.

Ruch cen poszczególnych metali przedstawiał się, jak następuje:

Miedź standard straciła w ciągu tygodnia po £ 1 przy obu rodzajach transakcji. Miedź elektrolityczna wykazała stratę £ ½, rafinowana zaś stratę £ 1¼. Blacha miedziana pozostawała bez zmiany.

Cyna zamknęła swój tydzień ze stratą £ 5/8 przy operacjach kasowych i £ 1¼/16 przy operacjach terminowych.

Ołów wykazał w ciągu tygodnia stratę przy sprzedaży za gotówkę £ 1, przy sprzedaży zaś terminowej £ 13/16.

Cynk stracił przy transakcjach kasowych £ 11/16, a przy terminowych £ 13/16.

Glin i nikiel pozostawały bez zmiany zarówno w sprzedaży krajowej, jak i zagranicznej.

Antymon, blacha biała, rtęć i złoto pozostawały bez zmiany.

Ruda wolframowa zyskała w ciągu tygodnia sh ¼ na 1% w tonnie.

Platyna straciła £ ¼ na uncji.

Srebro, jedyne z metali, wykazało w ciągu tygodnia zysk £ 7/16 przy obu rodzajach transakcji.

W poniższym zestawieniu podane są ceny wymienionych metali (w £ za 1.016 kg z wyjątkiem: blachy białej, która notowana jest w sh za skrzynkę o 112 arkuszach (0.32 mm), rtęci — w £ za butlę, rudy wolframowej — w sh za 1% w tonnie, platyny — w £ za uncję, złota — w sh za uncję i srebra — w d za uncję):

Metal	Poprzed. Tydz. sprawozdawczy:			
	tydz. ultimo	maksy- mum	mini- mum	ulti- mo
Miedź:				
standard				
kasa . .	46 ¹ / ₈	45 ¹ / ₂	44 ¹¹ / ₁₆	45 ¹ / ₁₆ - ¹ / ₈
term. . .	46 ⁹ / ₁₆ - ⁵ / ₈	46 ¹ / ₁₆	45 ¹ / ₂	45 ⁹ / ₁₆ - ⁵ / ₈
elektrol.	49 ¹ / ₂ 50	49 ¹ / ₂	47 ¹ / ₂	47 ¹ / ₂ -48 ³ / ₄
rafinow.	47 ¹ / ₂ -48 ³ / ₄	48 ³ / ₄	47	45 ³ / ₄ -47
blacha				
miedz. .	77	77	77	77
Cyna:				
kasa . .	122 ¹ / ₂ - ⁵ / ₈	123 ¹ / ₄	121 ⁵ / ₈	121 ⁵ / ₈ - ³ / ₄
term. . .	124 ¹ / ₄	124 ¹ / ₄	123	123 ¹ / ₈
Ołów:				
kasa . .	14 ¹ / ₈	13 ⁷ / ₈	13 ¹ / ₈	13 ¹ / ₈
term. . .	14 ⁵ / ₁₆	14 ¹ / ₈	13 ¹ / ₂	13 ¹ / ₂
Cynk:				
kasa . .	12 ¹³ / ₁₆	1 ² / ₈	12 ¹ / ₁₆	12 ¹ / ₁₆
term. . .	13 ³ / ₈	13 ³ / ₁₆	12 ⁹ / ₁₆	12 ⁹ / ₁₆
Glin:				
dla kraju .	85	85	85	85
„ zagr. .	85	85	85	85
Antymon				
	42 ¹ / ₂	42 ¹ / ₂	42	42 ¹ / ₂
Blacha				
biała .	15 ¹ / ₂	15 ¹ / ₂	15 ¹ / ₂	15 ¹ / ₂
Rtęć . .	22 ⁵ / ₈	22 ⁵ / ₈	22 ⁵ / ₈	22 ⁵ / ₈

Nikiel:				
dla kraju .	175	175	175	175
„ zagr. .	175	175	175	175
Ruda				
wolfram. .	11 ¹ / ₂	12 ¹ / ₄	11 ¹ / ₂	12 ¹ / ₄
Platyna				
„Spong”	6	6	5 ³ / ₄	5 ³ / ₄
Srebro:				
kasa . .	13 ⁵ / ₁₆	13 ¹⁵ / ₁₆	13 ³ / ₈	13 ³ / ₈
term. . .	13 ¹ / ₄	13 ⁷ / ₈	12 ⁵ / ₁₆	13 ¹¹ / ₁₆
Złoto				
	84.11 ¹ / ₂	84.11 ¹ / ₂	84.10 ¹ / ₂	84.11 ¹ / ₂

SUROWCE I PÓLPRODUKTY WŁÓKNISTE

ANGLJA. — W drugim tygodniu marca sytuacja na rynku była następująca:

Bawełna. — Cena bawełny surowej amerykańskiej „middling” w dn. 14 marca r. b. wynosiła 581 d za funt; przędzy bawełnianej; amerykańskiej 9³/₄ d, egipskiej 17 d za funt.

Wełna. — Oficjalne notowania cen gatunków typowych były następujące: Queensland merynosowa myta £ 0.1.11, śnieżno biała z przyładka Dobrej Nadziei £ 0.1.4, Victoria merynosowa tłusta

£ 0.1; krzyżówka: australazyjska przednia £ 0.1.2, średnia £ 0.0.10, lica £ 0.0.6 za funt; topsy typ „64” podniosły się o 3 d na funcie.

Juta. — Tendencja była słaba, ceny spadły: juta przednia do £ 15, „lightnings” do £ 14, „hearts” do £ 13 za tonnę.

Worki jutowe najlepsze do cukru miały cenę £ 3 za 100 szt., worki do maki £ 3.3.

Konopie. — Duże zmniejszenie obrotów pod uprawę konopi w Nowej Zelandii pozwala ocenić go obecnie na 25% jego rozmiarów z przed 3 lat. Konopie bombajskie H J F, doskonale regulujące ceny, miało poziom £ 13.10 za tonnę. Manilskie gatunek „J” podniosło się do £ 18, sisal przedni osłabł do £ 16, miękkie północno-włoskie Cannabis bez zmiany £ 29 za tonnę.

Len. — Wiosenne ceny otwarcia są tak niskie, że powinnyby wywołać wzrost obrotów: łotewski J K £ 34, len przedni £ 95, niskogatunkowy bałtycki £ 35 za tonnę. Oficjalne notowania cen bez zmiany: przedni £ 95, średni £ 55, liche £ 35 za tonnę.

Jedwab. — Ceny bez zmiany: włoski £ 0.12, japoński £ 0.11, chiński £ 0.8.6 za funt.

PRZEGLĄD CZASOPISM

„**GOSPODARKA NARODOWA**”. — Ukazał się zeszyt 1 (z dn. 15 marca r. b.) „Gospodarki Narodowej” — niezależnego dwutygodnika gospodarczego, pod redakcją komitetu redakcyjnego w osobach PP.: Czesława Bobrowskiego, Aleksandra Iwanki, Tadeusza Łychowskiego, Józefa Poniatowskiego i Kazimierza Sokołowskiego.

Zeszyt omawiany zawiera nast. bardzo

interesujące artykuły: Specyficzne cechy kryzysu rolniczego w Polsce — Józef Poniatowski; W sprawie polityki obciążeń społecznych — Henryk Niewski; Zagadnienia budżetowe — Wacław Szurig; Bieżące zagadnienia polskiej polityki handlowej — Tadeusz Łychowski — oraz szereg drobniejszych wzmianek i notatek.

W słowie wstępnem Redakcja charakteryzuje cele, do których będzie dążyła przy redagowaniu nowego pisma. Na podkreślenie zasługuje, że „Gospodarka Narodowa” „nie ograniczy się nigdy do tak rozpowszechnionej u nas narracyjnej

strony zagadnienia”. Wobec każdej omawianej sprawy, zdarzenia czy posunięcia zawsze pismo będzie zajmowało zdecydowane stanowisko, które się ma opierać „na dwóch podstawowych kryterjach: rzeczowości... i niezależności”. Rzeczowość w ujmowaniu faktów będzie polegała na należytem skomentowaniu i doszukiwaniu się głębszych przyczyn strukturalnych, niezależność wyłączy ocenę rozpatrywanych faktów od oświetlenia pod kątem interesów tej czy innej grupy.

Nowej placówce myśli gospodarczej, życzymy pomyślnego rozwoju.

PRZEDRUK DOZWOLONY, LECZ Z PODANIEM ŹRÓDŁA

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

ELEKTORALNA 2, pokój 26 (parter)

telefony:

412-66 (Red.), 412-73 (Adm.) i 412-68 (Druk.)

Biura czynne od godziny 9 do 3 po południu

KONTO CZEKOWE P. K. O. 701

PRENUMERATA

w kraju:

kwartalnie — zł 15, półrocznie — zł 30, rocznie — zł 60

z zagranicą:

kwartalnie — zł 25, półrocznie — zł 50, rocznie — zł 100

CENY OGŁOSZEŃ

w zeszytach zwykłych:

IV str. okładki — zł 1.200; II i III str. okł. — zł 900;

½ str. — zł 500; strony zwyczajne — zł 600,

½ str. — zł 350, ¼ str. — zł 200, 1/8 str. — zł 110

Przy ogłoszeniach kombinacyjnych, petitowych oraz tabelarycznych do cen powyższych dolicza się 30%

Redaktor Naczelny: **CZESŁAW PECHE**

Redaktor: **WACŁAW SZURIG**

Redaktor działu finansowo-skarbowego:
PAWEŁ MICHAŁSKI

Redaktor działu rolniczego:
LEONARD KRAWULSKI

Redaktor działu komunikacyjnego:
JÓZEF GIEYSZTOR

Wydawca: **MINISTERSTWO PRZEMYSŁU I HANDLU**

WPISY DO REJESTRU HANDLOWEGO

SĄDU OKRĘGOWEGO W WARSZAWIE

A. — FIRMY JEDNOOSOBOWE, SPÓŁKI FIRMOWE I KOMANDYTOWE

R. H. A XIX 50: „Szmul Klinger i S-ka” w Warszawie, Chłodna 44. Na mocy umowy z dn. 23 grudnia 1928 r. spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo nadal prowadzone jest przez Chila Piotrkowskiego pod firmą: „Chil Piotrkowski”.

R. H. A XIX 104: „Szmul Rozenberg” w Warszawie, Młynarska 11. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XIX 261: „L. Herszbein” w Warszawie, pl. Grzybowski 7. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 29 lipca 1930 r. Lejzorowi Herszbeinowi, handlującemu pod firmą: „L. Herszbein” Sprzedaż Wyrobów Żelazno-Galanteryjnych”, udzielono odroczenia wypłat na przeciąg trzech miesięcy, poczynając od dn. 29 lipca 1930 r. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Józef Wegner, nadzorca sądowym adwokat Bronisław Korai z Warszawy.

R. H. A XIX 249: „Karol Schweitzer i S-ka” w Warszawie, Grzybowska 9. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XIX 273: „Gaszyńscy i Eberlein” w Warszawie, Chłodna 34. Pomiedzy Teodorem-Wilhelmem Eberleinem a małżonką jego Lucją, z domu Bischoff, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 17 czerwca 1929 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XIX 281: „Zespół Fryzjerów Michał Ereciński i S-ka” w Warszawie, Jerozolimka 18. Firma obecnie brzmi: „Zespół Fryzjerów Henryk Nelczarski i Irena Czarnecka”. Wspólnicy: Irena Czarnecka, Henryk Nelczarski, oboje z Zakopanego. Na mocy aktów, zeznanych przed notariuszem Hettingerem w Warszawie dn. 18 lutego 1930 r. za nr. 850 i 2 kwietnia 1930 r. za nr. 1578, Wacław Chodowski, Michał Ereciński, Stanisław Łasik i Józef Popławski ze spółki wystąpili, cedując swe udziały Irenie Czarneckiej i Henrykowi Nelczarskiemu. Do reprezentowania spółki i podpisywania firmy upoważniony jest każdy ze współników samodzielnie.

R. H. A XVIII 217: „M. Weiss i J. Chrzanowski” w Warszawie, Krucza 29. Przedsiębiorstwo przestało istnieć.

R. H. A XVIII 260: „W. Masłankiewicz i F. Jabczyński” w Warszawie, Nowogrodzka 17. Wspólnik Wacław-Adam Masłankiewicz zmarł. Wskutek śmierci współnika Wacława-Adama Masłankiewicza i na zasadzie par. 18 umowy spółki do czasu zgłoszenia przez spadkobierców zmarłego swego przedstawiciela pozostały wspólnik prowadzi wszelkie interesy spółki samodzielnie.

R. H. A XVIII 280: „Drukarnia Przemysłowa” właścicieli Alojzy - Jan Gogolewski” w Warszawie. Lokal firmy mieści się obecnie przy ul. Tamka 42.

R. H. A XVIII 319: „Tryger, Cymrot i S-ka” w Warszawie, Franciszkańska 25. Spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. A XVIII 377: „Chil Orbach” w Warszawie, Marszałkowska 129 m. 14. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Pauliną, z domu Fuks, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 19 grudnia 1927 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XVIII 403: „Franciszek Maciejewski Polski Skład Bławatny” w Warszawie, Targowa 44. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XVIII 406: „Jan Kuźiński Vistula” w Warszawie, Śliska 30. Firma obecnie brzmi: „Fabryka Wyrobów Metalowych inż. Jan Kuźiński”.

R. H. A XVII 281: „Lejb Spiegelman” w Warszawie, pl. Żelaznej Bramy 6. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XVIII 414: „Leon Biderman „Aromat” w Warszawie, Nalewki 16. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XVI 265: „Wacław Czaplicki” w Warszawie, Krucza 19. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XVI 450: „Jan Wojciech Skupieński” w Warszawie, Zielna 32 m. 14. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XV 495: „Stanisław Miller” w Warszawie, Kopernika 13. Siedziba firmy mieści się przy ul. Miodowej 23. Stanisław Miller mieszka przy ul. Marszałkowskiej 19. Katarzynie Millerowej z Warszawy udzielono prokury.

R. H. A XIV 145: „Chemiczna Fabryka „Etest” Majer Herzig” w Warszawie, Leszno 140. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XIV 154: „Elegancja” Josef Hertz i S-ka” w Warszawie, Elekoralna 20. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XIV 289: „Kasper Wojnar i S-ka” w Warszawie, Marszałkowska 87. Marji Wojnarowej i Stanisławowi Kozłowskiemu, obojgu z Warszawy, udzielono łącznej prokury. Wpis powyższy w dn. 1 lutego 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Prokura Stanisława Kozłowskiego ustala. Prokurentka Marja Wojnarowa podpisuje łącznie ze współnikiem Kasprem Wojnarem lub Stanisławem Kozłowskim. Do reprezentowania spółki upoważnieni są Kasper Wojnar i Stanisław Kozłowski.

R. H. A XIV 425: „Wolska Odlewnia J. Aronowicz” w Warszawie, Młynarska 30/32. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XIV 539: „Bracia Lewin Epstein i S-ka, Spółka Firmowo-Komandytowa” w Warszawie, Gęsia 5. Firma obecnie brzmi „Lewin Epstein i S-ka”. Wspólnik Szmul Lewin Epstein z Warszawy. Spółka firmowa. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Kurmanem w Warszawie dn. 12 grudnia 1928 r. za nr. 2049, Eljasz Wulf Lewin Epstein ze spółki wystąpił, cedując swój udział na rzecz Lewi Lewina Epsteina. Na mocy tegoż aktu Szmul-Lewin Epstein przyjęty został do spółki jako wspólnik firmowy. Do reprezentowania i podpisywania spółki pod jej stemplem upoważniony jest Lewi Lewin Epstein.

R. H. A XIV 570: „Biuro Techniczno-Handlowe „Zenit” Rafał Gelblat” w Warszawie, Żelazna 76. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Chomenko w Warszawie dnia 28 września 1929 r. za nr. 1016, przedsiębiorstwo wypuszczone zostało w dzierżawę Boazowi Chaimowi Baumwółowi na warunkach wyszczególnionych w powołanym wyżej akcie.

R. H. A XIV 571: „Mojżesz Kahan Drukarnia E. M. K. A.” w Warszawie, Tłomackie 4. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Małkowskim w Warszawie dn. 16 maja 1928 r. za nr. 1007, przedsiębiorstwo wydzierżawione zostało Henrykowi Edwardowi Hartglasowi i Annie Prywes na czas do dn. 16 maja 1929 r.

R. H. A XIII 25 (A XXV 260): „Wytwórnia Win Owocowych oraz I-sza Warszawska Centrala Wytwórców Win Owocowych Marjan Trippenbach” w Warszawie, Jasna 5. Firma brzmi: „Pierwsza Wytwórnia dla Eksportu oraz Sprzedaży w Kraju Win Owocowych Marjan Trippenbach” w Warszawie, Żelazna 56. Prokury Stanisława Łagowskiego, Władysława Kaneli i Władysława Trippenbacha ustała.

R. H. A XIII 114: „Laboratorium Chemiczne „Tlenol” dr. Wacław Gasczyński” w Warszawie, Miodowa 14. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XIII 382 (A XXVII 196): „Dom Handlowy Wolf Rotsztein” w Warszawie, Franciszkańska 28. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 28 kwietnia 1930 r. zatwierdzony został układ zapobiegawczy zawarty pomiędzy Wolfem Rotsztejnem a jego wierzycielami.

R. H. A XIII 475: „Biuro Techniczne J. Jarocki i A. Buki, Spółka Firmowa” w Warszawie, Hoża 37. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XIII 545: „Bracia Siemiatyccy” w Warszawie, Wilcza 29. Pomiedzy Henochem Siemiatyckim a małżonką jego Racą, z domu Orzech, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 16 marca 1924 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XII 595: „Fabryka Uszczelnień do Maszyn R. Tschakert i S-ka” w Warszawie, Żytnia 20. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Dylewskim w Warszawie dn. 24 czerwca 1930 r. za nr. 895, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo przeszło na wyłączną własność Rudolfa Tschakerta, który prowadzi takowe nadal pod firmą: „Fabryka Uszczelnień do Maszyn R. Tschakert, właściciel Rudolf Tschakert”.

R. H. A XI 357: „Mieczysław Glaswein” w Warszawie, Mączna 2. Prokura Moszka Szlamy Jojze i Heleny Blum ustała.

R. H. A X 28: „Dom Handlowy Izaak Lehr i S-ka” w Warszawie, Miodowa 19. Wspólnikami są: Menach-Maks Lehr, Henryk Lehr, Chaja Szejna Alter, wszyscy z Warszawy. Izaak Lehr zmarł. Spadkobiercy jego: Dawid, Salomon, Adam i Jerzy Lehrowie scedowali swoje udziały na rzecz Henryka i Menacha-Maksa Lehrów. Do reprezentowania spółki upoważnieni są: Menach-Maks Lehr i Henryk Lehr. Weksle podpisuje Menach-Maks Lehr. Umowy, prokury i plenipotencje podpisują Menach-Maks Lehr i Henryk Lehr łącznie. Czeki, żyra na wekslach, pokwitowania z odbioru należności, towarów, ładunków, przekazów pieniężnych i korespondencji podpisuje Menach-Maks Lehr lub Henryk Lehr samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A X 312: „A. Wróblewski” w Warszawie, Nowogrodzka 26. Hurtownia papieru, tektury i szpagatu oraz mechaniczna wytwórnia toreb i drukarnia.

R. H. A X 475: „Józef Malinowski” w Warszawie, Leszno 84. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A 491 (A XXVIII 220): „Fabryka Wyrobów Tytuńowych „Syrena” Eljasz Tenenbaum i S-ka” w Warszawie, Krochmalna 56. Firma brzmi: „Fabryka Wyrobów Tabacz-

nych „Syrena” Eljasz Tenenbaum i S-ka”. Wpis powyższy w dn. 12 lipca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Firma obecnie brzmi: „Fabryka Wyrobów Tabacznych „Syrena” Eljasz Tenenbaum i S-ka, właściciele Leon Handelsman i S-ka”. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Sienickim w Warszawie dn. 1 lipca 1930 r. za nr. 3112, Eljasz Tenenbaum ze spółki wystąpił, cedując swój udział pozostałym wspólnikom. Do reprezentowania spółki upoważnieni są oboje wspólnicy. Weksle, żyra, cheki, rewersy, wszelkie umowy, akty prywatne, notarialne i hipoteczne, pełnomocnictwa i wszelkie zobowiązania podpisują oboje wspólnicy łącznie. Wszelkie pokwitowania podpisuje jeden ze wspólników. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A IX 220: „Racławianka Józef Foltýński” w Warszawie, Marszałkowska 144. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A IX 250: „Prasałek, Łada i Spółka” w Warszawie, Wolska 9. Wspólnik Michał Cyprjanik z Warszawy. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Dobrowolskim w Warszawie dn. 8 lipca 1921 r. za nr. 2150, przyjęty został do spółki Michał Cyprjanik, nabywszy udział od występującego ze spółki Bronisława Góreckiego. Na mocy zaś aktu, zeznanego przed tymże notariuszem w dn. 29 września 1921 r. za nr. 3185, ze spółki wystąpił Aleksander Wesołowski, cedując swój udział na rzecz pozostałych wspólników. Wpis powyższy w dn. 3 listopada 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Firma obecnie brzmi: „Piekarnia Stołeczna Konstanty Gawart i S-ka”. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dn. 11 października 1930 r. za nr. 2750, Feliks Łada ze spółki wystąpił, cedując swój udział pozostałym wspólnikom. Wszelkie umowy, kontrakty, zobowiązania, weksle, żyra, pełnomocnictwa i prokury podpisuje Konstanty Gawart łącznie z jednym z pozostałych wspólników.

R. H. A IX 282: „Henoch Glube” w Warszawie, Gęsia 7. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A IX 517: „Bracia S. P. i P. Eilstein” w Warszawie, Pawia 44. Wspólnik Zanwel vel Samuel Eilstein zmarł. Spadkobiercami zmarłych wspólników są: Borucha Peretza Eilsteina: Łaja Eilstein, Rozalja Eilstein, Anna Balbina Eilstein, Mozes Eilstein. Pinkusa Eilsteina: Łaja Eilstein, Izrael-Ber Eilstein. Zanwela vel Samuela Eilsteina: Golda Eilstein, Maryla Obsbaum i usamowolniony Tadeusz Eilstein, wszyscy z Warszawy. Do reprezentowania spółki i podpisywania firmy upoważniony jest Judka Fruchgarten z Warszawy.

R. H. A VIII 236: „Juljusz Warszawski Dom Ekspedycyjno-Agenturowy” w Warszawie, Wielka 79. Na mocy aktów, zeznanych przed notariuszem Kurmanem w Warszawie dn. 18 i 28 lutego 1930 r. za nr. 259 i 314, w celu dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa zawarta została spółka pod firmą: „Juljusz Warszawski Dom Ekspedycyjno-Agenturowy, Spółka Firmowo-Komandytowa”.

R. H. A VIII 242 (A XXI 183): „Dom Handlowy Antoni Bernhard” w Warszawie, Al. Jerozolimska 25. Spadkobiercą zmarłego Antoniego Bernharda jest również Feliks Bernhard z Warszawy. Wdowa Józefa Bernhardowa jest dożywotniczką. Do reprezentowania firmy z prawem udzielania, odwoływania prokur, zawierania i rozwiązywania wszelkiego rodzaju transakcyj i umów w zakresie działalności firmy, odbioru wszelkich należności, korespondencji, przesyłek, towarów i dokumentów, zaciągania pożyczek i zobowiązań, wystawiania i podpisywania weksli, akceptów, indosów, skryptów dłużnych i wogóle wszelkich dokumentów oraz prowadzenia wszystkich spraw sądowych i administracyjnych upoważniony został Antoni-Władysław Bernhard.

R. H. A VIII 284: „Bracia Gutkowsky” w Warszawie, Marszałkowska 94. Wspólnik Józef Pietrych z Brwinowa. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Olzewskim w Warszawie dn. 30 maja 1930 r. za nr. 769, do spółki przyjęty został Józef Pietrych. Do reprezentowania spółki upoważniony jest Józef Pietrych. Weksle i czek podpisuje Józef Pietrych łącznie z Tadeuszem Gutkowskim. Dokumenty, niezawierające zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji i towarów podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie.

R. H. A VIII 325 (A XXIV 4): „Rektyfikacja i Dystylarnia Parowa F. Jankowski, właściciele Bracia Jankowsky w Warszawie”, Moniuszki 12. Prokura Jana Grabowskiego ustala. Stanisławowi Froelichowi z Warszawy udzielono łącznej prokury. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Weksle, czek, żyra, umowy, akty notarialne i hipoteczne i pełnomocnictwa podpisują obaj wspólnicy łącznie lub jeden ze wspólników łącznie z prokurentem. Prokury podpisują obaj wspólnicy łącznie. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, oraz wszelkie pokwitowania podpisuje każdy ze wspólników lub prokurent samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A VIII 335: „Izrael Weksler i S-ka” w Warszawie, Gęsia 10. Firma obecnie brzmi: „Jakób Sruł Weksler i Ber Lewitan”. Imię wspólnika Wekslera brzmi: „Jakób-Sruł”. Zobowiązania, umowy i weksle podpisuje pod stemplem firmy każdy ze wspólników samodzielnie.

R. H. A VIII 463: „Dom Ekspedycyjny Bracia Welgryn i S-ka” w Warszawie, Leszno 40. Firma obecnie brzmi: „Dom Ekspedycyjny Bracia Welgryn i S-ka w likwidacji”. Z mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Puchalskim w Warszawie dn. 23 grudnia 1924 r. za nr. 2857, przedsiębiorstwo znajduje się w stanie likwidacji. Likwidatorami mianowani zostali Abram Welgryn i adwokat Seweryn Held i oni łącznie zastępują i podpisują firmę pod jej stemplem.

R. H. A VI 173: „Leon Nowak” w Warszawie, Warecka 12. Prokura dr. Jerzego-Stanisława Nowaka ustala. Marjanowi Brasse z Warszawy udzielono prokury.

R. H. A VI 368: „Henocho Gibersztejn” w Warszawie, Gęsia 2. Frymecie Gibersztejnowi z Warszawy udzielono samodzielnej prokury.

R. H. A VII 613: „J. Szafir i M. Rozenblum” w Warszawie, Gęsia 7. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A VII 623: „L. B. Jankiewicz, właściciel Tadeusz Jankiewicz” w Warszawie, Leszno 56. Prokury: Jana Kuiznera, Wiktora Derenia i Stefanji Mączewskiej ustala.

R. H. A VII 752: „S. Birnholz” w Warszawie, Żelazna 95. Markusowi-Mieczysławowi Znamierowskiemu z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z dotychczasowych prokurentów.

R. H. A VII 898: „Dom Ekspedycyjny Hauspiegel, Haspel i S-ka” w Warszawie, Przejazd 5. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A A. 33: „B. Aronowicz” wł. J. Aronowicz i C. Z. Mintz” w Warszawie, Smocza 37. Na mocy wyroku Sądu Północnego z dn. 1 lipca 1926 r., zawartego w tytule wykonawczym Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 20 czerwca 1927 r. sprawy 1. C. 1810/26, spółka uznana została za rozwiązana, przedsiębiorstwo zaś z aktywami i pasywami przeszło na wyłączną własność Joska Aronowicza, który prowadzi takowe nadal pod firmą: „Fabryka Mebli i Odlewnia Żelaza Jasek Aronowicz”.

R. H. A B. 16: „Leonard Balkowski” w Warszawie, Krucza 29. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Romanem w Warszawie dn. 26 lipca 1930 r. za nr. 1207, przedsiębiorstwo z aktywami i pasywami sprzedane zostało Franciszkowi i Anieli małżonkom Sabasom, którzy prowadzą takowe nadal pod firmą: „Skład Apteczny Magister Farmacji Aniela Sabas”.

R. H. A C. 34: „K. Celiński” w Warszawie, Chmielna 2. Sklep przy ulicy Chmielnej 2 został zlikwidowany.

R. H. A C. 43: „M. Can” w Warszawie, Miodowa 17. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A F. 10: „M. B. Front” w Warszawie, Rynkowa 11. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dn. 21 grudnia 1929 r. za nr. 6424, w celu dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa zawarta została spółka pod firmą: „M. B. Front i Synowie”.

R. H. A G. 158: „Ch. Geber-spadkobiercy” w Warszawie, Lubelska 15/17. Helena-Melania Geber wyszła za mąż i nosi obecnie nazwisko Baum. Pomiędzy Stefanem-Aleksandrem Baumem a małżonką jego He'ena-Melanią, z domu Geber, nastąpił układ na mocy interczy z dn. 1 sierpnia 1930 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A H. 2 (A XXVII 115): „Jan Hilkner - Spadkobiercy” w Warszawie, Nowo-Miodowa 2. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 5 sierpnia 1930 r. upadłość została ukończona.

R. H. A K. 85: „Emil Kronenberg i Spółka” w Warszawie, Żorawia 30. Firma obecnie brzmi: „Skład Sukna i Kortów Emil Kronenberg”. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 21 października 1929 r. podniesiona została upadłość Emila Kronenberga, handlującego pod firmą: „Emil Kronenberg i S-ka”. Na mocy testamentu Zofii Kronenberg z dn. 19 lutego 1927 r. udział jej przeszedł na własność Emila Kronenberga, wskutek tego całkowite przedsiębiorstwo stanowi jego wyłączną własność, który takowe nadal prowadzi jednoosobowo pod firmą: „Skład Sukna i Kortów Emil Kronenberg”.

R. H. M. 76: „H. Melnicki” w Warszawie, Gęsia 5. Obecnie do zarządzania przedsiębiorstwem i do podpisywania firmy upoważnieni są: Muszka Melnicka i Henryk Isers łącznie.

R. H. A M. 79: „B. Mulman” w Warszawie, Miodowa 27. Boruch Jude Mulman zmarł. Spadkobiercami jego są: wdowa Tauba Mulman, nieletnie dzieci Samuel Mulman, Majer Mulman, Maurycy Mulman, Jochweta Mulman. Współwłasność niepodzielna z tytułu spadku po zmarłym Boruchu Judzie Mulmanie. Na mocy uchwały Rady Familijnej z dn. 30 kwietnia 1930 r. do prowadzenia przedsiębiorstwa i podpisywania firmy upoważniona została główna opiekunka nieletnich Tauba Mulman z Warszawy.

R. H. A P. 109: „Dom Handlowy Henryk Politur” w Warszawie, Zielna 45. Prokura Salomona vel Stanisława Chaskielewicz ustala. Alfonsowi Bermanowi z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z drugim prokurentem.

R. H. A T. 43: „A. F. Trockenheim i Synowie” w Warszawie, Nalewki 35. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Zborowskim w Warszawie dn. 10 czerwca 1927 r. za nr. 2461, spółka postawiona została w stan likwidacji. Likwidatorami są obaj wspólnicy: Jankiel Trockenheim i Wolf Trockenheim, obaj z Warszawy. Wszelkie zobowiązania i wogóle dokumenty podpisują obaj likwidatorzy łącznie pod stemplem firmy: „A. F. Trockenheim i Synowie w likwidacji”.

R. H. A U. 3: „W. Urbański” w Warszawie, Wierzbowa 2. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Sułowskim w Warszawie dn. 19 czerwca 1928 r. za nr. 994, w celu dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa zawarta została spółka pod firmą: „Janusz Urbański i S-ka, dawniej W. Urbański”.

R. H. A W. 1: „St. Winiarski” w Warszawie, Nowy-Świat 53. Ignacy-Roman Barabasz zmarł. Spadkobiercami jego są małoletni: Zofja-Katarzyna Barabasz, Roman-Wincenty Barabasz, wdowa Natalia Stanisława Barabaszowa. Współwłasność niepodzielna z tytułu po spadku po zmarłym Ignacym-Romanie Barabaszu. Do zarządzania przedsiębiorstwem upoważnieni są: Natalia Stanisława Barabaszowa i Józef Grodzki, oboje z Warszawy, z prawem łącznego podpisywania firmy.

R. H. A W. 45: „D. Feigenbaum” w Warszawie, Nowy-Świat 64. Firma brzmi: „Warszawski Główny Skład Instrumentów Muzycznych i Gramofonów D. Fajgenbaum”.

R. H. A Z. 17: „Zakłady Przemysłowe dr. Ludwik Zieliński” w Warszawie, Jerozolimska 37. Siedziba przedsiębiorstwa mieści się obecnie przy ul. Wolskiej 169. Uchwałą Walnego Zgromadzenia wierzycieli z dn. 27 czerwca 1929 r. celem zabezpieczenia układu z wierzycielami, dalszego prowadzenia fabryki, stopniowego jej likwidowania i uregulowania tą drogą wierzytelności na zarządców przedsiębiorstwa wybrani zostali b. sędzia handlowy Adolf Sturm, inż. Ludwik Zawadzki, obaj z Warszawy.

R. H. A Z. 22 (A XXV 231): „Zembrzusi i S-ka” w Warszawie, Miodowa 10. Wspólnik Stanisław Chrostowski z Warszawy. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dn. 15 marca 1930 r. za nr. 1904, do spółki w charakterze wspólnika firmowego wszedł Stanisław Chrostowski. Wszelkie zobowiązania, umowy, weksle i ceki podpisuje dwóch wspólników łącznie. Korespondencję zwykłą podpisuje jeden ze wspólników. Eugenjusz Filleborn upoważniony jest do samodzielnego żyrowania weksli.

R. H. A Z. 63: „Gustaw Zmigryder” w Warszawie, Czysza 2. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Kurmanem w Warszawie dn. 4 grudnia 1929 r. za nr. 1854, przedsiębiorstwo z aktywami i pasywami wniesione zostało do nowo powstałej spółki do firmą: „Gustaw Zmigryder, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”.

R. H. A XX 11: „Edmund Szylit i S-ka” w Warszawie, Długa 50. Otwarto Oddział w Zamościu.

R. H. A XX 156: „Jan Sieczko i Leonard Balingier”, Fabryka Asfaltu i Tektury Ogniotrwałej do Krycia Dachów, Spółka Firmowa” w Warszawie, Zacisza 8. Józefowi Tomaszewskiemu i Mieczysławowi Ewertowi, obydwoim z Warszawy, udzielono prokury z prawem podpisywania każdego z nich wszelkiego rodzaju zobowiązań, aktów i pełnomocnictw łącznie z zarządcą upoważnionym do reprezentowania spółki. Wpis powyższy w dniu 15 stycznia 1930 r. uzupełniono został dopełnieniem: Wspólnikami obecnie są: Leonard Balingier, Janina Balingierowa, Amelja Ortweinowa, Stefanja Motzowa, wszyscy z Warszawy. Do reprezentowania spółki upoważniony jest Leonard Balingier. Weksle, akcepty, ceki, akty notarialne i hipoteczne, wnioski hipoteczne, wszelkiego rodzaju zobowiązania chociażby pod postacią korespondencji oraz pełnomocnictwa podpisują pod stemplem firmy dwie osoby upoważnione do reprezentowania spółki lub jedna z nich łącznie z prokurentem. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji, przesyłek, towarów, pieniędzy i wogóle wszelkich należności podpisuje jedna z osób, upoważnionych do reprezentowania spółki. Wpis powyższy w dn. 6 września 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Antoniowi Sakarzowi z War-

szawy udzielono łącznej prokury. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Okołowiczem w Warszawie dn. 24 czerwca 1930 r. za nr. 815, Amelja Ortweinowa i Stefanja Motzowa ze spółki wystąpiły, cedując swe udziały pozostałym wspólnikom. Do reprezentowania spółki upoważniony jest Leonard Balingier. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich dokumentach i zobowiązaniach podpisuje Leonard Balingier łącznie z prokurentem.

R. H. A XX 282: „Majer Ceitlin” w Warszawie, Nalewki 29. Alfredowi Vinelowi z Warszawy udzielono samodzielną prokury. Wpis powyższy w dn. 16 czerwca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Otwarto filję przy ulicy Gęsiej 7.

R. H. A XX 357: „Franciszek Wajss” w Warszawie, Chmielna 30. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXI 339: „Brucha Szpiner” w Warszawie, Nalewki 27. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXI 351: „Warszawska Fabryka Konserw „Wabon” właściciel Szymon Waks” w Warszawie, Okopowa 46a. Nochem Bonder współwłaściciel przedsiębiorstwa złożył sprzeciw przeciwko wniesieniu do rejestru handlowego firmy tegoż przedsiębiorstwa, prowadzonego jednoosobowo przez Szymona Waksa.

R. H. A XXI 414: „Piotr Pyz i S-ka” w Warszawie, Miodowa 8. Wspólnicy: Feliksa Pyzowa, Tadeusz-Nikodem Pyz, Stefan Pyz, Lucyna-Ludgiera Pyzówna, wszyscy z Warszawy. Wspólnik Piotr Pyz zmarł. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Jasińskim w Warszawie dn. 1 maja 1930 roku za nr. 967, spadkobiercy zmarłego wspólnika Piotra Pyza — Feliksa Pyzowa, Tadeusz-Nikodem Pyz, Stefan Pyz i Lucyna-Ludgiera Pyzówna przyjęci zostali do spółki w charakterze wspólników firmowych. Do reprezentowania spółki z ramienia spadkobierców zmarłego wspólnika Piotra Pyza upoważniony został Tadeusz-Nikodem Pyz.

R. H. A XXI 439: „Zygmunt Gumowski i S-ka” w Warszawie, Bielańska 15/17. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dn. 25 czerwca 1930 r. za nr. 3957, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo przeszło na własność Mieczysława Arndta, który takowe nadal prowadzi pod firmą: „Laboratorium i Apteka pod Orłem Mieczysław Arndt, Doktor Chemii”.

R. H. A XXI 473: „Wytwórnia Chemiczna „Stamun” właściciel Ludwik Rotsztein” w Warszawie, Graniczna 6. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXII 152: „Bracia Grünberg” w Warszawie, Nowy-Świat 9. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Hübnere w Warszawie dn. 30 grudnia 1929 r. za nr. 1598, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. A XXII 214: „Hersz Wajnberg” w Warszawie, Solna 10. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXII 269: „Izaak Rotszadt” w Warszawie, Ordynacka 5. Lokal firmy znajduje się obecnie przy pl. Dąbrowskiego 2 m. 3.

R. H. A XXII 233: „Józef Cederbaum” w Warszawie, Jerozolimska 113. Pomiędzy właścicielem firmy a małżonką jego Cecylją, z domu Landau, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 1 lutego 1928 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXII 307: „Danny Kaden-Studio” w Warszawie, Wolska 42. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXII 344: „Winogrono” Mordka Fajgenbaum” w Otwocku, Aleksandra 15. Siedziba firmy mieści się obecnie w Otwocku, Karczeńska 16, dom Katza.

R. H. A XXII 372: „Bracia Sliwa” w Warszawie, Ś-to Krzyska 19. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Kurmanem w Warszawie dn. 4 sierpnia 1930 r. za nr. 1071, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo przeszło na wyłączną własność Hermana Sliwy, który prowadzi takowe nadal pod firmą: „Herman Sliwa” jednoosobowo.

R. H. A XXII 507: „Zwulun vel Zygmunt Lis” w Warszawie, Nalewki 2a. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 27 stycznia 1930 r. Zwulunowi vel Zygmunutowi Lisowi, handlującemu pod własną firmą, ogłoszona została upadłość. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Tadeusz Heyne, kuratorem zaś adwokat Eugenja Piętkowska z Warszawy. Wpis powyższy w dn. 12 września 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Decyzją Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 10 marca 1930 r. upadłość Zwuluna vel Zygmunta Lisa została umorzona.

R. H. A XXIII 26: „Dom Handlowo - Ekspedycyjny Bronisław Hirszebein i S-ka” w Warszawie, Długa 17. Wspólnik Szulim vel Szymon Hirszebein z Warszawy. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Landau w Warszawie dn. 30 września 1930 r. za nr. 1158, Henryk Radziejewski ze spółki wystąpił, do spółki przyjęty został Szulim vel Szymon Hirszebein.

R. H. A XXIII 55: „A. Wajselfisz i S. Ginzburg” w Warszawie, Bielańska 21. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXIII 123: „Mc. Dougall et Co” w Warszawie, Bielańska 4. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Wyganowskim w Warszawie dn. 11 września 1929 r. za nr. 1534, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo z aktywami i pasywami przeszło na własność Cecila Garrarda, który prowadzi takowe nadal pod firmą: „Mc. Dougall et Co. Właściciel Cecil Garrard”.

R. H. A XXIII 148: „J. Kryszek i A. Robak” w Warszawie, Burakowska 25. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dn. 5 października 1928 r. za nr. 2640, spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. A XXIII 176: „Tadeusz Herse”, Przedstawicielstwo na Polskę i Gdańsk Maison L. Korytko & Cie S-te A-me, Spółka Komandytowa” w Warszawie, pl. Dąbrowskiego 9. Firma obecnie brzmi: „Maison L. Korytko, właściciel Tadeusz Herse i S-ka, Spółka Komandytowa”. Udziały komandytowe wynoszą: Bogusława Herse zł. 18.325, Jana Herse zł. 8.020.

R. H. A XXIII 207: „Laboratorium Chemiczno-Farmaceutyczne Mieczysław Treutler” w Warszawie, Nowy-Świat 60. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dn. 23 grudnia 1929 r. za nr. 6851, w celu dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa zawarta została spółka pod firmą: „Laboratorium Chemiczno-Farmaceutyczne Zofia Treutler, Mieczysław Treutler i Stefan Treutler”.

R. H. A XXIV 28: „Abram Nowicki” w Warszawie, Ś-to Jerska 10. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXIV 98: „M. Rymmel” w Warszawie, Skórza-na 10. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXV 146: „Owocarnia Italja Chawa Akerman i S-ka” w Warszawie, Królewska 37. Firma brzmi: „Owocarnia „Italja” Chawa Akerman”. Mordce Akermanowi z Warszawy udzielono prokury. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dn. 18 marca 1929 r. za nr. 1858, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo przeszło na własność Chawy Akerman, która nadal takowe prowadzi jednoosobowo.

R. H. A XXIV 201: „Warszawska Fabryka Fosforbronzu i Fosforbabitów K. K. Mieszczański, Spółka Firmowo - Komandytowa” w Warszawie, Leszno 119. Prokura Zbigniewa Mieszczańskiego i Stefana Skupieńskiego ustała. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 23 czerwca 1930 r. zatwierdzony został układ zapobiegawczy, zawarty na ogólnym zgromadzeniu wierzycieli spółki w dn. 11 czerwca 1930 r., na mocy którego ustanowiony został komitet wierzycieli w osobach: adw. Maksymiljana Schönbacha, inż. Józefa Zyberty i Józefa Fastaga, wszystkich z Warszawy, z prawem powoływania kontrolowanego przez siebie zarządcy lub zarządców i powierzenia im zarządu i kierownictwa firmy. Komitet wierzycieli ustanowił zarząd firmy w osobach: Leona Maleckiego, Erazma Mieszczańskiego i Tadeusza Jaroszewskiego, wszystkich z Warszawy, który to zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób, wydaje wszelkiego rodzaju zobowiązania, w tym weksle, indosy, czek i t. p., a także ustanawia hipoteki na majątku spółki, wszystko to za podpisaniami którychbyś dwóch zarządców lub zarządcy. Prawo podpisu firmy przez wspólnika firmowego Józefa Mieszczańskiego ustało. Wpis powyższy w dn. 9 października 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Tadeuszowi Cybulskiemu z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z zarządców lub prokurentem. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Romanem w Warszawie dn. 17 lutego 1930 r. za nr. 266, Erazm-Marcin Mieszczański swój udział komandytowy scedował na rzecz pozostałej wspólniczki komandytowej Marji-Romany Mieszczańskiej.

R. H. A XXIV 348: „B-cia Cykornik i K. Engel” w Warszawie, Kacza 7. Pomiedzy Karsyem vel Karolem Englem a małżonką jego Pauliną, z domu Kon, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 4 kwietnia 1930 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXV 157: „Chaja Bartman i S-ka” w Warszawie, Nalewki 21. Celem spółki jest kom'sowa sprzedaż towarów manufakturowych Chaima-Lejby Freindlicha.

R. H. A XXV 184: „Szaja Gutbesztand i S-ka” w Warszawie, Długa 55. Firma obecnie brzmi: „Gutbesztand i Wiener”. Wspólnik Izrael Gutbesztand z Warszawy. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dn. 18 lipca 1930 r. za nr. 1963, Szaja Gutbesztand ze spółki wystąpił, cedując swój udział na rzecz Izraela Gutbesztanda. Pomiedzy Izraelem Gutbesztandem a małżonką jego Chaną Ruchlą, z domu Wasserman, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 15 października 1928 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXV 202: „Czytelnia i Wypożyczalnia Książek „Renaissance” Szloma Korcarz i S-ka” w Warszawie, Leszno 8. Firma obecnie brzmi: „Czytelnia i Wypożyczalnia Książek „Renaissance” Szloma Korcarz i S-ka”. Oddział przy ul. Dzielnej 13. Wspólnik Szolim Berman z Warszawy. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Chomenko w Warszawie dn. 16 lipca 1930 r. za nr. 721, Szaja-Icek Korcarz ze spółki wystąpił, cedując swój udział nowoprzyjętemu wspólnikowi Szolimowi Bermanowi.

R. H. A XXV 225: „Inż. Stanisław Arkuszewski” w Warszawie, Żórawia 19. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXV 265: „Zygmunt Dopierało” w Warszawie, Chmielna 9. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXV 314: „Redakcja i Administracja Biblioteki Albumów i Reprodukcyj Feliks Sawicki” w Warszawie, Elek-toralna 51. Brunonowi-Bronisławowi Dymowskiemu z War-szawy udzielono prokury.

R. H. A XXV 353: „Zakłady Mechaniczne Bolesław To-maszewski i Hipolit Szynkiewicz” w Warszawie, Leszno 104. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dn. 4 marca 1930 r. za nr. 1058, przedsię-biorstwo przeszło na wyłączną własność Bolesława Tomaszewskiego, który prowadzi takowe nadal pod firmą: „Zakłady Mechaniczne Bolesław Tomaszewski”.

R. H. A XXVI 28: „Aron Kleinzynger i S-ka” w Warsza-wie, Ś-to Krzyska 6. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXVI 73: „Liba Taub” w Warszawie, Miła 5. Lokal firmy znajduje się obecnie przy ul. Miedzianej 7.

R. H. A XXVI 84: „B. Kimmelman” w Warszawie, Orla 15. Szai vel Zygfrydowi Kimelmanowi z Warszawy udzielono prokury.

R. H. A XXVI 90: „Praska Konkurencja Perec Szwarc-berg” w Warszawie, Targowa 36. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXVI 105: „Fabryka Głz „Emir” dawniej An-toni Tatarski wł. Chaim Rottfeld” w Warszawie, Marjańska 11. Siedziba firmy mieści się obecnie przy ul. Wolność 2.

R. H. A XXVI 150: „Plastolit” dr. J. Królikowski i L. Fro-mer Inżynierowie” w Warszawie, Starościńska 1. Przedsię-biorstwo na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Wi-toldem Jamonttem w Warszawie dn. 16 października 1929 r. za nr. rep. 4660, wniesione zo tało jako wkład rzeczowy do spółki pod firmą: „Fabryka Wyrobów Izolacyjnych „Plasto-lit”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”.

R. H. A XXVI 173: „Ceratohurt” A. i Ch. Blumzweig, H. Bloch, J. Lichtenfeld, A. i Z. Lis, N. Buchalter, J. Rappel i J. A. Swisłocki” w Warszawie, Nowolipki 6. Decyzją Są-du Okręgowego w Warszawie z dn. 10 marca 1930 r. upad-łość Zwuluna vel Zygmunta Lisa została umorzona. Na mo-cy aktu, zeznanego przed notariuszem Miszewskim w War-szawie dn. 1 lipca 1930 r. za nr. 4136, Zwulun vel Zygmunt Lis ze spółki wystąpił.

R. H. A XXVI 247: „M. Kirszensztejn i A. Joffe” w War-szawie, Długa 42. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXVII 8: „Wytwórnia Form do Obuwia „Formo-but” Karol Trzeciak” w Warszawie, Nowiniarska 10. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w War-szawie dn. 7 lutego 1930 r. za nr. 658, przedsiębiorstwo sprzedane zostało Libie Rosenbaum, która nadal prowadzi takowe jednoosobowo pod firmą: „Wytwórnia Form do Obuwia „Formobut” Liba Rozenbaum”.

R. H. A XXVII 71: „Generalne Przedstawicielstwo Ma-szyn Zagranicznych „Adrema” Janusz Wojciechowski” w Warszawie, Niecała 8. Firma obecnie brzmi: „Janusz Wojciechowski”. Prokura Włodzimierza Fichtnera ustala.

R. H. A XXVII 135: „Matyas Zwe'baum” w Warszawie, Bielańska 18. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXVII 209: „G. Bargcin, właśc. Szlama Dzierlat-ka i S-ka” w Warszawie, Nowy-Świat 45. Wspólnicy: Mar-jem Dzierlatka i Jakób Boczek, oboje z Warszawy. Na mo-cy aktu, zeznanego przed notariuszem Jelnickim w War-szawie dn. 13 listopada 1929 r. za nr. 1793, Całko Szczybuk oraz spadkobiercy Owseja Szczybuka Ignacy vel Ajzyk Szczybuk, Róża vel Rozalja Szczybuk, Liba vel Luba Gold-man i Naum vel Natan Szczybuk ze spółki wystąpili, ce-dując swe udziały na rzecz Marjem Dzierlatka i Jakóba Boczek. Do reprezentowania spółki upoważnieni są Szla-ma Dzierlatka i Jakób Boczek. Wszelkie zobowiązania, jako to weksle, rewersy, czek, żyra, oraz plenipotencje, umowy i korespondencję podpisuje Szlama Dzierlatka i Jakób Boczek łącznie. Pokwitowana z odbioru korespondencji pie-niężnej i polecanej oraz towarów i ładunków podpisuje je-den ze wspólników upoważnionych do reprezentowania spółki.

R. H. A XXVII 235: „Pracownia Gorsetów Anna Mich-niewicz i Marja Krajewska” w Warszawie, Chmielna 22. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Dobrowol-skim w Warszawie dn. 2 czerwca 1930 r. za nr. 1461, spół-ka została rozwiązana, przedsiębiorstwo zaś przeszło na wyłączną własność Marji Krajewskiej i prowadzone jest za świadectwem przemysłowym kategorii VIII, które nie podlega przepisom o Rejestrze Handl.

R. H. A XXVII 238: „Stanisław Biele” w Warszawie, Ząbkowska 53, Apteka. Właściciel Stanisław Biele z War-szawy.

R. H. A XXVII 304: „Pracownia Krawiecka Gotel Rozen-baum” w Warszawie, Pawia 15 m. 1. Siedziba firmy mie-sci się obecnie przy ul. Pawiej 32, m. 18.

R. H. A XXVIII 15: „Aleksander Steuermark” w Warsza-wie, Piękna 62. Handel, wynajem oraz eksploatacja maszyn i pieców piekarskich i cukierniczych. Istnieje od 1929 r. Wła-sciiciel Aleksander Steuermark z Warszawy. Pomiedzy wła-sicielem firmy a małżonką jego Cyrylą, z domu Kerner, na-stąpił układ na mocy intercyzy z dn. 13 grudnia 1920 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXVIII 59: „Eljasz-Aron Falinower” w Warsza-wie, Prózna 5. Sprzedaż wyrobów mosiężnych. Istnieje od 1930 r. Właściciel Eljasz Aron Falinower z Warszawy. Po-miedzy właścicielem firmy a małżonką jego Ruchlą, z domu Sztarksztein, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 20 mar-ca 1913 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność do-robku.

R. H. A XXVIII 67: „Dom Handlowy Bernard Szaten-sztejn” w Warszawie, plac Marszałka Piłsudskiego 1. Pro-kura Jamesa H. Douglasa ustala.

R. H. A XXVIII 136: „Aleksander Lipiński” w Warszawie, Bracka 18. Lokal firmy znajduje się obecnie przy ul. Fredry 2 m. 3.

R. H. A XXVIII 141: „Fabryka Pończoch „Pasma” Win-centy Dobranowski” w Warszawie, Elekoralna 29. Przedsię-biorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXVIII 164: „Szaja - Szmul Nisenholz” w Warsza-wie, Ordynacka 18. Firma obecnie brzmi: „Strumień” Szaja-Szmul Nisenholz”.

R. H. A XXVIII 161: „Zakłady Przemysłowe „Dellin” in-żyniera Feliksa Winawera” w Warszawie, Wolska 169. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Hettlingerem

w Warszawie dn. 25 września 1930 r. za nr. 4340, w celu dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa zawarta została spółka pod firmą: „Zakłady Przemysłowe „Delfin”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”.

R. H. A XXVIII 184: „Instytut Piękności i Zdrowia dr. Jułji Świtalskiej-Fularskiej” w Warszawie, Krucza 31, m. 3. Firma obecnie brzmi: „Laboratorium Kosmetyków Hygienicznych dr. Jułji Świtalskiej”.

R. H. A XXVIII 282: „Kawiarnia Gastronomiczna „Kujawianka” Teofil Olechnowicz i S-ka” w Warszawie, Leszczyńska 10. Firma obecnie brzmi: „Teofil Olechnowicz i S-ka” w Warszawie, Białolecka 27. Sklep spożywczy.

R. H. A XXVIII 292: „Franciszek Szymański” w Warszawie, pl. Napoleona 3. Kupno i sprzedaż materiałów budowlanych oraz prowadzenie robót budowlanych. Istnieje od 1930 roku. Właściciel Franciszek-Ksawery Szymański z Warszawy.

R. H. A XXVIII 340: „Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjno-Budowlanych inż. F. Kopkowicz, A. Giza i M. Wiliński” w Warszawie, Jasna 22. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Wyganowskim w Warszawie dn. 10 września 1930 roku za nr. 1616, przedsiębiorstwo przeszło na wyłączną własność Franciszka Kopkowicza, który prowadzi takowe nadal pod firmą: „Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjno-Budowlanych inż. Franciszek Kopkowicz”.

R. H. A XXIX 180: „Dom Handlowo-Ekspedycyjny Henryk Radziejewski” w Warszawie, Mokotowska 45. Clenie, magazynowanie i ekspedycja towarów zagranicznych. Istnieje od 1930 r. Właściciel Henryk Radziejewski z Warszawy.

R. H. A XXIX 181: „Herman Sliwa” w Warszawie, ś-t-o Krzyska 19. Sprzedaż biżuterji i zegarków. Istnieje od 1930 roku. Właściciel Herman Sliwa z Warszawy.

R. H. A XXIX 182: „Gala-Film” Marja Cieszevska” w Warszawie Chłodna 43. Produkcja filmów i przezroczy. Istnieje od 1930 r. Właścicielka Marjanna-Stanisława Cieszevska z Warszawy.

R. H. A XXIX 183: „Bolesław Habetin” w Warszawie, Szwedzka 37. Piekarnia w wydzierżawionym lokalu. Istnieje od 1930 r. Właściciel Bolesław Szczesny Habetin z Warszawy.

R. H. A XXIX 186: „Szmul Edelman” w Warszawie, Dzika 30. Sprzedaż obuwia. Istnieje od 1918 r. Właściciel Hersz-Szmul Edelman z Warszawy.

R. H. A XXIX 187: „Kąpiele Higieniczne Braci Bitter” w Warszawie, Muranowska 12. Wspólnicy: Abram Izaak Bitter, Mozes Josyf Bitter, Mordka Bitter, wszyscy z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 1 października 1930 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są wszyscy trzej wspólnicy. Weksle i żyra podpisują wszyscy trzej wspólnicy łącznie. Czeki, umowy, pełnomocnictwa i t. p. zobowiązania podpisują dwaj którzykolwiek wspólnicy łącznie. Pomiedzy Abramem Izaakiem Bitter a małżonką jego Marjem, z domu Zylberberg, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 27 grudnia 1902 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 188: „Krajowa Wytwórnia Trykotaży Calel Go'dman” w Warszawie, Bieleńska 18. Istnieje od 1923 r. Właściciel Calel Goldman z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Esterą, z domu Goldman, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 17 lutego 1922 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 189: „Zakłady Przemysłu Korkowego B-cia E. i H. Baliccy” w Warszawie, Dobra 27. Dalsze prowadzenie przedsiębiorstwa przemysłu korkowego. Istniejącego dotychczas pod firmą: „Fabryka Korków i Wyrobów Korkowych Bracia Baliccy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Wspólnicy: Erazm Balicki, Hipolit Balicki, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 1 sierpnia 1930 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Weksle, żyra, czeki, akcepty, umowy, pełnomocnictwa, akty notarialne, wszelkie dokumenty, zawierające zobowiązania jak również zwykłe, oraz pokwitowania z odbioru pieniędzy i innego mienia podpisuje pod stemplem firmy każdy ze wspólników samodzielnie.

R. H. A XXIX 190: „Władysław Zalewski” w Warszawie, Belgijska 3. Wytwórnia silników lotniczych. Istnieje od 1930 r. Właściciel Władysław Zalewski z Warszawy.

R. H. A XXIX 192: „Biuro Techniczno-Handlowe „Centrolut” Marja Stasiulewicz” w Warszawie, Chłodna 44. Istnieje od 1930 r. Właścicielka Marja Stasiulewicz z Warszawy.

R. H. A XXIX 193: „Bobo” Eużenja Jurewicz” w Warszawie, Nowy-Swiat 54. Pracownia i sprzedaż konfekcji i ubiorów dziecięcych. Istnieje od 1930 r. Właścicielka Eugenja Jurewicz z Warszawy.

R. H. A XXIX 194: „Joina Ryba” w Warszawie, pl. Krasieńskich 2. Detaliczna sprzedaż futer. Istnieje od 1929 r. Właściciel Joina Ryba z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Anną, z domu Zorman, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 11 września 1929 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 195: „Daniel Landau” w Warszawie, Długa 26. Biuro agenturowe pośrednictwa handlowego. Istnieje od 1924 r. Właściciel Daniel Landau z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Gustawą, z domu Helman, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 16 czerwca 1900 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 196: „Bracia Józef i Michał Perlen” w Warszawie, Burakowska 24/26. Skład tymczasowego przechowywania towarów. Wspólnicy: Józef Perlen, Michał Perlen, obaj z Warszawy. Zygmuntowi Nebenzahlowi z Warszawy udzielono samodzielnej prokury. Spółka firmowa rozpoczęła działalność dn. 13 października 1930 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie.

R. H. A XXIX 197: „Zakłady Mechaniczne Bolesław Tomaszewski” w Warszawie, Leżno 104. Istnieje od 1930 r. Właściciel Bolesław Tomaszewski z Warszawy.

R. H. A XXIX 198: „Laboratorium i Apteka „Pod Orłem” Mieczysław Arndt, Doktor Chemji” w Warszawie, Bieleńska 15/17. Właściciel Dr. chemji Mieczysław Arndt z Warszawy.

R. H. A XXIX 199: „Dom Handlowy Alfred Jurzykowski” w Warszawie, Marszałkowska 91. Agentury oraz import surowców pochodzenia zamorskiego. Istnieje od 1929 r. Właściciel Alfred Jurzykowski z Warszawy. Paul'owi Kraas'owi z Warszawy udzielona została prokura.

R. H. A XXIX 200: „Moszek Kac” w Warszawie, Franciszkańska 31. Drobną sprzedaż skóry twardej. Istnieje od 1930 r. Właściciel Moszek Kac z Warszawy. Herszowi Icchokowi Kucykowi z Otwocka udzielono prokury.

R. H. A XXIX 201: „Skład Apteczny Magister Farmacji Aniela Sabas” w Warszawie, Krucza 29. Istnieje od 1930 r. Wspólnicy: Franciszek i Aniela małżonkowie Sabas z Warszawy. Firmę podpisują Franciszek i Aniela Sabas łącznie.

R. H. A XXIX 202: „Raszynianka” Stanisława Foltynska” w Warszawie, Marszałkowska 144. Mleczarnia. Istnieje od 1930 r. Właścicielka Stanisława Foltynska z Warszawy.

R. H. A XXIX 203: „Zakład Mleczarski Bracia M. i J. Szafran” w Warszawie, Mokotowska 67. Handel mlekiem. Wspólnicy: Moszek Szafran, Józef Szafran, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 15 września 1930 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób upoważniony jest każdy ze współników. Weksle i wogóle wszelkiego rodzaju zobowiązania i pełnomocnictwa ogólne podpisują obaj współnicy łącznie. Pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, nie wyłączając pieniężnej i wartościowej, towarów, sum i dokumentów podpisuje jeden ze współników. Pomędzy Joskiem vel Józefem Szafranem a małżonką jego Gustawą, z domu Lipszyc, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 16 września 1919 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku. Pomędzy Moszkiem Szafranem a małżonką jego Szajndlą-Lają, z domu Szmajer, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 6 marca 1919 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 204: „Bristolwin” M. Gibersztejn A. Borensztejn i S-ka” w Warszawie, Franciszkańska 11a. Wytwórnia win owocowych. Wspólnicy: Moszek Gibersztejn, Luzer-Eljasz Herzfingier, Jankiel Klajman, Abram Borensztejn, wszyscy z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 1 stycznia 1929 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób upoważnieni są wszyscy współnicy. Weksle i wszelkiego rodzaju zobowiązania podpisuje Moszek Gibersztejn łącznie z jednym z pozostałych współników. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, i pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji podpisuje jeden ze współników.

R. H. A XXIX 205: „Fabryka Ceramiczno-Chemiczna „Po-lewa” Altmedowie i Morgensztern” w Warszawie, Łucka 40. Fabryka polew do kafli. Wspólnicy: Estera-Dwojra Altmed, Icchok-Dawid Altmed, Szepesl-Szlama Altmed, Jakób-Aron Morgensztern, Złata-Mirla Morgensztern, wszyscy z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 8 października 1930 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób upoważnieni są wszyscy współnicy. Weksle, żyra i wszelkiego rodzaju zobowiązania podpisuje Estera-Dwojra Altmed łącznie z jednym z pozostałych współników. Pomędzy Jakóbem-Aronem Morgenszternem a małżonką jego Złatą-Mirlą, z domu Altmejt vel Altmed, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 7 kwietnia 1921 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 206: „Laboratorium Chemiczno-Farmaceutyczne Zofja Treutler, Mieczysław Treutler i Stefan Treutler” w Warszawie, Nowy-Swiat 60. Wspólnicy: Mieczysław Treutler, Zofja Treutler, Stefan Treutler, wszyscy z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 23 grudnia 1929 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są wszyscy współnicy. Wszelkie zobowiązania i umowy podpisują pod stemplem firmy dwaj współnicy łącznie.

R. H. A XXIX 207: „Przedstawicielstwo Towarzystwa Akcyjnego Fabryki Kapeluszy w Częstochowie Józef Sztrancman i S-ka” w Warszawie, Długa 50. Wspólnicy Józef Sztrancman, Maurycy Weinkiper, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 1 października 1930 r. Spółka żadnych zobowiązań pieniężnych podpisywać nie będzie. Wszelkie inne dokumenty, czeki i korespondencję podpisuje pod stemplem każdy ze współników samodzielnie. Pomędzy Józefem Sztrancmanem a małżonką jego Lają, z domu Weinkiper, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 8 marca 1893 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

Pomędzy Maurycym Weinkiprem a małżonką jego Natalją vel Nechą, z domu Werksztelów, nastąpił układ na mocy intercyzy z 1919 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 209: „Fabryka Uszczelnień do Maszyn R. Tschakert i S-ka, Właściciel Rudolf Tschakert” w Warszawie, Żytnia 20. Istnieje od 1921 r. Właściciel Rudolf Tschakert z Warszawy.

R. H. A XXIX 211: „Fabryka Chemiczno-Farmaceutyczna „Elit” Majer Herzig w Grodzisku Mazowieckim, kolonia Jordanowice” w Warszawie, Złota 26. Istnieje od 1930 r. Właściciel Majer Herzig z Warszawy.

R. H. A XXIX 212: „Kino „Pola Negri Palace” Mikołaj Kossakowski” w Warszawie, Wierzbowa 7. Istnieje od 1930 r. Właściciel Mikołaj Kossakowski z Warszawy.

R. H. A XXIX 213: „M. B. Front i Synowie” w Warszawie, Rynekowa 11. Prowadzenie składu detalicznej sprzedaży artykułów kolonialnych, istniejącego dotychczas pod firmą: „M. B. Front”. Wspólnicy: Moszek-Berek Front, Szaja-Jakób Front, Abram Front, Szmul Front, wszyscy z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 1 stycznia 1930 r. Do reprezentowania spółki upoważniony jest każdy ze współników. Weksle, czeki, akcepty, pełnomocnictwa, wszelkie akty, umowy oraz zobowiązania podpisuje Moszek-Berek Front samodzielnie lub dwóch pozostałych współników łącznie. Korespondencję, pokwitowania z odbioru towarów, należności oraz przesylek pocztowych i przekazów pieniężnych podpisuje jeden ze współników. Pomędzy Szają Jakóbem Frontem a małżonką jego Małką, z domu Tyszler, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 7 czerwca 1930 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 214: „Josyf Goldsztejn” w Warszawie, Miła 66. Drobną sprzedaż desek i drzewa opałowego. Istnieje od 1923 r. Właściciel Josyf-Jakow Goldsztejn z Warszawy. Pomędzy właścicielem firmy a małżonką jego Sarą, z domu Otterman, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 1 marca 1928 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 215: „Eugenjusz Weikert” w Warszawie, Młynarska 50. Wytwórnia drutów izolowanych. Istnieje od 1930 r. Właściciel Eugenjusz-Gustaw-Emil Weikert z Warszawy. Pomędzy właścicielem firmy a małżonką jego Eugenją-Adelą Goeppert, z domu Hoffman, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 17 grudnia 1926 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 216: „Kalbot” Estera Czerkes” w Warszawie, Nalewki 12. Komisowa sprzedaż kaloszy i śniegowców. Istnieje od 1930 r. Właścicielka Estera Czerkes z Warszawy. Pomędzy Pinkusem Czerkesem a małżonką jego Esterą, z domu Flinkier, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 22 sierpnia 1917 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 217: „Icek Lichtensztejn” w Warszawie, Ś-to Jerska 10. Komisowa sprzedaż wyrobów firankowych firm: 1) Ś-to Jerskie Zakłady Przemysłowo-Handlowe, Spółka Akcyjna”, 2) „Szenkier, Wydźga i Weyer, Spółka Akcyjna”, 3) „Towarzystwo Manufaktury Dreźnieńskich Tiuli, Koronek i Firanki, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Istnieje od 1930 r. Właściciel Icek-Zurech Lichtensztejn z Warszawy.

R. H. A XXIX 218: „Aktyram” Marja Tarnowska”, w Warszawie, Warecka 10. Sprzedaż galanterji, lamp higienicznych i płynów do nich. Istnieje od 1929 r. Właścicielka Marja Tarnowska z Warszawy.

R. H. A XXIX 219: „Bławdom” Hirs Herman” w Warszawie, Gęsia 4, sklep 24. Drobną sprzedaż towarów łocio-

wych. Istnieje od 1930 r. Właściciel Hirszt Herman z Warszawy.

R. H. A XXIX 220: „Roman Borawski” w Jabłonie Legionowej. Warsztat kotłarski żelazny. Istnieje od 1929 r. Właściciel Roman Borawski z Warszawy.

R. H. A XXIX 221: „Slinks” Polski Instytut Wydawniczy Stanisław Kowalski” w Warszawie, Jasna 8. Wydawnictwo książek. Istnieje od 1930 r. Właściciel Stanisław Kowalski z Warszawy.

R. H. A XXIX 222: „B. O. R. Organizacja Reklamy i Biuro Handlowe Jadwiga Malcolm-Morris” w Warszawie, Krak. Przedm. 16/18. Administracja działu reklamy w pismach codziennych i periodycznych, prowadzenie wydawnictw reklamowych na własny i obcy rachunek, urządzenie reklamy artystycznej oraz pośredniczenie w kupnie, sprzedaży, zamianie i dzierżawie nieruchomości wiejskich i miejskich. Istnieje od 1930 r. Właścicielka Jadwiga Malcolm-Morris z Warszawy.

R. H. A XXIX 223: „Magazyn Czeski”, Bracia Blausztajn i J. Zamieczkowski” w Warszawie, Elektoralna 22. Sprzedaż ubiorów. Wspólnicy: Szmul Blausztajn, Herszt-Mordka Blausztajn, Jankiem Zamieczkowski, wszyscy z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 27 października 1930 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób upoważnieni są wszyscy wspólnicy. Weksle, żyra i inne zobowiązania oraz pełnomocnictwa podpisuje Jankiel Zamieczkowski łącznie z jednym z pozostałych wspólników. Czeki, pokwitowania z odbioru gotówki, wszelkiego rodzaju korespondencji, nie wyłączając pieniężnej, przesyłek i ładunków podpisuje jeden ze wspólników.

R. H. A XXIX 224: „Bizuterja i Platery J. Billauer” w Warszawie, Marszałkowska 95 i Żłota 40. Istnieje od 1916 r. Właściciel Izrael Billauer z Warszawy. Pomiędzy właścicielem firmy a małżonką jego Małką, z domu Reichert, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 13 kwietnia 1923 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 225: „Ber Towbin” w Warszawie, Mokołowska 39. Handel drzewem i materiałami drzewnymi, tudzież dostawa takowych. Istnieje od 1930 r. Właściciel Ber Towbin z Warszawy.

R. H. A XXIX 226: „Skład Wyrobów żelaznych, Gwoździ i Drutu, oraz Wąg B. Korenbaiser i P. Elbaum” w Warszawie, pl. Grzybowski 16. Wspólnicy: Boruch Korenbaiser, Perec Elbaum, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 1 stycznia 1930 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Wszelkiego rodzaju zobowiązania, weksle, żyra i cheki podpisują obaj wspólnicy łącznie. Pełnomocnictwa do prowadzenia spraw spółki, umowy z instytucjami rządowymi na dostawy, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, towarów i przekazów pieniężnych podpisuje jeden ze wspólników. Pomiędzy Perecem Elbaumem a małżonką jego Surą, z domu Korenbaiser, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 25 grudnia 1921 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 227: „Skład Futer Józefa Twornicka” w Warszawie, Niecała 1. Istnieje od 1930 r. Właścicielka Józefa Twornicka z Warszawy.

R. H. A XXIX 228: „Tadeusz Szol” w Warszawie, Bracka 17. Fabryka beczek i tartak w Dobrzyniu w powiecie sarniejskim. Istnieje od 1929 r. Właściciel Tadeusz Szol z Warszawy.

R. H. A XXIX 229: „Przedsiębiorstwo Robót Inżyniersko-Budowlanych Inż. Franciszek Kopkowicz” w Warszawie, Jasna 22. Istnieje od 1930 r. Właściciel Franciszek Kopkowicz z Warszawy.

R. H. A XXIX 230: „Bracia Wajnberg” w Warszawie, Solna 10. Szlifiernia szkła i luster. Wspólnicy: Herszt Wajnberg, Abram Wajnberg, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 14 października 1930 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie.

R. H. A XXIX 232: „Abram Blumsztajn” Konfekcja Męska i Damska „Omega” w Warszawie, Chłodna 24. Istnieje od 1929 r. Właściciel Abram Blumsztajn z Warszawy. Pomiędzy właścicielem firmy a małżonką jego Chawą, z domu Weichselisz, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 30 sierpnia 1930 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 233: „W. Donin i S. Radwański, Fabryka Pudełek Teksturowych, Gier Towarzyskich i Introligatornia Właściciel Wacław Donin” w Warszawie, Starościeńska 4. Istnieje od 1930 r. Właściciel Wacław Donin z Warszawy.

R. H. A XXIX 234: „Tenis” Gustaw Finkelkraut” w Warszawie, Bonifraterska 11 — 13. Pracownia trykotaży. Istnieje od 1930 r. Właściciel Gustaw Finkelkraut z Warszawy.

R. H. A XXVI 363: „Inżynier Aleksander Weller i Spółka” w Warszawie, Tarczyńska 21. Pomiędzy Aleksandrem Wellerem a małżonką jego Olą vel Gołdą, z domu Herman, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 23 maja 1930 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 260: „Inż. Władysław Leśniewski” w Warszawie, Topolowa 2. Biuro sprzedaży artykułów technicznych, narzędzi i maszyn. Istnieje od 1924 r. Właściciel Władysław Leśniewski z Warszawy.

R. H. A XXIX 266: „Dom Handlowy Seweryn Tauer” w Warszawie, Płocka 31. Handel produktami rolnymi i ich przetworami. Istnieje od 1930 r. Właściciel Seweryn Tauer z Warszawy.

R. H. A XVIII 23: „Karol Maciejko” w Łowiczu, Podrzeczna 8. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Świątkowskim w Łowiczu dn. 8 lutego 1929 r. za nr. 203, w celu dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa zawarta została spółka pod firmą: „Karol Maciejko i Stanisław Bobotek”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

R. H. A XXX 83: „Drukarnia Gospodarcza Władysław Nowakowski” w Warszawie, Wspólna 54. Istnieje od 1931 r. Właściciel Władysław Nowakowski z Warszawy.

R. H. A XIV 402: „Teofila Jankowskiego sukcesorowie Kazimiera Jankowska, Katarzyna Galicka i Ludwik Galicki” w Warszawie, Wspólna 54. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dn. 14 lutego 1931 r. za nr. 1119, całe przedsiębiorstwo z aktywami bez pasywów sprzedane zostało Władysławowi Nowakowskiemu, który prowadzi takowe jednoosobowo pod firmą: „Drukarnia Gospodarcza” Władysław Nowakowski.

B. — SPÓŁKI AKCYJNE I Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

WPISY GŁÓWNE

R. H. B XLV 6506: „Bank Polska Kasa Opieki, Spółka Akcyjna”. Siedziba spółki w Warszawie, Jasna 9. Celem spółki jest prowadzenie operacji bankowych, wymienionych w par. 7 statutu. Kapitał zakładowy zł 2.500.000, podzielonych na 500 akcji na okaziciela, całkowicie wpłacony. Dyrekcję stanowi dyrektor Eugeniusz Bączkowski z Warszawy. Dyrekcja zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Stosownie do art. 82 ustawy o spółkach akcyjnych firmę spółki pod jej stemplem podpisuje dwóch członków dyrekcji względnie jeden członek dyrekcji łącznie z prokurentem. Dr. Adamowi Adamowi i dr. Aleksandrowi Gawlikowi, obydwom z Warszawy, udzielono łącznej prokury. Statut Spółki Akcyjnej, zatwierdzony przez Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu, opublikowany w Nr. 220 „Monitora Polskiego” z dn. 24 września 1929 r. Akt organizacyjny zeznany został przed notariuszem Kurmanem w Warszawie dn. 18 października 1924 r. za nr. 1609.

Wciągnięto w dn. 29 października 1929 r.

R. H. B XLV 6518: „Łowickie Zakłady Przemysłowe Cukrownia i Rafineria „Irena”, Spółka Akcyjna”. Siedziba spółki w Warszawie, Długa 50. Celem spółki jest prowadzenie cukrowni, jak również fabrykacja wszelkich pokrewnych i pobocznych produktów z przetworów, otrzymywanych przy wyrobie cukru, tudzież rafinerji cukru oraz handlu wskazanymi wyżej wytworami produkcji własnej i innych fabryk, wreszcie handel surowcami na rachunek własny i komisowo. Względnie w charakterze przedstawiciela innych firm. Kapitał zakładowy zł 2.000.000, podzielonych na 20.000 akcji. Na pokrycie kapitału zakładowego zł 1.990.000 wniesiono wkładem rzeczowym i zł 10.000 wpłacono w gotówkę. Zarząd stanowią: Prezes Henryk Rosenberg, zastępca prezesa Herman Gnsberg i Tadeusz Sułowski, wszyscy z Warszawy. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelką korespondencję, nie wyłączając korespondencji, zawierającej zobowiązania, weksle, pełnomocnictwa, umowy, akty notarialne i hipoteczne, czeki i prokury w imieniu spółki zaciągane i wydawane winny być pod stemplem firmowym spółki podpisywane bądź przez dwóch członków zarządu łącznie, bądź przez jednego członka zarządu specjalnie do tego przez walne zgromadzenie upoważnionego samodzielnie. Do odbioru z poczty pieniędzy, przesyłek i wszelkiego rodzaju dokumentów dostateczny jest podpis jednego członka zarządu lub prokurenta. Uchwałą Organizacyjnego Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 31 października 1929 r. prezes zarządu Henryk Rosenberg upoważniony został do samodzielnego podpisywania pod stemplem firmy wszystkich dokumentów, do podpisywania których wymagane są podpisy dwóch członków zarządu. Spółka Akcyjna powstała na mocy statutu, zeznanego przed notariuszem Zembruskim w Warszawie dn. 19 lipca 1929 r. za nr. 148. Akt organizacyjny zeznany został przed tymże notariuszem dn. 31 października 1929 r. za nr. 439.

Wciągnięto w dn. 7 listopada 1929 r.

R. H. B XLIX 7021: „Porządek”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Marszałkowska 85. Celem spółki jest prowadzenie wszelkich interesów handlowych, przyjmowanie do wykonania różnych robót oraz oczyszczanie wagonów kolejowych. Kapitał zakładowy zł 2.000, podzielony na 40 udziałów, całkowicie wkładem rzeczowym wpłacony. Zarządcami są: Edward Reiff, Feliks - Zdzisław Polaski, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, umowy, akty notarialne i hipoteczne, pełnomocnictwa i prokury podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, nierawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji, przesyłek i towarów podpisuje jeden z zarządców. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dn. 7 maja 1930 r. za nr. 2150, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 8 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7023: „Staniolol” P'ierwsza Polska Fabryka Staniolu, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest przeróbka i uszlachetnianie folii aluminiowej, staniolu i innych metali, oraz sprzedaż tych artykułów na rachunek własny i komisowy. Siedziba spółki w Warszawie, Polna 66. Kapitał zakładowy wynosi zł 10.000, podzielonych na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządcami są: Ignacy Szpinak, Herman Lew. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, żyra na nich, umowy, wszelkiego rodzaju zobowiązania, tudzież czeki, prokury i plenipotencje, podpisują obaj zarządcy łącznie. Pokwitowania z odbioru należności, ładunków, towarów oraz wszelkiego rodzaju korespondencję i przekazy pieniężne podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Nowckim w Warszawie dn. 17 września 1930 r. za nr. 1505, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 9 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7024: „Polska Spółka Zegarmistrzowska „Elektwatch”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest sprzedaż zegarków. Siedziba spółki w Warszawie, Nowolipie 8. Kapitał zakładowy wynosi zł 2.000, podzielonych na 20 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządcami są: Jakób Najman, Estera Hajblum, oboje z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkiego rodzaju zobowiązania, czeki, weksle, traty, pokwitowania z odbioru pieniędzy, rachunki, korespondencję, akty urzędowe i pełnomocnictwa podpisują obaj zarządcy łącznie. Pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, przekazów, przesyłek i towarów podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Miśkowskim w Warszawie dn. 25 września 1930 r. za nr. 5906, na okres pięciu lat poczynając od daty wpisania spółki do rejestru handlowego, z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze pięcioletnie okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu nie nastąpi ze strony któregośkolwiek wspólnika notarialne wypowiedzenie dalszego udziału w spółce.

Wciągnięto w dn. 9 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7025: „Spółka Parcelacyjna „Miami”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest prowadzenie parcelacji gruntów ziemskich, podmiejskich i wiejskich. Siedziba spółki w Warszawie, S-to Krzyska 35. Kapitał zakładowy wynosi zł 2.000, podzielonych na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Maksymilian Łapidus z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dn. 8 października 1930 r. za nr. 4267, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 9 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7026: „Logos - Film”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest urządzenie przedsiębiorstwa handlowego, mającego za przedmiot wypożyczanie i wszelkiego rodzaju eksploatację filmów naukowych, oświatowych i propagandowych oraz obiektów pokrewnych. Siedziba spółki w Warszawie, Nowolipki 8. Kapitał zakładowy wynosi zł 6.000, podzielonych na 12 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządcami są: Lejzor Binsztok, Mendel Binsztok, Seweryn Romin, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Umowy, zobowiązania, czeki, weksle, indosy, pełnomocnictwa, upoważnienia do odbioru pieniędzy i korespondencję podpisują wszyscy trzej zarządcy łącznie. Pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, przekazów wartościowych, towarów i ładunków podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzone pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notar-

juszem Dylewskim w Warszawie dn. 3 października 1930 r., z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze współników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 10 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7027: „Polskie Towarzystwo Przemysłowe w Rumunii, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Po francusku: „Société Industrielle Polonaise en Roumanie, Société à responsabilité limitée”. Siedziba spółki w Warszawie, Moniuszki 12. Celem spółki jest: 1) budowa wszelkiego rodzaju zakładów przemysłowych w Rumunii, 2) eksploatacja i prowadzenie tych zakładów, 3) eksport do Rumuni artykułów przemysłu polskiego, 4) finansowanie wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw w Rumunii, 5) pomoc techniczna i finansowa dla przemysłu w Polsce i Rumunii, 6) zawieranie i wykonywanie wszelkiego rodzaju umów z dziedziny handlu i przemysłu z władzami polskimi i rumuńskimi, jak również z osobami prawnymi i fizycznymi w Polsce i zagranicą. Kapitał zakładowy zł 240 000, podzielonych na 240 udziałów. Na poczet kapitału zakładowego wpłacono zł 60.000 gotowizną, pozostałe zł 180.000 ma być wpłacone do dn. 15 listopada 1930 r. Zarząd stanowią: prezes Czesław Klarner, zastępca prezesa Kazimierz Kieszniewski. Członkowie: Leonard Możdżeński, Mieczysław Soroko, Jerzy Iwanowski, wszyscy z Warszawy. Dyrektorem zarządzającym jest Stanisław Surzycki z Warszawy. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Firmę spółki pod jej stemplem podpisuje prezes zarządu lub jego zastępca łącznie z członkiem zarządu lub dyrektorem zarządzającym. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru pieniędzy, wartości, towarów i umowy służbowe z personelem podpisuje dyrektor zarządzający samodzielnie. Nabywanie, zbycie, ścieśnienie lub obciążenie nieruchomości i praw hipotekowanych należy do kompetencji zarządu. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Kurmanem w Warszawie dn. 1 października 1930 r. za nr. 1324, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 13 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7029: „Bar pod Cegielkami, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest prowadzenie na wspólny rachunek restauracji z wyszynkiem alkoholu. Siedziba spółki w Warszawie, Chmielna 43. Kapitał zakładowy zł 4.000, podzielonych na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządcami są: Jan Niewiadomski z Warszawy, Stanisław Mirecki z Jaktorowa. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, żyra, czek, przekazy, wszelkiego rodzaju zobowiązania, akty urzędowe i prywatne oraz pełnomocnictwa podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, rachunki, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, pieniędzy za przekazami, przesyłek i towarów podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Małkowskim w Warszawie dn. 25 czerwca 1930 r. za nr. 1195, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 16 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7030: „Wytwórnia Trykotaży „Texta”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest produkowanie i sprzedaż artykułów trykotażowo-dzianych. Siedziba spółki w Warszawie, Chłodna 5. Kapitał zakładowy zł 15.000, podzielonych na 150 udziałów, całkowicie wpłacony. Zarządcami są: Moszek vel Maurycy Kiselsztejn, Szlama Gincburg, Samuel Lichter, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, umowy, weksle, żyra, czek, pełnomocnictwa, prokury i korespondencję, zawierającą zobowiązania, podpisują dwaj zarządcy łącznie. Pokwitowania z odbioru korespondencji zwykłej i poleconej podpisuje każdy z zarządców samodzielnie, również każdy z zarządców załatwia formalności celne. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Jamonttem w Warszawie dn. 28 kwie-

tnia 1930 r. za nr. 1734, na czas do dnia 28 kwietnia 1933 r.

Wciągnięto w dn. 16 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7031: „Dom Handlowy „Star” Wyroby Galanteryjne i Elektrotechniczne, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest sprzedaż wyrobów fabryk zagranicznych i krajowych na własny lub cudzy rachunek. Siedziba spółki w Warszawie, Długa 25. Kapitał zakładowy wynosi zł 3.000, podzielonych na 30 udziałów, całkowicie wpłacony. Chaim vel Henryk Kleniec z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów, zeznanych przed notariuszem Jelnickim w Warszawie dn. 2 i 17 września 1930 r. za nr. 1610 i 1703, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 16 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7032: „Warszawsko-Śląskie Towarzystwo Drzewne, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Piękna 29. Celem spółki jest prowadzenie handlu wszelkiego rodzaju drzewem i eksploatacją lasów. Kapitał zakładowy zł 8.000, podzielony na 8 udziałów, całkowicie wpłacony. Zarządcami są: Szmul Morogowski z Warszawy, Morduch Birger z Łodzi, Lejba Kaplinski z Wilna. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, umowy, weksle, indosy, czek, pełnomocnictwa, prokury, pokwitowania z odbioru pieniędzy oraz korespondencję, zawierającą zobowiązania, podpisuje Szmul Morogowski łącznie z jednym z pozostałych zarządców. Pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji, przekazów pieniężnych za zaliczeniem, przesyłek i towarów podpisuje jeden z zarządców. Również jeden z zarządców załatwia formalności przewozowe i celne. Zarządcy podpisują pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Jamonttem w Warszawie dn. 4 października 1930 r. za nr. 4431, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 20 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7033: „Tran i Gincburg, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Długa 50. Celem spółki jest wytwarzanie beretów, kapeluszy, czapek, wyrobów dzianych i szmuklerskich, tak z materiałów własnych, jak i powierzonych. Kapitał zakładowy zł 4.000, podzielony na 40 udziałów. Na pokrycie kapitału zakładowego wpłacono zł 2.000 w gotowiznie, na pozostałe zł 2.000 oceniono wkład rzeczowy. Zarządcami są: Jakób Tran, Szmul Gincburg, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie akty notarialne i hipoteczne, umowy prywatne, zobowiązania, pełnomocnictwa, czek, weksle i indosy podpisuje dwóch zarządców łącznie. Pokwitowania z odbioru należności, wszelkiego rodzaju korespondencji i towarów podpisuje jeden z zarządców. Jeden z zarządców prowadzi sprawy sądowe i administracyjne spółki. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Sułowskim w Warszawie dn. 20 września 1930 r. za nr. 1500, na czas do dn. 1 stycznia 1934 r., z warunkiem automatycznego przedłużania na następne jednoroczne okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu jeden ze współników nie zawiadomi pozostałych o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 20 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7034: „Spółka Wydawnicza „Wiedza Współczesna”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa wydawnictw ilustrowanych, naukowych i popularnych. Siedziba spółki w Warszawie, Hoża 36. Kapitał zakładowy zł 9.000, podzielony na 9 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Eugenja Złotnicka, Jadwiga Woźniakowa, obie z Warszawy, Karol Broszkiewicz z Włoch, pow. warszaw-

ski. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, żyra na wekslach i czekach, umowy, pełnomocnictwa, prokury i wszelkie zobowiązania podpisują wszyscy trzej zarządcy łącznie. Czeki podpisuje dwóch zarządców łącznie. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, pieniędzy, przekazów, przesyłek i towarów, każdy z zarządców podpisuje samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dn. 23 września 1930 r. za nr. 5859, na czas do dn. 23 września 1933 r., z warunkiem automatycznego przedłużania na następne jednoroczne okresy, o ile na trzy miesiące przed terminem żaden ze wspólników nie wypowie notarialnie swego uczestnictwa w spółce.

Wciągnięto w dn. 20 września 1930 r.

R. H. B XLIX 7035: „Lakiernia Skór „Zenit“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest kupno surowych skór, oddawanie ich do garbowania, prowadzenie garbarni, lakierowanie skór i sprzedaż na wspólny rachunek. Siedziba spółki w Warszawie, Burakowska 9. Kapitał zakładowy zł 5.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Salomon Lider, Szymon Wagman, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, indosy i wszelkie zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Pokwitowania z odbioru sum pieniężnych, przesyłek wartościowych, towarów i korespondencji podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Sliwińskim w Warszawie dn. 19 sierpnia i 9 października 1930 r. za nr. 515 i 850, na czas do dn. 1 stycznia 1934 r., z warunkiem automatycznego przedłużania na następne trzyletnie okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 20 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7046: „Monier, Spółka Akcyjna Przedsiębiorstwo Budowlane dla Prac Podziemnych, Nadziemnych i Żelazo-Betonowych”. Siedziba spółki w Katowicach. Oddział w Warszawie, Marszałkowska 79 m. 23. Celem spółki jest wykonywanie projektów do zabudowań i wykonywanie zabudowań tak podziemnych, jak nadziemnych, a przede wszystkim wykonywanie prac z żelazo-betonu i to także pod- i nadziemnych, oraz handel materiałami budowlanymi. Kapitał zakładowy zł 250.000. Zarząd stanowią: inż. Aleksander Krämer, inżynier Jakób Squeder, obaj z Katowic. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Firmę spółki pod jej stemplem podpisuje dwóch członków zarządu lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem. Erykowi Kłosowi z Katowic udzielono prokury. Spółka Akcyjna powstała na mocy umowy z dn. 27 czerwca 1928 r. i jest zarejestrowana w Katowicach dn. 1 września 1928 r. 6. R. H. B. 960.

Wciągnięto w dn. 29 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7037: „Towarzystwo Robót Elektrycznych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Smolna 19. Celem spółki jest prowadzenie instalacji elektrycznych siły i światła zarówno niskiego, jak i wysokiego napięcia, z materiałów własnych i powierzonych, sporządzanie kosztorysów oraz wszelkich wogóle robót, wchodzących w zakres elektrotechniki silnych i słabych prądów. Kapitał zakładowy zł 32.000, podzielony na 64 udziały, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: inż. Władysław Czyż, dr. inż. Marjan Świderek, mgr. pr. Ludwik Kołakowski, Lucjan Jaroszewski, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Zobowiązania, kontrakty, umowy, kosztorysy, oferty, indosy, żyra, weksle, akty nabycia, zbycia, obciążenia, pełnomocnictwa i prokury podpisują dwaj zarządcy łącznie. Korespondencję, pokwitowania z odbioru należności, korespondencji poleconej, przesyłek pieniężnych i wartościowych oraz towarów podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpo-

wiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Dylewskim w Warszawie dn. 14 października 1930 r. za nr 1487, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 21 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7038: „Zakłady Przemysłowe „Delfin“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest wyrób i sprzedaż wszelkiego typu przyrządów pożarnych. Siedziba spółki w Warszawie, Nowowiejska 25. Kapitał zakładowy zł 4.000, podzielony na 100 udziałów. Zł 1.600 wpłacono gotowizną, zł 2.400 wniesiono wkładem rzeczowym. Wanda Pieniążkova jako jedyna zarządczyni zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dn. 25 września 1930 r. za nr. 4340, na czas aż do wygaśnięcia wniesionego do spółki przez Feliksa Winawera patentu nr. 6280.

Wciągnięto w dn. 21 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7039: „Mleczarnia Jarska „Zdrowie“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa gastronomicznego. Siedziba spółki w Warszawie, Chmielna 9. Kapitał zakładowy zł 5.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Wiktor Rudowski, Zygmunt Dopierało, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, umowy, akty notarialne i hipoteczne, pełnomocnictwa i prokury podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji, przesyłek, towarów, pieniędzy podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Jurkiewiczem w Warszawie dn. 20 sierpnia 1930 r. za nr. 1294, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 22 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7040: „Wytwórnia Skrzyń Dyktowych „Cassette“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest prowadzenie wytwórni skrzyń dyktowych. Siedziba spółki w Warszawie, Stawki 26. Kapitał zakładowy zł 2.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie wpłacony. Kopel Hekelman z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów, zeznanych przed notariuszem Baranieckim w Warszawie w dn. 24 lipca i 14 sierpnia 1930 r. za nr. 903 i 989, na czas do dn. 24 lipca 1933 r., z warunkiem automatycznego przedłużania na następne jednoroczne okresy, o ile na jeden miesiąc przed upływem terminu żaden ze wspólników nie wypowie notarialnie swego udziału w spółce.

Wciągnięto w dn. 24 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7041: „Składnica Konfekcyjna, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest sprzedaż komisowa towarów galanteryjnych. Siedziba spółki w Warszawie, Marszałkowska 101. Kapitał zakładowy zł 2.400, podzielony na 8 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Abram Rejchman, Rafał Hasfel, Mojżesz Majbłat, Zelik Rotblat, Szaja Braun, Ajzyk Jakobson, Moszek Gologórski, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, zobowiązania, żyra, czeki, prokury i plenipotencje podpisuje pięciu którychkolwiek zarządców łącznie. Pokwitowania z odbioru należności, ładunków, towarów, korespondencji oraz przekazów pieniężnych podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Nowiczkiem w Warszawie dn. 7 października 1930 r. za nr. 1612, na czas do dn. 31 grudnia 1931 r., z warunkiem automatycznego przedłużania na następne półtoraroczne okresy, o ile na trzy

miesiące przed upływem terminu żaden ze wspólników nie wypowie notarialnie swego udziału w spółce.

Wciągnięto w dn. 24 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7042: „Dom Handlowy „Wedmet“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest prowadzenie handlu wszelkiego rodzaju artykułami na rachunek własny i komisyjny oraz w formie pośrednictwa handlowego. Siedziba spółki w Warszawie, Widok 18. Kapitał zakładowy zł 4.500, podzielony na 150 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Stanisław Lipiński, Dawid Brama, Mendel vel Mieczysław Kirszenberg, wszyscy z Warszawy. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Weksle, czeki, pełnomocnictwa, wszelkie zobowiązania, prokury, umowy, akty notarialne i hipoteczne podpisują dwaj zarządcy łącznie. Pokwitowania z odbioru funduszy, należności, towarów, ładunków, posyłek, wszelkiego rodzaju korespondencji, gotowizny, przekazów i zaliczeń podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Hübnerem w Warszawie dn. 21 października 1930 r. za nr. 1725, na czas do dn. 31 grudnia 1932 r., z warunkiem automatycznego przedłużania na następne dwuletnie okresy, o ile na trzy miesiące przed terminem żaden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 28 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7043: „Fabryka Wyrobów Izolacyjnych „Plastolit“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Piękna 56. Celem spółki jest prowadzenie fabryki wyrobów prasowanych z mas izolacyjnych. Kapitał zakładowy zł 18.000, podzielony na 36 udziałów. Na zł 9.000 oceniony został wkład rzeczowy, pozostałe zł 9.000 wpłacono gotowizną. Zarządcami są: Jan Królikowski, Karolina Królikowska, Leon Fromer, Chaim vel Henryk Zajczyk, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania spółki w szczególności weksle, indosy, czeki i pełnomocnictwa podpisuje Chaim vel Henryk Zajczyk łącznie z jednym z pozostałych zarządców. Dokumenty, nie skutkujące zobowiązaniem spółki, pokwitowania z odbioru korespondencji, pieniędzy, przekazów pieniężnych i frachtów podpisuje jeden z zarządców. Zarządcy podpisują pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Jamonttem w Warszawie dn. 16 października 1929 r. za nr. 4660, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 29 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7044: „Warsztaty Przemysłowe „Okowa“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Długa 71. Celem spółki jest prowadzenie warsztatów przemysłowych dla wyrobu artykułów sportowych, technicznych i zabawek. Kapitał zakładowy zł 30.000, podzielony na 12 udziałów, na zł 16.000 oceniony został wkład rzeczowy, pozostałe zł 14.000 wpłacono gotowizną. Zarządcami są: Bolesław Okolski, Wincenty Kowalik, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, w tem weksle, czeki, indosy, pełnomocnictwa, prokury, akty notarialne i hipoteczne, podpisują obaj zarządcy łącznie. Pokwitowania z odbioru pieniędzy, korespondencji, niezawierających zobowiązań, przesyłek, towarów podpisuje jeden z zarządców. Zarządcy podpisują pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dn. 10 października 1930 r. za nr. 4565, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 29 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7045: „Wytwórnia Obuwia A. Nowicki i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest prowadzenie wytwórni obuwia. Siedziba spółki w Warszawie, Ś-to Jerska 10. Kapitał zakładowy zł 4.000, podzielony na 40 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Bencjan Ryba z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje

spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Grymińskim w Warszawie dn. 22 kwietnia 1930 r. za nr. 872, na czas do dn. 31 grudnia 1930 r., z warunkiem automatycznego przedłużania na następne jednoroczne okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze wspólników nie wypowie swego udziału w spółce.

Wciągnięto w dn. 29 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7048: „Krajowa Spółka Wydawnicza „Ziemie Zachodnie“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Szpitalna 12. Celem spółki jest wydawanie dzienników, pism codziennych i wydawnictw periodycznych. Kapitał zakładowy zł 300.000, podzielony na 30 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarząd stanowią: prezes dr. Stanisław Wachowiak z Warszawy, zastępca prezesa dr. Paweł Geisenheimer, dr. Zygmunt Przybylski, obaj z Katowic, dr. Tadeusz Drzażdżyński, Jan Morawski, obaj z Poznania. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelkie zobowiązania, umowy, kontrakty, akty notarialne i hipoteczne oraz weksle podpisuje prezes zarządu łącznie z jednym z pozostałych członków zarządu. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji, przesyłek pieniężnych, wartościowych i towarów podpisuje jeden członek zarządu. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów, zeznanych przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dn. 9 kwietnia i 20 września 1930 r. za nr. 1739 i 4167, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 30 października 1930 r.

R. H. B XLIX 7050: „Fulmen“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest agencja handlowa dla sprzedaży komisowej świeczek iskrowych. Siedziba spółki w Warszawie, Moniuszki 4. Kapitał zakładowy zł 2.000, podzielony na 10 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Wiktor Scherer z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Masalskim w Warszawie dn. 24 października 1930 r. za nr. 1734, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 3 listopada 1930 r.

R. H. B XLIX 7051: „Zakłady Przemysłowo-Handlowe „Mercantil“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest fabrykacja musztyrdy oraz sprzedaż towarów kolonialnych i chemicznych. Siedziba spółki w Warszawie, Bonifraterska 11/13. Kapitał zakładowy zł 5.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Mendel Kalina, Sara Kwas, Fajwel Bojmowicz, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie umowy, weksle, czeki, pełnomocnictwa, oraz inne dokumenty, mające charakter zobowiązań, podpisują dwaj zarządcy łącznie. Korespondencję zwykłą i poleconą, przekazy, listy wartościowe i pokwitowania z odbioru pieniędzy i towarów podpisuje jeden zarządca. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Baranieckim w Warszawie dn. 21 maja 1930 r. za nr. 613, na czas do dn. 21 maja 1933 r., z warunkiem automatycznego przedłużania na następne trzyletnie okresy, o ile na jeden miesiąc przed upływem terminu żaden ze wspólników nie wypowie notarialnie swego udziału w spółce.

Wciągnięto w dn. 3 listopada 1930 r.

R. H. B XLIX 7053: „Kiderpol“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Namieśnikowska 3 (Krowia 3) na Pradze. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa handlu różnymi artykułami, a w szczególności jelitami, tak na własny rachunek, jak i komisyjnie. Kapitał zakładowy zł 10.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie wpłacony. Zarządcami są: Mejer Zylber-

sztein, Zelman Kantif, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, w szczególności weksle, indosy, czek, umowy, pełnomocnictwa oprócz sądowych podpisują obaj zarządcy łącznie. Pokwitowania z odbioru należności oraz korespondencję, niezawierającą zobowiązań, podpisuje jeden z zarządców. Zarządcy podpisują pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dn. 26 kwietnia 1930 r. za nr. 1840 i dn. 10 października 1930 r. za nr. rep. 4315, na czas do dn. 30 czerwca 1931 r., z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze roczne okresy, o ile na dwa miesiące przed upływem terminu jeden ze współników nie zawiadomi pozostałych przez wezwanie notarialne o chęci wystąpienia ze spółki

Wciągnięto w dn. 4 listopada 1930 r.

R. H. B XLIX 7056: „Zachodnie Towarzystwo dla Eksportu Drzewa. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Krakowie. Oddział w Warszawie. Nowy Świat 2 m. 4. Celem spółki jest: 1) nabywanie i eksploatacja porębów leśnych, majątków i dominów rolnych i leśnych, 2) kupno i sprzedaż wszelkiego rodzaju materiałów drzewnych, 3) prowadzenie wszelkich przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, mających związek z branżą powyższą, 4) finansowanie przy pomocy krajowych i zagranicznych kapitałów przedsiębiorstw i interesów branży leśnej, 5) komisowe kupno porębów leśnych i materiałów drzewnych. Kapitał zakładowy zł 25.000. Frvc Hauzer z Krakowa jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy umowy z dn. 16 grudnia 1926 r. na czas nieograniczony. Spółka zarejestrowana w Krakowie dn. 30 stycznia 1927 r. C. VI. 372.

Wciągnięto w dn. 4 listopada 1930 r.

R. H. B XLIX 7057: „Zjednoczony Handel Węglowo-Budowlany, Drobną Sprzedaż Materiałów Opałowych i Budowlanych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Sienna 86. Celem spółki jest prowadzenie handlu wszelkiego rodzaju paliwem i materiałami budowlanymi na rachunek własny i komisowo. Kapitał zakładowy zł 2.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Szlama-Zelik Grossman z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Różyckim w Piasecznie dn. 21 października 1930 r. za nr. 1904, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 6 listopada 1930 r.

WPISY DODATKOWE.

R. H. B II 168: „Spółka Akcyjna Połączonych Krajowych Hodowli Nasion Selekcyjnych „Granum” w Warszawie. Weksle, przekazy, czek i żyra podpisują dwaj członkowie Komisji Likwidacyjnej łącznie. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 11 września 1930 r.

R. H. B II 271: „Towarzystwo Akcyjne „Quebracho” Blunck, Dubosc, Renner i Comp.” w Warszawie. Natan Wohl z zarządu wystąpił. Na członka zarządu wybrany został Władysław Miszewski z Gostynia. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 22 czerwca 1929 r.

R. H. B II 278: „Polska Budowlana Spółka Akcyjna” w Warszawie. Inż. Stefan Gładoch i Zbigniew Wierzbiański z Zarządu ustąpili. Do zarządu wybrani zostali: inż. Jan Weber, Al. Jerozolimskie 20, inż. Zygmunt Wyganowski, Filtrowa 63, obaj z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały

Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 10 marca 1930 r.

R. H. B III 322: „Polskie Zakłady Marconi, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Prokura Romana Rudniewskiego ustąpiła. Józefowi Plebańskiemu z Warszawy udzielono łącznej prokury.

R. H. B III 400: „Zakłady Mechaniczne „Sarmata”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Marszałkowskiej 69 m. 6.

R. H. B IV 486 (B XXIX 4695): „Bar Wiedeński, Druga Spółka Kuchmistrzów Warszawskich, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Zarząd obecnie stanowią: prezes Wacław Boguszewski z Warszawy, Łukasz Jagoda z Radości pod Warszawą Ignacy Krupa, Zastępcą Stefan Kurek, obaj z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia współników z dn. 31 marca 1930 r.

R. H. B IV 487 (B XLII 6128): „Częstochowskie Zakłady Wyrobów Włókienniczych „Stradom”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 6.400.000, podzielonych na 3.200 akcji, całkowicie wpłaconych. Według bilansu, sporządzonego na dzień 1 lipca 1928 r. stosownie do Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. i zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie akcjonariuszów w dn. 12 grudnia 1928 r. kapitał zakładowy określony został na zł 6.400.000.

R. H. B IV 508: „H. A. K. Polska Centrala dla Handlu Wyrobami Gumowymi, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Dr. Władysław Schottland przestał być zarządcą. Na zarządcę wybrany został Jan Niselson z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia współników z dn. 12 kwietnia 1930 r.

R. H. B IV 516: „Towarzystwo Akcyjne Fabryki Cukru i Rafinerji „Łyszkowice” w Warszawie. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Oskar Sobański, kuratorem zaś adwokat Stanisław Neufeld z Warszawy. Na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 16/19 maja 1927 r. spółce ogłoszona została upadłość.

R. H. B IV 532 (B XXXIV 5218): „Wytwórnia Szczotek i Pendzli „Świt”. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 23 maja 1927 r. zabezpieczone zostało powództwo Zakładu Ubezpieczeń od Wypadków przeciwko firmie: „Wytwórnia Szczotek i Pendzli „Świt”. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w osobach likwidatorów Ryszarda Wolskiego i Ludwika Müllera do wysokości zł 1.518 gr. 37 przez wniesienie do Rejestru Handlowego firmy wzmianki o niedopuszczeniu wpisu w przedmiocie ukończenia likwidacji pozwanej firmy do czasu ukończenia sprawy.

R. H. B IV 565 (B XXXI 5000): „Zakłady Przemysłowe „Weneda” Szymański, Kurowski i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Władysław Strzednicki z zarządu wystąpił.

R. H. B V 653 (B XXXIX 5272): „Zakłady Mechaniczne „Ursus”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Kazimierz Górski przestał być członkiem Rady Zarządzającej. Na członków Rady Zarządzającej wybrani zostali: Aleksander Wygard, Mieczysław Rappe, Ludwik Rossman, wszyscy z Warszawy. Kazimierzowi Józefowi Meyerowi z Warszawy udzielono prokury.

R. H. B V 670 (B XXXIII 5189): „Pierwsza Fabryka Lokomotyw w Polsce, Spółka Akcyjna”, Radę obecnie stano-

wią: Aleksander Skrzyński, Jan Goetz Okocimski, Piotr Drzewiecki, dr. Jerzy Guenther, Władysław Jezierski, dr. Paweł Horain, Hans Lochner, Roman Potocki, dr. Kazimierz Bauda, Ernest Prossy, Rudolf Steiner, Alfred Goldklang, Albert Ungar, Leopold Wellisz, Hipolit Gliwic, Jerzy Bauer-ertz, Antoni Lewalski, dr. Henryk Aschkenazy, Maksymilian Loeser. Do zarządu kooptowany został Antoni Lewalski z Katowic. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 10 maja 1930 r. i protokołu Rady z dn. 31 marca 1930 r.

R. H. B V 774: „Towarzystwo Przemysłu Chemiczno-Farmaceutycznego (dawn. Magister Kławe), Spółka Akcyjna” w Warszawie. Bolesław Jawornicki przestał być członkiem zarządu. Na członka zarządu wybrany został Stanisław Gąszyński z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 27 marca 1930 r.

R. H. B VI 893: „Towarzystwo Akcyjne Cukrowni „Ostrowite” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Moniuszki 11.

R. H. B VI 936: Polskie Zakłady Chemiczne „Nitrat”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Stefanowi Żerańskiemu z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z członków zarządu.

R. H. B VI 943: „Fabryka Narzędzi Chirurgicznych, Weterynaryjnych i Wyrobów Stalowych Ostrych Alfons Mann, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 225.000, podzielonych na 10.000 akcji, całkowicie wpłaconych. Według bilansu, sporządzonego na dzień 1 lipca 1928 r. stosownie do Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. i zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie akcjonariuszów w dn. 12 grudnia 1928 r., kapitał zakładowy określony został na zł 225.000 i podzielony na 10.000 akcji.

R. H. B VI 963: „Dom Handlowo-Przemysłowy „Bralich”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Otwarto Oddział w Toruniu. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 40.000, podzielonych na 20 udziałów, całkowicie wpłaconych. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Sułowskim w Warszawie dn. 20 marca 1928 r. za nr. 472.

R. H. B VI 985: „Nasza Drukarnia”, Zakłady Graficzne, Spółka Wydawnicza, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Zarządcami obecnie są: Ludwik Leśniakowski, Józef Przysławski, Władysław Zyglarski, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, pełnomocnictwa, umowy, akty i wszelkie bez wyjątku zobowiązania podpisuje dwóch zarządców łącznie. Korespondencje, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, przesyłek, towarów, sum pieniężnych i wszelkich wartości podpisuje jeden z zarządców. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Pomykałskim w Warszawie dn. 18 września 1930 r. za nr. 750.

R. H. B VI 1010 (B XXXIII 5101): „Towarzystwo Akcyjne Cukrowni i Rafinerji „Wieśni” w Warszawie. Według bilansu przerachowanego brutto na dzień 1 lipca 1928 r. w wykonaniu Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. „Dz. Ust. R. P.” Nr. 38/1928, poz. 352, i zatwierdzonego uchwałą Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 22 marca 1928 r., kapitał zakładowy określony został na zł 1.820.000.

R. H. B VII 1101 (B XXXIII 5169): „Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi, Spółka Akcyjna”. Za Oddziały podpisują dyrektor lub wicedyrektor Oddziału łącznie z proku-

rentem Oddziału, lub też dwaj prokurenci Oddziału łącznie. Każda z wymienionych wyżej osób, podpisujących za Oddziały ma prawo podpisu za Oddział łącznie z jednym z członków Komitetu Wykonawczego Rady, z Dyrektorem Naczelnym Banku Romanem Oberfeldem, z Dyrektorem Centrali Rudolfem Elsnerem, z prokurentem Centrali Stanisławem Goldsteinem i z prokurentem Centrali Jakóbem Szkolnickim.

R. H. B VII 1190 (B XXXII 5042): „Towarzystwo Przemysłowe „Kabel”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Kapitał zakładowy wynosi zł 1.375.000, podzielonych na 13.750 akcji. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie częściowej zmiany statutu opublikowane zostało w Nr. 71 „Monitora Polskiego” z dn. 26 marca 1929 r. Wpis powyższy w dn. 17 października 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 2.000.000, podzielonych na 20.000 akcji, całkowicie wpłaconych. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego o zł 625.000, czyli do zł 2.000.000, drogą emisji 6.250 sztuk nowych akcji, opublikowane zostało w Nr. 180 „Monitora Polskiego” z dn. 7 sierpnia 1929 r.

R. H. B VII 1193: „Zakłady Przemysłowe Braci Hłowieckich, Spółka Akcyjna”. Włodzimierz Maciejowski z zarządu ustąpił. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Henryk Neuman, nadzorca sądowym adwokat Kazimierz Gronkiewicz z Warszawy. Nadzór sądowy upoważnił obecny zarząd do podpisywania wszelkich zobowiązań i dokumentów na zasadach wyliczonych w rubryce piątej wpisu pierwszego z tem, że w każdym wypadku obowiązkowy jest podpis nadzorca sądowego. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 25 maja 1929 r. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 21 lipca 1930 r. firmie „Zakłady Przemysłowe Braci Hłowieckich, Spółka Akcyjna” udzielone zostało odroczenie wypłat na okres trzech miesięcy.

R. H. B VII 1205 (B XLIX 7049): „Wydawnictwa i Księgarnia Trzaska, Evert i Michalski, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 252.000, podzielonych na 2.520 akcji, całkowicie wpłaconych. Helena Evert przestała być zastępcą członka zarządu. Na zastępcę członka zarządu wybrany został Mieczysław Evert. Prokura Jerzego Herdana ustała. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie powiększenia kapitału zakładowego o zł 126.000, czyli do zł 252.000, drogą III emisji 8.400 sztuk nowych akcji, opublikowane zostało w Nr. 162 „Monitora Polskiego” z dn. 16 lipca 1930 r.

R. H. B VII 1247 (B XLI 6049): „Zakłady Solvay w Polsce, Towarzystwo z ograniczoną poręką”. Henryk Kułakowski z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, samodzielnie podpisując firmę pod jej stemplem. Prokura Henryka Kułakowskiego ustała. Prokurent Wacław Ostrowski zmarł.

R. H. B VIII 1259: „Akcyjne Towarzystwo Zakładów Elektrotechnicznych inżynier Kazimierz Patzer” w Warszawie. Zarząd obecnie stanowią: Kazimierz Patzer, Bolesław Chrzaniowski, Karol Janowicz, wszyscy z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 9 lipca 1930 r.

R. H. B VIII 1303 (B XXV 4294): „Zakłady Przemysłowe Karol Machlejd w Warszawie, Spółka Akcyjna”. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Józef Wegner, nadzorca sądowym adwokat Jan Klarner z Warszawy. Do zarządzania sprawami spółki upoważniony jest zarząd z tem, że akty umowy, pełnomocnictwa, zobowiązania, weksle, czeki i wszelkie dokumenty podpisuje zarząd w sposób statutu spółki przewidziany łącznie z nadzorcą sądowym. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 13 października 1930 r. firmie „Zakłady Przemysłowe Karol Machlejd,

Spółka Akcyjna" udzielono odroczenia wypłat na czas do dn. 13 stycznia 1931 r.

R. H. B VIII 1375 (B XXXVII 5493): „Polskie Towarzystwo dla Handlu i Przemysłu Samochodowego „Varsovie Automobile”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Henryk Kozieradzki i Stanisław Lubomirski przestali być członkami Rady Zarządzającej. Na członków Rady Zarządzającej wybrani zostali: Henryk Ronikier i Piotr Łowieniecki, obaj z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 30 kwietnia 1929 r.

R. H. B VIII 1393 (B XIX 3482): „Polscy Zjednoczeni Przemysłowcy Garbarze, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Członek Zarządu Jan-Maurycy Temler zmarł. Na członka zarządu wybrany został Stanisław Temler z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 20 czerwca 1930 r.

R. H. B VIII 1399 (B XXIX 4783): „Towarzystwo Teatrów Stołecznych, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Na Walnem Zgromadzeniu akcjonariuszów w dn. 1 lipca 1929 r. Zarząd ukonstytuował się w następującym składzie: Elie Ganc, Jakób Regirer, Kazimierz Rochowicz, wszyscy z Warszawy. Zastępcy: Andrzej Johnson, Samuel Kroszczor. Wpis powyższy w dn. 9 października 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Chomenko w Warszawie dn. 30 sierpnia 1929 r. za nr. 878, umowa administracji poręczającej, zawarta ze spółką pod firmą „Spółka Teatralno-Kinematograficzna „Słońce”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dn. 19 października 1928 r. za nr. 4387, została rozwiązana.

R. H. B VIII 1401 (B XXXIX 5812): „Cukrownia Młynów, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Według bilansu, przerachowanego brutto na dzień 1 lipca 1928 r. stosownie do Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 38/1928, poz. 352) i zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie akcjonariuszów w dn. 22 grudnia 1928 r., kapitał zakładowy określony został na zł 1,200.000.

R. H. B VIII 1496 (B XXXIX 5798): „Polskie Zakłady Elektryczne Brown-Boveri, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Tadeusz Żerański i Karol Zawodzki przestali być dyrektorami. Prokura Ludwika Sowińskiego ustała.

R. H. B VIII 1501: „Fabryka Wosków, Klejów, Farb i Artykułów Pokrewnych A. B. C., Spółka Akcyjna” w Warszawie. Kapitał zakładowy wynosi zł 104.000, podzielonych na 10.000 akcji. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie powiększenia kapitału zakładowego o zł 36.327 gr 39 drogą przeliczenia tej kwoty z kapitału zapasowego spółki w celu określenia kapitału zakładowego w bilansie otwarcia w złotych, sporządzonego na dzień 1 stycznia 1925 r. w myśl Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 25 czerwca 1924 r. o bilansowaniu w złotych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 55/1924, poz. 542), opublikowane zostało w Nr. 13 „Monitora Polskiego” z dn. 18 stycznia 1931 r.

R. H. B IX 1694 (B XLIV 6361): „Dzierżawcy Zakładów Ceramicznych w Gierszunach, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Hortensji 3 m. 25.

R. H. B IX 1699 (B XXIX 4784): „Dom Książki Polskiej, Hurtownia dla Księgarzy i Wydawców, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Na Walnem Zgromadzeniu akcjonariuszów w dn. 13 września 1930 r. Zarząd ukonstytuował się w następującym składzie: prezes Eustazy-Wacław Szelażek, wi-

ceprezes Konstanty Koźmiński, Walerjan Zimiński, wszyscy z Warszawy. Ignacemu Garusiewiczowi z Warszawy udzielono łącznej prokury.

R. H. B IX 1750 (B XXVI 4459): „Polska Hurtownia Opalowa, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Likwidacja spółki została ukończona.

R. H. B IX 1773: „Antoni Krysiński, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 30.200, podzielonych na 200 udziałów, całkowicie wpłaconych. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Zborowskim w Warszawie dn. 13 września 1927 r. za nr. 3508.

R. H. B IX 1903 (B XLV 6565): „Gnom” Zakłady Przemysłu Drzewnego „Spółka Akcyjna” w Warszawie. Kapitał zakładowy wynosi zł 350.000, podzielonych na 35.000 akcji. Według bilansu, przerachowanego brutto na dzień 1 lipca 1928 r. w wykonaniu Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 38/1928, poz. 352) i zatwierdzonego uchwałą Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów dn. 18 grudnia 1928 r., kapitał zakładowy określony został na zł 350.000.

R. H. B 1904 (B XXXIII 5135): „Polski Zakłady Siemens, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Otwarto nowe ekspozytury: Oddziały w Poznaniu i Katowicach, biuro techniczne w Bydgoszczy, biura inżynierskie w Grudziądzu i Gdyni, biuro w Gdańsku dla Pomorza. Prokura Wincentego Kossakowskiego i Włodzimierza Krukowskiego ustała. Udzielono prokury z prawem podpisywania we dwóch łącznie: dla centrali i wszystkich oddziałów: Adamowi Ebenbergerowi, Dominikowi Kibbortowi, Stefanowi Peretjatkowiczowi, Robertowi Hein'owi, Rene Kuhn-Bubna, Fryderykowi Rolde, Karolowi Wesche, Leopoldowi Stenzel'owi. Dla Oddziałów w Krakowie i Katowicach: Leonowi Janowskiemu. Prądów słabych w Warszawie: Aleksandrowi Kruze. W Katowicach Sewerynowi Kamińskiemu, Hugo Stollerowi. We Lwowie: Leonowi Szeparowiczowi. Dla biura w Gdańsku dla Pomorza: Aleksandrowi Crome i Hermanowi Buglerowi.

R. H. B 1971 (B XXXVII 5555): „Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe „Multus”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Elektoralnej 11. Nabycie, zbycie i obciążenie majątku nieruchomości i praw hipotecznych oraz udzielanie i odwoływanie prokur należy do kompetencji zarządu. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dn. 6 marca 1928 r. za nr. 1158.

R. H. B X 2032 (B XLVII 6820): „Nowe Dzielnice, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelką korespondencję w imieniu spółki podpisuje jeden członek zarządu lub prokurent. Weksle, pełnomocnictwa, umowy, kontrakty, akty hipoteczne i notarialne, tudzież żądania sum z instytucji kredytowych podpisuje co najmniej dwóch członków zarządu, lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem lub wreszcie dwóch prokurentów łącznie. Czeka na rachunek bieżący podpisuje jeden członek zarządu lub prokurent, upoważniony do tego przez uchwałę zarządu. Do odbierania z poczty pieniędzy, przesyłek i dokumentów dostateczny jest podpis jednego członka zarządu lub prokurenta. Decyzje w sprawach o sprzedaż nieruchomości i obciążenie hipoteki podlegają wyłącznej kompetencji Walnego Zgromadzenia. Hipolitowi Wohlowi z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z członków zarządu we wszystkich sprawach, wymagających udziału dwóch członków zarządu i z prawem samodzielnego podpisywania we wszystkich sprawach, w których dostateczny jest podpis jednego członka zarządu. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie częściowych

zmian statutu opublikowane zostało w Nr. 27 „Monitora Polskiego” z dn. 3 lutego 1930 r.

R. H. B X 2119: „Technomet”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Jakób Wertans z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Hulanickim w Warszawie dn. 10 czerwca 1925 r. za nr. 1054. Wpis powyższy w dn. 16 października 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Straszewiczem w Warszawie dn. 21 sierpnia 1930 r. za nr. 1569, spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. B XI 2210: „Pierwsza Krajowa Hurtownia Win i Spirytałów”, „Maurycy Seydel i S-ka” w Warszawie, Spółka Akcyjna. Kapitał zakładowy wynosi zł. 72.000, podzielony na 2.880 akcji. Według bilansu otwarcia w złotych, sporządzonego na dzień 1 stycznia 1925 r. stosownie do Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 25 czerwca 1924 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 55/1924, poz. 542) i zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie akcjonariuszów w dn. 23 czerwca 1925 r. kapitał zakładowy określony został na zł. 72.000.

R. H. B XI 2214 (B XXXV 5286): Fabryka Mydeł Toaletowych, Perfum i Kosmetyków „Fornarina”, Spółka Akcyjna w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł. 600.000, podzielonych na 6.000 akcji, całkowicie wpłaconych. Po ustanowieniu Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zezwolenia na powiększenie kapitału zakładowego o zł. 150.000, czyli do zł. 600.000, drogą powiększenia nominalnej wartości akcji ze zł. 75 na akcje nominalnej wartości zł. 100 każda, opublikowane zostało w Nr. 76 „Monitora Polskiego” z dn. 2 kwietnia 1929 r. Wpis powyższy w dn. 8 lipca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Walenty Iwiński, nadzorcą sądowym adwokat Roman Kuratowski z Warszawy. Wszelkie zobowiązania i korespondencje, zawierające zobowiązania, podpisują łącznie zarządcy Grzegorz Klüger i Eugeniusz Stürmer oraz nadzorca sądowy. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 26 maja 1930 r. firmie: „Fabryka Mydeł Toaletowych, Perfum i Kosmetyków „Fornarina”, Spółka Akcyjna” udzielono odroczenia wypłat do dn. 26 sierpnia 1930 r. Wpis powyższy w dn. 15 września 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 20 sierpnia 1930 r. odroczenie wypłat przedłużone zostało do dn. 26 listopada 1930 r.

R. H. B XI 2237: „Polskie Towarzystwo Przemysłu Zapalczanego, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Na czwartego członka Komisji Likwidacyjnej wybrano Haralda Axela z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 25 marca 1930 r.

R. H. B XI 2284: „Zakłady Przemysłowo-Handlowe i Zbożowe „Pruszków”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Zarządca Zenon Rudkowski zmarł. Celestyn Kulpita, Józef Kulpita i Stanisław Szymczak zrzekli się prokury.

R. H. B XI 2295: „Zakłady Rolniczo-Przemysłowe Ziemi Grójeckiej, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Zarząd obecnie stanowią: Michał Natanson, Aleksander Grobicki, obaj z Warszawy, Witold Iwanicki z dóbr Ogrodzieniec, Kazimierz Brzeziński w Lechonicach, pow. grójecki, Stanisław Domański z majątku Piekart, pow. grójecki, Antoni Mękowski z Woli Worowskiej, Zygmunt Pszczółkowski z majątku Ginetówka, pow. grójecki, Tadeusz Pszczółkowski w Mochatce, gm. Lipiec, Jerzy Górski (nieobecny), Zygmunt Racięcki (nieobecny). Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 12 czerwca 1930 r.

R. H. B XI 2339 (B XLVII 6757): „Bank Francusko-Polski” w Warszawie. Prokury Jana-Kamila Reitera, Zygmunta Sapiejewskiego, Leona Głowackiego, Marjana Kołaczkowskiego i Willy Chabot ustały.

R. H. B XII 2381: „Spółka Akcyjna dla Handlu i Przemysłu Skórzanego „Corium” w Warszawie. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Seweryn Wachowski, kuratorem zaś adwokat Aleksander Czerski z Warszawy. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 6 marca 1925 r. spółce ogłoszona została upadłość.

R. H. B XII 2410: „Warszawska Fabryka Druku i Gwóźdź”, „Gwóźdź”, Spółka Akcyjna. Kapitał zakładowy zł. 100.000, podzielony na 10.000 akcji. Szymon Askenazy, Stanisław Pfeiffer, Bronisław Popławski i Władysław Gordowski z zarządu wystąpili. Na członka zarządu wybrany został dr. Feliks Niemczewski z Warszawy. Według bilansu otwarcia w złotych, sporządzonego na dzień 1 stycznia 1925 r. stosownie do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 25 czerwca 1924 r. i zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie akcjonariuszów w dn. 25 czerwca 1927 r., kapitał zakładowy określony został na zł. 100.000.

R. H. B XII 2439: „Fabryka Tektury H. Radłowski, M. Płomiński i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Dobrowolskim w Warszawie dn. 14 kwietnia 1928 r. za nr. 1053, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo zaś wraz z aktywami i pasywami przeszło na wyłączną własność Marcina-Stanisława Radłowskiego i prowadzone jest przez tegoż nadal jednoosobowo pod firmą: „Fabryka Tektury Marcin Radłowski”.

R. H. B XII 2471 (B XXXIX 5741): „Biuro Techniczno-Przemysłowe „Ligya”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Zarządcami obecnie są: Romuald Kietliński, Tadeusz Jakobson, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie umowy, akty urzędowe, zobowiązania, weksle, czeki, indosy, pełnomocnictwa i prokury podpisują pod stemplem firmy obaj zarządcy łącznie. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dn. 30 marca 1928 r. za nr. 1101.

R. H. B XII 2518 (B XLII 6189): „Bank Związku Spółek Zarobkowych, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Ignacemu Kędzierskiemu z Poznania i Janowi Hindemithowi z Warszawy udzielono prokury dla Centrali i wszystkich Oddziałów z prawem podpisywania każdego z nich łącznie z jednym z członków zarządu lub z drugim prokurentem.

R. H. B XII 2543: „Dom Handlowo-Przemysłowy Edmund Langner i S-ka, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł. 1.000.000, podzielonych na 20.000 akcji. Według bilansu brutto, sporządzonego na dzień 1 lipca 1928 r., zgodnie z Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 38/1928, poz. 352) i zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie akcjonariuszów w dn. 10 listopada 1928 r., kapitał zakładowy określony został na zł. 1.000.000 i podzielony na 20.000 akcji.

R. H. B XIII 2667: „Powszechny Bank Kredytowy, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Dyrektor Emil Hupert ustąpił z zajmowanego stanowiska.

R. H. B XIII 2708: „Dom Handlowy Bracia Hirszfild, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Przedsiębiorstwo pod firmą: „Bar Angielski” zostało zlikwidowane. W lokalu przy ul. Rymarskiej 6 otwarto kawiarnię pod nazwą „Angielka”. Wpis powyższy w dn. 22 listopada 1929 r. uzupełniony zo-

stał dopełnieniem: Regina Hirszfeld i Jakób vel Judka Bursztyn przestali być członkami Zarządu.

R. H. B XIV 2788: „Towarzystwo Wód Mineralnych „Druksieniki“, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Marszałkowskiej 69 m. 6.

R. H. B XIV 2871: „Elektros“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 20.000, podzielony na 20 udziałów, całkowicie gotowizną włożony. Wolf vel Władysław Arenstein z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Prokura Stanisława Cwibaka ustała. Termin trwania spółki określony został na czas do dn. 31 grudnia 1934 r. Według bilansu otwarcia w złotych i bilansu brutto stosownie do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 25 czerwca 1924 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 55/1924, poz. 542) i z dn. 22 marca 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 38/1928, poz. 352) kapitał zakładowy określony został na zł 450, a następnie podwyższony o zł 19.550, czyli do sumy zł 20.000. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Kurmanem w Warszawie dn. 3 lutego 1930 r. za nr. 164.

R. H. B XIV 2901 (B XXX 4859): „Polskie Towarzystwo dla Handlu Węgłem „Węglblok“, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 500.000, podzielonych na 5.000 akcji, całkowicie wpłaconych. Według bilansu sporządzonego na dzień 1 lipca 1928 r. stosownie do Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. i zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie akcjonariuszów w dn. 3 grudnia 1928 r., kapitał zakładowy określony został na zł 400.000, w drodze zaś II emisji 1.000 sztuk nowych akcji, opublikowanej w formie Postanowienia Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w Nr. 1/6 „Monitora Polskiego” z dn. 2 sierpnia 1928 r., kapitał zakładowy podwyższony został o zł 100.000 i obecnie wynosi zł 500.000.

R. H. B XIV 2905: „Szkoła Muzyczna Imienia Mieczysława Karłowicza, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Żłotej 40.

R. H. B III 402: „Spółka Akcyjna Warszawskiej Odlewni Żelaza i Fabryki Maszyn „Metallum“. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 250.000, podzielonych na 2.500 akcji, całkowicie wpłaconych. Według bilansu przerachowanego brutto na dzień 1 lipca 1928 r. w wykonaniu Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 38/1928, poz. 352) i zatwierdzonego uchwałą Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów dn. 17 grudnia 1928 r., kapitał zakładowy określony został na sumę zł 250.000.

R. H. B VII 1041 (B XLIX 7036): „Szwajcarsko-Polski Bank Kapitalizacyjny, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Członkowie Rady: Oskar Saenger i Czesław Puzyna zmarli. Na członków Rady zostali wybrani: Stefan Ike-Dunikowski i Ładusz Herc. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 14 czerwca 1930 r.

R. H. B X 1934: „Polsko - Amerykańskie Towarzystwo Transportowe i Przemysłowe „Paatine“, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 11 kwietnia 1927 r. zabezpieczone zostało powództwo Zakładu Ubezpieczenia od Wypadków przeciwko firmie do wysokości zł 4.451 gr 77, przez wniesienie do Rejestru Handlowego wzmianki o niedopuszczeniu wpisu w przedmiocie likwidacji pozwanej firmy do czasu rozstrzygnięcia przez Sąd sprawy.

R. H. B X 2055: „Warszawskie Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe „Merces“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Decyzją Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 28 marca 1927 r. zabezpieczone zostało powództwo Zakładu Ubezpieczeń od Wypadków przeciwko firmie: „Warszawskie Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe „Merces“. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” przez wniesienie do rejestru handlowego pozwanej spółki wzmianki o niedopuszczeniu wpisu postanowienia w przedmiocie ukończenia likwidacji tejże spółki aż do czasu ukończenia sporu względnie zezwolenia na to ze strony powodowego zakładu.

R. H. B XIV 2806 (B XXXIII 5136): „Zjednoczone Zakłady Wapienne „Wapnorud” w Rudnikach, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Kapitał zakładowy wynosi zł 1.000.000, podzielonych na 10.000 akcji. Według bilansu przerachowanego brutto na dzień 1 lipca 1928 r. w wykonaniu Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 38/1928, poz. 352) i zatwierdzonego uchwałą Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 22 grudnia 1928 r., kapitał zakładowy określony został na zł 1.000.000.

R. H. B XV 3013: „Boismine“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 300.000, podzielony na 40 udziałów, całkowicie wpłaconych. Ładuszowi Matuszewskiemu w Warszawie udzielono łącznej prokury. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 14 marca 1929 r.

R. H. B XV 3027: „Huta Skarżysko, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Czerniakowskiej 208. Wpis powyższy w dn. 23 marca 1928 r. uzupełniony został dopełnieniem: Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 18 lutego 1929 r. zabezpieczone zostało powództwo Mordki Morgensterna, Mendla, Barbary, Mozesza, Anny, Rachniela i Jakóba Feldmanów przeciwko firmie: „Huta Skarżysko, Spółka Akcyjna” przez wstrzymanie wciągnięcia wpisu do rejestru handlowego o zarejestrowanie uchwały zarządu pozwanej spółki z dn. 12 kwietnia 1926 r. w punkcie: na dyrektora zarządzającego powołany został Aleksander Elter na miejsce odwołanego Mendla Feldmana. W rubryce 5 wpisu 2 słowa: Menel Feldman mianowany został dyrektorem zarządzającym — podkreślić czerwonym atramentem do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Wpis powyższy w dn. 13 sierpnia 1928 r. uzupełniony został dopełnieniem: „Firma brzmi: „Huta Skarżysko, Spółka Akcyjna w likwidacji”. Likwidatorami wyznaczeni zostali: adwokat Stanisław Zakrzewski z Warszawy, Janusz Welke, naczelnik rachuby Polskiej Państwowej Loterii Klasowej, Stanisław Gasiński, sekretarz Sądu Okręgowego w Warszawie. Na mocy decyzji Sądu Okręgowego w Warszawie, wyział Rejestru Handlowego, z dn. 10 sierpnia 1928 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji. Wpis powyższy w dn. 5 września 1929 r. uzupełniony został dopełnieniem: Wszelkie bez wyjątku akty hipoteczne i notarialne i wogóle wszelkie dokumenty wydawane w imieniu spółki winny być podpisywane przez dwóch członków Komisji Likwidacyjnej, względnie jednego łącznie z zastępcą likwidatora pod stemplem firm. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 18 marca 1929 r. Wpis powyższy w dn. 8 kwietnia 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Komisję Likwidacyjną obecnie stanowią: Lucjan Gostyński, Stanisław Gostyński, Jan Rządowski, wszyscy z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 30 stycznia 1930 r.

R. H. B XVI 3132: „Polskie Ziarno” Ulatowski i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Likwidatorami są: Józef Ulatowski, Stanisław Tarwid, Władysław Jachner, wszyscy z Warszawy. Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 2 lipca 1926 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XVI 3134: Fabryka Celulozy i Papieru „Zasław-Zagórz”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Czackiego 10, m. 7.

R. H. B XVI 3159: „Towarzystwo Budowlano-Przemysłowe „Centrum”, Spółka Akcyjna”. Kapitał zakładowy wynosi zł 250.000, podzielonych na 12.500 akcji. Na Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszów w dn. 12 sierpnia 1929 r. Zarząd ukonstytuował się w następującym składzie: członkowie: Roman Roszkowski, Feliks Korbel, obaj z Warszawy, Karol Prochnau (nieobecny). Zastępcy: Felicjan Staniszewski, Walery Kuncewicz. Według bilansu przerachowanego brutto na dzień 1 lipca 1928 r. w wykonaniu Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 38/1928, poz. 352) i zatwierdzonego uchwałą Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów w dn. 15 grudnia 1928 r., kapitał zakładowy określony został na zł 250.000.

R. H. B XVII 3236 (B XXVII 4555): „Ericsson Polska Akcyjna Spółka Elektryczna” w Warszawie. Tedeu zowi Jaworowi z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z członków zarządu lub prokurentem weksli, czeków, pełnomocnictw, aktów hipotecznych i notarialnych oraz wszelkich umów i z prawem samodzielnego podpisywania pism z żądaniem pieniędzy z instytucji kredytowych od firm i osób prywatnych, korespondencji, niezawierającej zobowiązań, pokwitowań z odbioru pieniędzy, listów, posyłek i dokumentów.

R. H. B XVII 3282: „Towarzystwo dla Handlu, Przemysłu i Rolnictwa Baranowo, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Prokura Antoniego Krajcewicza ustala. Izaakowi Berezowskiemu-Zeleźniakowi z Warszawy jako dyrektorowi zarządzającemu udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z członków zarządu pod stemplem firmy weksli, żyr i indosów na wekslach oraz z prawem samodzielnego podpisywania wszelkich innych zobowiązań i dokumentów, umów notarialnych, kontraktów, pokwitowań rachunków i pełnomocnictw. Wpisano na mocy aktów, zeznanych przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dn. 8 września 1926 r. za nr. 3542 i 3547.

R. H. B XVII 3341: „Terebenthea, Zjednoczone Fabryki Terpentyny Puszczy Białowieskiej, Bracia Porowsy i P. Godlewski, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Celem spółki jest: a) przejęcie i dalsze prowadzenie spółek firmowych: „Białowieskie Towarzystwo Fabryki Terpentyny B-cia Porowsy, S. Domaradzki i S-ka” oraz „Terebenthen”, Zjednoczone Białowieskie Zakłady Terpentynowe B-cia Porowsy i P. Godlewski”, b) zakładanie, nabywanie i prowadzenie fabryk terpentyny, smoly, węgla drzewnego, kałatonji, karbolineum, olejów żywicznych i innych przetworów chemicznych, c) zakładanie, nabywanie i prowadzenie fabryk wyrobów drzewnych, d) zakładanie, nabywanie i prowadzenie fabryk ogrodzeń drucianych, e) handel produktami chemicznymi, wyrobami drzewnymi, ogrodzeniami drucianymi w najszerszym tego słowa znaczeniu, f) zaopatrywanie krajowych rynków w tego rodzaju artykuły zagranicznej fabrykacji, jak również wywóz zagranicę wyrobów krajowego przemysłu, g) przedstawicielstwo krajowych i zagranicznych przedsiębiorstw, wytwarzających wymienione artykuły lub handlujących nimi. Zarząd obecnie stanowią: William Oswald Gurland, Zygmunt Porowski, Edward Russwurm, wszyscy z Warszawy, Paweł Godlewski, Ludwik Porowski, obaj z Hajnówki, Sylwester Porowski z Bierzyna, poczta Boniewo. Zarząd Zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Weksle, pełnomocnictwa, umowy, kontrakty, akty hipoteczne i notarialne, чеки na rachunek bieżący, tudzież żądania zwrotu i pokwitowania z odbioru sum z instytucji kredytowych winny być podpisywane przynajmniej przez dwóch członków zarządu. Odbiór pieniędzy i posyłek z poczty oraz wszelką korespondencję ma prawo podpisywać jeden którykolwiek z członków zarządu. W razie nieobecności jednego z członków zarządu prawo podpisu za niego może przysługiwać prokurentom. Spółka działa obecnie na mocy statutu, uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39/1928, poz. 383), zatwierdzonego przez Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu i opublikowanego w Nr. 205 „Monitora Polskiego” z dn. 5 września 1930 r.

R. H. B XVII 3349: „Towarzystwo Handlu żelazem „Fer-roier”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 11 kwietnia 1927 r. zabezpieczone zostało powództwo Zakładu Ubezpieczeń od Wypadków przeciwko firmie do wysokości zł 1179 gr 27 przez wniesienie do Rejestru Handlowego wzmianki o nieopuszczeniu wpisu w przedmiocie ukończenia likwidacji pozwanej firmy do czasu rozstrzygnięcia sprawy, ewentualnie przed wykazaniem się przez pozwaną firmę zezwoleniem Zakładu Ubezpieczenia od Wypadków.

R. H. B XVIII 3364 (B XL 5961): „Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Prokura Jakóba Setkowicza ustala.

R. H. B XVIII 3401: „Biuro Sprzedaży Stali Huty Bismarcka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Zarządcami obecnie są: Julian Brygiewicz, Franciszek Korzycki, Ignacy Tomczyk, Jan Rottengruber, wszyscy z Warszawy, Robert Scherff w Hajdukach Wielkich, Marjan Przybylski w Świętochłowicach. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 16 kwietnia 1930 r.

R. H. B XVIII 3403: „Fabryka Wyrobów Metalowych Wacław Czajkowski i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł. 200.000, podzielonych na 4.000 udziałów, całkowicie wpłaconych. Według bilansu, sporządzonego na dzień 1 lipca 1928 r. stosownie do Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. i zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie wspólników w dn. 14 sierpnia 1928 r., kapitał zakładowy określony został na zł. 200.000.

R. H. B XVIII 3436: „Dom Handlowy „Jartilm”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Nowy Świat 19. Józef Wronko z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dnia 30 czerwca 1930 r.

R. H. B XVIII 3476: „Warszawska Wytwórnia Nici H. G. C., Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dn. 17 czerwca 1927 r. za nr. 1331, spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. B XIX 3531: „Biuro Agenturowo-Handlowe „Akado”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Likwidatorem jest Izrael Dunajewski z Warszawy. Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 15 września 1925 r., spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XIX 3544 (B XLII 6182): „Zakłady Amonicjne „Pocisk”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł. 8.000.000, podzielonych na 80.000 akcji, z których 40.000 akcji na okaziciela i 40.000 akcji imiennych, całkowicie wpłaconych. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie powiększenia kapitału zakładowego o zł. 4.800.000, czyli do zł. 8.000.000, drogą nowej emisji złotowej 48.000 sztuk nowych akcji nominalnej wartości zł. 100 każda, opublikowane zostało w Nr. 72 „Monitora Polskiego” z dn. 27 marca 1930 r.

R. H. B XIX 3554: „S. Baker i Spółka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Akty notarialne i hipoteczne, wszelkiego rodzaju zobowiązania i umowy, weksle, indosy, чеки, pełnomocnictwa podpisują dwaj zarządcy łącznie lub jeden z zarządców łącznie z prokurentem. Korespondencje, niezawierające zobowiązań, pokwitowania z odbio-

ru wszelkiego rodzaju korespondencji, towarów, pieniędzy, dokumentów i pism urzędowych podpisuje jeden z zarządców lub dwaj prokurenci łącznie. Prokury podpisują dwaj zarządcy łącznie. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Małkowskim w Warszawie dn. 19 czerwca 1929 r. za nr. 1255. Wpis powyższy w dn. 10 czerwca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Likwidatorami są: Maks Stein, dr. Paweł Stern, obaj z Warszawy, i Siegfried Baker z Londynu. Akty notarialne i hipoteczne, wszelkiego rodzaju zobowiązania i umowy, weksle, indosy, czek, pełnomocnictwa podpisują dwaj likwidatorzy łącznie lub jeden z likwidatorów łącznie z prokurentem. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, towarów, pieniędzy, dokumentów i pism urzędowych podpisuje jeden z likwidatorów lub dwaj prokurenci łącznie. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Małkowskim w Warszawie dn. 16 stycznia 1930 r. za nr. 143, spółka znajduje się w stanie likwidacji. Wpis powyższy w dn. 13 sierpnia 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Likwidator dr. Paweł Stern z zajmowanego stanowiska ustąpił. Na likwidatora wybrany został dr. Aleksander Waks z Warszawy. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Małkowskim w Warszawie dn. 17 czerwca 1930 r.

R. H. B XX 3691: „Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe „Jarden“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Likwidatorem jest Samuel Szwiłł w Warszawie. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Massalskim w Warszawie dn. 19 lipca 1928 r. za nr. 1984, spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XX 3715: „Władysław Hoffman i S-ka, Spółka Akcyjna, Przemysł i Handel Apteczny” w Warszawie. Jan Fruziński z Zarządu wystąpił.

R. H. B XXI 3770: „Zakłady Elektrotechniczne Wacław Brygiewicz, Michał Zucker i S-ka „Bezet“, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Firma obecnie brzmi: „Towarzystwo Elektryczne „Bezet“, Spółka Akcyjna”. Celem spółki jest wytworzenie, konstruowanie, sprzedaż i instalowanie w Polsce i zagranicą wszelkich aparatów i przyborów związanych z zastosowaniem elektryczności w przemyśle wszelkiego rodzaju. Spółka może uzyskiwać i eksploatować wszelkie patenty, związane bezpośrednio lub ubocznie z przemysłem elektrotechnicznym, może również dokonywać wszelkich operacji handlowych i przemysłowych bezpośrednio lub pośrednio związanych z wyżej wymienionym jej celem oraz uczestniczyć we wszelkich przedsiębiorstwach lub spółkach pokrewnych albo mogących ułatwić czy popierać urzeczywistnienie jej celu w drodze aportu, objęcia akcji lub w jakikolwiek inny sposób, reprezentować przedsiębiorstwo o podobnym celu statutowym i łączyć się z takimi przedsiębiorstwami w całości lub częściowo. Kapitał zakładowy zł. 1.500.000, podzielonych na 15.000 akcji na okaziciela. Zarząd stanowią: Wacław Brygiewicz, Wacław Fajans, Michał Zucker, Kazimierz Jackowski, Paul de Maen, wszyscy z Warszawy, Louis baron Empain z Brukseli, Armand Pirot z Brukseli, Emil Rousseau z Charleroi, Jean van Vliet z Marcinelle (Belgia). Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelkie zobowiązania winny być podpisane przez dwóch członków zarządu albo jednego członka zarządu łącznie z dyrektorem. Zarząd może upoważnić jednego ze swych członków do dokonania określonej czynności lub do stałego dokonywania czynności pewnej kategorii. Zezwolenie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie powiększenia kapitału zakładowego o zł. 1.200.000, czyli do zł. 1.500.000, drogą emisji złotych 12.000 szt. nowych akcji oraz zatwierdzony przez tychże Ministrów statut ze zmianami i uzupełnieniami opublikowane zostało w Nr. 48 „Monitora Polskiego” z dn. 27 lutego 1930 r. Wpis powyższy w dn. 6 czerwca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Dyrektorowi Aleksandrowi Zakharoff z Warszawy udzielono prokury z obowiązkiem podpisu łącznie z jednym z członków zarządu tych dokumentów, dla ważności których wymagane są dwa podpisy i z prawem podpisu samodzielnie w wypadkach kiedy przewidziany jest jeden podpis.

R. H. B XXI 3796: „Huta Szklana „Praca” w Wołominie, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Józef Mazek

i Józef Hoffman przestali być zarządcami. Na zarządców wybrani zostali: Józef Miatkowski i Karol Brachtogel, obaj z Wołomina. Wpisano na mocy uchwał Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 25 maja i 15 czerwca 1930 r.

R. H. B XXI 3820: „Wileński Prywatny Bank Handlowy” w Wilnie, Oddział w Warszawie. Kapitał zakładowy wynosi zł. 2.500.000, podzielonych na 25.000 akcji. Na członka Rady z prawem podpisywania wszelkiego rodzaju plenipotencji łącznie z drugim obowiązującym podpisem powołany został Maciej Jamontt z Wilna. Spółka obecnie działa na mocy statutu, uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39/1928, poz. 383), zatwierdzonego przez Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu i opublikowanego w Nr. 120 „Monitora Polskiego” z 1929 r.

R. H. B XXI 3885 (B XLIII 6310): „Bank Handlowy w Warszawie, Spółka Akcyjna”. Udzielono prokury Piotrowi Woszczykowi dla Oddziału Miejskiego „Tłomackie”, Stanisławowi Horodyńskiemu dla Oddziału Miejskiego „Królewska”.

R. H. B XXII 3979: „Roboty Inżynieryjno-Budowlane St. Plebański i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Firma obecnie brzmi: „Polskie Roboty Inżynieryjno-Budowlane, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 26 maja 1930 r.

R. H. B XXII 3997: „Eksploatacja Uzdrowisk Polskich E. U. P., Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się przy ul. Marszałkowskiej 69.

R. H. B XXIII 4011: „Fabryka Korków i Wyrobów Korkowych Bracia Baliccy, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dn. 1 sierpnia 1930 r. za nr. 3308, spółka została rozwiązana i całe przedsiębiorstwo wraz z aktywami i pasywami zostało wniesione do spółki pod firmą: „Zakłady Przemysłu Korkowego Bracia E. i H. Baliccy”.

R. H. B XXIII 4078: „Handel Artykułami Browarniemi „Gambrinus”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki przeniesiona została do Poznania. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dn. 3 września 1930 r. za nr. 5673.

R. H. B XXIII 4079: „Syndykat Chemiczny, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba Komisji Likwidacyjnej mieści się przy ul. Moniuszki 11 w lokalu Związku Cukrowników. Likwidatorami są: Jan Zaglenczyński, Tadeusz Sułowski, obaj z Warszawy. Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 9 czerwca 1927 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XXIV 4161: „Przemysł Superfosfatowy, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł. 150.000, podzielonych na 7.500 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Podwyższenie kapitału zakładowego o zł. 125.000, czyli do zł. 150.000, nastąpiło na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dn. 7 listopada 1929 r. za nr. 5578.

R. H. B XXIV 4171: „Zjednoczone Towarzystwo Handlowe, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”, w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Zielnej 32.

R. H. B XXIV 4174: „Towarzystwo Akcyjne Wydawnicze „Świat” w Warszawie. Kapitał zakładowy wynosi obecnie zł. 200.000, podzielonych na 5.000 akcji, całkowicie wpłaconych. Na Walnem Zgromadzeniu akcjonariuszów w dn. 7 maja 1930 r. Zarząd ukonstytuował się w następującym

składzie: Tadeusz Galewski, Stefan Krzywoszewski, Jerzy Życki, Stanisław Krzywoszewski, wszyscy z Warszawy. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie powiększenia kapitału zakładowego o zł 50.000, czyli do zł 200.000, drogą II emisji 1,250 sztuk nowych akcji, opublikowane zostało w Nr. 128 „Monitora Polskiego” z dn. 7 czerwca 1927 r.

R. H. B XXV 4358: „Fabryka Piór Stalowych Inżynier Stefan Męcik i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki w Pruszkowie pod Warszawą (Zakłady Towarzystwa Akcyjnego Fabryk Ołówków St. Majewski i S-ka). Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 70.000, podzielonych na 70 udziałów, całkowicie wpłaconych. Zarządcami są: Stanisław Jan Majewski z Warszawy, Leszek Majewski, Stefan Męcik, obaj z Pruszkowa. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, akcepty, indosy, akty, umowy, czeki, pełnomocnictwa i prokury podpisuje pod stemplem firmy dwóch zarządców łącznie. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, przesyłek, ładunków i należności podpisuje jeden z zarządców. Wpisano na mocy aktów, zeznanych przed notariuszem Borkowskim w Warszawie dn. 24 i 30 czerwca 1927 r. za nr. 1008 i 1042.

R. H. B XXV 4360: „As” Warszawska Spółka Automobiłowa, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Zborowskim w Warszawie dn. 23 maja 1927 r. za nr. 2112, spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. B XXVI 4395: „Żelmeł”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Likwidatorem jest Aron Hersz Buzyn z Warszawy. Wszelkie pisma i zobowiązania podpisuje likwidator samodzielnie pod stemplem firmy z dodatkiem „w likwidacji”. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dn. 29 października 1929 r. za nr. 5020, spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XXVI 4444 (B XL 5991): „Towarzystwo Przedsiębiorstw Górniczych „Tepege”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Według bilansu, sporządzonego na dzień 1 lipca 1928 r. stosownie do Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. i zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie akcjonariuszów w dn. 22 grudnia 1928 r., kapitał zakładowy określony na zł 3.000.000. Wpis powyższy w dn. 6 lutego 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 1.950.000, podzielony na 7.500 akcji. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zmniejszenia kapitału zakładowego o zł 1.050.000, drogą zmniejszenia nominalnej wartości akcji, opublikowane zostało w Nr. 185 „Monitora Polskiego” z dn. 13 sierpnia 1929 r. Wpis powyższy w dn. 12 lipca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Jan Naturski przestał być członkiem dyrekcji i zarządu.

R. H. B XXVII 4470: „J. Malowaniec i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki przeniesiona została do Kiwerc, powiat łucki. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dn. 8 marca 1929 r. za nr. 1131.

R. H. B XXVII 4517: „Blachodrut”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Zielnej 48 (lokal firmy „Carbokonsorcjum”, Spółka z ogr. odp.). Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 19 lipca 1929 r. odroczenie wypłat zostało uchylone i postępowanie zapobiegawcze upadłości firmy umorzone. Wpis powyższy w dn. 9 października 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Marszałkowskiej 107 (lokal firmy „Carbokonsorcjum”, Sp. z ogr. odp.).

R. H. B XXVII 4537: „Spółka Wydawnicza „Dzień Polski”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Likwidatorem jest adwokat Tadeusz Michalski z Warszawy. Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 16 marca 1927 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji. Wpis powyższy w dn. 5 listopada 1928 r. uzupełniony został dopełnieniem: Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Jan Gebethner, kuratorem zaś apl. adw. Józef Świętochowski z Warszawy. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 25 czerwca 1928 r. spółce ogłoszona została upadłość. Wpis powyższy w dniu 30 września 1929 r. uzupełniony został dopełnieniem: Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 27 maja 1929 r. postępowanie w sprawie upadłości zostało umorzone i przedsiębiorstwo przestało istnieć.

R. H. B XXVII 4539: „Oszczędność” Spółka Wydawnicza, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dn. 31 grudnia 1929 r. za nr. 6558, całe przedsiębiorstwo z aktywami i pasywami wniesione zostało do nowopowstałej spółki pod firmą: „Samorządowy Instytut Wydawniczy, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie”.

R. H. B XXVIII 4645: „Fabryka Czekolady „Plutos”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Otwarto Oddział w Łodzi.

R. H. B XXVIII 4659: „Dcm Handlowy „Delta”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Lwowskiej 8.

R. H. B XXVIII 4660: „W. Stokowski i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Zarządca Leon Kirsztrot zmarł.

R. H. B XXVIII 4665: „Towarzystwo Handlowe „Inwestycja”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Siedziba Komisji Likwidacyjnej mieści się przy ul. Królewskiej 3 w lokalu Banku Amerykańskiego w Polsce. Komisję Likwidacyjną stanowią: Karol Kozłowski, Eryk Lepach, Harald Axell, wszyscy z Warszawy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisują dwaj członkowie Komisji Likwidacyjnej. Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 30 sierpnia 1930 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XXIX 4704: „Towarzystwo Przetworów Drzewnych „Jarot” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Prokura Bronisława Orzechowskiego ustała. Inż. Wacławowi Bilińskiemu z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z zarządców tych dokumentów, które wymagają dwóch podpisów, oraz z prawem samodzielnego podpisywania dokumentów dla których dostateczny jest jeden podpis.

R. H. B XXIX 4738: „Zakład Cukierniczo Piekarski „Ciastkochleb”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Aleksander Kiepuński przestał być zarządcą. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Olszewskim w Warszawie dn. 15 grudnia 1926 r. za nr. 2447.

R. H. B XXIX 4746: „Towarzystwo dla Handlu z Turcją, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Januszowi Tobisowi z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z zarządców dokumentów, wymagających podpisów dwóch zarządców oraz z prawem samodzielnego podpisywania dokumentów, na których dostateczny jest podpis jednego z zarządców.

R. H. B XXIX 4786: „Kazimierz Cebryński i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Firma

obecnie brzmi: „Buro Budowlano-Przemysłowe Kazimierz Cebryński i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest również prowadzenie wszelkiego rodzaju budownictwa tak na własny rachunek, jak też na rachunek osób trzecich i instytucji, kupno placów i nieruchomości. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 50.000, podzielony na 1.000 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Paszkowskim w Warszawie dn. 10 września 1930 r. za nr. 1738.

R. H. B XXX 4845: „Photo-Plat”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Nowy Świat 57. Zarządcami obecnie są: Stefan Zyberg-Plater, Zdzisław Grocholski, Karol Pęcher-ski, Leon Maciański, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastę-pują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania podpisuje dwóch zarządców łącznie lub jeden zarządca łącznie z prokurentem. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dn. 26 maja 1930 r. za nr. 2284.

R. H. B XXX 4886: „Zakłady Przemysłowe „Emulsator”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Bolesław Białopiotrowicz przestał być zarządcą. Wp sa no na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Dylewskim w Warszawie dnia 14 maja 1930 r. za nr. 690.

R. H. B XXXI 4901: „Krajowa Dystylarnia, Spółka z ogra-niczoną odpowiedzialnością”. Likwidatorami są: Moszek Blatt, Jakób Weiss, obaj z Warszawy. Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 7 stycznia 1930 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XXXI 4968: „Centrala Zakupu Żelaza Polskich Hut Żelaznych „Centralazim”, Spółka z ograniczoną odpo-wiedzialnością” w Warszawie. Firma obecnie brzmi: „Cen-trala Zakupu Żelaza Polskich Hut Żelaznych, Spółka z ogra-niczoną odpowiedzialnością”. Według bilansu, sporządzo-nego na dzień 1 lipca 1928 r. stosownie do Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. i za-twierdzonego przez Walne Zgromadzenie wspólników w dn. 6 grudnia 1928 r., kapitał zakładowy określony został na zł 21.600.

R. H. B XXXI 4973: „Warszawskie Składy Towarowe Jerzy Gaszyński i S-ka, Spółka z ograniczoną odpo-wiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obec-nie przy ul. Wilczej 29. Wpis powyższy w dn. 27 czerwca 1929 r. uzupełniony został dopełnieniem: Celem spółki jest utrzymywanie i prowadzenie wolnocelnych składów towar-owych, załatwianie formalności celnych, urządzanie i pro-wadzenie wszelkiego rodzaju składów towarowych, oraz prowadzenie wszelkich interesów handlowych. Dodatkowo na zarządców wybrani zostali: Władysław Wertans, Arnold Wertans, Stanisław Wertans i Jakób Wertans, wszyscy z Warszawy. Umowy, weksle, indosy, czeki, traty, wszyscy-kiego rodzaju zobowiązania, akty hipoteczne, pełnomocni-ctwa i prokury, oraz inne dokumenty podpisują pod stem-plem firmy dwaj zarządcy łącznie. Korespondencję bieżącą, pokwitowania z odbioru pieniędzy, przekazów, zaliczeń, przesyłek i transportów podpisuje jeden z zarządców. Wp sa no na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Hettlin-gerem w Warszawie dn. 9 kwietnia 1929 r. za nr. 2051.

R. H. B XXXI 4994: „Huragan Polski”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Aleksander Frankowski przestał być dyrektorem spółki. Dyrektorem zarządzającym mianowany został Zygmunt Sochacki z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 12 sier-p-n-a 1928 r. Wpis powyższy w dn. 13 października 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Zygmunt Sochacki prze-stał być zarządcą. Na zarządcę wybrany został Ludwik Zagórny-Marynowski z Warszawy. Wpisano na mocy

uchwały Walnego Zgromadzenia z dn. 23 marca 1930 r. R. H. B XXXII 5030: „Fabryka Listew, Ram i WYROBÓW Drzewnych „Arboram”, Spółka z ograniczoną odpo-wiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Wolskiej 54.

R. H. B XXXII 5044: „Pollux” Wytwórnia Obuwia, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Przedsię-biorstwo przestało istnieć.

R. H. B XXXIII 5130: „Silvexport, Spółka dla Przemysłu i Handlu Leśnego z ograniczoną odpowiedzialnością” w War-szawie. Siedziba spółki przeniesiona została do Żedni, woj. białostockie. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dn. 20 maja 1930 r. za nr. 2175.

R. H. B XXXV 5340: „Parfumerie Marcel Laboratorium Chemiczno-Kosmetyczne, Spółka z ograniczoną odpo-wiedzialnością” w Warszawie. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Jamonttem w Warszawie dn. 24 lipca 1929 r. za nr. 3290, całe przedsiębiorstwo z aktywami i pasywami wniesione zostało do spółki pod firmą: „Parfumerie Marcel” Laboratorium Chemiczno-Kosmetyczne, właściciele J. Birn-baum i St. Rosen”.

R. H. B XXXV 5280: „Florjan Juchnikowski i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Hożej 57.

R. H. B XXXV 5378: „W. Donin i S. Radwański, Fabryka Pudełek Tekturowych, Gier Towarzyskich i Introliigatornia, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Romanem w Warszawie dn. 18 czerwca 1930 r. za nr. 976, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo zaś przeszło na wy-łączną własność Wacława Donina, który nadal prowadzi takowe jednoosobowe pod firmą: „W. Donin i S. Radwański, Fabryka Pudełek Tekturowych, Gier Towarzyskich i Introliigatornia, właściciel Wacław Donin”.

R. H. B XXXVI 5413: „Przedsiębiorstwo Budowlane K. Wędziągolski, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści obecnie przy ul. Pięknej 44.

R. H. B XXXVI 5463: „Hurtowa Sprzedaż Węgla, Koksu i Metali „Węglomet”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Pro-kura Tadeusza Plisowskiego ustała. Irenie Żalutyńskiej z Warszawy udzielono łącznej prokury.

R. H. B XXXVII 5487: „Fabryka Wytworzonego Pieczywa „Rogal”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w War-szawie. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 19 września 1930 r. firmie: „Fabryka Wytworzonego Pieczywa „Rogal”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” ogło-szona została upadłość. Sędzią komisarzem mianowano sędziego handlowego Józefa Karśnickiego, kuratorem zaś adwokata Władysława Trojeckiego z Warszawy.

R. H. B XXXVII 5512: „Auto-Palace”, Spółka z ograni-czoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Zarządcami są obecnie: Roman Horodyski, Władysław Wapiński, Wiktor Tetelewski, Olga Chondarzewska, Kazimierz Mączyński, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach pod-pisuje Roman Horodyski łącznie z jednym z pozostałych zarządców. Wp sa no na mocy aktu, zeznanego w Piasecznie przed notariuszem Różyckim dn. 10 grudnia 1929 r. za nr. 2144. Wpis powyższy w dn. 25 października 1930 r. uzupeł-niony został dopełnieniem: Na zarządcę wybrany został

Stanisław Kwinto junior z Warszawy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje Stanisław Kwinto junior łącznie z jednym z pozostałych zarządców. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 11 września 1930 r.

R. H. B XXXVII 5521: „Towarzystwo „Gloria“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się przy ul. Tamka 3.

R. H. B XXXVII 5549: „Biblioteka Arcydział Literatury, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Sienkiewicza 1.

R. H. B XXXVIII 5592: „Cegielnia „Moszna“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Stefan Wiecek z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dn. 24 marca 1930 r. za nr. 431.

R. H. B XXXVIII 5598: „Józef Bednarski i S-ka. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Na mocy uchwały wspólników z dn. 31 stycznia 1930 r. likwidacja spółki została ukończona.

R. H. B XXXVIII 5607: „Spółka Akcyjna dla Międzynarodowego Transportu Schenker i S-ka” w Warszawie. Oddział w Grajewie zlikwidowano. Otwarto Oddziały w Zembrzowicach i Gdyni.

R. H. B XXXVIII 5613: „Motofors”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Zarządcami obecnie są: Henryk Messing, Eugeniusz Śmietanko, obaj z Warszawy, Apoloniusz Lewiński z Ciechanowa. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Żyra, czeki, wszelkie zobowiązania spółki, umowy i prokury podpisuje zarządca Henryk Messing lub prokurent Czesław Sawo łącznie z jednym z pozostałych zarządców. Weksle własne spółki zarządcy Apoloniusz Lewiński i Henryk Messing podpisują łącznie. Czesławowi Sawo z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z zarządców. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dn. 11 lutego 1930 r. za nr. 731.

R. H. B XXXVIII 5644: „Polski Lloyd. Spółka Akcyjna” w Warszawie. Otwarto Oddział w Sosnowcu. Wpis powyższy w dn. 23 września 1929 r. uzupełniony został dopełnieniem: Otwarto Oddziały w Stołecach, Zbąszyniu i Lesznie. Eugeniusz May z zarządu wystąpił. Na członka zarządu wybrany został Paweł Jellinek z Warszawy. Prokura Aleksandra Frieda ustafa. Udzielono prokury: Wolfgangowi Romerowi, Emanuelowi Fernhoffowi z prawem podpisywania każdego z nich łącznie z Dyrektorem Zarządzającym Romanem Dobronokim lub łącznie z jednym z prokurentów. Dla Oddziału w Gdańsku: Larsowi Usterud Svend-Sen'owi z prawem podpisywania za Oddział łącznie z prokurentem Kurtem Blokiem. Dla Oddziału w Łodzi: Reinholdowi Sonnenbergowi z prawem podpisywania łącznie z prokurentem Wincentym Lewensteinem. Powołanie na członka zarządu Pawła Jellinka nastąpiło na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 20 czerwca 1929 r.

R. H. B XXXVIII 5645: „Inż. K. Dobrowolski i F. Huskowski, Fabryka Okuć Budowlanych i Odlewnia Metali, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Firma obecnie brzmi: „Inż. K. Dobrowolski i S-ka, Fabryka Okuć Budowlanych i Odlewnia Metali, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed

notariuszem Zembruskim w Warszawie dn. 16 października 1929 r.

R. H. B XXXVIII 5676: „Centrowata”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Królewskiej 23.

R. H. B XXXVIII 5677: „Hermes” Towarzystwo Urządzeń Listowych w Warszawie, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Chmielnej 12 m. 5.

R. H. B XXXVIII 5679: „Przemysł Trykotажowy „Elkaza”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Benjamin Zabłudowski przestał być zarządcą. Wpis powyższy w dn. 5 lipca 1929 r. uzupełniony został dopełnieniem: Na trzeciego zarządcę wybrany został Grzegorz Gajło z Warszawy. Wszelkie umowy, zobowiązania, weksle, indosy, pełnomocnictwa i prokury podpisuje Grzegorz Gajło łącznie z jednym z pozostałych zarządców. Korespondencje, niezawierające zobowiązań, rachunki, pokwitowania z odbioru pieniędzy, wszelkiego rodzaju korespondencji, towarów i należności podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dn. 4 kwietnia 1929 r. za nr. 1575.

R. H. B XXXVIII 5690: „Przemysł i Handel Wełniany „Polskie Runo”, Spółka Akcyjna”. Emilowi Mieszkowskiemu z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z członków zarządu.

R. H. B XXXVIII 5704: „Towarzystwo Budowlano-Parcelacyjne, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Poznańskiej 32, m. 7. Likwidatorem jest Jerzy Kruszewski z Warszawy, który podpisuje firmę pod jej stemplem z dodatkiem „w likwidacji”. Likwidator upoważniony został do nabycia nieruchomości „Kolonja Zaścianek” w powiecie sochaczewskim, do sprzedaży teŹże nieruchomości oraz pozostałej reszty nieruchomości „Dąbrówka Nr. hip. 20”, jak również do obciążenia tych nieruchomości długami. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dn. 10 września 1930 r. za nr. 4129, spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XXXIX 5754: „Towarzystwo Przemysłowo-Leśne „Panierówka”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się przy ul. Złotej 50 m. 13. Wpis powyższy w dn. 15 maja 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Cały kapitał zakładowy został wpłacony w gotówkę. Zarząd obecnie stanowią: zarządca Joseph Ettinger jego zastępca Borys Ettinger, zarządca Kaiman Tulczyński, jego zastępca Sara Tulczyńska, wszyscy z Warszawy. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Firmę spółki na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje każdy z zarządców lub ich zastępców oddzielnie. Udzielanie i odwoływanie prokur, nabywanie, sprzedaż i obciążanie majątku nieruchomego należy do zarządu. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Jurkiewiczem w Warszawie dn. 31 grudnia 1929 r. za nr. 1363.

R. H. B XXXIX 5755: „Towarzystwo dla Handlu Złotego „Tehazet”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Abram vel Adam Kohn przestał być zarządcą. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dn. 12 grudnia 1929 r. za nr. 1474.

R. H. B XXXIX 5800: „Warszawsko-śląska Spółka Drzewna inżynier Józef Krzywicki, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Likwidatorem jest Szmul Morogowski

z Warszawy. Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 7 października 1930 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XXXIX 5827: „Kadra, Spółka Wydawniczo-Drukarska, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Zarządcami obecnie są: Jerzy Iwanowski, Władysław Kowalewski, Anatol Minkowski, wszyscy z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 29 kwietnia 1930 r.

R. H. B XXXIX 5833: „Mikrotechnika, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Kapitał zakładowy wynosi obecnie zł 25.000, podzielonych na 100 udziałów. Na pokrycie kapitału zakładowego zł 13.000 wpłacono w gotówkę, na pozostałe zł 12.000 wniesiono wkład rzeczowy. Podwyższenie kapitału zakładowego o zł 10.600 nastąpiło na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 17 stycznia 1930 r.

R. H. B XXXIX 5835: „Zjednoczone Fabryki Pił i Narzędzi „Piłum”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Mieczysławowi-Markusowi Znamierowskiemu i Zygmuntowi Spielmanowi, obydwóm z Warszawy, udzielono prokury z prawem podpisywania każdego z nich łącznie z jednym z prokurentów.

R. H. B XXXIX 5867: „Lamus, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Grymińskim w Warszawie dn. 13 września 1930 r. za nr. 2044, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. B XL 5916: „Towarzystwo „Lech” Fabryka Przetworów Żywnościowych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Henryk Rechtsiegel przestał być zarządcą. Na zarządcę wybrany został Leon Koerner vel Kerner z Warszawy. Wszelkie zobowiązania, weksle, żyra, czeki, umowy, pełnomocnictwa, akty notarialne i hipoteczne podpisują dwaj zarządcy łącznie. Czas trwania spółki liczy się do dn. 31 grudnia 1933 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze dwuletnie okresy, o ile na sześć miesięcy przed upływem terminu jeden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci rozwiązania spółki. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Knollem w Warszawie dn. 1 czerwca 1929 r. za nr. 1393. Wpis powyższy w dn. 20 czerwca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Kapitał zakładowy wynosi obecnie zł 16.000, podzielonych na 160 udziałów, całkowicie wpłaconych. Podwyższenie kapitału zakładowego o zł 4.000, czyli do zł 16.000, nastąpiło na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Bachańskim w Żyrardowie dn. 9 listopada 1929 r. za nr. 1025. Wpis powyższy w dn. 28 października 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Grzybowskiej 65. Edward Żochowski przestał być zarządcą. Na zarządcę wybrano Fajwla Sorgensztejna z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 16 października 1930 r.

R. H. B XLI 6014: „Instytut Propagandy Gospodarczej, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Wilczej 68 m. 24.

R. H. B XLI 6061: „Towarzystwo Handlowe „Svea”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Gunnar Schönmeier z zarządu wystąpił. Na członka zarządu wybrany został Harald Axell z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 3 lipca 1930 r.

R. H. B XLI 6062: „Bracia Borkowscy, Zakłady Elektrotechniczne, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 2.700.000, podzielonych na 5.400 akcji, całkowicie wpłaconych. Członek Zarządu Jan Borkowski zmarł. Na członka zarządu wybrana została Felicja Bor-

kowska z Warszawy. Wszelkie umowy, akty notarialne i hipoteczne, weksle, żyra na wekslach, czeki oraz pełnomocnictwa podpisuje dwóch członków zarządu lub jeden członek zarządu i osoby upoważnione uchwałą zarządu. Pokwitowania z odbioru należności, dowody odbioru z poczty pieniędzy, posyłek i dokumentów oraz korespondencję bieżącą podpisuje jeden członek zarządu lub osoby upoważnione do tego uchwałą zarządu. Prokura Wiktora Rudowskiego ustała. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie częściowych zmian statutu i powiększenia kapitału zakładowego o sumę zł 900.000, drogą II emisji akcji, opublikowane zostało w Nr. 292 „Monitora Polskiego” z dn. 19 grudnia 1929 r.

R. H. B XLI 6073: „Towarzystwo Eksploatacji Lasów „Róblas”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Gdalemu Potokskiemu i Abramowi Epszteinowi, obydwóm z Warszawy, udzielono prokury z prawem podpisywania we dwóch łącznie.

R. H. B XLI 6100: „Triola” Wytwórnia Chemiczna, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Zarządcami obecnie są: Jan Gołębiowski i Kwiryn Kochanowicz, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, żyra i pełnomocnictwa oraz wszelkiego rodzaju umowy, akty notarialne i hipoteczne podpisują obaj zarządcy łącznie. Pokwitowanie z odbioru wszelkiej korespondencji, nie wyłączając wartościowej i pieniężnej, przesyłek i towarów podpisuje jeden z zarządców. Henrykowi Ossowieckiemu z Warszawy udzielono prokury. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Olszewskim w Warszawie dn. 6 kwietnia 1929 r. za nr. 393. Wpis powyższy w dn. 16 października 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Krochmalnej 62.

R. H. B XLI 6116: „Towarzystwo Przemysłu i Handlu Drzewnego „Palcak”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Koszykowej 20.

R. H. B XLII 6125: „Eksploatacja Lasów „Bostyn”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dn. 21 października 1930 r. za nr. 2823, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. B XLII 6136: „Towarzystwo Rolniczo-Handlowo-Przemysłowe „Skiba”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Wilczej 23.

R. H. B XLII 6156: „Recenia Polska, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 1.000.000, podzielonych na 1.000 akcji, całkowicie wpłaconych. Podwyższenie kapitału zakładowego o zł 500.000, czyli do zł 1.000.000, drogą wypuszczenia nowych 500 sztuk akcji, nastąpiło na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów dn. 11 listopada 1929 r.

R. H. B XLII 6165: „Wypożyczalnia Bielizny i Pralnia Parowa E. Osiński i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Niskiej 65.

R. H. B XLII 6168: „Dom Handlowy „Herold” dawniej Stanisław Gielniewski, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Spółka nie rozpoczynając działalności przestała istnieć.

R. H. B XLII 6198: „Bracia Zaron i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Weksle, czeki, umowy i wogóle wszelkiego rodzaju zobowiązania oraz pełnomocnictwa podpisuje dwóch zarządców łącznie. Wpi-

sano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Tybrowskim w Warszawie dn. 3 kwietnia 1930 r. za nr. 1538.

R. H. B XLII 6221: „Zbożemąka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dn. 29 października 1929 r. za nr. 6529, spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. B XLIII 6277: „Bank Gospodarstwa Krajowego” w Warszawie. Dr. Edmund Szeliński mianowany zastępcą kierownika w Drohobyczu. Dr. Józef Kugel przestał być prokurentem Centrali. Lesławowi Jurkiewiczowi udzielono prokury dla Oddziału w Drohobyczu.

R. H. B XLIV 6376: „Fabryka Wyrobów Betonowych „Bios”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Poznańskiej 13. Aleksander Około-Kufak z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Dobrowolskim w Warszawie dn. 9 października 1930 r. za nr. 2660.

R. H. B XLIV 6381: „Biuro Kinematograficzne „Cebe-Film”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Zarządcami obecnie są: Dawid Majblum, Antoni Czyżewski, obaj z Warszawy. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Hübnerem w Warszawie dn. 5 lutego 1930 r. za nr. 205. Wpis powyższy w dn. 13 sierpnia 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Marszałkowskiej 147. Wpis powyższy w dn. 30 października 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Antoni Czyżewski z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 16 września 1930 r.

R. H. B XLIV 6399: „Towarzystwo Techniczno-Handlowe „Multa”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Michał Mazor przestał być zarządcą. Na zarządcę wybrany został Aleksander Welczér z Warszawy. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dn. 7 sierpnia 1930 r. za nr. 2162.

R. H. B XLV 6504: „Blachocynk, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Michałowi Rozenbergowi z Warszawy udzielono prokury.

R. H. B XLV 6509: „Vitamoza” Przetwórnia Środków Spożywczych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Jerzy Neuman z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Jasińskim w Warszawie dn. 20 marca 1930 r. za nr. 649. Wpis powyższy w dn. 9 lipca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Zarządcami obecnie są: Zygmunt Kosiński, Edmund Cittel, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, żyra na wekslach i innych dowodach pieniężnych, umowy, pełnomocnictwa, prokury i wogóle wszelkiego rodzaju zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru zewsząd, skąd przypadać będzie, przesyłają, ładunków, przekazów, towarów, korespondencji i wszelkich wartości podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Jasińskim w Warszawie dn. 24 kwietnia 1930 r. za nr. 917.

R. H. B XLV 6540: „Polska Agencja Samochodów, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Wacław Kruszewski przestał być zarządcą. Wpis powyższy w dniu 30 grudnia 1929 r. uzupełniony został dopełnieniem: Siedziba spółki mieści się przy ul. Al. Jerozolimskiej 26. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł. 70.000, podzielony na 70 udziałów, całkowicie wpłacony. Na trzeciego zarządcę wybrany został Witold Jakusz z Warszawy. Weksle, czeki, umowy, kontrakty, akty, pełnomocnictwa, prokury i wszelkie zobowiązania podpisuje Henryk Kochan łącznie z jednym z pozostałych zarządców. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Kosińskim w Warszawie dn. 19 listopada 1929 r. za nr. 3089.

R. H. B XLV 6547: „Towarzystwo dla Handlu i Przemysłu „Naftochem”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Marszałkowskiej 129. Otwarto Oddział w Łodzi. Mieczysławowi Mayznerowi z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z zarządców. Romanowi Weinsztokowi z Warszawy i Dawidowi Cynamonowi z Łodzi udzielono łącznej prokury dla Oddziału w Łodzi.

R. H. B XLV 6569: „Ojrechman i Najszewski, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Spółka nie rozporządzając działalnością została rozwiązana.

R. H. B XLV 6600: „Biuro Techniczno-Handlowe „Parkiet”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Firma obecnie brzmi: „Towarzystwo dla Handlu i Przemysłu Budowlanego „Parkiet”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki mieści się przy ul. Smolnej 38. Celem spółki jest również prowadzenie robót budowlanych oraz kupno i sprzedaż terenów budowlanych własnych i w drodze komisji. Kapitał zakładowy podwyższony został do zł. 15.000, podzielonych na 300 udziałów, całkowicie wpłaconych. Trzecim zarządcą jest Aleksander Gozdowski z Warszawy. Weksle, żyra, czeki, akcepty, wszelkiego rodzaju umowy, zobowiązania, rewersy, pokwitowania z odbioru należności ładunków, towarów oraz przekazów pieniężnych podpisują dwaj zarządcy łącznie lub jeden zarządca łącznie z prokurentem. Do udzielania i odwoływania prokur i pełnomocnictw upoważniony jest Aleksander Gozdowski łącznie z jednym z pozostałych zarządców. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, i pokwitowania z odbioru korespondencji podpisuje jeden z zarządców lub prokurent. Wacławowi Sokołowskiemu z Warszawy udzielono łącznej prokury. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dn. 11 kwietnia 1930 r. za nr. 550.

R. H. B XLVI 6644: „Dom Handlowy „Vitama”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Celem spółki jest przedstawicielstwo firm krajowych i zagranicznych. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Kosińskim w Warszawie dn. 5 lutego 1930 r. za nr. 335.

R. H. B XLVI 6649: „Spółka dla Eksploatacji Hoteli i Pensjonatów „Hospitium”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Grymińskim w Warszawie dn. 6 grudnia 1929 r. za nr. 2559, spółka nabyła hotel „Italia” przy ul. Koźiej 1, który obecnie prowadzi pod nazwą „Pomorze”.

R. H. B XLVIII 6862: „Spółka Kosmetyczno-Perfumeryjna „Aura”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Złotej 52/6.

R. H. B XLVI 6669: „Fabryka Szklanych Ozdób Choinkowych Z. Morawski, S. Szymanowicz, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Szlama Szymanowicz jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem

na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dn. 2 sierpnia 1930 r. za nr. 4743.

R. H. B XXX 4838: „Szawernowski i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się przy ul. Książęcej 6, m. 18.

R. H. B XLVII 6802: „Suknopol”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dn. 12 sierpnia 1930 r. za nr. 3750, spółka została rozwiązana, w celu zaś dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa zawarta została spółka pod firmą: „Suknopol” właściciele Zuzowska i Borenztein”.

R. H. B XLI 6073: „Towarzystwo Eksploatacji Lasów „Róblas”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy pl. Żelaznej Bramy 2.

R. H. B VIII 1251 (B XIV 2853): „Polska Fabryka Samochodów „Polsam”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 28 marca 1927 r. zabezpieczone zostało powództwo Zakładu Ubezpieczenia od Wypadków przeciwko firmie do wysokości zł 4.461 gr 45, przez wniesienie do Rejestru Handlowego wzmianki o niedopuszczeniu wpisu w przedmiocie postanowienia o ukończeniu likwidacji firmy aż do rozstrzygnięcia sporu względnie zezwolenia na to ze strony powodowego zakładu

Zamawiajcie niezwłocznie

„Kronikę o Polskim Morzu”

.. .. „Dzieje walk zwycięstw i pracy”

Przy większych zamówieniach rabaty.

*Dzieło to jest już na wyczerpaniu,
a nakład powtórzony nie będzie*

Cena egzemplarza Zł. 25
z przesyłką „ 28

Zamówienia przyjmują:

Administr. Tyg. Polska Gospodarcza

Warszawa, Elektoralna 2

oraz wszystkie księgarnie

KUPCY I PRZEMYSŁOWCY!

Nie wieście gotówki
w nadmiernych zapasach towarów,
gdyż dzięki komunikacji powietrznej
można je sprowadzać z odległych miast
.. .. w ciągu kilku godzin.

Samoloty kursują codziennie.

TARYFY NISKIE.

Bydgoszcz—Katowice—Kraków—Lwów—Poznań
Warszawa—Gdańsk—Brno—Wiedeń—Bułareszt.

Informujcie się:

w biurach P. L. L. „LOT” (w Warszawie, ul. Marszałkowska 138, tel. 547-60).

OBWIESZCZENIA SPÓŁEK AKCYJNYCH

B I L A N S

Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Pożyczkowego na Zastaw Ruchomości

w dn. 31 grudnia 1930 r.

STAN CZYNNY

zł

Wyszczególnienie:

Kasa i Banki	2,460.777'21
Papiery wartościowe	86.167'17
Nieruchomości Towarzystwa	1,186.579'63
Urządzenia (Ruchomości)	93.600'36
Zaliczenia	17,925.338'00
Sumy przechodnie	490.133'00
Zastawy spadłe z licytacji	208.689'00

22,451.284'37

STAN BIERNY

zł

Wyszczególnienie:

Kapitał Akcyjny	1,500.000'00
Kapitał Zapasowy	213.186'48
Fundusz Amortyzacyjny	97.785'00
Fundusz gwarancyjny i przezo- ności	118.874'52
Reszty z licytacji i komisowej sprzedaży	165.585'79
Akcepty	18,853.771'03
Wierzyciele	445.299'80
Specjalna rezerwa 1929 r.	130.200'00
Dywidenda niepodniesiona	26.063'50
Zysk bilansowy	901.518'25

22,451.284'37

Rachunek Strat i Zysków

STRATY

zł

Wyszczególnienie:

Procenty od akceptów	1,991.380'80
Koszty handlowe	1,230.206'19
Administracja domów T-wa	30. 82'09
Podatki skarbowe i miejskie	169.907'45
Świadczenia socjalne i ofiary	53.617'75
Różne straty	1.082'05
Zysk bilansowy za 1930 r.	901.518'25

4,378.094'58

ZYSKI

zł

Wyszczególnienie:

Opłaty od zaliczeń	4,204.107'85
Komorne z nieruchomości T-wa	45.614'60
Nadpłacone na 1931 r. procenty od akceptów	62.044'00
Odsetki od sum lokowanych w bankach	63.472'67
Różne zyski	2.855'46

4,378.045'8

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów z dn. 26 lutego 1931 r. uchwaliło z zysków za 1930 r. wydzielić: na kapitał zapasowy podług § 72 Statutu zł 45.118'25, na dywidendę zł 300.000'00, na podatek dochodowy i na Specjalną Rezerwę 1930 r. zł 556.400'00.

ZARZĄD SPÓŁKI AKCYJNEJ

Zakładów Ceramicznych „STELLA“

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w **dn. 14 kwietnia r. b., o godz. 11** odbędzie się w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie, ul. Mazowiecka Nr. 16,

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku Zysków i Strat za 1930 r. i udzielenie absolutorium Zarządowi;
- 4) Ustalenie wynagrodzenia dla Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Zatwierdzenie budżetu na 1931 r.;
- 6) Wybór Komisji Rewizyjnej;
- 7) Powiększenie kapitału akcyjnego;
- 8) Wolne wnioski.

W myśl art. 57 prawa o spółkach akcyjnych, akcjonariusze mogą zgłaszać dodatkowe sprawy do powyższego porządku dziennego, które wymienione zostaną wówczas w ogłoszeniu następnem.

PP. Akcjonariusze, pragnący korzystać z prawa głosu na Walnem Zebraniu, zechcą złożyć swe akcje lub świadectwa depozytowe instytucji kredytowych w biurze Zarządu na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

ZARZĄD SPÓŁKI AKCYJNEJ

„CHEMIMETAL“

Spółka Akcyjna dla Przemysłu Chemicznego i Metalowego w Zawierciu

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że

Zwyczajne Walne Zgromadzenie

Spółki Akcyjnej „Chemimetal”, Spółka Akcyjna dla Przemysłu Chemicznego i Metalowego w Zawierciu, odbędzie się w **dn. 18 kwietnia 1931 r., o godz. 11 przed poł.** w biurze D-ra Zygmunta Robinsohna, adwokata w Białymstoku, ul. 3 Maja 1a, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie i powzięcie uchwały odnośnie do sprawozdania;
- 2) Przedłożenie bilansu na rok gospodarczy 1930, sprawozdanie rewizorów i powzięcie uchwały w sprawie zatwierdzenia bilansu;
- 3) Powzięcie uchwały w sprawie podziału zysku, wynagrodzenia dla Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 4) Przyjęcie do wiadomości ustąpienia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej, oraz wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Powzięcie uchwały w sprawie zakupu i obciążenia majątku nieruchomego;
- 6) Powzięcie uchwał w sprawach służbowych;
- 7) Ewentualja.

ZARZĄD SPÓŁKI AKCYJNEJ

pod firmą

Fabryka Porcelany i WYROBÓW Ceramicznych

W ĆMIELOWIE, S. A.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w **dn. 31 marca 1931 r. o godz. 6 po południu**, odbędzie się w siedzibie Spółki w Warszawie, ul. Marszałkowska 91, m. 19,

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Spółki

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór Przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu, sporządzonego na dz. 31 grudnia 1930 r.;
- 4) Zatwierdzenie budżetu na 1931 r.;
- 5) Określenie wysokości wynagrodzenia dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących;
- 7) Rozpatrzenie i zatwierdzenie zmiany § 3 statutu Spółki, który obecnie brzmi: „Siedzibą Spółki jest m. st. Warszawa” na: „Siedzibą Spółki jest miasto Kraków”;
- 8) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnem Zgromadzeniu, powinni złożyć swe akcje w biurze Zarządu najpóźniej na 7 dni przed Walnem Zgromadzeniem. Na zasadzie art. 57 Prawa o Spółkach Akcyjnych, akcjonariusze mogą zgłosić dodatkowe sprawy na porządek dzienny do dn. 17 marca 1931 r.

ZARZĄD

Towarzystwa Zgierskiej Manufaktury Bawełnianej, S. A.

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

ZWYCZAJNE OGÓLNE ZGROMADZENIE

odbyć się mające w lokalu Prezesa Zarządu w Łodzi, ul. Piotrkowska 177, w **dn. 11 kwietnia 1931 r. o godz. 3 po południu**.

Porządek obrad obejmuje:

- 1) Sprawozdanie Zarządu z działalności za 1930 r., rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1930 r.;
- 2) Zatwierdzenie budżetu na 1931 r.;
- 3) Określenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 4) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Wolne wnioski

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć na tem Zebraniu, powinni na 7 dni przed terminem przedstawić Zarządowi oryginalne akcje lub dowody depozytowe (z wyszczególnieniem numerów akcji) instytucji kredytowych, przez Rząd zatwierdzonych. W razie niedojścia do skutku w powyższym terminie, Zwyczajne Ogólne Zebranie odbędzie się w drugim terminie, bez względu na przedstawioną liczbę akcji, w dn. 25 kwietnia 1931 r., o godz. 3 po południu w tym samym lokalu, bez oddzielnych ogłoszeń.

RADA ZAWIADOWCZA
ŚLĄSKIEGO ZAKŁADU KREDYTOWEGO, S. A.
W BIELSKU

zawiadamia, iż zgodnie z uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dn. 12 listopada 1930 r. oraz na zasadzie Postanowienia PP. Ministrów Skarbu i Przemysłu i Handlu z dn. 20 lutego 1931 r., ogłoszonego w „*Monitorze Polskim*” Nr. 53 z dn. 6 marca r. b., przystępuje do podwyższenia kapitału zakładowego o zł 500.000, czyli do kwoty zł 3.000.000, i w tym celu ogłasza Subskrypcję na sztuk 5.000 akcji IV emisji na okaziciela po zł 100 nominalnej wartości każda, na następujących warunkach:

- 1) Kurs emisyjny określa się na zł 120 za akcję, z których zł 100 przeznaczają się na kapitał zakładowy resztę zaś, po potrąceniu kosztów, związanych z emisją na kapitał zapasowy;
- 2) Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji przysługuje właścicielom akcji dawnych emisji w stosunku do ilości posiadanych akcji, t. j. po 1 akcji nowej emisji na każdych 5 akcji dawnych;
- 3) Dla wykonania prawa poboru dla dawnych akcjonariuszów (p. 2), określa się termin 30-dniowy od ogłoszenia subskrypcji na akcje nowej emisji w „*Monitorze Polskim*”, t. j. od dnia 13 marca 1931 r.;
- 4) Repartycji tych akcji, na które dotychczasowi akcjonariusze z tytułu posiadania prawa pierwszeństwa nie zapiszą się, dokona Rada, według swego uznania po kursie zł 120 za akcję;
- 5) Pod względem praw, przysługujących akcjonariuszom, akcje nowych emisji zostaną zrównane z dawnymi z chwilą wpisania podwyższenia kapitału zakładowego do Rejestru Handlowego i uczestniczyć będą w dywidendzie od dn. 1 stycznia 1931 r.;
- 6) Całkowita wpłata kapitału zakładowego oraz zapasowego winna być uszczelniona w ciągu 2½ miesięcy od dn. 20 lutego r. b., jako dnia wydania Postanowienia Ministrów Skarbu i Przemysłu i Handlu;
- 7) Po uszczelnieniu podwyższenia tego winno być niezwłocznie złożone Ministerstwu Skarbu szczegółowe sprawozdanie z przeprowadzenia subskrypcji wraz z wnioskiem o zmianę odpowiedniego paragrafu statutu o wysokości kapitału zakładowego;
- 8) Wniesienie do Rejestru Handlowego może nastąpić dopiero po uzyskaniu zezwolenia na zmianę paragrafu statutu, o której mowa w punkcie 7;
- 9) Wydanie akcji nowej emisji winno nastąpić w ciągu 2 miesięcy od dnia wniesienia tego podwyższenia do Rejestru Handlowego.

Zgłoszenie wykonania prawa poboru nastąpić może w Śląskim Zakładzie Kredytowym, Spółce Akcyjnej w Bielsku, i jego oddziałach w Katowicach i w Cieszynie, lub w Banku Dyskontowym Warszawskim w Warszawie, za równoczesną wpłatą w gotówce zł 120 za każdą akcję im. wart. zł 100.

Bielsko, w marcu 1931 r.

RADA ZAWIADOWCZA
ŚLĄSKIEGO ZAKŁADU KREDYTOWEGO, SPÓŁKI AKCYJNEJ
W BIELSKU

Zarząd Spółki Akcyjnej „Towarzystwo Kopalń Węgla Flora Spółka Akcyjna” w Warszawie ma zaszczyt podać do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w myśl § 17 Statutu Spółki, zwołuje Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów na dzień 31 marca 1931 r. o godz. 16 w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Senatorska Nr. 30, z następującym porządkiem dziennym: 1) Ustanowienie i wybór władz Spółki, oraz określenie ich wynagrodzenia zgodnie z postanowieniami nowego Statutu; 2) Wybór pisma, w którym, obok „*Monitora Polskiego*” i „*Polski Gospodarczej*”, zamieszczane być mają ogłoszenia Spółki stosownie do § 4 Statutu Spółki; 3) Zmiana §§ 16 i 51 Statutu Spółki w związku z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 3 grudnia 1930 r. („*Dz. Ust. R. P.*” Nr. 86, poz. 664), oraz zmiana § 54 Statutu Spółki; 4) Sprostowanie omyłki pisarskiej w § 22 Statutu; 5) Wolne wnioski. Zmiany Statutu, projektowane przez Zarząd Spółki: a) w § 16 przedłużenie terminu zwołania zwyczajnego walnego zgromadzenia z 4 miesięcy na 5 miesięcy po upływie roku sprawozdawczego; b) w § 51 przedłużenie dwumiesięcznego terminu sporządzenia i złożenia Komisji Rewizyjnej bilansu na termin trzymiesięczny; c) w § 54 zmiana podziału zysku, pozostałego po wydzieleniu dywidendy; d) w § 22 wyraz „akcjonariuszów” należy zastąpić wyrazem „akcjonariusze”. Zgodnie z § 20 Statutu Spółki, Akcjonariusze mogą zgłaszać dodatkowe wnioski, które będą pomieszczone w drugim ogłoszeniu. Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną zapisani do księgi akcyjnej na 7 dni przed odbyciem Walnego Zgromadzenia. Posiadacze zaś akcji na okaziciela winni złożyć przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia w Kasie Biura Zarządu swe akcje lub kwity, wydane jako dowód złożenia akcji u notariusza lub też w instytucji kredytowej krajowej (§ 23 Statutu). Na kwitach tych powinny być oznaczone numery akcji; kwity te zawierają winny adnotacje, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

ZARZĄD GRODZIECKIEGO TOWARZYSTWA KOPALŃ
WĘGLA I ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH, S. A.

niniejszem ma zaszczyt zaprosić PP. Akcjonariuszów, stosownie do § 53 statutu na

XXXI Zwyczajne Walne Zgromadzenie
mające się odbyć w dn. 24 kwietnia 1931 r. o godz. 11 przed poł. w biurze Zarządu Towarzystwa w Grodźcu. Porządek dzienny Zgromadzenia następujący: 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie roczne Zarządu. Przedstawienie rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1930. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. Zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat, oraz pokwitowanie Zarządu; 3) Zatwierdzenie kupna gruntów; 4) Budżet i plan działalności na 1931 r.; 5) Wybór Członków Zarządu na miejsce ustępujących; 6) Wybór Komisji Rewizyjnej; 7) Wnioski Akcjonariuszów i Zarządu.

Dla uzyskania prawa uczestnictwa i głosu w Walnym Zgromadzeniu, PP. Akcjonariusze obowiązani są przedstawić Zarządowi najpóźniej na 7 dni przed terminem zebrania swe akcje lub odpowiednie poświadczenia depozytowe jednej z krajowych instytucji kredytowych, działającej na podstawie zatwierdzonych statutów, lub którekolwiek z następujących banków zagranicznych: 1) Société Générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France, Paris; 2) Bank dla Handlu i Przemysłu w Berlinie; 3) Nationalbank für Deutschland w Berlinie; 4) A. Schaaffhausenscher Bankverein w Berlinie; 5) Allgemeine Oesterreichische Boden-Credit-Anstalt w Wiedniu.

Dla prawomocności Walnego Zgromadzenia wymagana jest obecność przedstawicieli przynajmniej połowy wszystkich akcji. Na wypadek nieureczywistnienia tego warunku lub niedojścia do skutku zebrania dla innych powodów, niniejszem zwołuje się powtórnie Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów na dz. 15 maja 1931 r. na tę samą godzinę i w tem samym miejscu. To powtórne Walne Zgromadzenie będzie, na podstawie § 59 statutu Towarzystwa, prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych akcji.

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą

WILEŃSKA FABRYKA DRUTU I GWOŹDZI, S. A. W WILNIE

niniejszem zawiadamia PP. Akcjonariuszów, iż zgodnie z art. 16 Statutu w dn. 1 kwietnia 1931 r. o godz. 19 w lokalu Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego w Wilnie, ul. Mickiewicza Nr. 8, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu, oraz rachunku strat i zysków za 1930 rok i udzielenie Zarządowi absolutorium;
- 3) Zatwierdzenie preliminarza wydatków fabrycznych na 1931 r.;
- 4) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Uprawnienie Zarządu do nabywania, sprzedawania, wydierżawiania i obciążania nieruchomości, należących do Spółki;
- 6) Wybory członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni w terminie do godz. 12 dn. 24 marca r. b. złożyć w Zarządzie Spółki (Wilno, ul. Mickiewicza 8) swoje akcje lub dowody depozytowe o złożonych na przechowanie akcjach w instytucjach kredytowych (art. 21 Statutu).

Upoważnienia na prawo głosu w formie listu winny być złożone w Zarządzie najpóźniej na trzy dni przed Walnym Zgromadzeniem (art. 19 Statutu).

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki

firmy:

Fabryka Konserw Zygmunta Ruckera

S. A. WE LWOWIE

odbędzie się dn. 15 kwietnia 1931 r., o godz. 12 w poł. w lokalu firmy przy ul. Żółkiewskiej 173 z porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu z ostatniego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie i zamknięcie rachunków za 1930 r.;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i udzielenie absolutorium;
- 4) Wnioski dotyczące zamknięcia rachunków;
- 5) Ustalenie wynagrodzenia Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wybór Komisji Rewizyjnej na 1931 r.;
- 7) Wybór członków Rady Nadzorczej i zatwierdzenie kooptacji;
- 8) Uchwalenie zmiany statutu Spółki, uzgodnienie z nowym prawem akcyjnym i ustalenie nowego brzmienia statutu;
- 9) Wnioski.

U w a g a. — Posiadanie 10 akcji daje prawo jednego głosu. Celem wykazania prawa głosowania należy akcje, uzasadniające prawo głosowania, złożyć najpóźniej na 6 dni przed terminem Zgromadzenia w kasie Spółki.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

„Osady“ Spółki Akc. Budowy Domów w Gnieźnie

odbędzie się w dn. 11 kwietnia 1931 r., o godz. 17 w lokalu Hotelu Francuskiego w Gnieźnie.

Porządek dzienny: 1) Sprawozdanie Rady Nadzorczej, Zarządu i Komisji Rewizyjnej za rok obrotowy 1930; 2) Przedłożenie bilansu oraz rachunków zysków i strat z tego czasokresu, udzielenie pokwitowania tak Zarządowi, jak i Radzie Nadzorczej, oraz uchwała dot. podziału zysku; 3) Wybór członków Rady Nadzorczej; 4) Wolne głosy i wnioski.

Gniezno, dn. 21 lutego 1931 r.

„Osada“ Sp. Akc. Budowy Domów w Gnieźnie

Zarząd: Rada Nadzorcza:
(—) Gramse, (—) Jenek (—) Łyskowski, prezes

Zarząd Fabryki Bielizny „OPUS“, S. A. w Warszawie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 14 kwietnia 1931 r., o godz. 7 po poł. odbędzie się w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Nowolipki 5, Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów, z następującym porządkiem dziennym: 1) Wybór Przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu oraz Komisji Rewizyjnej za 1930 r.; 3) Zatwierdzenie bilansu, oraz rachunków zysków i strat za 1930 r.; 4) Podział zysków za 1930 r.; 5) Zatwierdzenie budżetu na 1931 r.; 6) Wybory 2 członków Zarządu i 5 Komisji Rewizyjnej; 7) Wolne wnioski.

Prawo do uczestniczenia w Walnym Zebraniu mają tylko akcjonariusze, którzy na 7 dni przed Walnym Zebraniem złożą swoje akcje lub świadectwa depozytowe w biurze Zarządu, Nowolipki 5.

Zarząd Fabryki Maszyn Rolniczych i Odlewni Żelaza R. DRATT i Spółka w Chełmie, Sp. Akc.

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w myśl § 20 statutu ZWYCZAJNE ROCZNE WALNE ZGROMADZENIE odbędzie się w dn. 11 kwietnia 1931 r. w lokalu Zarządu w Chełmie, ul. Lwowska Nr. 16, o godz. 4 po poł. z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zebrania i wybór Przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za rok obrotowy 1930; 3) Zatwierdzenie bilansu i podział zysków; 4) Wybory członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej w miejsce ustępujących; 5) Wnioski wolne.

Na zasadzie § 26 statutu PP. Akcjonariusze, życzący sobie przyjąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni przedstawić Zarządowi swoje akcje lub kwity depozytowe nie później jak na dni 7 przed terminem Zgromadzenia.

Zarząd Spółki Akcyjnej

„PRASA NOWA“ Zakłady Wydawnicze i Graficzne we Lwowie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że dn. 20 kwietnia 1931 r., o godz. 10 rano odbędzie się w lokalu Spółki we Lwowie, ul. Sokoła 4, Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów z następującym porządkiem dziennym: 1) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1930 r., podział zysku oraz udzielenie absolutorium Zarządowi; 3) Wybór członków Komisji Rewizyjnej; 4) Wolne wnioski akcjonariuszów.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia w Zarządzie Spółki swoje akcje lub zaświadczenia ich złożenia w instytucjach do tego uprawnionych.

R A D A

Banku Koławskiego we Włocławku, Sp. Akc.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się **dn. 24 kwietnia 1931 r. o godz. 4 po poł.** w lokalu Polskiego Towarzystwa Kraj. znawczego, Oddział Kujawski w Włocławku, ul. Słowackiego Nr. 1a, róg Szkolnej, z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie z działalności Banku za 1930 r.; 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 4) Zatwierdzenie bilansu za 1930 r., rachunku Strat i Zysków i przyjęcie podziału zysków; 5) Wybór 3 członków Rady; 6) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej.

Posiadacze akcji na okaziciela, pragnący korzystać z prawa głosu na Walnem Zgromadzeniu, winni, stosownie do § 32 Statutu, złożyć w Banku swoje akcje względnie dowody zastawowe lub depozytowe najpóźniej do dn. 16 kwietnia 1931 r. Akcjonariuszom przysługuje prawo zgłoszenia spraw dodatkowych na ręce Rady Banku, w terminie do dn. 10 kwietnia 1931 r.

ZARZĄD SPÓŁKI AKCYJNEJ

Recenia Polska w Pabjanicach

zawiadamia, iż w **dn. 11 kwietnia 1931 r., t. j. w sobotę o godz. 11 przed południem** w lokalu Biura Zarządu Spółki, mieszczącego się w Warszawie, ul. Krakowskie-Przedmieście 16/18, odbędzie się

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Zatwierdzenie Bilansu oraz Rachunku Strat i Zysków za rok operacyjny 1930 i wydanie pokwitowania Zarządowi;
- 4) Zatwierdzenie budżetu na rok operacyjny 1931;
- 5) Zmiany i uzupełnienia Statutu:
 - a) uzupełnienie Statutu co do terminu zwoływania Zwyczajnych Walnych Zgromadzeń Akcjonariuszów oraz co do terminu przedkładania przez Zarząd Władzom Nadzorczym Bilansu,
 - b) zmiana §§ 11, 12, 13, 14 i 15 Statutu przez zmniejszenie ilości Członków Zarządu,
 - c) zmiana § 15 Statutu przez upoważnienie również dwóch prokurentów łącznie do zastępowania Spółki;
- 6) Wybór Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 7) Ustalenie wynagrodzenia Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 8) Wnioski Akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnem Zgrom. winni złożyć, w myśl § 59 Statutu, w Biurze Zarządu nie później jak 7 dni przed terminem swoje akcje lub zaświadczenia instytucji kredytowych, działających na mocy Statutów, przez Rząd zatwierdzonych, o złożeniu w nich akcji i stwierdzające, iż akcje te nie będą wydane właścicielowi przed terminem Walnego Zgromadzenia.

PP. Akcjonariusze, pragnący zgłosić dodatkowe sprawy na porządek dzienny, winni zawiadomić o tem Zarząd piśmiennie przed dn. 26 marca r. b.,

ZARZĄD SPÓŁKI AKCYJNEJ

Pabjanickie Zakłady Włókiennicze dawniej R. Kindler w Pabjanicach

S. A.

zawiadamia, iż w **dn. 18 kwietnia 1931 r., t. j. w sobotę o godz. 12 w południe** w lokalu Biura Zarządu Spółki, mieszczącego się w Warszawie, ul. Krakowskie-Przedmieście 16/18, odbędzie się

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Zatwierdzenie Bilansu oraz Rachunku Strat i Zysków za rok operacyjny 1930 i wydanie pokwitowania Zarządowi;
- 4) Zatwierdzenie budżetu na rok operacyjny 1931;
- 5) Wybór 5 Członków Rady Nadzorczej, a mianowicie: 2 Członków Rady Nadzorczej, właścicieli akcji grupy A, i 3 Członków Rady Nadzorczej, właścicieli akcji grupy B;
- 6) Wybór 3 Członków Zarządu, a mianowicie: 1 Członka Zarządu, właściciela akcji grupy A, i 2 Członków Zarządu, właścicieli akcji grupy B;
- 7) Zmiana artykułu 18 Statutu przez upoważnienie również dwóch prokurentów łącznie do zastępowania Spółki;
- 8) Uzupełnienie Statutu co do terminu zwoływania Zwyczajnych Walnych Zgromadzeń Akcjonariuszów oraz co do terminu przedkładania przez Zarząd Władzom Nadzorczym Bilansu;
- 9) Wnioski Akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnem Zgromadzeniu, winni złożyć w myśl § 24 Statutu w Biurze Zarządu nie później jak 7 dni przed terminem swoje akcje lub zaświadczenia instytucji kredytowych, działających na mocy Statutów przez Rząd zatwierdzonych, o złożeniu w nich akcji i stwierdzające, iż akcje te nie będą wydane właścicielowi przed terminem Walnego Zgromadzenia.

PP. Akcjonariusze, pragnący zgłosić dodatkowo sprawy na porządek dzienny, winni zawiadomić o tem Zarząd piśmiennie przed dniem 26 marca r. b.

RADA i DYREKCJA

Banku Międzynarodowego w Warszawie, S. A.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w **dn. 11 kwietnia r. b., o godz. 5 po południu**, w lokalu banku w Warszawie, ul. Trębacka Nr. 4, odbędzie się

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Dyrekcji Banku, sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1930 r., oraz udzielenie pokwitowania Radzie i Dyrekcji;
- 2) Podział zysków;
- 3) Uzupełniające wybory do Rady;
- 4) Wybór Komisji Rewizyjnej;
- 5) Wynagrodzenie Rady oraz Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wolne wnioski Akcjonariuszów.

Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnem Zgromadzeniu, winni na siedem dni przed terminem Zgromadzenia złożyć swe akcje lub świadectwa depozytowe dyrekcji banku w lokalu, ul. Trębacka Nr. 4.

ZARZĄD SPÓŁKI AKCYJNEJ

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE „MERKURY”, S. A. we LWOWIE

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w lokalu biurowym Spółki we Lwowie przy
trakcie Grodeckim, w sobotę, dn. 11 kwietnia 1931 r.
o godz. 17^{1/2}, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie Zarządu za lata 1929 i 1930;
- 3) Udzielenie Władzom Spółki absolutorjum;
- 4) Wybór Członków Rady Nadzorczej i Przewodniczącego na okres 3 letni;
- 5) Wybór Komisji Rewizyjnej;
- 6) Zatwierdzenie bilansów oraz rachunków zysków i strat;
- 7) Uchwalenie nowego statutu w myśl wydanego z mocą ustawy rozporządzenia Pana Prezydenta Rzplitej z dn. 22 marca 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39);
- 8) Przewaloryzowanie akcji 40.000 sztuk 10-złotowych w myśl tego rozporządzenia na 4.000 sztuk po 100;
- 9) Podwyższenie kapitału akcyjnego przez wydanie 8.000 sztuk akcji II emisji po 100;
- 10) Wnioski i interpelacje.

Każde 25 akcji daje prawo do jednego głosu. Posiadacze mniejszej ilości akcji mogą ze swego grona wybrać pełnomocnika, któremu przysługuje prawo głosu, o ile reprezentuje najmniej 25 akcji. Akcjonariusze mogą wykonać prawo głosowania osobiście lub przez pełnomocników. Pełnomocnictwa szczegółowe powinny być na 5 dni przed Walnym Zgromadzeniem przedłożone Zarządowi Spółki celem wydania imiennych kart legitymacyjnych z podaniem nazwiska ich mocodawców. Substytucja pełnomocnictw niedopuszczalna. Właściciele akcji na okaziciela korzystają z prawa głosu, o ile na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem złożą akcje lub kwity depozytowe w biurze Spółki.

Zarząd Spółki Akcyjnej

Klesowski Przemysł Granitowy w Warszawie

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 17 kwietnia 1931 r. o godz. 17 w lokalu Zarządu, ul. Trębacka Nr. 4, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Zarządu; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunków zysków i strat oraz udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej; 3) Wybór członków Zarządu i Rady Nadzorczej; 4) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyć w biurze Zarządu swoje akcje, względnie zaświadczenia, przewidziane art. 59 prawa akcyjnego.

R A D A

Banku Dyskontowego Warszawskiego

S. A.

zawiadamia powtórnie, że

59 WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się we wtorek, dn. 31 marca 1931 r., o godz. 17 w sali posiedzeń Banku, ul. Fredry 8, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1930 r.;
- 2) Powzięcie uchwały o rozdziale zysków i pokwitowanie władz Banku;
- 3) Wybór Członków Rady;
- 4) Wybór Członków Komisji Rewizyjnej.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, zechcą złożyć akcje lub odnośne kwity depozytowe najpóźniej dn. 24 marca 1931 r., do godz. 12 w południe:

w Warszawie — w Kasie Głównej, ul. Fredry Nr. 8, oraz w Oddziałach Banku: we Lwowie, Łodzi, Krakowie i Drohobyczu,

w Wiedniu: w Oesterreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe, I Am Hof 6.

RADA ZARZĄDZAJĄCA

„POLSKO-BELGIJSKIE TOWARZYSTWO OLA IMPREGNACJI DRZEWA I POLSKI KREZONAF”

S. A. WARSZAWA

zawiadamia że

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

odbędzie się dn. 18 kwietnia 1931 r. o godz. 10 rano, w biurze Zarządu Towarzystwa, ul. Wspólna 23, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Rady Zarządzającej, Dyrekcji i Komisji Rewizyjnej oraz rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1930 i udzielenie absolutorjum Radzie Zarządzającej i Dyrekcji;
- 3) Podział zysków za 1930 rok;
- 4) Zatwierdzenie planu działalności i budżetu na 1931 rok;
- 5) Wybory do Rady Nadzorczej;
- 6) Wybory do Zarządu;
- 7) Wybory do Komisji Rewizyjnej;
- 8) Wnioski PP. Akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu w oznaczonym terminie, zechcą, stosownie do art. 59 prawa o Spółkach Akcyjnych, złożyć na 7 dni przed powyższym terminem Walnego Zgromadzenia w biurze Zarządu Towarzystwa, Warszawa, ul. Wspólna 23, swoje akcje, względnie świadectwa depozytowe.

W „*Monitorze Polskim*” z dn. 16 marca 1931 r. umieszczone zostało ogłoszenie treści następującej:

Z A R Z Ä D ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA ELEKTRYCZNEGO S P Ó Ł K I A K C Y J N E J

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Spółki, które odbyło się w Łodzi w dn. 23 października 1930 r., uchwaliło powiększyć kapitał akcyjny Spółki z zł 42,000.000 na zł 60,000.000, drogą emisji 36 000 akcji na okaziciela, o wartości nominalnej zł 500 każda, i że w Nr. 52 „*Monitora Polskiego*” z dn. 5 marca 1931 r. ogłoszone zostało następujące postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w sprawie powiększenia kapitału zakładowego Spółki Akcyjnej pod firmą:

„Łódzkie Towarzystwo Elektryczne, Spółka Akcyjna”,

drogą IV emisji akcji:

„Zezwala się Spółce Akcyjnej pod firmą: „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne, Spółka Akcyjna”, z siedzibą w Łodzi, na powiększenie kapitału zakładowego Spółki o zł 18,000.000, czyli do zł 60,000.000, drogą IV emisji 36.000 sztuk nowych akcji na okaziciela, nominalnej wartości zł 500 każda, na następujących warunkach:

a) pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom akcji emisji poprzednich, w stosunku 3 nowych akcji na każde siedem akcji dotychczasowych;

b) dla wykonania prawa poboru dla dawnych akcjonariuszów (p. „a”) winien być określony termin sześciotygodniowy od dnia ogłoszenia subskrypcji na akcje nowej emisji w „*Monitorze Polskim*”, przyczem trzykrotne ogłoszenia o prawie poboru dokonane będą w odstępach przynajmniej tygodniowych;

c) w razie gdyby po upływie powyższych 6 tygodni nie wszystkie akcje zostały rozebrane przez dawnych akcjonariuszów, ogłoszona zostanie dodatkowa subskrypcja na te akcje, z ofiarowaniem jej wszystkim dawnym akcjonariuszom, w ciągu 15 dni od dnia ogłoszenia tej dodatkowej subskrypcji;

d) repartycji tych akcji, na które dotychczasowi akcjonariusze z tytułu posiadania prawa pierwszeństwa się nie zapiszą, dokona Zarząd według swego uznania i określi ich kurs emisyjny, który nie może być niższy od ceny emisyjnej;

e) cena emisyjna akcji nowej emisji dla dawnych akcjonariuszów, którzy wykorzystają prawo poboru, określa się na zł 540, z których zł 500 przeznacza się na kapitał zakładowy, reszta zaś, po pokryciu kosztów z emisją nowych akcji związanych, na kapitał zapasowy;

f) pod względem praw, przysługujących akcjonariuszom, akcje nowej emisji będą zrównane z akcjami poprzednich, z chwilą wpisania podwyższenia kapitału zakładowego do rejestru handlowego, które winno być uskutecznione w ciągu miesiąca od dnia zamknięcia subskrypcji i uczestniczyć będą w dywidendzie od dn. 1 lipca 1931 r.;

g) całkowita wpłata kapitału zakładowego oraz zapasowego winna być uskutecziona w ciągu 4 miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego postanowienia w „*Monitorze Polskim*”;

h) w terminie miesięcznym od dnia zamknięcia subskrypcji szczegółowe sprawozdanie wraz z planem podziału i wykazem sprzedanych akcji, z zaznaczeniem otrzymanej za nie ceny emisyjnej, winno być złożone do Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Dopiero po złożeniu takiego sprawozdania Spółka będzie mogła zarejestrować dokonane powiększenie kapitału zakładowego;

i) w ogłoszeniach o subskrypcji winno być w całości publikowane postanowienie, zezwalające na przeprowadzenie nowej emisji akcji, oraz warunki, uchwałą Zarządu z dn. 23 października 1930 r. przewidziane;

k) w ciągu dwóch miesięcy od dnia zamknięcia subskrypcji akcje nowej emisji winne być wydane akcjonariuszom”.

Powołując się na powyższe postanowienie, Zarząd Spółki otwiera subskrypcję na akcje IV emisji i wzywa niniejszem pierwszym ogłoszeniem PP. Akcjonariuszów do wykonania przysługującego im prawa poboru nowych akcji, w stosunku trzech akcji nowej emisji na siedem akcji emisji poprzednich, najpóźniej do dn. 27 kwietnia 1931 r.

Zapisy na akcje nowej emisji, przy jednoczesnem złożeniu akcji poprzednich emisji do ostemplowania, przyjmuje

Zarząd Spółki, Łódź, ul. Przejazd 58

Cena emisyjna akcji IV emisji ustalona została dla dawniejszych Akcjonariuszów, którzy wykorzystają swe prawo poboru, na zł 540 (pięćset czterdzieści złotych). Cenę tę należy wpłacić najpóźniej do dn. 30 czerwca 1931 r. W razie wpłaty wcześniejszej Spółka uiszcza 8% w stosunku rocznym od dnia wpłaty do dn. 30 czerwca 1931 r.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie

Spółki Akcyjnej Eksploatacji Soli Potasowych

odbędzie się według postanowień §§ 16 i 17 statutu **dn. 17 kwietnia 1931 r. o godz. 13** w lokalu Banku Gospodarstwa Krajowego, Warszawa, Krakowskie-Przedmieście 32, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Władz Spółki z czynności;
- 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1930 r., oraz udzielenie absolutorjum Radzie Nadzorczej i Zarządowi Spółki;
- 4) Powzięcie uchwały o rozdziale zysku;
- 5) Zmiany statutu Spółki w następujących §§: Projektowane brzmienie § 3: Podpis firmy: Firmę Spółki podpisywać się będzie w ten sposób, iż pod wydrukowanym, wyciętym lub wypisanym polskim, niemieckim, francuskim lub angielskim brzmieniem firmy położą swoje podpisy dwaj członkowie Zarządu, lub jeden członek Zarządu i jeden prokurent, lub wreszcie dwaj prokurenci. Prokurenci powinni zawsze dołączać do swego nazwiska dodatek, wskazujący prokure. — § 18 ustęp 1: Walne Zgromadzenia: Zwyczajne Walne Zgromadzenia zwołane być powinny corocznie, najpóźniej w ciągu pięciu miesięcy po upływie roku obrotowego dla: i t. d. § 24 ustęp 1: Rada Nadzorcza składa się z ośmiu członków,

z których jeden jest Prezesem Rady Nadzorczej. Prezesa Rady Nadzorczej wyznacza Rząd Rzeczypospolitej Polskiej z pomiędzy akcjonariuszów, lub z poza ich grona, — § 31 ustęp 7 i 8, ustęp 7: Do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu Spółki potrzebne jest współdziałanie dwóch członków Zarządu, lub jednego członka Zarządu i jednego prokurenta, lub wreszcie dwóch prokurentów (§ 3), ustęp 8: Doręczanie pism i oświadczenia zwrócone do Spółki mogą być dokonywane do jednego członka Zarządu, lub prokurenta. — § 34 ustęp 3: Zarząd Spółki obowiązany jest w ciągu 3 miesięcy po upływie roku administracyjnego sporządzić i złożyć Radzie Nadzorczej do zbadania bilans na ostatni dzień roku administracyjnego, rachunek strat i zysków, oraz dokładne pisemne sprawozdanie za rok ubiegły z działalności Spółki;

6) Wybór nowego członka Rady Nadzorczej na miejsce ustępującego;

7) Wybór pisma, w którym obok „*Monitora Polskiego*” zamieszczane być mają ogłoszenia Spółki;

8) Wybór dalszego członka Rady Nadzorczej w myśl § 24 wedle nowego brzmienia statutu;

9) Oznaczenie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej.

U W A G A: Akcjonariusze, reprezentujący $\frac{1}{10}$ część kapitału akcyjnego, mają prawo zgłaszania dodatkowych spraw na porządek dzienny. Żądanie pomieszczenia poszczególnych spraw na porządku dziennym powinno być zgłoszone nie później jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Posiadanie akcji wartości nominalnej, ≥ 100 upoważnia do oddania jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu. Aby móc wykonać prawo głosowania musi każdy akcjonariusz złożyć najpóźniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem akcje z bieżącym kuponem w Kasach Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie lub Oddziale we Lwowie. Akcjonariusze otrzymują na złożone akcje pisemne poświadczenie, służące jednocześnie jako legitymacja do wzięcia udziału w Walnym Zgromadzeniu. Poświadczenia te opiewają na nazwisko i mają podawać ilość głosów, przysługujących danemu akcjonariuszowi. Legitymacja służyć może osobie w niej wymienionej lub też należycie wykazanemu pełnomocnikowi. W ciągu trzech dni powszednich przed dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w biurach Spółki Akcyjnej Eksploatacji Soli Potasowych we Lwowie, pl. Snolki 5, II p., mogą akcjonariusze przeglądać w godzinach urzędowych wszelkie przedłożenia i dokumenty przygotowane na Walne Zgromadzenie.

RADA NADZORCZA

Spółki Akcyjnej Eksploatacji Soli Potasowych.

Zarząd Spółki

Przemysł Tłuszczowy SCHICHT-LEVER, S. A.

zawiadamia, że w **dn. 31 marca 1931 r. o godz. 5 po poł.** w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie, ul. Nowy Jazd 1, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

w następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór Przewodniczącego;
- 2) Zatwierdzenie Bilansu i Rachunku Strat i Zysków za 1930 rok;
- 3) Przyjęcie sprawozdania z działalności za 1930 r. i pokwitowanie Zarządu;
- 4) Podział dotychczasowego kapitału zapasowego na zapasowe i rezerwowe;
- 5) Uchwalenie pokrycia strat;
- 6) Wybór członków Zarządu;
- 7) Wybór członków Rady Nadzorczej;
- 8) Zmiana w § 5 Statutu Spółki przez uchwalenie, że Zarząd składa się przynajmniej z jednej, a nie z trzech osób;
- 9) Wolne wnioski.

Zarząd Spółki Akcyjnej
pod firmą

**Fabryka Lodowni i WYROBÓW BLASZANYCH
W. Braunstein, S. A.**

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w **dn. 14 kwietnia 1931 r. we wtorek, o godz. 17** w siedzibie Zarządu Spółki w Warszawie, ul. Karolkowa Nr. 26, odbędzie się

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór członków Zarządu;
- 2) Upoważnienie Zarządu do korzystania z kredytu i do zabezpieczenia tego kredytu w formie kaucji i czystych wpisów na nieruchomości majątku Spółki;
- 3) Upoważnienie Zarządu do sprzedaży nieruchomości Nr. 6175 w Warszawie;
- 4) Wolne wnioski.

„POLMIN”

PAŃSTWOWA FABRYKA OLEJÓW MINERALNYCH
SIEDZIBA DYREKCJI: LWÓW, ULICA SZPITALNA Nr. 1

TELEFONY: 2-48, 3-28, 39-20, 39-21

FABRYKA OLEJÓW MINERALNYCH
W DROHOBYCZU — TELEFON 105

REPREZENTACJA W WARSZAWIE
ul. Szkolna 2; telefony: 70-84, 114-75, 312-33 i 177-8

Reprezentacja w Gdańsku — Polish Petroleum Company — Krebsmarkt 7 — 8
Przedstawicielstwa zagraniczne we wszystkich stołecznych miastach Europy

POLECA ZNANE ZE SWEJ PIERWSZORZĘDNEJ JAKOŚCI

OLEJE I SMARY SAMOCHODOWE

Polmin AS, Polmin AL, Polmin AZ, Polmin AF, Polmin AP, Polmin AD i Polmin AT

OLEJE CYLINDROWE, ODPOWIEDNIE DO
WSZYSTKICH WARUNKÓW PRACY. WYSOKO-
TUNKOWE OLEJE ŁOŻYSKOWE. OLEJE DO
SILNIKÓW SPALINOWYCH, DO KOMPRESORÓW PO-
WIETRZNYCH I KOMPRESORÓW CHŁODNICZYCH.
OLEJE TURBINOWE I TRANSFORMATORO-
WE. OLEJE WIERTNICZE. TŁUSZCZE MA-
SZYNOWE. SMARY DO LIN I KÓŁ ZĘBATYCH.
SMARY DO WÓZKÓW KOPALNIANYCH I OLEJE
OSIOWE. — PARAFINĘ, ŚWIECE, WAZE-
LINĘ TECHNICZNĄ. — BENZYNY: EKSTRAKCYJ-
NĄ, LOTNICZĄ, SAMOCHODOWĄ I MOTOROWĄ. —
NAFTĘ: RAFINOWANĄ I SILNOPLOMIENNĄ. OLE-
JE GAZOWE. ASFALTY BEZPARAFINOWE I PARA-
FINOWE. SULFOKWASY, KWASY NAFTENOWE.

ODDZIAŁY W KRAJU:

BIAŁYSTOK, ul. Warszawska 7, tel. 10-34
KRAKÓW, ul. Szczepańska 9, tel. 15-82
LUBLIN, ul. Krak. Przedm. 46, tel. 10-74
LWÓW, ul. Szpitalna 1, tel. 3-23
ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska 152, tel. 6-27,

WARSZAWA, ul. Szkolna 2, tel. 714-75
POZNAŃ, ul. św. Marcina 18, tel. 35-36
SOSNOWIEC, ul. Naftowa 4, tel. 2-08
TORUŃ, ul. Mostowa 17, tel. 3-99
WILNO, ul. Jagiellońska 8, tel. 1-72

SKŁADY WŁASNE I KOMISOWE:

BIAŁYSTOK, BIELSK PODLASKI, BIŁGORAJ, BĘDZIN, BRODY, BYDGOSZCZ, CHELM, DOLINA, DRO-
HOBYCZ, GARWOLIN, GDYNIA, GRUDZIĄDZ, JAROSŁAW, KALISZ, KIELCE, KOŃSKIE, KOŁOMYJA,
KOWEL, KRAKÓW, KRASNYSTAW, LIDA, LUBLIN, LUBARTÓW, LWÓW, ŁĘCZYCA, ŁOMŻA, ŁÓDŹ,
MIĘDZYZEC PODLASKI, NOWOGRÓDEK, OPOCZNO, OSTROWIEC, OSTRÓW, PABJANICE, RADOM,
RADZYŃ, RÓWNE, RYKI, SANDOMIERZ, SAMBOR, SIEMIATYCZE, SIEDLCE, SKIERNIEWICE, SOBOLEW,
SOSNOWIEC, STANISŁAWÓW, STRYJ, TOMASZÓW MAZ., TORUŃ, TARNOPOL, WARSZAWA, WILNO,
WIELUŃ, WIERZBNIK, WÓLKOWYSK, WŁOCŁAWEK, ZDUŃSKA WOLA, ZŁOCZÓW, ŻYRARDÓW

WŁASNY PARK CYSTERNOWY

PAŃSTWOWY BANK ROLNY

INSTYTUCJA CENTRALNA
WARSZAWA, UL. NOWOGRODZKA 50

ODDZIAŁY: ODDZIAŁ GŁÓWNY W WARSZAWIE — UL. NOWOGRODZKA 50,
ODDZIAŁ WE LWOWIE — UL. PIŁSUDSKIEGO 25, ODDZIAŁ W WILNIE —
UL. WIELKA POHULANKA 24, ODDZIAŁ W POZNANIU — UL. KANTAKA 10,
ODDZIAŁ W GRUDZIĄDZU — UL. SIENKIEWICZA 18, ODDZIAŁ W KATO-
WICACH — UL. 3 MAJA 9, ODDZIAŁ W ŁUCKU — UL. PIŁSUDSKIEGO 15,
ODDZIAŁ W KRAKOWIE — PLAC SZCZEPAŃSKI 8, ODDZIAŁ W PIŃSKU —
LOHISZYŃSKA 18, ODDZIAŁ W LUBLINIE — UL. KAPUCYŃSKA 1,
ODDZIAŁ W KIELCACH — UL. SIENKIEWICZA 57, AGENTURA W GDYNI.

ADRES TELEGRAFICZNY INSTYTUCJI CENTRALNEJ "CENTROPEBROL"
ADRES TELEGRAFICZNY ODDZIAŁU "P F B R O L"

KAPITAŁ ZAKŁADOWY, CAŁKOWICIE WPŁACONY, £ 130 MILJONÓW.

PAŃSTWOWY BANK ROLNY

UDZIELA DŁUGOTERMINOWYCH POŻYCZEK AMORTYZACYJNYCH W 7% LISTACH
ZASTAWNYCH NA KUPNO GRUNTU I NA INWESTYCJE ROLNE; UDZIELA DŁUGO-
TERMINOWYCH KREDYTÓW NA WSZELKIEGO RODZAJU MELJORACJE ROLNE
W 7% OBLIGACJACH MELJORACYJNYCH; UDZIELA DROBNYM I ŚREDNIM GOSPODARSTWOM
ROLNYM KRÓTKOTERMINOWYCH KREDYTÓW OBROTOWYCH ZA POŚREDNICTWEM
SPÓŁDZIELNI I SAMORZĄDOWYCH KAS POŻYCZKOVO-OSZCZĘDNOŚCIOWYCH;
DOSTARCZA DROBNYM I ŚREDNIM GOSPODARSTWOM ROLNYM KREDYTU TOWAROWEGO
W NAWOZACH SZTUCZNYCH ZA POŚREDNICTWEM SPÓŁDZIELNI I KAS SAMORZĄDOWYCH
NA DOGODNYCH WARUNKACH KREDYTOWYCH; KUPUJE MAJĄTKI ZIEMSKIE NA PARCE-
LACJĘ I PODEJMUJE SIĘ PARCELACJI KOMISOWEJ; PRZYJMUJE WKŁADY: Z 3 MIESIĘCZN.
TERMINEM WYPOWIEDZENIA ZA OPROCENTOWANIEM ROCZNEM W WYSOKOŚCI 6 OD
STA, Z 1 JEDNOMIESIĘCZN. TERMINEM WYPOWIEDZENIA ZA OPROCENTOWANIEM
ROCZNEM 5 OD STA, NA KAŻDE ŻĄDANIE ZA OPROCENTOWANIEM ROCZNEM 4 OD STA.
ORAZ NA KSIĄŻECZKI OSZCZĘDNOŚCIOWE ZA OPROCENTOWANIEM 6 OD STA ROCZNIE.

7% LISTY ZASTAWNE PAŃSTWOWEGO BANKU ROLNEGO SĄ ZABEZPIECZONE HIPOTEKAMI
GOSPODARSTW WIEJSKICH, CAŁYM MAJĄTKIEM PAŃSTWOWEGO BANKU ROLNEGO, ORAZ
GWARANCJĄ SKARBU PAŃSTWA. MAJĄ ONE WSZELKIE PRAWA PAPIERÓW PUPILARNYCH
I PRZYJMOWANE SĄ PRZEZ SKARB PAŃSTWA NA KAUCJE I WADJA, ORAZ NA POCZET
PODATKU MAJĄTKOWEGO OD WSZYSTKICH PŁATNIKÓW TEGO PODATKU. 7% OBLIGACJE
MELJORACYJNE PAŃSTWOWEGO BANKU ROLNEGO OPIEWAJĄ NA ZŁOTE W ZŁOCIE, ORAZ NA
RÓWNOWARTOŚĆ TYCHŻE W DOLARACH STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI PÓŁNOCNEJ; PO-
SIADAJĄ GWARANCJĘ SKARBU PAŃSTWA, ORAZ BEZPIECZEŃSTWO PUPILARNE; PRZYJMOWANE
SĄ PRZEZ SKARB PAŃSTWA NA KAUCJE I WADJA; WOLNE SĄ OD PODATKU OD KAPITAŁÓW I RENT.